

॥ तेरापंथी श्रावकोना ॥

॥ सामायक पडिक्कमणा ॥

(अर्थ सहित.)

तथा

स्तवन, सज्झाय, लावणी वगेरे ग्रंथे तथा
अणकंपारी ढाल ९ तथा साधारा आचारकी
ढाल ४ तथा रामजीकृत, भीखुस्वामीतुं
चरित्र १३ ढाल तथा नवपदार्थना
तेर ढोआर वगेरे.

छपावी प्रसिद्ध करनार.

कोठारी कसलचंद नीमजी.

मुकाम. मुवाइ.

आवृत्ति २ जी. प्रत १०००

संवत १९६९ सने १९१३

किम्मत १-४-०

अमदावादसां.

धी रत्नसांगर प्रिन्टींग प्रेसमां शा. अमरतलाल

जेर्शांगभाइए छाप्पुं.

अनुक्रमणिका

ग्रंथ.	पाना.
१ नवकार मंत्र.	१
२ तिस्रुतोको पाठ.	१
३ आशा मागवी.	१
४ ध्रुवथकी धारवा.	२
५ करेमीभंते.	२
६ सामायक करवानी विधि.	३
७ सामायक पारवानी विधि.	३
८ इरियावहियानो पाठ.	४
९ तस्सउतरीनो पाठ.	६
१० लोगस्सनो पाठ.	८
११ नमोध्युणंनो पाठ.	१२
१२ पडिकमणानी विधि, इच्छामिणं भंते.	१६
१३ इच्छामिठामि कावस्सगं जो, मे देवस्सिओ अइआरो, कओ.	१७
१४ ननार्णु अतिचार.	१९
१५ वीजा आवश्यकनी आजा.	२६
१६ त्रीजा आवश्यकनी आजा.	२६
१७ त्रीजा आवश्यकनी विगत.	२६

(४)

१८ चोथा आवश्यकनी आज्ञा.	२९
१९ चोथा आवश्यक मांही ननाणुं अतिचार केणेकी विगत.	२९
२० अठार पापस्थानक.	२९
२१ चतारिमंगल.	२९
२२ व्रत अतिचार भेलानी आज्ञा.	३०
२३ ज्ञानका १४ अतिचारजुं अर्थ.	३१
२४ दंसण श्री समतो अरिहंतो महदेवो.	३२
२५ समकितका पांच अतिचार.	३३
२६ पहेलुंव्रत अतिचार	३३
२७ वीजुंव्रत अतिचार.	३४
२८ त्रीजुंव्रत अतिचार.	३४
२९ चोथोव्रत अतिचार.	३५
३० पांचमुंव्रत अतिचार.	३६
३१ छहुंव्रत अतिचार.	३७
३२ सातमाव्रत (२६) वोलना अर्थ.	३७
३३ सातमाव्रतका अतिचार.	३९
३४ पनर करमादानना अर्थ.	४०
३५ आठमाव्रत, अनर्थदंडना अर्थ	४१
३६ आठमाव्रतमां आठ आगारना अर्थ.	४१
३७ नवमा सामायकव्रतना अतिचार	४२
३८ दसमाव्रतना अतिचार.	४३
३९ अगीआरमाव्रतना अर्थ.	४४

(५)

४० अगीआरमा व्रतना अतिचार.	४४
४१ वारमाव्रतनो अर्थ.	४५
४२ वारमाव्रतना अतिचार.	४६
४३ संलेहणाना पाठनुं अर्थ.	४६
४४ संलेहणाना पांच अतिचारनुं अर्थ.	५३
४५ पाच पदाने वंदणानी आज्ञा.	५३
४६ पांच पदाने वंदणानी वीगत.	५४
४७ खामणानी वीगत.	६२
४८ पांचमा आवश्यकनी आज्ञा.	६३
४९ छट्टा आवश्यकनी आज्ञा.	६४
५० चोवीसीकी लावणी. अरिहंत सिद्ध आचार्य	
उपाध्याय साधु.	६५
५१ धम्मो मंगल महिमा निलो.	६८
५२ वंदु सोले जिन सोवनवर्णा.	६९
५३ उपजे आनंद आहु जिन जपता.	७०
५४ रेजीव जिनधर्म कीजीए.	७२
५५ संवरनी सज्जाय. वीरजिणेसर गोयमने कहे संवर धरता.	७३
५६ प्रथम श्री अरिहंत देवा चोसंष्ट इध करे सेवा मार्ग ज्वारो सुध	७४
५७ भरत वाहुवलनी सज्जायं.	७६
५८ धर्मरुचीनी सज्जाय.	७७

(६)

५९	उपदेशी तेरी फुलसी देह पलकमें पलटे.	७९
६०	दशवैकालीकना अष्टमा अध्ययननी सज्जाय.	७९
६१	परस्त्रीनी सज्जाय. मत ताकहो नार वीराणी.	८१
६२	नेम राजुलनी सज्जाय फकर अवलगी.	८२
६३	लावणी तम तजो जगके ख्याल इसकका गाणा.	८३
६४	सुमत कुमतकी लावणी. तु कुमत कलेसण नार.	८४
६५	कालरी सज्जाय. इण कालको भरोसा भाइरे को नही.	८५
६६	सज्जाय भुलो मन भमरा तुं कांइ भमीयो.	८७
६७	एलाची पुत्रनी सज्जाय.	८८
६८	अरणक मुनिनी सज्जाय.	८९
६९	ढंढणरिखने वंदणा हुंवारी.	९०
७०	कामदेव श्रावकनी सज्जाय.	९१
७१	पंचतीर्थनो स्तवन. तुम तर्ण तार्ण.	९३
७२	चारसर्गा हीरदे धारोहो भयीयण मंगलीक सर्गा. ४	९४
७३	चितसंभुतिकी सज्जाय. चित कहे भ्रमराथने कहु.	९६
७४	जीवापात्रीसी. जीवा तुतो भुलो रे प्राणी.	९८
७५	मृगापुत्रनी सज्जाय. सुग्रीव नगर सुहामणोजी.	१०३
७६	पांचमा आरानी सज्जाय. पहेले पद अरिहंत जाणी.	१०४
७७	संत जिणेसर सोलमा सांघी करो संतनाथजी.	१०६
७८	नवगाटी मांही भट्कत आयो पाम्यो नरभव सार.	१०७
७९	सोल स्वमा. चंद्रसुपति राजा सुणो.	१०९

(७)

८०	दस स्वप्ना. वीर देखीआरे लाल, छदमस्तपणे छेली रात भवक.	११४
८१	भावपुजा. सुतदेधी समरी सदा रे, सुत्रतणे अनुसार.	११७
८२	हुंढीआ सवदनुं अर्थ.	११८
८३	नीरंजन पचीसी खोडाजीकृत. नमीए नाथ नीरंजन देवने.	११८
८४	छलीत छंद खोडाजौ क्रत. परम देवनुं देव तुं खरो.	१२३
८५	सवैया. गुणवन भेषकु मुल न जानत.	१२६
८६	पीपाडना रामलाल सोलंकी क्रत पुज श्रीदारुचंदजी स्वामीना गुणकी ढाल.	१२७
८७	पंच पडिक्कमणानी विधि तथा जाहेर खवर.	१२९
८८	अणकंपारी ढाल पहेली.	१३१
८९	अणकंपारी ढाल वीजी.	१३६
९०	अणकंपारी ढाल प्रीजी.	१४३
९१	अणकंपारी ढाल चोथी.	१४७
९२	अणकंपारी ढाल पांचमी.	१५७
९३	अणकंपारी ढाल छट्ठी.	१६६
९४	अणकंपारी ढाल सातमी.	१६९
९५	अणकंपारी ढाल आठमी.	१७३
९६	अणकंपारी ढाल नवमी.	१७७
९७	साधारा आचारनी ढाल पहेली.	१८२

(८)

९८ साधारा आचारनी ढाल वीजी.	१८८
९९ साधारा आचारनी ढाल प्रीजी.	१९७
१०० साधारा आचारानी ढाल चोथी.	२०५
१०१ मीखुचरित्रनी १३ ढाल दुद्दासहित.	२०९
१०२ नव पदार्थना १३ द्वोआर.	२४३
१०३ पुज माणकगणीकृत ढाल.	२६९
१०४ पुन माणकगणीके गुणाकी ढाल.	२७१

साधमार्गी तेरापंथी श्रावकोनुं
सामायक पडिक्कमण अर्थसहित.

अथ श्री नवकार तथा तिखुतो लिख्यते.

नमो अरिहंताणं=नमस्कार होजो अरिहंतदेवने.

नमो सिद्धाणं=नमस्कार होजो सिद्धजगवानने.

नमो आयरियाणं=नमस्कार होजो आचार्यजीने.

नमो उवजायाणं=नमस्कार होजो उपाध्यायने.

नमो लोए=नमस्कार होजो लोकने विषे.

सवसाहुणं=सर्व साधु साधवीने.

तिखुतो आयाहिणं=प्रणवार, आदान एटले बे हाथ
 जोडीने जमणा कानथी डावा कान सुधी.

पयाहिणं=प्रदक्षिणा करीने.

वंदामी=वांडु बुं, पगे लागु बुं.

नमंसाभि सक्करेमि=नमस्कार करुं, सत्कार दजुं.

समाणेभि कट्याणं=तन्मान दजुं, कट्याणकारी.

मंगलं देवयं चेश्यं=मंगलकारी धर्मदेवसमान ज्ञानवंत.

पशुवासाभि=सेवा जक्ति करुं. मन वचन कायाए.

आज्ञा मागवी.

(२)

श्री मंदरस्वामी आदे जघन तीर्थकर १० उत्कृष्टा
१६० तथा धर्माचार्य पूज्य श्री माणिकलालजी आदे
जघन १००० क्रोड उत्कृष्टा १००० क्रोड.

ध्रुवशकी धारणाप्रमाणे पञ्चस्काण, क्षेत्रशकी धारणा
प्रमाणे पञ्चस्काण, कालशकी १ मूरत, जात्रशकी राग
द्वेषरहित उपयोगसहित, गुणशकी संवरनिरजरा ॥

करेमि चंतेनो पाठ लिख्यते.

करेमि चंते=करुंतुं, हे पुज्य माहाराज.

सामायं सावजजोग=समतारुप सामायक पापना जोग.
पञ्चखामि जाव नियम=त्याग करुंतुं त्यां सुधी नि० म-
र्यादा करी त्यां सुधी.

पञ्चुवासामि=सेवा जक्ति करुंतुं.

डुविहं निविहेणं=वे करणे करी, त्रण जोगे करी.

नकरेमि नकारवेमि=न करुं (पाप) न करावुं.

माणसा वयसा कायसा=मनेकरी वचनेकरी कायाएकरी.

तत्त चंते पडिक्कमामि=ते जं० हे पुज्य पापथी निवर्तुं.

नंदामि ग्रहासि=निंछुं, गुरुनी साखे ग्रहुं.

अप्पाणं त्रोसरामि=पापकारी आत्माने तजुं.

* सामायक मांहे मुहुर्तघालणा वे ते जावनेम क

(३)

ही आगलघालणो पठे पद्युवासामीथकी जाव वोसरामी
लग पाठ कही सामायक पचलवो. कोटीधारणा प्रमाणे
अथ सामायक करवानी विधि लिख्यते.

प्रथम नवकार पूरो कही पठे तिखुतानो पाठ पठे
श्रीमंदरस्वामी आदे तथा धर्माचार्य्य आदेनी आझा
मागी द्रव्य क्षेत्र काल जाव गुणनी धारणा करी करेमि
जंतेनो पाठ संपूर्ण कहेवो पठे इरियावहि तसुत्री कही
इरियावहीनो काउस्सग करी प्रगट लोगस्स संपूर्ण कहे
वो पठी नमोबुणो त्रण गणवा. प्रथम नमोबुणो जाव संप
त्ताणं, बीजो नमोबुणं जाव संपाविज्जकामस्स, त्रीजो
नमोबुणं धर्माचार्य्यने जथाजोग कही जणवो, सांजलवो,
काउस्सग करवा वगेरे धर्मध्यान करवां.

अथ सामायक पारवानी पाटी लिख्यते.

नवमा सामायक वरतके बिखे, जे कोइ अतिचार
लाग्यो होय ते आलवं, सामायकमें मन वचन कायाना
जोगे पाडवा ध्यान परिवरताव्यो होय, सामायकमें स
मता नइ कीनी होय, अणपूगी पारी होय, पालतां बी
सारी होय, मन वचन कायाना दोष लाग्या होय,
तस्समिठामि डुक्कडं ॥ ५ ॥

सामायक समकायेणं=समतारूप सामायक, कायाए दौ
पीत थइ.

फासियं पालियं=स्पर्श कर्यो, पाली होय.

सोहीयं तीरीयं=सुद्ध न होय, मरजादा बांधी ते न पा-
ली होय.

कितियं=कीरतन न कीधा होय.

आराहीयं आणाए=आराधना न करी आजाघी.

अणुपालीयं न जवइयं=गाली न होय, सामायक न थइ
होय.

तस मिहामि डुकुडं=जे दोष लाग्यो होय ते निष्फल
थाउं. इतो कही सामायक पालवी.

॥ इति सामायक समाप्त. ॥

इहामि पडिक्कमिउं=इहं उं, वांहुं उं, पाप थकी निवर्तुं उं.

इरियावहियाए=पंधने विषे, वाटे वहेतां.

दिराहणाएगमणागमणे=दुख दीधुं होय, जातां आवतां.

पाण कमणे वीथ कमणे=प्राणी, जीव कचर्यो होय, बी-
ज कचर्यो होय.

हरिय कमणे=वनसपति, लीलोत्तरी कचरी होय.

उस्सा उत्तिंग=जाकल, ठार, कीडीयारुं.

पडंग दग मट्टी=पंचवरणी लील फुग काचुं पाणी माटी।

मकूडा संताणा=करोडियाना पड, करोडियाना जाल.

संकमणे जेमेजीवा=ए सर्वने कचस्या होय, जे में जीवने।

विराहिया एगंदिया=विराध्या होय. एकइंद्री (पृथ्वी
आदिक)

वेइंदिया=वे इंद्री. (काया अने मोंवाला जीव)

तेइंदिया=त्रण इंद्री. (काया मों ने नाक)

चौरइंदिया=चार इंद्री. (काया, मों, नाक ने आंख)

पंचइंदिया=पांच इंद्री. (काया, मों, नाक, आंख ने कान
वाला जीव)

अजिह्या=सामा आवतां हएया होय.

वत्तिया लेशीया=धुडे करी ढांक्या होय, मशदया होय.

संघाइया=मांहे मांहे शरीरे शरीर मेलव्या होय.

संघट्टीया=एक पासु फेरवी पीडा करी होय.

परियात्रिया=दुख उपजाव्युं होय.

कीलामिया=जेथी अफसोस कोइना मनमां थाय.

उट्ट्रिया=ध्रासको पाड्यो होय.

गणउ, गणं, संकामिया=गण एक स्थानकथी गण
बीजे स्थानके, संण मुक्या होय.

(६)

जीवियानु=जीवतर थकी.

ववरोविया=ए दसने चुकाव्या होय.

तस्स, मिडामिडुकडं ॥३॥=तण्तेमिण्णिफलडुकुतथकी.

तस्सजुत्तरीनो पाठ.

तस्स, उत्तरी, करणेणं=तण् तेने उण् प्रधान विसे खाइ
सुद्धं कण् करवा जणी.

पायच्चित्त करणेणं=प्रायश्चित्त निर्मल करवा जणी.

विसोहि, करणेणं=विण् आत्माने विशेष निर्मल कण्
करवा जणी.

विसद्धी, करणेणं=भाया, नियाण, मिथ्यात, सल्ल कण्
टाळवा जणी.

पावाणं, कम्माणं=याण् पाप कण् कर्मने.

निग्घायण्ठाए=तिण् टालवाने यण् अर्थे.

वाएमि, करेमि, काउसगं=याण् ठाउं तुं, कण् करुं तुं
काउसग ते कायाने हलाववी नही ते आगल
काउसगमां आगारना वोल कहीशुं.

अन्नञ्ज उस्ससिएणं ॥१॥=अण् अनेरं प्रकारे काया ह-
लाववी नही ते ए वारवोज उण् उंचे स्वास लेवा
थकी हाले तो जागे नही.

निस्सस्सीएणं ॥ २ ॥=निचो स्वास लेवा थकी.

खासिएणं ॥ ३ ॥=उधरस आववा थकी.

ठीएणं ॥ ४ ॥=ठीक आववा थकी.

जंजाइएणं ॥ ५ ॥=वगासु आववा थकी.

जुडुएणं ॥ ६ ॥=जुदकार आववा थकी.

वायनिसग्गेणं ॥ ७ ॥=अधोवाना संचरवा थकी.

जमन्निए ॥ ८ ॥=केर तथा जमरी आववा थकी.

मित, मुठाए ॥ ९ ॥=पी० पीते करी मु० मुरठा आववा थकी.

सुहुमेहिं, अंग, संचालेहिं ॥ १० ॥=मु० थोडो अं० अंगा
दिक सं० संचरवा थकी.

सुहुमेहिं, खेल, संचालेहिं ॥ ११ ॥=मु० थोडो खे० सखे-
णमादिकने सं० संचरवा थकी.

सुहुमेहिं, दिछि, संचालेहिं ॥ १२ ॥=मु० थोडी दी०
आंखनी मेषानमेषने संचरवा थकी.

एवमाइ, एहिं, आगारेहिं ॥ १३ ॥=ए० ए वार बोल
आगारना ए० ए शिवाय अनेरा मनमां चिंतव्या
होय आ० आगार थकी काया हाले हाथ पग
उंचा नीचा थवा थकी न जागे.

(८)

अज्ञगो, अत्रिराहित=अ० सर्वथा काउसग जागे नही
अ० विराधना रहित.

हुज्जमे, काउसगो=हु० माहारो होय का० काउसग
क्याहां सुधी.

जाव, अरिहंताणं=जा० जाहां सुधी अ० अरिहंतने.
जगवंताणं=जगवंतने.

नमोकारेणं=नमो अरिहंताणं दिक नमस्कार करत्यां सुधी.
नपारेमि=काउसग न पावुं.

तावकायं=ता० त्याहां सुधी का० कायाने.

ठाणेणं=एक स्थानके निश्चलपणे.

मोणेणं, जाणेणं=मौनपणे धर्म ध्याने करी.

अप्पाणं, वोसिरामि =अ० पोतानी कायाने वो० वोस-
रावुं. तजुं.

हवे धरियावहियाएनो काउसग करी नमो अरिहंताणं
कही पालवो. पठी लोगस्स प्रगट कहेवो. खेत्र विसुध
करवा जणी.

लोगस्सनो पाठ.

लोगस्स, उज्जोयगरे=जो० लोकना स्वरूप संपूर्ण उ० प्र
काशना करणहार.

(ए)

धम्म, तिष्ठयरेजिणे=३० धर्म मांहे चार ति० तिर्थना
करणहार, राग द्वेष कलायादिकृता जात एहार.
(जिणेंद्र)

अरिहंते, कित्तइस्सं=अ० घनघाती कर्त्तना हणनार त
था जगतना पूजनिक अरिहंतने ऋ० नामे करी
वरणवशुं.

चउवी, संपि, केवली ॥ १ ॥=३० चोवीस सं० समचय
धीजा पण के० केवलज्ञानी जिनने.

उसत्त, मजियं च वंदे=३० रुद्धजिन १ म० अजीन
जिन २ च० वली एहने वं० वांडुबुं.

संजव, मज्जिनंदणं, च=सं० संजवजिनने ३ म० अति-
नंदनजिनने ४ च० वली.

सुमइ, च=सु० सुमतिजिनने ५ च० वली.

पउमप्पहं=१० पद्मप्रभु जिनने ६

सुपासं=सु० सुपार्श्व जिनने ७

जिणंच, चंद्रप्पहं, वंदे ॥१॥ जि० ए जिनने. च० वली
चं० चंद्रप्रजिनने वं० वांडुबुं.

सुविहं, च, पुप्फदंतं=सु० सुविधजिनने च० पदपूर्णे
(पु० पूष्फदंतजिनने) ए वे नवमा जिननां नाम.

(१०)

सीवल, सिजंस=ती० सीतलजिनने १० सि० श्रेयांस
जिनने ११

वासुपुजं, च=वासुपूज्यजिनने १२ च० वली.

विमल मणंतंच, जिणं=वि० विमल जिनने १३ म० वली
अनंत जिनने १४ जि० ए सर्व जिनने.

धम्मं, संति, च, वंदामि ॥३॥=त्र० धर्मजिनने १५ सं०
शान्ती जिनने १६ च० वली वं० वांडुतुं.

कुंथुं अरं, च, मद्धिं=कुं० कुंथुजिनने १७ अ० अर
जिनने १८ च० वली म० मद्धिजिनने १९

वंदे, मुणि, सुवयं=वं० वांडुतुं. मु० मुनिसुव्रत जिनने २०

नमिजिणं, च, वंदामि, रिठनेमि=न० नेमिजिनने २१
च० वली वं० वांडुतुं रि० रिष्टनेमिजिनने २२

पासं, तह, वळ्ळमाणं, च ॥ ४ ॥ पा० पार्श्वजिनने २३
त० तेमहिज व० वळ्ळमान जिनने २४ च० वली.

एवं, मए, अजिथुया=ए० येणे प्रकारे म० में अ० नामे
करी स्तव्या.

विहुय, रय, मला=वि० टाढ्या ठे रय० नवां कर्म बांधवा
नां म० पाठलां बांध्यां ते खपाव्यां ठे.

पहीण, जरःमरणा=प० खपाव्यां ठे ज० जरा मरण जेणे.

(११)

चउवी, संपि, जिणवरा=च० चोवीस संपि० बीजा पण
जि० जिनसमान्य केवली मांझिं.

तिष्ठयरा, मे, पसीयंतु ॥५॥=ति० एवा जे तीर्थकर मे०
मने प० प्रसन्न थार्ज.

कीत्तीय, वंदीय, महीया=कि० सुजवचन योगे करी कि
र्त्या वं० सुजकाया योगे करी वांद्या म० सुजध्यान
योग्ये करी पूज्या.

जे, ए, लोगस्त, उत्तमातिद्धा=जे० जे ए० ए कद्या ते
रुजनादिक लो० अढी छीपमांही उ० प्रधान
सि० सिद्ध थया.

आरोग, बोही, द्वाजं=आ० रोगरहित जे मोक्ष तेने अ
र्थे बो० समकितनी ला० प्राप्ती.

समाही, वर, मुत्तमं, दिंतु ॥ ६ ॥=स० ज्ञावसमाधीने
व० प्रधान मु० सर्वोत्तम उत्तकृष्टो दिं० देवो.

चंदेसु, नीम्मल्लयरा=चं० चंद्रमाथकी नि० अतिषे नि-
र्मल ठो.

आश्चेसु, अहीयं, पयासरा=आ० सूर्य थकी, अ० अ
तिषे प० प्रकाशना करणहारठो.

(१२)

सागर, वर, गंजीरा=साण समुद्र मोहोटो वण प्रधान ते
संचूरमण-समुद्र ते थकी गण गंजीर.

सिद्धा, सिद्धं, ममं, दिसंतु ॥७॥=एवा जे सिद्ध सिण मु-
क्तिपद मण महने दिण देवो.

श्री सिद्ध तथा अरिहंतने नमोत्तुणंनो पाठ.

नमोत्तुणं ॥ १ ॥=नण नमस्कार होजो.

अरिहंताणं ॥ २ ॥=एवा अरिहंतने.

जगवंताणं ॥ ३ ॥=जगवंत महीमावंत यसवंत. ते अरि-
हंत जगवंत केवा ठे.

आङ्गराणं ॥ ४ ॥=श्रुत धर्म चारित्र धर्मनी आदिना क
रणहार.

तिष्ठयराणं ॥ ५ ॥=साध साधवी श्रावक श्राविका ए
चार चतुरविध निर्यना करणहार.

सयसंबुद्धाणं ॥ ६ ॥=योते उपदेश विना बुज्याठे.

पुरिसो, त्तमाणं ॥ ७ ॥=पुण पुरुषमांहे तण उत्तम.

पुरिस, सीहाणं ॥ ८ ॥=पुण पुरुषमांहे सीण सिंहसमान
ठो. निर्जयपणा माटे.

पुरिस, वर, पुंरुरीयाणं ॥ ९ ॥=पुण पुरुषमांहे वण प्रधान

(१३)

पु० उज्वल कमल समान्यठो. निर्लोचनपणा माटे.
पुरित, वर गंधहृत्तीणं ॥ १० ॥=पु० पुरुषमांहे व० प्रधा
न गंध हस्ती समान.

लोगु, तमाणं ॥ ११ ॥=त्रो० लोकमांहे त० उत्तम.

लोग, नाहाणं ॥ १२ ॥=त्रो० लोकना ना० नाथ.

लोग, हियाणं ॥ १३ ॥=त्रो० लोकना हि० हितना कर-
णहार ठो.

लोग, पङ्वाणं ॥ १४ ॥=त्रो० लोकमांहे प० दिपकसमा-
न प्रकाश माटे.

लोग, पजोयगराणं ॥ १५ ॥=त्रो० लोकमांहे प० अति
उच्चोतना करणहार.

अन्नयदयाणं ॥ १६ ॥=अन्नयदानना देयणहार.

चखुदयाणं ॥ १७ ॥=ज्ञानरु र नेत्रना देयणहार.

मग्गदयाणं ॥ १८ ॥=मोक्ष मारगना देयणहार.

सरणदयाणं ॥ १९ ॥=शरणना राखनार ठो.

जीवदयाणं ॥ २० ॥=संजमजीवत्व तथा निराबाध मर
ण रद्धित.

बोहि दयाणं ॥ २१ ॥=समकितरूप बोध बीजना देयण
हार ठो.

(१४)

धम्मदयाणं ॥ ११ ॥ = इत्थं विधिं यती धर्मना देयणहारो.
धम्मदेसियाणं ॥ १३ ॥ = श्रुतधर्म, चारित्रधर्मनी देशना
ना देयणहार.

धम्म, नायगाणं ॥ १४ ॥ = ध० धर्मना ना० नाथ.

धम्म, सारहीणं ॥ १५ ॥ = ध० धर्मरथना सारथि ठो.

धम्म, वर, चाउरंत चक्रवट्टीणं ॥ १६ ॥ = ध० धर्मने विशेषे
व० प्रधान तेणे, चा० नर्कादिक चारगतीना, त०
अंत करवा.

दीवो ॥ १७ ॥ = संसार समुद्रमांहे बुडता जीवने आधा
रचूत द्विपा समान्य.

ताणं ॥ १८ ॥ = दुःखना निवारणहार ठो.

सरण ॥ १९ ॥ = संपदाना देयणहार ठो.

गइ ॥ २० ॥ = चार गतिना जीवने आश्रयजोग (लाकडी
चूत.)

पइठा ॥ २१ ॥ = संसारमांही पडता जीवने आधारचूत.

अपडिहय, वर, नाणं, दंसणधराणं ॥ २२ ॥ = अ० नथी
दण्णाणु एवो जे, व० प्रधान, ना० ज्ञान, दं० दरस
नना, ध० धरणहार.

विद्यंत, उउमाणं ॥ २३ ॥ = वि० गयुंठे, उ० उदमस्थपणुं जेथी

जिणाणं ॥ ३४ ॥=ते राग छेवना जीतणहार.

जावयाणं ॥ ३५ ॥=रने रागछेष जीतावणहार.

तिन्नाणं ॥ ३६ ॥ पोते संसार तरणहारओ.

तारयाणं ॥ ३७ ॥=रने तारणहार ओ.

बुद्धाणं ॥ ३८ ॥ पोते तत्त्वज्ञानने बुजेया.

बोद्धियाणं ॥ ३९ ॥=रने तत्त्वज्ञान बुजावे.

मुत्ताणं ॥ ४० ॥=बंधणथी पोते मुक्काणा ओ.

मोयगाणं ॥ ४१ ॥=बंधनथी मुक्काववा समर्थ ओ.

सव्वनुणं, सव्व दरिसीणं ॥ ४३ ॥=सर्व पदार्थना जाण.

सिन्न, ४४ मयल ॥ ४५ ॥=सर्व देखणहार ओ.

मरुय, मणंत, मखय ॥ ४८ ॥=उपद्रव रहित, अचल.

मवावाह ॥ ४९ ॥=रोग अंत क्षय रहित.

मपुण रावित्ति ॥ ५० ॥ बाधा पीडा रहित.

सिद्धिगइ ॥ ५१ ॥=फरीने अवतरवुं नथी.

नामधेयं ॥ ५२ ॥=एवी जे सिद्धगती एवुं नाम.

ठाणं, संपत्ताणं ॥ ५३ ॥=सासवतो स्थानक पाम्या ओ.

नमोजिणाणं=सिद्धने नमस्कार.

जियंजयाणं*=जीत्या जय जनमादिकने.

* केतेक प्रतापेहेः केताक षाठ बोलना हे.

ठाणं संपाविर्त्तं कामस्स=मोक्ष जवाना कामी तेने.
 षमोजिणाए=तमस्कार हो एवा जिनने.

श्रावकनुं पडिकमणुं लिख्यते.

इष्ठाणि संते=इ० इच्छुं, वांछुं, जं० हे पूज्य.

तुप्पेहिं, अजणुं नायसमाणे=तमारी आज्ञा मागीने. मा-
 गवानो आचार ठे.

देवसि, पडिकमणुं, ठाएमि=इ० दिवस सवंधी, प०
 पडिकमणुं (पाप कर्म आलोउं) ठा० ठाउं कं तुं.

देवसि, ज्ञान दरशण=इ० दिवस सवंधी, ज्ञा० ज्ञान,
 द० दर्सन.

चरिता, चरिते तप=व० थोडो चारित्र त० तपस्यासवंधी.
 अतिचार, चिंतवनाए=अ० अतिचार, चिं० चिंतवाने
 अर्थे.

करेमि, काउस्सगं=क० करुं, का० काउसग.

(एम आग्ना मागीने पठे नमो अरिहंताणंथी सब
 साहुणंसुधी केहेवा. पेहेला आवस्यकनी आग्नामागवी.

(करेमिजंते सामाश्यंथी ते जावअप्पाणं वोसिरा
 मि सुधी सघलो पाठ जणवो.)

इष्टामिठामि, काउस्सगं=इ० इहुंहुं, ठा० करुं, का०
काउसग.

जो, मे, देवसिउ=जो० जे, मे० में, दे० दीवस संबंधी.
अइआरो, कउ=अ० अतिचार विस्तारीने कहे ठे, क०
कीधा हाय ते.

काइउ=कायाए करी कीधो होय.

(गुरुवादिक समीपे अविनयथी बेसवे थयो होय.) १

वाइउ=वचने करी कीधो होय. (गुरु समीपे सामुं
बोलवे करी थयो होय.) २

माणसिउ=मने करी कीधो होय. (गुरुपर घेष कीधो
होय.) ३

उस्सुतो=सुत्रथकी विरुद्ध परुपणा कीधी होय. ४

उ, स्मग्गो=उ० जिनमार्ग उलंगीने, म० लौकीक कुप-
रा वचनीक मार्ग कीधो होय. ५

अकप्पो=अन्यमार्ग तेज अथवा अकलपित्त कीधुं होय. ६

अकरणिजो=करवा योग नही कीधुं होय. ७

हुजान=आर्त्तरुद्रध्यान स्थिर चित्ते करी कर्थुं होय. ८

हुविचिंतिउ=चलचित्ते करी हुष्टपणुं चित्तव्युं होय ते.

ए (ए नव बोझ.)

(१८)

अणाआरो=आचरवा योग्य नहीं ते आचर्या होय. १०

अणिष्ठियव्यो=वांठवा योग नहीं ते वांठ्युं होय. ११

असावग्ग, पावगो=अ० श्रावकने जेनो नहीं. १२ पा०

प्रयोग तेज कीधो होय. १३

नाणे, तह, दंसणे=ना० ज्ञान सवंधी अकाल वखते जणा-

युं होय तेथी अतिचार लाग्यो होय १४ त० तेम-

ज, दं० समकितने विषे. १५

चरित्ता, चरित्ते=श्रावकना व्रतने विशेषे जे अतिचार ला-

ग्यो होय. १६

सुइए, सामाइए=सु० श्रुतधर्मने विषे शंकादिकं तथा वि

परित परुपणा, १७ सा० व्रत पचखाणने विषे. १८

तिन्हं, गुत्तीणं=ति० त्रण, गु० गुपतिमां. १९

चउन्हं, कसायाणं=च० चार, क० कलाय (कोध, मान,

माया, लोअ ए चार.) २०

पंचन्हं, मणुव्ययाणं=पं० पांच धारेला, म० अणुव्रत

मांहे. २१

तिन्हं, गुणव्ययाणं=ति० त्रण, गु० गुणव्रतमांहे. २२

उन्हं, सिक्कावयाणं=च० चार, सि० शीक्षाव्रतमांहे.

वास्स, विहस्स=वा० वार, वि० प्रकारना.

(१९)

सावग, धम्मस्स=सा० श्रावकना, ध० धर्ममाहे.
जं, संमियं=जं० जे कोइ, खं० थोडुं घणुं विराध्युं होय.
जं, विराहियं=जं० जे कोइ, त्रि० सर्वथकी विराध्यो होय.
तस्स, मिग्गामि, दुक्खंडं=१० ते विराधनानुं पाप, मि०
निष्कल्ल थालु, दु० दूःक जे पाप तीणथकी.

(नवकार तिस्सुवो इरियावहि तस्सउत्तरीथो अ-
प्पाणं वोप्पिरामि सुधी सवज्जो पाठ जणवो. पठी ननाणुं
अतिचारनो काउत्सग मनमाहे स्थिरपणे करवो.)
तेनो पाठ निचे ब्रमाणे.

॥ अथ ननाणुं अतिचार लिख्यते ॥

आगमे तिविहे पस्यते ॥ तंजहा ॥ सुत्तागमे,
अह्मागमे, तदुज्जयागमे, एवा श्री ज्ञानने विषे जे
कोइ अतिचार लाग्या होय ते आलोउं. जंवा-
इदं, वच्चापेलियं, हीणस्करं, अच्चस्करं, पयहीणं,
विणयहीणं, जोगहीणं, घोसहीणं, सुहुदिन्नं, उद-
पमिन्धियं, अकाले कउ सजाए, काले न कउ स-
द्याए, असद्याए सजायं, सद्याए न सद्यायं, जण-

(३०)

तां, गुणतां, विचारतां, ज्ञान अने ज्ञानवंतनी आ-
शातना कीनी होय, तस्स मिच्छामि डुककडं ॥१॥

दरिसण श्री सम्मतो ॥ अरिहंतो यहदेवो,
जाव जीवं सुसाहुणो गुरुणो, जिणपन्नत्तं तत्तं,
एह सम्मतं मए ग्गहियं ॥ एहवा श्री समकेत रत्न
पदार्थने विपे जे कोइ अतिचार लाग्यो होय त
आलोउं. श्री जिनवचन साचा करी सभा श्र-
द्धया न होय, प्रतीत्या न होय, रुच्या न होय, पर-
दरसणीकी कांक्षा वंठा कीनी होय, फल प्रत्ये
संदेह आण्यो होय, पर पाखंतीनी प्रशंसा कीनी
होय, परपाखंतीशुं संरतव परिचय कीनो होय, ते
महारा समकेतरूप रत्नने विपे मिच्छयात्थ रूपिणी
रज मेल लागी होय, तस्स मिच्छामि डुककडं ॥२॥

पहेला स्थूल पाणातिपात विरमणवंतने
विपे जे कोइ अतिचार लाग्या होय ते आलोउं.
रीशवसै गाढुं वंधण बांध्युं होय, गाढो घाव घा-
ल्यो होय, अवयवना विभेद कीना होय, अति-

(२१)

झार घाल्या होय, ज्ञातपाणीनो विच्छेद कीनो
होय, तस्स मिच्छामि डुकुडं ॥ ३ ॥ १

बीजा स्थूल सृपावाद विरमणव्रतने विषे जे
कोइ अतिचार लाग्या होय ते आलोळं. सहसा-
त्कारें कोइ प्रत्यें कूडु आल्ल दीनुं होय, रहस्य को-
ज्जी ठानी वात प्रगट कीनी होय, स्त्री पुरुषना
गर्म प्रकाश्या होय, कोइ प्रत्यें अपाय पाडवा ज्ञ-
णी सृपा उपदेश दीनो होय, कूडाखेख लख्या होय,
तस्स मिच्छामि डुकुडं ॥ ४ ॥ २

बीजा स्थूल अदत्तादान विरमण व्रतने विषे
जे कोइ अतिचार लाग्या होय ते आलोळं. चो-
रनी चोराइ वस्तु लीनी होय, चोरने सहाज्य दी-
नो होय, राज्य विरुद्ध कीनो होय, कूडां तोळां
कूडां मापां कीनां होय, वस्तु भांहे जेल संजेल
कीना होय, तस्स मिच्छामि डुकुडं ॥ ५ ॥ ३

॥ चोथा थूल मेहुणाउ विरमण व्रतने विषे
जे कोइ अतिचार लाग्या होय ते आलोळं. ६-

(११)

तरिया थोडा कालनी राखीशुं गमन कीनुं हो-
य, अपर ग्रहीशुं गमन कीनु होय, अनंग क्री-
डा कीनी होय, पर विवाह नातरां जोडयां होय,
काम जोगनी तीव्र अजिलापा कीनी होय, तस्स
मिहामि डुकुडं ॥ ६ ॥ ४

पांचमा स्थूल परिग्रह परिमाणविरमणव्रत-
ने विपे जे कोइ अतिचार लाग्या होय ते आ-
ल्लोउं. खेन्न, वहु, हिरण सुवन्न, धन्न, धान्य, छिप
द, चतुष्पद, कुविय धातुना परिमाण अतिक्रम्या
होय, तस्स मिहामि डुकुडं ॥ ७ ॥ ५

ठठा दिसी विरमाणव्रतने विपे जे कोइ अ-
तिचार लाग्या होय ते आल्लोउं. उंची, नीची,
तिहिं दिशाना परिमाण अतिक्रम्या होय, क्षेत्र
वधारयां होय, पंथीने संदेशो देइ आगें चलायो
होय, तस्स मिहामि डुकुडं ॥ ८ ॥ ६

सातमा जोग परिजोग विरमाणव्रतने विपे
जे कोइ अतिचार लाग्या होय ते आल्लोउं. प-

(१३)

अस्त्राणु अंपरांत सचित्तनो आहार कीनो होय,
सचित प्रतिबंधनो आहार कीनो होय, अपकना
आहार कीना होय, दुपकना आहार कीना हो-
य, तुष्ठ वस्तुना आहार कीना होय, तस्स मि-
त्तामि डुकडं ॥ ९ ॥ ७

पन्नर कर्मादान श्रावकने जाणियवा, न समा-
चरियवा तं जहा ते आलोडं. इंगालकम्मे, व-
णकम्मे, साडीकम्मे, ज्जाडीकम्मे, फोडीकम्मे, दं-
तवणिके, लक्खवणिके, रसवणिके, विसवणिके,
केसवणिके, जंतपील्लणकम्मे, निलंठणकम्मे,
दवग्गिदावणियाकम्मे, सर दह तलाव सोसणि
या कम्मे, असइजण पोसणिया कम्मे, तस्स मि-
त्तामि डुकडं ॥ १० ॥

आठमा अनर्थदंढ विरमाणवतने विषे जे
कोइ अतिचार लाग्या होय ते आलोडं. कंदर्प
नी कथा कीनी होय, ज्जाम कुचेष्टा कीनी होय,
मुखसु अलीकवचन बोल्या होय, अधिकरण

(१४)

जोडी मुक्या होय, जोग परिजोग वस्तु अधिक
वधारीया होय, तस्स मिहामि डुकडं ॥ ११ ॥ ७

नवमा सामायिक व्रतने विपे जे कोइ अति-
चार लाग्या होय ते आलोउं. सामायिकमां मन
वचन कायाना योग पाडवा ध्याने प्रवर्तव्या होय,
सामायिकमां समता न कीधी होय, अणपुगी
पाली होय, पालतां विसारी होय, तस्स ॥ १२ ॥ ८

दशमा देसावगासिक व्रतने विपे जे कोइ
अतिचार लाग्या होय ते आलोउं. निमी चूमि
कानी वाहेर थकी वस्तु अणावी होय, अथवा
मोकलावी होय, शब्द करी जणाव्यो होय, रूप
करी देखाडयो होय, पुद्गल नाखीने आपपणुं ज-
णाव्युं होय, तस्स मिहामि डुकडं ॥ १३ ॥ १०

इग्यारमा पौपध व्रतने विपे जे कोइ अतिचार
लाग्या होय ते आलोउं. सद्या संथारा अपडि
लेहा दुःपडिलेहा अप्पमाज्या दुप्पमाज्या होय,
उच्चार पासवण चूमिका अपडिलेही दुःपडिलेही

(१५)

अपमार्जि दुःपमार्जि होय, पोसह मांहे निंदा वि
कथादिक प्रमाद कीनो होय, तस्स मिहामि ॥१४

वारमा अतिथि संविज्ञागव्रतने विषे जे कोइ
अतिचार लाग्यो होय ते आलोलं. सुजतीवस्तु
सचित्त उपर मूकीहोय, सचित्तेंकरी सुजती वस्तुने
हांकी होय, काल अतिक्रम्यो होय, आपणी व-
स्तु पराइ कीनी होय, परने उपदेश आपसु जता
यका दीनो होय, मत्सर जावें दान दीधुं होय, त-
स्स मिहामि डुकडं ॥ १५ ॥ १५

संल्लेषणाना पांच अतिचार लाग्या होय ते
आलोलं. इहलोगासंसप्पन्ने, परल्लोगासंसप्पन्ने,
जीवियासंसप्पन्ने, मरणासंसप्पन्ने, कामजोगसं
सप्पन्ने, तस्स मिहामि डुकडं ॥ १६ ॥

चउद ज्ञानना, पांच समकेतना, साठ बार
व्रतोना, पन्नर कर्मादानना, पांच संल्लेषणाना, ए
ननाणुं अतिचार मांहे कोइ दोष लाग्यो होय
तस्स मिहामि डुकडं ॥ १७ ॥

(३६)

विधि बीजा आवासकनी आग्रा मागीने प्रगट
लोगस्स कहेवो.

विधि त्रीजा आवासकनी आग्रा मागीने
दोय वार पाठ त्रीजा आवासकनो ज्ञावो.

इठामिखमासमणो=इं इहुं तुं, खण क्षमासहित, सण
साधु.

वंदिउं=वं वंदवा.

जावणिज्जाए=जाण समकित सहित.

निसीहियाए=संसारनुं काम निखेध्या ठे.

अणुं जाणह=आज्ञा देवो.

मे, मि, उग्गहं=मेण मने, मिण मर्यादामांहे, उण गुरु
वेठा ठे त्यांहां त्रीजा आवासकनी आज्ञा मागे.

निसीहि=अशुच योग निषेधीने शरीरे करी प्रवेश कर-
तो थको एम कहे.

अहो कायं=चरणे फरस्यु आ परे आज्ञा माहारे थो.

काय संफासं=फाण तमारा चर्णने, संण फरसतां थकां.

खमणिजो, जे=खण खमवा योग्य ठो ते खमजो, जेण हे
पूज्य तुमने.

(१९)

कीलामो=दुःख उपजाव्युं होय, तो ते खमजो.

धप्प, किलंताणं=अ० गइठे, कि० किलामना जेथी.

वहु सुजेणं, जे=व० घणं, सु० सुज योगे करी, जे० त-
मारी, हे पूज्य.

दिवसीनु, वइकंतो=दी० दीवस, व० वटयो, गयो.

जत्ताजे=संजम तपरुप यात्रा. हे पुज्य.

जवणि, ज्जं च, जे=ज० इंद्रीयोने जीत्या. हे पुज्य.

खामेमि, खमा, समणो=खा० खमावुबुं, ख० द्दमा स-
हित, स० साधु.

दिवसियं, वइकमं=दी० दीवस, व० वतीकूम्या, अवि-
नय थयो होय.

आवसियाए=अवशकरणिना अतिचार थकी.

पडिकमामि=प० निवर्तुं बुं.

खमा समणाणं=द्दमा सहित साधुने.

देवसियाए=दीवस संबंधी.

आसायणाए=असातना कीनी होय.

तेत्तीस, त्रयराए=ते० तेत्तीस. मांहेली, न० अनेरी अ-
सातनाए करी.

जं, किंचि, मिहाए=जं० जे ते केवी असातनाए, किं०

(१७)

कोइ खोटो मस लेइने, मि० निष्फल कुडी क्रियाए
करी होय ते.

मण्डुक्कडाए=म० मनने, दु० दुःकृत करवे करीने.

वय, दुक्कडाए=व० वचन, दु० दुःकृत करवे करीने.

काय, दुक्कडाए=का० कायाने दु० दुःकृत करवे करीने.

कोहाए माणाए=क्रोधने करवे, माने करीने.

मायाए लोत्ताए=मायाये, लोत्ते करीने.

सव, कालियाए=स० सर्व, का० अतित, अनागत, वर्त्त-
मान काल संधी जे.

सव, मित्रोवयाराए=स० सर्व, मि० मिथ्या, हो० पचा-
रने करवे करीने, एटले मन दुःकृत कीधुं, करुतुं,
वली करीश, एम करवे करी.

सव, धम्माइ, क्कमणाए=स० सर्व, ध० धर्मने, इ० अतिक्रमे,
उलंगे, एटले श्रुतधर्म चारित्रधर्मने उलंगे एवी जे.

आसायणाए=आसातना तेणे करीने.

जो, मे, दीवसि, अइयारो कल=जो० जे, मे० में, दी०
दीवस संधी, अ० अतिचार, क० कीधो होय.

तस्स, खमासमणो=त० ते अतिचारने, ख० क्षमासहि-
त श्रमण.

(१९)

पडिक्कमामि, निंदामि=निवर्तुं तुं, निंदुं तुं.

गरिहामि=ग्रहं तुं, हेतुं तुं, गुरुनी साखे.

अप्पाणं, वोसिरामि=अ० आत्माने, वो० वोसरावुं तुं,
तजुं तुं.

विधि चोया आवसकनी आम्मा मागीने न-
नाणु अतिचार प्रथम पानो १ ए ने लीटी १०
थी ते पाना २५ लीटी १७ सुधीनो पाठ सघलो
कहेणु. प्रथम पाठ लखाइ गीआ हे तेणसु फेर
लीखा नाही.

अठार पापस्थानक ते आलोडं. प्राणाति
पात, मृषावाद, अदत्तादान, मैथुन, परिग्रह, क्रोध,
मान, माया, लोभ, राग, द्वेष, कलह, अन्या-
ख्यान, पैशून्य, परवशिवाद, रतिअरति, मायामो-
सो, मिथ्यात्व दर्शन शक्य. ए अठारे पापस्था-
नक में सेव्या होय, सेवराव्या होय, सेवतां प्रत्ये
अनुमोद्या होय, तस्स मिहामि डुकडं ॥ १० ॥

चत्तारिसंगलं, अरिहंता मंगलं, सिद्धामंगलं,

(३०)

साहु मंगलं, केवल्लिपण्तो धम्मो मंगलं. चत्तारि लोगुत्तमा, अरिहंता लोगुत्तमा, सिद्धा लोगुत्तमा, साहु लोगुत्तमा, केवल्लिपण्तो धम्मो लो-
गुत्तमा. चत्तारि सरणं पवज्जामि, अरिहंत सरणं पवज्जामि, सिद्धा सरणं पवज्जामि, साहु सरणं प-
वज्जामि, केवल्लि पण्तो धम्मो सरणं पवज्जामि. ए चारो सरणा आपण्णे, औरन सग्गा कोइ ॥ जे ज्व्य प्राणी आदरे, अखय अमर पद होइ ॥१॥

पठी इत्ताभि पडिक्कमिउं जो मे देवसिउ अइ-
आरो कउ काइउ, वाइउ ए संपूर्ण पाटी कहेना.
पठी इत्ताकोरेण संदिसह जगवन वार वत अती-
चार जेलानी आग्या.

आगमे तिविहे=आ० ज्ञानपणुं, ति० त्रण प्रकारे.

पन्नत्ते तंजहा=प० कह्यो, तं० ते जेम ठे तेम कह् ठे.

सुत्तागमे=सूत्रथी ज्ञान ते सूत्र पाठ. १

अत्तागमे=अर्थथी ज्ञान ते अर्थ. २

तडुजयागमे=सूत्र अने अर्थ ए वेथी ज्ञान. ३

(३१)

उपर कहेला त्रण प्रकारना ज्ञानने विषे जे पाप लाग्युं होय ते निवारण करुं बुं.

एवा जे ज्ञानने विषे अतिचार लाग्यो होय ते
आलोनं.

जं वाइ ऊं=जे सूत्र आधां पाठां जण्यां होय ते. १

वच्चाभेलियं=उपयोग रहित सूत्र वारंवार जण्युं होय ते.

हीणस्करं=अक्षर उठो जण्या होय ते. ३

अच्चस्करं=अक्षर अधिको जण्या होय ते. ४

पयहीणं=पद हीणुं जण्या होय ते. ५

विणयहीणं=विनय रहित जण्या होय ते. ६

योगहीणं=मन वच कायाना योग ठाम राख्या विना जण्या होय ते. ७

घोसहीणं=शुद्ध उच्चाररहित माठे गोखे जण्या होय ते.

सुदुदिन्नं=अवनीतने सूत्र सिद्धांत जणाव्युं होय ते. ९

डुदुपडिष्ठियं=प्रमाद सहित आलशे करी उद्यम रहित जण्यो होय ते. १०

अकाले कउसजाए=चार संध्यादिक तथा चार माहा मोहोठवादिक तथा चार माहा पडिक्वि ए वार अकाले जण्या होय ते. ११

(३७)

कालनकउसजाए=काले सजायनो योग्य होय अने वि-
कथा करे ने सजाय न करे ते. १७

असजाए सजायं=दस उदारिक तथा दस अंतरिख ए
बीस असजाय संबंधी सूत्र जणयो होय ते. १३

सजाएनसजायं=सजायना अवसरने विषे सूत्र सिद्धांत
न जणया होय ते. १४

जणतां गुणतां चिंतवतां चीतारतां ज्ञानने ज्ञानवं-
तरी आलातना कीनी होय. तस्समिठामि डुक्कडं.

दंसण=दं० सदहणा अथा आ०

श्रीसमत्तो=समकित खरा धर्मनी आव०

अरिहंतो=श्री अरिहंत देव १२ गुण सहित.

सहदेवो=मारा मोटा देवाधि देव.

जावजीवायें=जीवुं त्यां सुधी जनम परअंत.

सुसाहुणो=सुध साधु पंच माहाव्रतधार.

गुरुणो=गुरु माहारा २७ गुणसहित.

जिष्पन्नते=जिनपरुपीत धर्म जिन आग्ना.

ततंइह=तत्व देव गुरु धर्म ए एज.

सम्मत्तंमैएग्रहीयं=समकित में ग्रहो ठे.

(३३)

एहवा समकित के वीखे जे कोइ अतिचार लाग्या होय ते आलवं. श्री जिनवचन मांहे संका आणी होय, पर दरसणको वंठा कीनी होय, फलप्रते संदेह आण्ड होय, परपाखंकीनी प्रसंसा कीनी होय, परपाखंकीसु सासतो परीचय कीनुं होय, ते मारे समकितरुप रतन के विषे मिथ्यात रुग्णी रजमैल खेल लागी होय तो तसमिठानि डुकडं.

पहेलो आणुव्रत थुलवोपाणाई, वायाड, वी हरमलं. असजीव बेइंजी, तेइंजी, चउरींजी, पंचेंजी, जाणीउदीरी, वीनाअपराधी, संकलेपीसडेसी, हणवारी बुद्धि करीने हणवारा पचखाण. जावजी वाए दूवीहीयेणं तिविहेणं नकरेमी नकारवेमि, मणसा, वयसा, कायसा, तसजंते पडिकमामी निंदामी गरिहामी अपाणं वोसीरामी. एहवा पही ला थुलप्राणातीपात् वीरमणं व्रतके वीखे जेकाई अतिचार लागो होय, ते आलवं. रीसवसे गाढा बंशण बांश्या होय, गाढा घाव घात्रीया होय, मां-

मडीना ठेद कीना होय, अतिजार जरीया होय,
जात पाणीना विठेद कीना होय तो० ॥ १ ॥

दूजो आणुव्रतयुलानु मोसाइ, वायानु, विह-
रमाणं. कंन्याली गोवाली जुंमाली, थांपणमोसो
सुंस लेइने कूडीसाख, इत्यादिक मोटका ऊठ बोल-
णका पचखाण. जावजीवाए दूवीहीयेणं, तिवि
हीएणं, न करेमी नकारवेमी, मणसा वयसा का-
यसा, तसजंते पडिक्रमामी, निंदामी गरिहामी,
अपाणं वोसीरामी. एहवा दूजा युलमीरखावाद,
वीहरमाणं व्रतके वीखे जे कोई अतिचार लागो
होय ते आलवं. सहसातकारी वात कीनी होय,
कोहीपते कूडो आल दीनो होय, रेहसवात प्रगट
कीनी होय, पोतानी अस्त्रीना मरम प्रकाशा होय,
मीरखा उपदेस दीना होय, कूडालेख लीख्या
होय तो० ॥ २ ॥

तीजो आणुव्रत युलानु अदीनादाणावो,
वीहरमाणं. खातर खणीने गांठ गडीने, तालापड

कूची करीने, वाट फाडीने, पडीवस्तु मोटकी धणी
 आयती जाणीने, इत्यादिक मोटका अदतादान
 खवणारा पचखाण. जावजीवाए दूवीहेणं, तिवि-
 हेणं, न करेमी, नकारवेमी, मणसा, वयसा,
 कायसा, तसजंते पडिकमामी, निंदामी गरिहामी
 अपाणं वोसीरामी. एहवा तीजा थुल अदतादान
 वीहरमाणं व्रतके वीखे जे कोइ अतिचार लागो
 होय, ते आलवं. चुराई वस्तु लीनी होय, चोरने-
 साज दीना होय, राजमें विरुध कीनो होय, कूडा-
 तोल माप वधारीयां होय, वस्तुमें जेल संजेल कीर्ना
 होय, सखरी दीखायनी खरी आपी होय तोण॥ ३

चोथो आणुव्रत थुलान मेहूणान वीहरमाणं !
 पोतानी अस्त्री उपरंत मैथुनसवेण पचखाण. जाव-
 जीवाये देवंगना संबधी दूवीहेणं, तिविहेणं न करेमी
 नकारवेमी, मणसा वयसा कायसा, मनुखणी तो-
 रजंचणी, संबदीमां, इगवीहेणं इगवीहेणं, नकरेमी
 कायसा, तसजंते, पडिकमामी, निंदामी गरिहामी,

(३६)

अपाणं वोसीरामी. एहवा चउथा थूलमेहुणानु
वीहरमाणं व्रतके वीखे, जे कोई अतिचार लागो
होय ते आलवं. परग्रहीसुं गमन कीना होय,
अपग्रहीसु गमन कीना होय, अनंगक्रीडा कीनी
होय, पराया विवाह नात्रां जोडयां होय, कामजोग
सुतीव आबलखा कीनी होय तो ॥ ४ ॥

पंचमो आणुव्रतथुलानु परीग्रहानु, वीहरमाणं.
खेतवथुनो जथा प्रमाण, सोना रूपानो जथा प्र-
माण, धनधान्यनो जथा प्रमाण, उपद चौपदनो
जथा प्रमाण, कुत्रिह धातुनो जथा प्रमाण, कीनो
ठे, तीणासुं इधको, राखवणारा पचखाण. जावजी
वाये इकत्रीहेणं तिविहेणं, नकरेमी, मणसा वय-
सा, कायसा, तसजंते पडिकमामी निंदामीगरिहा
मी अपाणं वोसीरामी. एहवा पांचमा थूलपरिग्र-
हानु वीहरमाणं व्रतके विखे जे कोई अतिचार
लागो होय ते आलवं. खेतु वथुप्पमाणाइकम्मे,
हीरन्नसुवन्नप्पमाणाइकम्मे, धनधान्यप्पमाणाइक-

म्मे, दूपद चौपदप्पमाणाइक्कम्मे, कोवीय धातु
प्पमाणाइक्कम्मे तो० ॥ ५ ॥

ठठो दिसिवीहरमणं व्रत. उंचीदिसिनो जथाप्र
माण, नीचीदिसिनो जथा प्रमाण, त्रीठीदिसिनो
जथा प्रमाण कीनो ठे ते आगल जायने, पोतानी
सइहाकरी पंचआथवदोरसेवणरा पचखाण. जाव
जोवाए दूवीहेणं तिविहेणं नकरेमी, नकारवेमी,
माणसा, वयसा, कायसा, तसज्जंते, पडिक्कामी
निंदामी गरिहामी, अपाणं वोसिरामी. एहवा ठठा
दिसिवीहरमणं वरतके वीखे, जे कोई अतिचार
लागो होय ते आन्नवं. उंचीदिसिप्पमाणाइक्कम्मे,
नीचीदिसिप्पमाणाइक्कम्मे, त्रीठीदिसिप्पमाणाइ-
क्कम्मे, कोसमे कोसजेत्तीया होय, पंथमे संदेह.
पडयां आगे चाटयो होय तो० ॥ ६ ॥

सातमो उपजोग परिजोग वीहरमणं व्रत.

उद्धणीयाविहं ॥ १ ॥ = दील बुहवानो अंगुचो ते.
दंतणविहं ॥ २ ॥ = दातणनी गणत्री करवी ते.

(३८)

फलविहं ॥ ३ ॥ = ब्रह्म वीगेरेना फलनी गणत्री.

आजगणविहं ॥ ४ ॥ = तेल वीगरे चोलवानी चीजनं.

उवट्टणविहं ॥ ५ ॥ = पीठी वीगेरेनुं अनुमान करवुं.

मंज्जणविहं ॥ ६ ॥ = नाहावाना पाणीनुं अनुमान.

वड्वीहं ॥ ७ ॥ = वस्त्र वीगेरेनी गणत्री करवी.

त्रिलेपणविहं ॥ ८ ॥ = चंदन सुखड आदिकनुं अनुमान करवुं ते.

पुप्फविहं ॥ ९ ॥ = फुल वीगेरेनुं अनुमान करवुं.

आजरणविहं ॥ १० ॥ = घरेणा गांठा वीगेरेनुं. ते.

धुपविहं ॥ ११ ॥ = अग्रवत्ती वीगेरे धुपनुं ते.

पेजविहं ॥ १२ ॥ = औषध चाह वुंनदाणा वीगेरे.

जखणविहं ॥ १३ ॥ = सूखडी वीगेरेनुं अनुमान ते.

उदनविहं ॥ १४ ॥ = दासु धाननुं अनुमान ते.

सुपविहं ॥ १५ ॥ = कठोल धाननुं अनुमान ते.

विगयविहं ॥ १६ ॥ = दुध, दही, घी, गोब्र, तेज वीगेरे ते.

शाकविहं ॥ १७ ॥ = लीला शाकजाजी वीगेरेनुं.

माहुरविहं ॥ १८ ॥ = बेल फल वीगेरेनुं अनुमान.

जमणविहं ॥ १९ ॥ = अनुमान जमवानुं.

पाणिविहं ॥ २० ॥ पीवा तथा नाहावां धोवाना पाणी ते.

(३९)

मुखवासविहं ॥ २१ ॥ = सोपारी लविंग वीगेरेनुं।
वाहनविहं ॥ २२ ॥ = घोडा, रथ, वाहाण वीगेरे।
वाहनिविहं ॥ २३ ॥ = पगे पेहेरवानां पगरखां वीगेरेनी ते।
सयणविहं ॥ २४ ॥ = पाट पाटजा, सुवानी सेजा।
सचितविहं ॥ २५ ॥ = सचित चीज खावानुं अनुमान ते।
दवविहं ॥ २६ ॥ = जे वस्तु मुखमां जुदा स्वादने अर्थे
नाखवी तेनुं अनुमान।

इत्यादीक ठवीस बोळानी मर्यादा कीनी ठे,
तीणसू इधका जोग जोगवणका पचखाण. जा-
वजीवाये, इकवीहेणं, तिविहेणं, नकरेमी म-
णसा वयसा कायसा, तसजंते, पडिक्कमामी निं-
दामी गरिहामी, अपाणं वोसीरामी. एहवा सातमा
उपजोग परी जोग वीहरमाणं व्रतके वीखे जे कोई
अतिचार लागो होय ते आलवं. जोजनथकी
पचखाणउपरंत सचीतना आहार कीना होय,
सचीतप्रतीबंदना आहार कीना होय, अपक्क दु-
पकना आहार कीना होय, तुळुखदीना जस्कणं
कीना होय तो ॥ इहतो जोजनथकी कह्या, हीवे.

कृतव थकी, पनरे करमादान आलव, श्रावकने
जाणवा जोग पीण आदरवा जोग नही. ॥ तं० ॥

इंगालकम्मे ॥ १ ॥=जे व्यपारना काममां अग्नी लगा-
ववी पडे ते. लुहार, कोयला वेचवानो.

वणकम्मे ॥ २ ॥=जाड व्रक्ष कपाववानो व्यपार.

साडीकम्मे ॥ ३ ॥=साड करी वेचवानो व्यपार.

चाडीकम्मे ॥ ४ ॥=गाडां गाडी वलद उंट घोडा वीगे-
रेना चाडानो व्यपार.

फोडीकम्मे ॥ ५ ॥=धरतीना पेट फोड्यानो व्यपार.

दंतवाणिज्जे ॥ ६ ॥=दांतनो व्यपार करे ते.

केशवाणिज्जे ॥ ७ ॥=वाल चमरीउ वनाववानो.

रसवाणिज्जे ॥ ८ ॥=हरकोइ जातना रस करावे ते.

लखवाणिज्जे ॥ ९ ॥=लाखनो व्यपार करे ते दोष.

विसवाणिज्जे ॥ १० ॥=जेरी चीजनो व्यपार करे ते.

जंतपीलणकम्मे ॥ ११ ॥=घाणी, कपासना चरखा वीग-
रे पीलवानो व्यपार.

नीलंठणकम्मे ॥ १२ ॥=वाठडा घोधा शमारवा ते.

दवगिदावण्या ॥ १३ ॥=दावानल अग्नी खगाडे तो ते.

(४१)

सर दह तलाव परिसोसणिया ॥ १४ ॥= सरोवर, कुवा,
तलाव सोशावे ते.

असइजणपोसणया ॥ १५ ॥= पशुपक्षी आदीकने पोषे ते.
तो तसमिहामि डुक्कडं ॥ १ ॥

आठमो अनर्थदंड वीहरमाणं व्रत.

अनर्थादंडनुं वेरमाणं=अ० वगरस्वार्थे बोलवुं तेथी पाप
बंधाय ते, वे० निवर्त्तवुं.

चउविहे अनर्थादंडे=च० चार प्रकारे, अ० वगरस्वार्थे.
पन्नत्ते तंजहा=प० कहा, तं० जेम ठे तेम कहे ठे.

अवज्जाणा चरियं=अर्थ त्रिनाअर्थे आर्त्तध्यान धरवुं.

पमाया चरियं ॥ १ ॥= घी तेल वीगेरेनां वासणो उघाडां
मुक्यां होय ते.

हंसप्पयाणं ॥ ३ ॥=जे शहस्र वडे हिंससा थइ शफे तेवां
शस्त्र कोइने आपवां ते.

पावकम्मो, वएसे ॥ ४ ॥=पापकर्मना उपदेश देवा.

चौविहे पसुंते तंजहा. १ आवज्जाणाचरीयं, २
पंमायचरीयं, ३ हंसप्पयाणं, ४ पापकम्मोवएसे.
१ आर्त्तरुद्ध्यानधरे २ प्रमादे घृतादीक उगाडा
मेले ३ हत्याकारी शस्त्र राखे ४ पापउपदेश देवे.

एहवा अनर्थदंड सेवणरा पञ्चखाण. ते मांहे*आठ
 आगार. १आयेवा, २रायेवा, ३नायेवा, ४परीवारेवा
 ५देवेवा, ६नागेवा, ७जखेवा, ८जूयेवा. जावजीवाये
 दूवीहेणं, तिविहेणं, नकरेमी, नकारवेमी, मणसा,
 वयसा, कायसा, तसज्जंते पडिक्कमामी निंदामी,
 गरिहामी, अपाणं वोसिरामी. एहवा आठमा अन
 र्थदंड वीहरमणं व्रतके वीखे जे कोई अतिचार
 लागो होय ते आलवं. कंडूपनी कथा कीनी होय,
 जंमकूचेस्टा कीनी होय, मुखसु अलीकवचन वो.
 लीया होय, अधीकरण जोडी मुक्या होय, उप-
 जोग परिजोग अधिका वधास्या होय तो ० ॥७॥

नवमो सामायक व्रत. सावळं जोगना वीहरम
 णं जावनेम पज्जुवासामी, दूवीहेणं, तिविहेणं, नक-
 रेमी, नकारवेमी, मणसा वयसा कायसा तसज्जंते
 पडिक्कमामी निंदामी गरिहामी अपाणं वोसिरामी.
 एहवा नवमा सामायकव्रतके वीखे, जे कोई अति-

* १ मातादि, २ राजादि, ३ नात, ४ परीवार. पीउंका चार
 चार जातका देवताका हे.

चार लागो होय ते आलव. सामायकमें मन बचन
कायाना जोग पाडवा ध्यान प्रवरताया होय, सा-
मायकमें समता न कीनीहोय, अणपुगी पारीहोय,
पालतां विसारी होय तोण ॥ ए ॥

दसमो दिसावीगासीक व्रत. दीनप्रते परजा
तथकी प्रारंज्जिने पूर्वादीक ठदासनी मर्जादा की-
नी होय, ते आगे जायने पंच आश्रवद्वोर सेवण-
रा पचखाण. ड्रुहीहेणं तिविहेणं, ते माहे, ड्वादीक
नेमनी मर्जादा नी ठे तीणसु अधिका जोग जोगव-
णरा पचखाण. इगवीहेणं तीवीहेणं, नकरेमी मण-
सा वयसा कायसा तसज्जंते पडिक्कमामी निंदामी
गरिहामी, अपाणं वो सिरामी. एहवा दसमा दिसावी
गासीक व्रतके वीखे जे कोई अतिचार लागो
होय ते आलव. नेमीजोमका, बाहेर थकी वस्तु
आणाई होय, मूकलाई होय, संबंद करी, रुप
दीखाडी, पुदगल नाखी आपपणुं जणाव्युं होय
तोण ॥ १० ॥

इग्यारमो पडिपुण पोखद व्रत.

असणं, पाणं, खाइमं=अ० अन्न, पा० पाणी, खा० मेवां.

साइमंनो पचखाण ॥१॥=सा० मुखवासना पचखाण.

अत्रह्मनो पचखाण ॥ २ ॥=मैथुन शेववाना पचखाण.

मणिसोवननो पचखाण=मणि तथा सोनानां घरेणां के
जे उतास्यां ते राखवानां पचखाण.

माला, वनग, त्रिलेवणनो पचखाण ॥४॥=मा० काष्ठ प्रमु-
ख, व० गुलाल प्रमुख. वरण गंधत्री, सुखड, चंदन,
त्रिलेपन, त्रिगेरे पासे राखवानां पचखाण.

सच्च, मुसलादिक सावज्जं जोगनो पचखाण ॥ ५ ॥=स०
पाली, कातर, चिप्या वीगेरे, मु० आयुऊनी ला-
कडी, सा० पापजोगनां हथीआर पासे राखवा-
नां पचखाण.

जात्र अहोरत्तं पजूवासामि=आखो दिवस ने रातनो
पोशो, मर्यादाना ठेडा सुधी शेववुं.

दुवीहेणं त्रिविहेणं, नकरेमी नकारवेमी, मणसा,
वयसा कायसा तसज्जंते, पडिक्कमामी, निंदामी गरि-
हामी, अपाणं वोसीरामी. एहवा इग्यारमा, पडि

(४५)

पुण, पोखदव्रतके वीखे, जे कोई अतिचार लागो
होय ते आखवं. सेजासंथारो न जोयो होय, नपुंज्यो
होय, माठीतरे जोयो होय, माठीतरे पुंज्यो होय,
उचार पासवण नोमीका न जोइ होय, न पुंजी होय,
माठीतरे जोइ होय, माठीतरे पुंजी होय, पोसामें
निंझाविकथादीकप्रमाद सेवीया होय तो० ॥ ११ ॥

वारमो अतीथि संविजाग व्रत.

समणेनिग्रंथे=स० साधु, नि० जेनी गांठे ग्रंथ नही ते.
फासु एसणिल्लेणं=फा० निर्दोष(अचित्त), ए० एखणीक.
असणं, पाणं, खाइमं=अ० अन्न, १ पा० पाणी, २ खा०
मीठाइ, मैवा. ३

साइमं=सा० मुखवास. ४

वड्ड पडिगहं=व० वड्ड, पात्र,

कंबलं, पायपुठणेणं=कं० कांबली, पा० पाथरीने बेशीए
ते तथा रजोहरणो, गुड्डो.

पाढीयारु, पीढ, फल्लग, सेज्या, संथारएणं=पा० उधारा
खेवो ते, पी० बाजोठ, फ० पाटियुं, से० स्थानक,
सं० पाट, मात्त विगेरे तरणां.

(४६)

इ, जेसजेणं= उ० औषद, जे० घणी वस्तु एकठीनी
फाकी.

पडिलानेमाणे विहारंमि= प० प्रतिलाजतो, आपतोथको.
वी० विचरु.

एहवी साची सरदहणा, परूपणा, फरसणा,
करुं तीवारे सुद्ध एहवा बारमा अतीथि संवि
जाग वरतके वीखे जे कोइ अतिचार लागो
होय ते आल्लवं. सुजती वस्तु सचीत उपर मेळी
होय, सचीत करी ढांकी होय, जोजन वीरीयां
साधसाधवीनी जावना न जावी होय, आपसुजतो
अनेरा पासे दान दीवरावीयो होय, अहंकारजावे
दान दीनो होय तो० ॥ १९ ॥

संलेहणानो पाठ.

अपठीम, मारणतिय, संलेहणा=अ० कांइ करवुं नथी,
मा० मरण समये, स० आहारकखाय जेणे उर्वां
कीधां ठे ते.

पोषधशाळा पुंजीने ॥ १ ॥=संथारो करवानुं स्थानक
पुंजी पडिलेहीने.

उच्चार पासवण जुमिका, पडिलेहिने ॥२॥=उ० वडी-
निति, पा० लघुनिति परठववानी, चू० जगा, प०
जोइ तपांशीने.

गमणा गमणे, पडिकमीने ॥ ३ ॥=ग० श्रियावही, प०
पडिकमिने तैथी निवर्तवाने.

दर्जादिक संधारो सधरीने ॥ ४ ॥=द० डाज विगरेनी,
सं० पथारी, सु० पाधरीने.

दर्जादिक संधारो डुरुहीने ॥ ५ ॥=द० डाज प्रमुख-
नी, सं० पथारीए, डु० वेशीने.

पूर्व तथा उत्तरदिसि पळ्यंकादिक आसणे वेशीने ॥६॥=
पू० पूर्व तथा उत्तर दिशाए पळांठी वाली अथवा
शक्ति प्रमाणे आ० एक ठेकाणे वेशीने.

करयल संपगहीयं, सिरसावत्तयं, मळए, अंजलिकट्टु
॥ ७ ॥=क० वे हाथ जोडीने, सि० माथे आवर्तन
चढावीने, म० मस्तके, अं० अंजली करीने.

एवंवयासी, नमोऽनुषं अरिहंताणं जगवंताणं जावसंप-
त्ताणं ॥ ८ ॥=ए० एम जणीए, न० नमस्कार कर
घो, अ० कर्मरूपी वेरी जेणे हएया एवा अरिहं-
तने ४२, पद सुधी, ज० जेने जनम मरण नथी

तेम जवरुपी अंकुर पण नथी, एवा जे जे जस
अने महीमावंत जगवंतने.

जाव संपात्रित्तापस्स=जा० सिद्धपदने पास्या त्यां
व्रत माने ठे.

एम सिद्धअरिहंतने नमस्कार करीने पठे पोताना धर्मा
चार्यने नमस्कार करीने ॥ ए ॥=एवा वर्तमानका-
लना तीर्थकर अने अनंता सिद्धने नमस्कार
करीने पठे पोताना धर्माचार्य एटवे गुरुने नम-
स्कार करीने.

पुर्वे जे व्रत आदर्शां ठे ते आलोइ, पडिक्की निंदीनिसह
अइने ॥ १० ॥=पु० पेहेलां जे व्रत आदस्यां ठे, ते०
तेना दोष निवारण करीने, प० पचखीने, नि०
पोताना आत्माने निंदीने, नि० शररहित अइने.

सर्वं, पाणाश्वायं, पचखामि=स० सर्वं, पा० प्रणाती
पातने, प० पचखीने. १

सर्वं, मुसावायं पचखामि=स० सर्वं, मु० मूर्खावादने,
प० पचखीने. २

सर्वं अदिनादाणं पचखामि=स० सर्वं, अ० अदत्तादानं,
प० पचखीने. ३

(४९)

सवं, मैहुणं पचखामि=स० सर्व, मे० मैथुन पचखाने.

सवं, परिगह पचखामि=स०सर्व, प०धनमालापचखीने.

सवं कोहं, पचखामि=स० सर्व, को० क्रोध, पचखीने.

सवं माणंच सवं मायंच सवं लोचंच पचखामि=स०
सर्व मान, स० सर्व माया, स० सर्व लोच, इत्या-
दि पचखीने.

जाव, मिढा, दंसणं सद्धं, पचखामि=जा० ए विगेरे,
मि० अढार पापस्थानक मिथ्यातनां, दं० दर्शनने,
स० सदयने, प० पचखीने.

अकरणि ज्ञं जोगं, पचखामि=अ० सर्व पाप जोगने,
प० पचखीने.

जावजीवाए=जाव जीवु त्यांसुधी.

तिविहं तिविहेणं=ति० त्रण करणे, ति० त्रण योगे करी.

नकरेमि, नकारवेमि=न० सर्व पापयोग करुं नही: न०
सर्व पापयोग करावुं नही.

करतंनाणु जाणामि=अनेरा पाप करता होय तेने रुहुं
जाणवुं नही.

मणसा वयसा कायसा=म० मन, व० वचन, का० काया-
ए करी.

म अहार पापस्थानक पचखीने ॥ ११ ॥=ए रीते अ-
हार पापस्थानक तथा अहार पचखीने.

सर्वं असणं, पाणं=स० सर्वं अन्न, पा० पाणी.

खाइमं साइमं, चउविहंपी आहारं=खा० मीठाइ, मेवा.

सा०मुखवास, च०ए चारे, पी०पण, आ० जोजन.

पचखामि, जावजीवाए, तिविहं तिविहेणं=प० पचखी-
ने; जा० जाव जीव सुधी, ति० त्रण करण, ति०
त्रण योगे करी.

एम चारे आहार पचखीने ॥ १२ ॥=एम चारे आहार
पचखीने.

जं, पियं, इमंसरीरं=जं० अहारादिक शरीरना जे आ-
श्रय तेनी ममता सुकीने प्राणी आत्मा साथे श-
रीरनो संबंध वोसरावे ठे. पि० वहाळुं, एम शरीर.

इठं, कंतं, पीयं मणुत्तं=इ० वारंवार इठीए ते इष्ट, कं०
विष्ट वशिर्णादिके करी युक्तं ठे, पि० प्रिते करी
इंद्रियोत्ती हरखनो करणहार ते, म० मने करी
जाणीए जे घणो शोचयमान ठे ते.

मणामं=म० मनने सदाय वहाला लागे.

उपरना पांच शब्दोनो प्रकार्थ जाणवो.

(५१)

धिजं, विसासीयं= धि० धीरज, वि० विस्वास उपजाववी.

समयं, आणुमयं= मानवायोग हेतु मानीने वक्षी मानीए.

बहुमयं= वारंवार मानवा जोग.

चक्रकरंरुंग समाणं= रत्नना घरेणाना डावलाथी वाहाळुं.

माणंसीयं= रखे तहाड वाय.

माणंउन्हं, माणंखुहा= रखे मने ताप लागे, रखे चूखलागे

माणं पीवासा= रखे तर्षा लागे, ते माटे पाणी पीउ.

माणंवाला= रखे सर्पादिक करडे.

माणंचोरा= रखे चोर प्रमुख लेश जाय.

माणंदंसा माणंसगा= रखे डांस करडे, रखे मसा करडे.

माणंवाश्यं, पितियं= रखे व्याधि पीडे, पित जागे.

संजिमं= सं० रखे सल्लेषमय थाय.

सन्निवाश्यं= सं० रखे सनेपात त्रिदोष थाय.

त्रिविहा, रोगायंका= त्रि० त्रिविधि प्रकारना, रो० रोग.

परीसहो, वसगा= प० परीसा, व० रखे उपस्वर्ग थाय.

फासा, फुसंति, तिकट्टु= फा० रखे दुःख, फू० उपजे.

एम जाणीने शरीरनी रक्षा करतो एम करीने.

श्यं. पियणंचरिमेहं= श्० एवुं जे माहारुं शरीर, पि०

वहाळुं हतुं, च० ठेहळुं.

(५३)

स, निसासोर्हि= उ० उंचोस्वास, नि० निचोस्वास.
वोसिरामि= जीवना संबंध आथ्री वोसरावुं वुं.
तिकट्ट. एम शरीर वोसिरावीने ॥ १३ ॥= एम करीने,
एम शरीरनो संबंध तजु वुं. ॥ १३ ॥

कालंश्चणव कंखमाणे, विहरंति= का० मरण वखते जीव
वानी आशा अने मरणनो जय नहीराखतां विचरुं.
एहवी सहहणा परुपणाए करी अणसणनो अवसर
आवे तेवारे फर्सनाए करी शुद्धि होजो= एवी
श्रद्धा साची धारणाना उपदेशे करी अणसणनो
वखत आवे ते वारे शुद्ध मन व्रति होजो.

एहवा अपठिम मारणंतिय= ठेवट वखते आहार तजी
संधारो करे.

संखेहणा, जुसणा= सारी वेसाथी, दमा राखी.

आराहणाना= जिननी आरधना एवी जे संखेहणाना.

पंचअश्रयारा, जाणियवा नसमायरियवा= पांच अतिचार
जाणवा पण आदरवा नही.

तंजहा, ते आलोउं= ते जेम, ते निवारण करुवुं.

इहलोगा, संसपउगे ॥ १ ॥= ५० आलोकमां चक्रव्रता
दिक थवानी इष्टा कीधी होय.

(५३)

परलोगा, संसपत्तगे ॥ २ ॥ ५० परलोकमां देवता श्वानी
सं० वांठना कीधी होय. [होय.]

जीविया, संसपत्तगे ॥ ३ ॥ = जी० जीववानी वांठना कीधी
मरणा, संसपत्तगे ॥ ४ ॥ = पीडाए मरणनी इत्ता करीहोय.
कामजोगा, संसपत्तगे ॥ ५ ॥ = काम जोगनी वांठना
कीधी होय.

तस्स मिठामिडुक्कडं ॥ १४ ॥ = ते संलेहणाना पाठ सबंधी
जे कांइ पाप दोष लाग्यो होय ते निवारण होजो.
एम सप्तकित पुर्वक वार व्रत संलेहणासहित अने विशेष,
जे कोइ अतिक्रम ॥ १ ॥ = जे वस्तुनां पचखाण कख्यां
होय तेना उपर मन कख्या होय ते.

व्यतिक्रम ॥ २ ॥ = चाढ्यो.

अतिचार ॥ ३ ॥ = ते वस्तु हाथमां लीधी तो. [प्राय.
अणाचार ॥ ४ ॥ = ते वस्तु खाधी तो ते चारे बोलनो जंग
तस्स मिठामि डुक्कडं = तेनो निसफल होजो.

फेर पांच पदोकों वंदना करणकी आज्ञा है
स्वामिजी. ॥ समो अरिहंताणं, समो सिद्धाणं,
समो आपरियाणं, समो उवद्यायाणं, समो लोए
सवसाहूणं.

समो अरिहंताणं केतां श्री अरिहंतजी प्रत्ये
 महारी वंदना नमस्कार होजो. श्री अरिहंतजी
 कहेवा ठे? एक हजार आठ उत्तम लक्षणे करीने
 बिराजमान ठे, चोत्रीश अतिशय पांत्रीश वाणीयें
 करी बिराजमान ठे, वारगुणें करी सहित, चोशठ
 इंद्रना पूजनिक, अनंत ज्ञान, अनंत दर्शन, अनंत
 चारित्र, अनंतलोचन, अनंततप बल वीर्य, अनंता
 सुख, दिव्यध्वनि, ज्ञामंडल, पीठिका, सिंघासण,
 अशोकवृक्ष, अचत फूलवर्षा, देवडुंडुजि, चामर
 बीजाय, तत्र धरे, पुरुषाकार पराक्रमके धरणहार,
 जयवंता, वर्तमान काल लोकालोकके प्रकाश
 करणहारे सर्व देखे, सर्व जाणे, जिनसें कोइ प-
 दार्थ ठाना नहीं, अह्वाइ घीप पंदरा क्षेत्रमांहे वि-
 चरे, जघन्यतो वीश तीर्थकर देवजी, उत्कृष्टा एक
 शो शाठ तथा *एकशो सित्तेर तीर्थकर देवजी प्रत्ये
 महारी वंदना नमस्कार होजो. तिखुत्तोना पाठ

*. जर्थइहर्तमाही होय सारे.

(५५)

सहित १००८ वार त्रिकाल त्रिकाल मन वचन
कायायें करी वांडुं तुं.

समो सिद्धाणंकेतां श्री सिद्धांजी प्रत्ये महारी
वंदना नमस्कार होजो. सिद्धांजी कहेवा ठे? अनंत
ज्ञान, अनंत दर्शन, अनंत बल, अनंत वीर्य, अ
नंत सुख, अनंता सुखमें सुख, खायक सम्यक्तना
धणी हुआ, अटल अवगाहना हुआ, अमर
हुआ, चार प्रकारे नामकर्म क्षय कीया, अमूर्ति
हुआ, अगुरु लघु हुआ, पांच प्रकारका ज्ञाना-
वरणीयकर्म क्षय किया, अनंता केवलज्ञान प्रगट
हुआ, नवप्रकारे दर्शनावरणीयकर्म क्षय किया,
अनंता केवलदर्शन प्रगट हुआ, दोय प्रकारे वे-
दनीयकर्म क्षय कीया, बाधा पीडारहित हुआ, दोय
प्रकारे मोहनीयकर्म क्षय कीया, लघु चूत हुआ,
चार प्रकारे आनुखा कर्मक्षय कीया, अमूर्ति हु-
आ, दोय प्रकारे गोत्रकर्म क्षय किया, खोडरहित
हुआ, पांच प्रकारे अंतरायकर्म क्षय किया; अ.

नंत शक्तिका धरणहार हुआ, पांचवर्ण नहीं, पांच
 रस नहीं, पांच संठाण नहीं, आठ फरस नहीं,
 त्रण वेद नहीं, द्वाय गंध नहीं, काया नहीं, कर्म
 नहीं, जन्म नहीं, मरण नहीं, रोग नहीं, शोग न-
 हीं, वियोग नहीं, मोह नहीं, निरंजन, निराकार,
 एकत्रीश अतिशय, एकत्री गुणे करी विराजमान,
 पिस्तालीश लाख योजनकी सिद्धसिला ठे, उंधे
 ठत्रके आकार ठे, स्फटिकरत्नमयी ठे, जिसकी
 १४२३०२४ए एक क्रोड बेंतालीश लाख त्रीश
 हजार दोसो उंन पंचास योजन जाजेरी परिधि ठे,
 एक गाऊके ठठे जागमें उपरले परतलमांहे
 अणंता सिद्धजगवानू ठे, सो सिद्ध पंदरा जेद-
 का सीजे. १ तीर्थसिद्धा, २ अतीर्थसिद्धा, ३
 तीर्थकरसिद्धा, ४ अतीथकरसिद्धा, ५ स्वयंबो-
 धसिद्धा, ६ बुद्धिबोहियसिद्धा, ७ प्रत्येकबोधसिद्धा,
 ८ स्त्रीलिंगसिद्धा, ९ पुरुषलिंगसिद्धा, १० नपुं-
 सकलिंगसिद्धा, ११ स्वलिंगसिद्धा, १२ अन्य-

लिंगसिद्धा, १३ गृहलिंगसिद्धा, १४ एकसिद्धा,
 १५ अणुसिद्धा. अनेक गुणों करी बिराजमान
 ठे, तिण सिद्ध जगवानजी प्रत्ये मेरी बंदना नम-
 स्कार होजो. १००० वार मन वचन कायायें
 करी तिखुत्तोके पाठ सेंति ॥ ५ ॥

समो आयसियाणं केहेतां आचार्यजी प्रत्ये
 महारी बंदना नमस्कार होजो. आचार्यजी कहे-
 वा ठे ? १ ज्ञानाचार, २ दर्शनाचार, ३ चारित्रा-
 चार, ४ तपाचार, ५ वीर्याचार. ए पांच आचार
 आप पाले, लुर प्रत्ये पलावे, ठत्रीश गुणों करी
 बिराजमान, बावन अणाचीणके टालणहार,
 अठार हजार सीलांगरथके धारणहार, आठ
 संपदाके धारणहार, तेनां नाम कहे ठे. आ-
 चार्य संपदा, सूत्र संपदा, शरीर संपदा, वचन
 संपदा, मति संपदा, लुपयोग संपदा, वाचना सं-
 पदा, संग्रह संपदा. इत्यादि अनेकगुणों करी
 बिराजमान तिन आचार्यजी प्रत्ये महारी बंदना

नमस्कार होजो. मन वचन कायार्थे करीने एक हजार आठवार तिखुतोके पाठसेति ॥ ३ ॥

सामो उवद्यायाणं केतां उपाध्यायजी प्रत्ये महारी वंदना नमस्कार होजो. उपाध्यायजी कहेवाठे? इग्यारा अंग, वारा उपांग आप जणे, उरने जणाने, असृतवाणीये उपदेश देवे, जव्य-जीवोकों प्रतिबोधे, ज्ञानवंत, दर्शनवंत, चारित्रि-वंत, आचारांगजी, सूयगडांगजी, ठाणांगजी, समवायांगजी, विवाहपन्नति, ज्ञाताजी, उपासक दशांगजी, अंतगडजी, अणुतरोववाइजी, प्रश्न-व्याकगणजी, विपाकजी. एवं इग्यारां अंगसूत्र जा णवा. उववाइजी, रायपसेणीजी, जीवाजिगमजी, पन्नवणाजी, जंबुघ्नीपपन्नतिजी, चंदपन्नतिजी, सूर्य पन्नतिजी, निरयावल्लिकाना पांच कप्पीयाजी, कप्पवडसियाजी, पुप्फियाजी, पुप्फचूलियाजी, वह्निदशाजी, एवं वारा उपांग जाणवा. लघुनिशि-ह्णजी, ववहारजी, वृहतकटपजी, दशाश्रुतस्कं-

(५९)

धजी, एवं चार ह्वेद जाणवा. नंदीजी, अणुयोग
डुवारजी, दशवैकालिकजी, उत्तराध्ययनजी, एवं
चार मूलसूत्र जाणवा. ए एकतीस हूआ. अरु
बत्तीसमा आवश्यकजी जानना. ज्ञानके जंडार,
दयाके सागर, ज्ञानरूपी नेत्रके दातार, अनेक
गुणे करी बिराजमान ठे, तिण उपाध्यायजी प्रत्ये
महारी मन वचन कायायें करीने त्रिकाल त्रि-
काल तिखुत्तोके पाठ सेंति एक हजार आठवार
बंदना नमस्कार होजो ॥ ४ ॥

श्री केवलीजी प्रत्ये महारी बंदना नमस्कार
होजो. श्री केवलीजी कहेवा ठे? चार घनघातीयां
कर्म क्लय करीने केवली हूआ, सर्व देखे, सर्व
जाणे, जिनसें कोइ पदार्थ ठाना नहीं, केवलज्ञान
केवलदर्शने करी बिराजमान, जघन्य तो दोय
कोडी केवली, उत्कृष्टा नव कोडी केवली, तिण
केवलीजी प्रत्ये धेरी त्रिकाल त्रिकाल मन,
वचन, कायायें करी तिखुत्तोके पाठसेंति एक

हजार आठवार बंदना नमस्कार होजो ॥ ६ ॥

धर्माचार्य प्रत्ये महारी बंदना नमस्कार हाजो.
धर्माचार्यजी कहेवा ठे ? धर्मोपदेशके दातार, मोक्ष
मार्गके दातार, सम्यक्त्व रत्नके दातार, ज्ञानरूपी
नेत्रके दातार, धन्य उ ग्राम, नगर, धन्य उ देश,
पुर, पाटण, जिहां धर्माचार्यजी विचरे ठे, धन्य उ
श्रावक श्राविका जो सूजता आहार पाणी वस्त्र
पात्र प्रतिलान्ने ठे, अनेक गुणे करी बिराजमान
ठे, तिण धर्माचार्यजी प्रत्ये महारी बंदना नम-
स्कार होजो. त्रिकाल त्रिकाल मन, वचन काया-
ये करी तिस्कृतोके पाठ सेंति एक हजार आठ-
वार बंदना नमस्कार होजो ॥ ६ ॥

गणधरजी प्रत्ये महारी बंदना नमस्कार होजो.
गणधरजी कहेवा ठे ? श्री जिनेन्द्रदेवकी वाणीके जी
लणहार, श्री तीर्थंकर देवाधिदेवकी आणाके पा-
लनहार, समचउरंस संसठाणके धरणहार, वज्र
रुषन्नाराच संघयणके धरणहार, ठप्पन्न बोले

(६१)

करी विराजमान, इंद्रजुति आदि देइ चौदासैं बा-
वन गणधर अनेक गुणैकरी विराजमान, तिण
गणधरजी प्रत्ये महारी त्रिकाल त्रिकाल मन,
वचन, कायायें करी तिखुतोके पाठ सैंति एक
हजार आठवार वंदना नमस्कार होजो ॥७॥

सुमो लोए सबसाहुणं केहेतां सर्व साधु सा-
धवीजी प्रत्ये महारी वंदना नमस्कार होजो. श्री
साधु साधवीजी कहेवा ठे? पंचमहाव्रतके पालन-
हार, पंचेन्द्रके दमनहार, चार कषायके टालण-
हार, पांच समिति समिता, त्रण गुप्ते गुप्ता, करण
सच्चे, जोग सच्चे, क्लमावंत, वैराग्यवंत, नाण संप-
न्ने, दरिसण संपन्ने, चारित्र संपन्ने, मनसुमति धा-
रना, बचन सुमति धारना, काय सुमति धारना,
शीत आदिक वेदना सहे, मरणांतिक उपसर्ग
सहे, पांच आचारके पालणहार, ठक्कायके रख-
वाल, सान कुवसनके त्यागी, आठ मदके वि-
दारणहार, नव वाडे ब्रह्मचर्यके पालणहार, दश

(६३)

जेदे यतिधर्मके धरणहार, वारा जेदं तपके तपनहार, तेर अक्रियाके टालणहार, सत्तराजेदे संयमके पालनहार, अघारा पापके त्यागनहार, बाव्वीश परिसहके जितनहार, सत्तावीश गुणे करी बिराजमान, त्रीश महामोहनीयं कर्मके निवारणहार, बेतालीश दोष टालके आहार लेवे, बावन अनाचिणके टालनहार, अंताहारी, पंताहारी, लोखाअारी, तुन्हाअारी, कोहजीये, साणजीये, मायाजीये, लोन्नजीये, निंदाजीये, अह्वार द्वीप पंदरा क्षेत्रमें विचरे, जघन्य दोय हजार क्रोड साधु साधवी, उकृष्टा नवे हजार क्रोड साधु साधवी, तिण साधु साधवीजी प्रत्ये महारी वंदना नमस्कार होजो. त्रिकाल त्रिकाल मन वचन कायायें करीने तिखुतोके पाठ सेंति एक हजार आठवार नमस्कार होजो ॥

॥ दोहरा ॥ अनंत चोवीसी जिन नमुं, सिद्ध अनंता कोड ॥ कवलज्ञानी सन्ने अविर, वंदु बे

करजोड ॥ १ ॥ दोय कोड केवलधरा, विहरमाण
जिनवीस ॥ सहस्स युगल कोडी नमुं, साधु नमुं
निशदीस ॥ ५ ॥ खमा खमाया में खमा, सवे जीत्रा
लार ॥ सिद्धा साख आलोवशुं, मेरा वयर नही
किस लार ॥ गाथा ॥ खामेमि सवे जीवा, सवे
जीवा खमंतु मे ॥ मित्ती में सव जुएसु, वेरं मद्यं न
केणइ ॥ १ ॥ सातलाख पृथ्वीकाय, सातलाख
अप्पकाय, सातलाख तेउकाय, सातलाख वाज-
काय, दशलाख प्रत्येक वनस्पतिकी जात, चौद
लाख कंदमूलकी जात, बे लाख बैडी, बे लाख
तैडी, बे लाख चौरिंडी, चार लाख नारकी, चार
लाख देवताकी जात, चारलाख तिर्यचपंचैडीकी
जात, चौदलाख मनुष्यकी जात, एवं समुच्चयं
चार गति चौरासी लाख जीवायानीको खमावुं ॥
इहां तक चार आवश्यक पूरे हुए ॥ पांचमा आव
श्यककी आज्ञा लेना है स्वामीजी, आज्ञा देवों ॥
इहां नवकार कहना, फरे केरमिजंतैका पाठ

(६४)

कहना, अष्टारा पापस्थानक कहणा, फेर इत्ता-
मि ठामि पायन्तित्त विशोधनार्थं करेमि कानुस्स
गं. ए सारी पाटी कहणी, फेर तस्सुत्तरीकी पा-
टी कहणी, फेर चार लोगस्सकी पाटीका ध्यान
करना नित्यका, आगें आप आपणी धारणा प्र-
माणे करना. फेर नवकार कहकर ध्यान पाडना
समाप्त करना. फेर आर्तध्यान, रौद्रध्यान ध्याया
होय, धर्मध्यान, शुक्लध्यान न ध्याया होय, तथा
ध्यानके विषे मन चट्या होय, वचन चट्या होय,
काया चली होय, तों तस्स मित्तामि उक्कडं ॥

फेर एक पाटी लोगस्सकी उच्चारसैं प्रगट प
ढणी, फेर दोय पाटी इत्तामि खमासमणोकी पढ-
णी, फेर एसा कहणा. पांच आवश्यक पूरा हूआ,
ठठा आवश्यककी आज्ञा है स्वामीजी. फेर उ-
च्चा होइने गुरु पासैं धारणा प्रमाणे पच्चस्काण
करना. फेर यह कहना. १ सामायिक एक, २ च-
उविसत्तो दो, ३ बंदना तीन, ४ पडिकमणा चार,

५ कान्तस्सग्ग पांच, ६ पच्चक्काणं छ, इन विषे कोइ दोष पाप छाभ्या होय ते आलोउं. आगेका पीठे, पीठेका आगे, बधति कमली अद्दर मात्रा बोलाइ होय, तो तस्स मिहामि डुकडं ॥

मिअमस्सवुं पडिकमणां, अव्रतनुं पडिकमणां, अमादनुं पडिकमणां, असुन्न योगनुं पडिकमणां, कखायनुं पडिकमणां, ए पांचे पडिकमणां समि-
रित्ते पडिकम्यां ना होय तो, तस्समिहामि डुकडं.
गया कालनुं पडिकमणां, वर्तमान कालनी सां-
सायक, आवता कालनां पचखाण, ए त्रणे काल
सबंधी किंचितमात्र पाप दोष लाग्यो होय तो
अरिहंत केवली जगवंतनी साखे मिहामि डुकडं ॥
उपर दो पाटी नमुहणुं कीजे. पूर्व कहेली हे सो
कहणी. ॥ इति पडिकमणां समाप्त. ॥

॥ अथ ॥ चोवीसीकी लावणी लिखयते ॥

॥ अरिहंत सिद्ध आचार्य उपाध्याय, साधु
समरणा ॥ तीर्थंकर रवनारी झाडा, सुप्रभा नित्य

(६६)

करणा ॥ समरीयें माझा, मेरीजान समरीयें माझा
॥ ज्युं कटे करमका जाळा, ए जीवतणा रखवा-
ळा, ध्यान तीर्थकरका धारणा रे, ध्या० ॥ पांच
पद चोवीश जिणंदका, नित्य लीजे सगणा ॥ १ ॥
ए आंकाणी ॥ श्रीकृष्ण अजित संजव अनि
नंदन, अति आनंद करना ॥ सुमति पद्म सुपा-
र्श्व चंद्रपन्न, दास रहं चरणा ॥ चरण नित्य बंडु,
मेरी जान चरण नित्य बंडु ॥ ज्युं कटे कर्मका
फंदा, तुम तजो जगतका धंदा, दीठा होये नयन
अमितो ठरणा रे ॥ दीठा० ॥ पांच पद० ॥ ७ ॥
सुविधि शीतल श्रेयांस वासुपूज्य, हिरिदय मांहे
धरणा ॥ विमल अनंत धर्मनाथ शांतिजी, दास
रहं चरणा ॥ जिनंद मोहे तारो, मेरी जान जिनंद
मोहे तारो ॥ संसार लगे मोहे खारो, वैराग्य लगे
मोहे प्यारो, में सदा दास चरणारो, नाथजी अव
कृपा करणारे ॥ नाथ० ॥ पांच पद० ॥ ३ ॥ कुंथु
अर मद्धि मुनिसुव्रतजी, प्रभु तारण तरणा ॥

नमि नेम पार्श्व महाबोरजी, पाप परा हूरणा ॥ तरे
 जव प्राणी, मेरी जान तरे जव प्राणी ॥ संसार
 समुद्र जाणी, सुणो सूत्र सिद्धांतकी वाणी, पाप
 कर्मसें अब तो डरणा रे ॥ पाप ० ॥ पांच पद ० ॥ ४ ॥
 इग्याराजी गणधर वीस विहरमान, वांघ्या शुं मीटे
 मरणा ॥ अनंत चोवीसीकुं नित नित वांडं, डुर-
 गति नही पडणा ॥ मिन्हा अंध मेटो, मेरी जान
 मिन्हा अंध मेटो ॥ रहो धर्म ध्यानमें शेटो, जिन-
 राज चरण नित्य जेटो ॥ दुख दारिद्र सब तो ह-
 रणारे ॥ दुख ० ॥ पांच पद ० ॥ ५ ॥ जैनधर्म पाया
 बिन प्राणी, पापशुं पिंड जरणा ॥ नीट नीट मानव
 जव पायो, धर्मध्यान करणा ॥ करो शुद्ध करणी,
 मेरी जान करो शुद्ध करणी, निरवाण तणी निस-
 रणी, तुम तजो पराइ परणी, एक चित्त धर्मध्यान
 करणा रे ॥ एक ० ॥ पांच पद ० ॥ ६ ॥ विहरमाण
 तीर्थकर गणधर, मनमां शुद्ध करणा ॥ पल्ल पा-
 रधि कहे कट्याणी, कीया तवन बरना ॥ बरनु

(६०)

गुन कीना, मेरी जान वरन गुन क्री ना ॥ जैसां अ-
सृत प्याझा पीना, एक शरण धर्मका लीना, रिख
लालचंद गुण कीना ॥ करो नवतत्वका निरणा
रे, करो ० ॥ पांच पद० ॥ ७ ॥ इति ॥

॥ अथ स्तवन ॥

॥ धम्मो मंगल महिमा निजो, धर्म समो नही
कोय ॥ धर्मथकी नमे देवता, धर्मे शिवसुख होय ॥
॥ ध० ॥ १ ॥ जीवदया नित्य पाझीयें, संयम सतर
आहार ॥ वारा जेदें तप तपे, धर्मतणो ए सार ॥
॥ ध० ॥ २ ॥ जिम तरुवरनं फूझडे, जमरो रस
ज जाय ॥ तिम संतोपे आतमा, फूझने पीडा न
दाय ॥ ध० ॥ ३ ॥ इणविध विचरे गोचरी, वहोरे
सूजतो आहार ॥ उंच नीच मध्यम कुलें, धन्य ते
अणगार ॥ ध० ॥ ४ ॥ मुनिवर मधुकर सम कहा,
भही तूहणा नही लोच ॥ लाथो जाडो दिये देहने,
दण्डा लाथां संतोष ॥ ध० ॥ ५ ॥ अध्ययन पहेले

(६९)

डुम्भ पुष्पिण, सखरा अर्थ विचार ॥ पुण्यकज्जश-
शिष्य जेतसी, धर्मे जयजयकार ॥ वं० ॥ ६ ॥ इति ॥

॥ अथ सोले जिन स्तवन लिख्यते ॥

॥ श्री नवकार मंत्र जीरो ध्यान धरो ॥ एहीज देशी ॥

श्री रिखव अजीत संजव स्वामी, वंडु अजिनं-
दण अंतर जामी ॥ रागधेष दोय खय करणा, वंडु

सोलेई जिन सोवन वरणा ॥ १ ॥ सुमतनाथजीने सू-

पासो, प्रजु सुगत गया मेढ्यो गरजावासो ॥ मेटदिय

जनमने मरणा ॥ वंडु ॥ २ ॥ सीतल श्री अंसजिन दोई,

प्रजु चवदेई राज रखाजोई ॥ विमल मत निरमल क-

रणा ॥ वंडु ॥ ३ ॥ अनंत नाथ अनंत ज्ञानी, ज्यांसु

मनडारी वात नही ठानी ॥ धर्मनाथजीको ध्यानहि

रदे धरणा ॥ वं० ॥ ४ ॥ संतनाथ साना कारी, कुंथु-

नाथ स्वामीरी जावुं वजीहारी ॥ अरियनाथ आतम

ऊद्धरणा ॥ वं० ॥ ५ ॥ महीसा घणीहो नमीनाथ

तणी, महावीरजी हुवा सासणरा धणी ॥ मे धरिया

प्रजु थारां चरणा ॥ वं० ॥ ६ ॥ तीन लोकमें रूप प्रजु

पायो, एसो मायडी पुत्र बीजो नही जायो ॥ चौसष्ट

इंद्र जेटे चरणा ॥ वं० ॥ ७ ॥ शरीर संप्रदा सुंदर

(१०)

सोत्रे, निरखंतारा नयण तुरत मोहे ॥ चतुरारातो
चित्त हरणा ॥ वं० ॥ ७ ॥ जिगमीग दीप्र रहीं देही,
ज्यांने सुरनर निरख रहा केई ॥ ज्यांरी आंखां जाणे
अमी ठरणा ॥ वं० ॥ ८ ॥ पग नख सुं मस्तक; ताई,
ज्यांरो शरीर बखाणयो सूतर माही ॥ च्याहई संघ
खेवें सरणा ॥ वं० ॥ १० ॥ सम चेई आरज सुणो सोळे,
रिख रायचंदजी अणपरे बोले ॥ म्हारी आवागमण
दुःख दुरे हरणा ॥ वं० ॥ ११ ॥ संमत्त अठारे बतीशे
बरसे, कियो नागोर चउमासो जाव सरसे ॥ चजन
किया जवसायर तिरणा ॥ वं० ॥ १२ ॥

॥ अथ अष्ट जिन स्तवन लिख्यते ॥

(श्री नवकार जगो मनरंगे ॥ एहीज देशी)

प्रह उठी परजाते वंडु, श्री पदम प्रजुजीरा पाय
रीमाई ॥ वासपुंजजी तो ह्वारे मन वसीया, कर्मी-
यने राखी काय रीमाई ॥ उपजे आणंद आठ जिन
जपता, आतुं कर्म जाय तुट रीमाई ॥ १ ॥ सुख सं-
पदने लीला लावे, रहे जरिया जंमार अखूट रीमाई
॥ वं० ॥ २ ॥ दोनु जिनवर जोड विराजे, हिंगुल व-
रण छावें रीमाई ॥ तीरथ आपीने करमाने कापी,

(७१)

पाप किया पय माट रीमाई ॥ ७० ॥ ३ ॥ चंदा प्रजु
जीने सुबुद जिणेश्वर, दोय हुवा सुपेत रीमाई ॥
मोत्यां वरण देही दीपे, मुजदेखण अधीक उमेद-
रीमाई ॥ ७० ॥ ४ ॥ मज्जियनाय जिन पारस परजू, ए
नीला मोरनी पांख रीमाई ॥ निरखंतारा नयण न-
धापे, अमिय ठरे ज्यांरी आंख रीमाई ॥ ७० ॥ ५ ॥
मुनिय सुवत जिननेमजिणेश्वर, सांवल वरण शरीर
रीमाई ॥ इंद्रासुं वली इधका दीपे, दीठा हरषे हिवडो
हीर रीमाई ॥ ७० ॥ ६ ॥ रूप अनोपम आवल विशाजे,
ज्युं हीरा जडीया हेम रीमाई ॥ अंतरसुं अधिकी कस
बोई, मुज केहेता न आवे केम रीमाई ॥ ७० ॥ ७ ॥
सिवपुर मांहे साहेव सोवे, हुं नवी जाणु डुर रीमाई ॥
मुज चित्त मांहे वस्या परमेश्वर, वंडु उगते सूर
रीमाई ॥ ७० ॥ ८ ॥ ए आतु अरिहंतारे आगल,
अरज कहुं कर जोड रीमाई ॥ रिख रायचंदजी कहे
ग्यानी ह्वारा, पुरोनी सबजा कोड रीमाई ॥ ७० ॥ ९ ॥
संमत आठरेने वरस ठत्तीसे, नागोर सहेर चोमास री-
माई ॥ प्रसाद पुज जेमलजी केरे, कीयो ज्ञान तणो
अज्यास रीमाई ॥ ७० ॥ १० ॥

(७१)

॥ अथ स्तवन पद लिख्यते ॥ राग वेलावल्ल ॥

रे जीव जिण धर्म किजीये, धर्मना चाग प्रकार ॥
दान सियल तप ज्ञावना, जग मांहे ए तंतसार ॥ रे० ॥
॥ १ ॥ वरस दिवसने पारणे, श्री आदेनर आहार ॥
इक्षुरस प्रतिलाजियो, श्री श्रीअंस कुमार ॥ रे० ॥ २ ॥
गजजव सशलो राखीयो, कीर्धी करुणा सार ॥ श्रेणिक
नृप ग्रहे अवतल्यो, अंगज मेव कुमार ॥ रे० ॥ ३ ॥
चंपा पोल उघाडवा, चात्रणी काढ्यो नीर ॥ सती ए
सुजडा जस थयो, तिणरो तियज सधीर ॥ रे० ॥ ४ ॥
तपकरी काया सोपत्री, अरस निरस ले आहार ॥
वीरजिणंद वखाणियो, धन धन्नो अणगार ॥ रे० ॥
॥ ५ ॥ अनंत चात्रना जावतां, धरतां निरमल ध्यान ॥
जरत अरिसाजुवनमें, पाम्यो केवलग्यान ॥ रे० ॥ ६ ॥
इह धर्म सुरतरु समो, एहनी सीतल ठाय ॥ समपसुं-
दर कहे सेवतां, मोक्षतणा फल पाय ॥ रे० ॥ ७ ॥

॥ अथ ठ संवरनी सजाय लिख्यते. ॥

श्री वीर जिणेश्वर गौतमने कहे, संवर धरतारे
सहु जन सुख लहे (नोटक ठंद) सुख लहे संवर,
कहे जिनवर, जीव हंसा टालिये ॥ सुहम वादर त्रस

थावर, सर्व प्राणी पात्रीए ॥ मन वचन काया धरी-
 समता, ममता कबु न आणिए ॥ सुण वठ गोयम
 वीर जंपे, प्रथम संवर जाणिए ॥ १ ॥ बीजे संवर
 जिनवर इम कहे, साचो बोढ्यारे सहु जन सुख लहे ॥
 (त्रोटक ठंद) सुख लहे साचो सुजस सघले, सत्य
 वचन संजारिए ॥ जिहा होय हंसा जीव केरी,
 तेह जाषा टालिए ॥ असत्य टाली सत्य आगम,
 मंत्र नवकार जाखिए ॥ सुण वठ गोयम वीर जंपे,
 जीज जतन कर राखिए ॥ २ ॥ तीजे संवर घर बा-
 हेरसही, अदत्त परायोरे लेतां गुण नही (त्रोटक
 ठंद) गुण नही लेतां अदत्त जोतां, दूर परायो परि-
 हरो ॥ निजराज दंके लोकजंडे, इमो चंरुण कांइ क-
 रोजी ॥ इमो जाण मन त्रिवेक आणो, संचयोज लाधे
 थापणो ॥ सुण वठ गोयम वीर जंपे, नही लिजे पर
 थापणो ॥ ३ ॥ चउथे संवर चडयो व्रत धरो, तियल
 सघलेरे अंगे अलंकारो (त्रोटक ठंद) अलंकारो
 अंगे तियल सवले, रंग राचो एसही ॥ जुग मांहे
 जोतां एह जालम, और उंपमा को नही ॥ इमो
 जाण तुम तार पराई, रिखेज निरखो नेणसुं ॥ सुण

(७४)

वठ गोयम वर जंपे, कटुन कदिए वेणसुंजी ॥ ४ ॥
पंचमे संवर परिग्रह परिहरो, मुख मायारे ममता
मत करो (त्रोटक ठंद) मत करो ममता दिन रेण
रुलतां, जोय तमासो एवडो ॥ मणी रत्न कंचण क्रोड
हुवेतो, तृपत न थाये जीवडो ॥ होय जिहां तिहां
लाज बहुलो, लोज वादे अती बुरो ॥ सुण वठ गो-
यम वीर जंपे, त्रसणा धेटी परिहरो ॥ ५ ॥ ठठे सं-
वर ठठो व्रत धरो, रात्री जोजन जत्रियण परिहरो
(त्रोटक ठंद) परिहरो जोजन रयणीकेरो, प्रतेक पा-
तिक एहुनो ॥ संसार रुलशी दुःख सहेसी, सुख टः
लशी देहनो ॥ इसो जाण संवेग श्रावक, मुन्नगुण व्रत
आदरो ॥ सुण वठ गोयम वीर जंपे, सिवरमणी
वेगी वरो ॥ ६ ॥

॥ अथ श्री नवकारमंत्र स्तवन लिख्यते ॥

प्रथम श्री अरिहंत देवा, ज्यांरी चउसष्ट इंद्र करे
सेवा ॥ मारग ज्यांरो सूध खरो, श्री नवकार मंत्र-
जीरो ध्यान धरो ॥ १ ॥ चोतीस अतिसे पेंतीस वा-
णी, प्रभु सघदारा मनरी जाणी ॥ कर जोडी ज्यांसुं
विनंती करो ॥ श्री० ॥ २ ॥ चत्रे जीवाने जगवंतु तारे,

(७५)

पठे आप मुगतं मांहे पाउधारे ॥ सकल तीर्थकर्णो
एकसिरो ॥ श्री० ॥ ३ ॥ पनरे जेदे सिद्ध सिधा, ज्यां
अष्ट करमाने खयक्रिधा ॥ सिवरमणीने वेग वरो ॥
॥ श्री० ॥ ४ ॥ चवदेश राजरे उपर सही, जठे जनम
जरा कोई मरण नही ॥ ज्यांरो जजन क्रिया जव
सायर तीरो ॥ श्री० ॥ ५ ॥ तीजे पद आचारज जा-
णी, जिणरी वद्वज लागे, अमृत वाणी ॥ तन मनसुं
ज्यांरी सेव करो ॥ श्री० ॥ ६ ॥ संघ मांहे सोवे स्वामी,
जिके मोक्ष तणा हुय रह्या कांमी ॥ ज्यांने पुज्या म्हा-
रो पाप जरो ॥ श्री० ॥ ७ ॥ उपाध्यायजोरो बुद्धि जा-
री, ज्यां प्रतिबुज्या बहु नरनारी ॥ सूत्र अरथ जे क-
रे सखरो ॥ श्री० ॥ ८ ॥ गुण पंचवासे करी दिपे,
ज्यांसु पाखंमी कोई नही जीपे ॥ दूर कियो ज्यां पाप
परो ॥ श्री० ॥ ९ ॥ पंचमे पद साधुजीने पुजो, यां
संरीखो निजर न आवे दूजो ॥ मिटाय देवे ते जनम
जरो ॥ श्री० ॥ १० ॥ जो आत्मारा सुख चावो, तो
थें पांच पदाजीरा गुण गावो ॥ क्रोड जवारा करम
हरो ॥ श्री० ॥ ११ ॥ पुज जेमलजीरे प्रसादे जोडी,
सुंणतां तुटे करसारी कोडी ॥ जीव उकायारा जतन

करो ॥ श्री० ॥ १२ ॥ सङ्गेर विकानेर चउमानो, रि-
खरायचंदजी इम जासो ॥ मुक्ति चाहो तो धरम
करो ॥ श्री० ॥ १३ ॥

॥ अथ जगत वाहुवलनी सजाय लिख्यते ॥

राज तणारे अतो लोतिया, जरत वाहुवल जुं-
जेरे ॥ मुठ उगडी मारवा, वाहुवल प्रतिबुजेरे ॥
वीरा ह्यारा गजयकी उनरोरे, गज चढ्यां केवल न
होतीरे ॥ वी० ॥ १ ॥ बंधव गजयकी उनरोर, ब्राह्मी
सुंदरी डम जापेरे ॥ रिखव जिणेश्वरे मोकली, वाहुवल
तुम पासेरे ॥ वी० ॥ २ ॥ लोच करी संजम लियो,
आयो बली अजिमानोरे ॥ लघु बंधव बांडु नही,
काउसगग रह्या सुज ध्यानोरे ॥ वी० ॥ ३ ॥ वरस
दिवस काउसगग रह्या, वेदडियां विटाणारे ॥ पक्षी
माला मांडिया, सीत ताप सुकाणारे ॥ वी० ॥ ४ ॥
साधवी वचन सुणी करी, चमकशा चित्त मजारोरे ॥
हय गय रथ पायक तड्या, पील चडियो अहंकारोरे
॥ वी० ॥ ५ ॥ वैरागे मन वाडियो, मुक्कयो निज अ-
जिमानोरे ॥ चरण उठायो वांदवा, पांभ्या केवलग्या-
नोरे ॥ वी० ॥ ६ ॥ पडूता केवली परखदा, वाहुवल

रिख रायोरे ॥ अजर अमर पदवी लही, समयसुंदर
वंदे पायोरे ॥ वी० ॥ ७ ॥

॥ अथ धर्मरुचीनी सजाय लिख्यते ॥

धैर्य नगर निरोपन सुंदर, जउ धर्मरुची रिख आ
या ॥ मास पारणै गुह आग्या ले, गोचरिया सिधाया
हो ॥ मुनिवर, धर्मरुची रिख वंडु ॥ १ ॥ आंकंडी ॥
जव जव पाप निकां वत संचत, दूकृत दूर निकंडु
हो ॥ मुनिवर धर्मरुची रिख वंडु ॥ २ ॥ निची द्विष्ट
धरण तिर सोहे, मुनिश्वर गुण जंनारे ॥ जीका अटण
फिरतां आया, नागाश्री घर दरे हो ॥ मुनि० ॥ ३ ॥
खारो तूंयो जेहेर हलाहल, मुनिवरने बोहराव्यो ॥
सहेज उखरडी आई अमघर, कदो बाहेर कुण जा-
वेहो ॥ मु० ॥ ४ ॥ पूरण जाणी पाठा वलिया, गुरु
आगे आवी धरीयो, कोण दातार मिट्यो रिख तोने,
पूरण पातर जंरियो हो ॥ मु० ॥ ५ ॥ नाना करतां
मौने वहिरायो, जाव उखट मन आणी ॥ चाखीने
गुरु निरणय कीधो, जेहेर हलाहल जाणी हो ॥ मु० ॥
॥ ६ ॥ अखाज अजोजन कुटक सम खारो, जो मुनि-
वर तुं खासी ॥ निरबल कोठो जेहेर हलाहल, आ-

काखे मरजासी हो ॥ मु० ॥ ७ ॥ आग्या खे परठणने
 चाळ्या, नीरवद ठोर मुनि आया, विंदू एक परठेव्या
 उपर, किडिया बहु मरजाया हो ॥ मु० ॥ ८ ॥ अट्टप
 आहारथी एहवी हंसा, सर्वथी अनरथ जाणी ॥ प-
 रम अजय रस जाव उजट धर, किडियारी करुणा
 आणी हो ॥ मु० ॥ ९ ॥ देह पडंतां दया निपजे, तो
 मोठा उपगारो ॥ खीर खांड सम जाणी ॐ मुनिश्वर,
 तत्क्षण कर गया आहारो हो ॥ मु० ॥ १० ॥ प्रवल पीड
 सरीरमें व्यापी, आवण सक्तज थाकी ॥ पादू गमन
 कीयो संधारो, समता दढता राखी हो ॥ मुनि० ॥ ११ ॥
 सरवारथसिद्ध पहुंता शुजजोगे, महा रमणीक विमाणे ॥
 चउसष्ट मणरो मोती लटके, करणीरे परमाणे हो ॥
 मुनि० ॥ १२ ॥ खबर करणने मुनिवर आया, रिखजी
 काखज कीधो ॥ धीग धीग ण नागश्रीने, मुनिवरने
 विख दीधो हो ॥ मुनि० ॥ १३ ॥ हुई फजीता कर्म बहु
 बांध्यां, पहुंती नरक डुवारो ॥ धन धन ण धर्मरुचीने,
 करगया खेवो पारो हो ॥ मु० ॥ १४ ॥ पांसष्ट साख
 जोधाणा मांहे, सुखे कीयो चोमासो ॥ रत्नचंदजी कहें
 पद्द मुनिवरना, नाम थकी सिव वासो हो ॥ मु० ॥ १५ ॥

(७९)

॥ अथ उपदेसी लिख्यते ॥

तेरी फुलमी देह पलकमें पलटे, क्या मगरूरी रा
खेरे ॥ आतम ग्यान अमीरस तजने, जेहेर जडी
किम चाखेरे ॥ ते० ॥ १ ॥ काल बेरी तेरे द्वारे लागो,
ज्युं पीसे जिम फाकेरे ॥ जरा मंज्जारी ठलकर बेठी,
जिम मुसापर ताकेरे ॥ ते ० ॥ २ ॥ सिरपर पाग छगी
कसबोई, तिवडा ठिनगा राखेरे ॥ निरखे नार पारकी
नेणा, बचन विखे रस जाखेरे ॥ ते० ॥ ३ ॥ इंद्र धनुष
ज्युं पलकमें पलटे, देह खेह सम दाखेरं ॥ इणसुं
मोह करे सोही मुख, इम कह्यो आगम साखेरं
॥ ते० ॥ ४ ॥ रत्नचंद्रजी जग देख इथरता, बंधिया
कर्म विपाकोरे ॥ सिव सुख ग्यान दीयो मोय सतगुरु,
तिण सुखरी आवी दाखेरे ॥ ते० ॥ ५ ॥

अथ दसमी कालिकना अष्टमा अध्ययनना
अर्थनी ठाल लिख्यते.

श्री. जिनवर गणधर मुनिवरने कहेरे, हंसा टा-
खीने दया पालरे ॥ जुवा जुवा जीव कह्या ठकाय
नारे, पग पग जयणा करीने चालरे ॥ श्री० ॥ १ ॥
टाले मुनि सुद्धम आठ विरादनारे, ठंमे बली मदम

ष्टर परमादरे ॥ नय जय खय करकाया सोसहेरे, जीपै
 इंद्रयाना विखय संवादरे ॥ श्री० ॥ १ ॥ जराजा न
 करे देही जोजरीरे, न बदे रोग पीडा घटमांह्यरे ॥ इं-
 द्रया तो हिणी न पडे जिहांजगे, करकर धर्म उछा-
 ह्यरे ॥ श्री० ॥ ३ ॥ क्रोधयो वेर वये घटे प्रीतनीरे,
 मानथी विणले वितय आचाररे ॥ माया वाजा वाले
 सरनी गभेरे, लोतयी विनले सहु संमाररे ॥ श्री० ॥
 ॥ ४ ॥ जो तक निमत्त सुइया फज कहे रे, जंतर मं-
 तर जाका तेमरे ॥ बुखद वेखद कामण कंजवेरे, त
 गुरु तीरेत तारे केमरे ॥ श्री० ॥ ५ ॥ चित्त जीनी न जोवे
 नारी चितररीरे, वाल लोचन जिम रवीतेजरे ॥ हि-
 णीतो खीणी सो वरसा तर्यारे, न धरे ब्रह्मचारी ति-
 णसुं हेजरे ॥ श्री० ॥ ६ ॥ कुकनीरा वचना करे वि-
 खावसुंरे, करे ब्रह्मचारी नारीसुं तेमरे ॥ सोला सि-
 णगारने खटरस खायवोरे, ताल खुट जेहेर करे जे-
 मरे ॥ श्री० ॥ ७ ॥ वल्ल सयणासण पाय पुठणारे,
 पम्बिहेण लेवा लेवा जोगरे ॥ धन धन मुनिश्चर
 चंदज्युं निरमलारे, जस लेसो इह लोगे परलोगरे
 ॥ श्री० ॥ ८ ॥ आचार पणही नाम अध्पयनमेरे,

श्रद्धेमे सखर आचाररे ॥ सिद्धत साखे ज्ञाखे जेत-
सीर, सूत्रथी हुयजो मुज निस्ताररे ॥ श्री० ॥ ए ॥

॥ अथ परस्त्रीनी सजाय लिख्यते ॥

मत ताकहो नार विराणी, हेरीहे, आ नरकनी-
साणी ॥ ए अंकडी ॥ परनारी ठे काळीरे नागण,
के वीख बेल समाणी ॥ तेज पराक्रम पिलणकांजे,
ए घर मंकी घाणी ॥ गुणवन बाळण ठाणी ॥ म० ॥
॥ १ ॥ रावण राय त्रीखंरुको नायक, सीता हरी घर
आणी ॥ राम चळ्या दल वादल लेकर, माखोहे सा-
रंगपाणी ॥ कथा आगम मांहे आणी ॥ म० ॥ २ ॥
पदमोत्तर निज लाज गमाई, कीचक निज कहा-
णी ॥ मर्णारथ सुवो भेणरया वस, अपजस लियो
अनाणी ॥ जग मांहे प्रगट कहाणी ॥ ३ ॥ गौ ब्राह्म-
णने बाल हित्या रिख, नार हित्या चली जाणी ॥
तिणथी पाप अधिक पण लागे, जाख्यो केवल ना-
णी ॥ के अनंत दूःखारी खाणी ॥ म० ॥ ४ ॥ रतन
जतन कर सिल श्राधो, ठंकोनी कुमत पुराणी ॥ मु-
क्त मेहेलनी सेहल अचल सुख, मुक्त रमण निसि-
राणी ॥ के बीर जिणंदनी वाणी ॥ म० ॥ ५ ॥ सात्र

(७१)

बियाँसीए महान् मंदिरमें, सियल कथा सु बखाणी ॥
सिल विना सहु जन्म अख्यारथ, क्या राजा क्या
राणी ॥ सियल जस उत्तम प्राणी ॥ म० ॥ ६ ॥

॥ अथ नेम राजकुलनी लावणो लिख्यते ॥

फिकर अथ लगी मेरा तनमें, नगीना नेम गया
वनमें ॥ बात कीसी कहु सजनी, पिया विन देहीकु
तजणी ॥ पिया परवतमें दुःख खिमता, मेहेल भिंदर
मुज नही गमता ॥ शाम में खड़ी खाय गमकु, सती
राजुल केहेती तमकु ॥ नेम वीन गुना, सजन वीन
गुना, प्रीतम वीन गुना, तजी दमकु ॥ सती० ॥ १ ॥
ए आंकरी ॥ सती रघ संजम पर बैठी, जरमणा
अंतरकी भेटी ॥ सती सब सोना तज देती, जगतमें
राखी नही रेती ॥ सती जग विचे खीम्या खाती,
सती मन आस मुक्त सेती ॥ सती दस काया आपणे
दमकु ॥ सती राजुल० ॥ न० ॥ २ ॥ साज सिवपुरका
सब संजिया, करमसें खुब कीया कजिया ॥ मेरे सि-
रपति शामसूजा, नेम वीन और नही दूजा ॥ अचु-
खण गाते मुजना खुचता, जगतका जोग नाही रुच-
ता ॥ जगत जन जीता है जिनकु ॥ सती० ॥ ३ ॥ ने-

(७३)

म गिरनारी हुवा ध्यानी, वात तेरी सब जुगमांहे
जाणी ॥ जाप तेरा जपतां पार पावें, अलख जिण दास
ख्याल गावें ॥ मुक्त पद दीजे प्रभू हमकु ॥ स० ॥ ४ ॥

॥ अथ लावणी उपदेशी लिख्यते ॥

तुम तजो जगतके ख्याल, इसककागाणा ॥ १० ॥
तेरी अटप उमर खुट जाय, नरक उठ जाणा ॥ तें
दिन चार जुगबीच, लीयो थें वासा ॥ ली० ॥ तेरे
सिरपर बैठा काज, करतहै हांसा ॥ में बोलु साचि
वात, जुट नही मासा ॥ तुं सुतो ठे किण निंद,
किसि केरे आसा ॥ अब सब देव जिनराज, खलक
मांहे खासा ॥ ख० ॥ तेरा जोवन पतंगके रंग, जुट
सब आसा ॥ अब हिवे धरो मेरी सीख, समजरे
शाण्या ॥ स० ॥ तेरी० ॥ १ ॥ तू बिसर गयो विच,
नाम जिनवरका ॥ ना० ॥ पचरह्यो कुटुंबके काज,
किया फंद घरके ॥ तें दया धर्म विन खोय, जन्म
सहु नरका ॥ ज० ॥ पल्ले वांधिया पाप कसाई स-
रीखा ॥ तें लिया नहीरे लाज, बखत मांहे करके
॥ व० ॥ तेरी विती वात सब जाय, जनम ज्युं ख-
रके ॥ अब सुख दुखको सीरदार, रंक नही राणा

(८४)

॥ १० ॥ तेरी० ॥ २ ॥ अब जली बुरी सुण बात,
भौनकर रहिजे ॥ मौ० ॥ मुख मिठो संसार, जेइ
नही दीजे ॥ कर वितराग विसवास, हिये धरलीजे
॥ दि० ॥ निच नारका संग, विणमांहे मत चीजे ॥ सात
कूव्यसनको संग, परदय मत कीजे ॥ प० ॥ तने दे
रगत पहुंचाय, तेरा तन टूँजे ॥ अब हिये धरो मेरी
सिख, समजरे शाणा ॥ स० ॥ तेरी० ॥ ३ ॥ में सरन
जेजपर पड्यो, आनंद दिन आया ॥ आ० ॥ मेरी
वांगी जूक सब प्यास, सूत्रकी गाय ॥ जेरे सिरपर तूं
जेरदार, जिनेश्वर राया ॥ जि० ॥ में चाहुं चरण-
की सेव, सफल करी काया ॥ मुज द्यो दोलत दरस
नकी, मेरे एही माया ॥ मे० ॥ इस अरज करे जिन
दास, अछप गुण गाया ॥ अब कुगुरुका उपदेस, सुणो
मत फाना ॥ सु० ॥ तेरी० ॥ ४ ॥

॥ अथ सुमत कुमतकी लावणी लिख्यते ॥

तुं कुमत कलेसण नार, लगी किम केमे ॥ ल० ॥
नद सरक खरी रहे दूर, तुजे कुण ठेमे ॥ ए आंकरी ॥
तं सुगतके जरमाय, मुजे किम ठोमी ॥ सु० ॥ मेरी
अनंद कालकी प्रीत, पलकमें तोमी ॥ तुज वित सुनी

(७५)

मेरी सेज, कहु कर जोनी ॥ क० ॥ उठ चलो हमारे
संग, सुखी रहो पोनी ॥ इम कुर कुर कुमता नार,
आंख आंसू रेने ॥ आंख० ॥ च० ॥ १ ॥ तेरी
नरक नीगोदकी सेज, थकी में रुठो ॥ थ० ॥ सेव्या
श्री जिनराज, संग तेरो बुटो ॥ तेरी मुख माने
बात, हियाको फूटो ॥ हि० ॥ में सेजे हो गयो
दूर, तेरो तर तूटो ॥ अब दूर खनीकर बात, आव
मत नेकी ॥ आ० ॥ चल० ॥ २ ॥ सुमताके जरमारी
मुजे कीम टाळी ॥ सु० ॥ मेरी अनंत कालकी प्रीत,
पलख नहीं पाळी ॥ तुं सुमतीको सीरदार, सुणावे
होय गाळी ॥ सु० ॥ में दोनुई तेरी नार, गोरी एक
काळी ॥ मुजकु दूरी ठेल, सुमतिकु तेने ॥ सु० ॥ चल० ॥
॥ ३ ॥ अब कुमतिको ललचायो, रती नहीं रुगीयो
॥ र० ॥ हुणी सुनरकी सीख, सेंगे होय लगियो ॥
चेतन दूर कुमतकी, सेजसे जगीयो ॥ सेज० ॥
जिनराज बचनको ग्यान, हियामें जगियो ॥ जिनदास
कुमतकी बात, खोटी मत खेडे ॥ खो० ॥ चल० ॥ ४ ॥

॥ अथ कावरो सजाय लिख्यते ॥

इण कावरो जरोसो जाईरे को नहीं, उकिण बी-

(७६)

रीया मांहे आवे ए ॥ बाल जत्राण गीणे नही, न सर्व
जणी गटकावे ए ॥ इण० ॥ १ ॥ बाप दादो बैठो रहे,
पोतो उठ चल जावे ए ॥ तो पीण धेठा जीवने, धरमरी
वात न सुहावे ए ॥ इ० ॥ २ ॥ मेहेल मिंदरने मात्रियां,
नदीए निवाणने नाखो ए ॥ सरगने मृत्यु पातालमें,
कठियन ठोडे कालो ए ॥ इ० ॥ ३ ॥ घर नायक जाणी
करी, रिख्या करी मन गमती ए ॥ काल अचाणक ले
चुळ्यो, चोक्यां रेह गई जिलती ए ॥ इण० ॥ ४ ॥ रोगी
उपचारण कारणे, वेद विचक्षण आवे ए ॥ रोगीने ता-
जो करे, आपरी खबर न पावे ए ॥ इण० ॥ ५ ॥ सुंदर
जोडी सारखी, मनोहर मेहेल रसाखो ए ॥ पोढ्या ढो-
त्रिये प्रेमसुं, जठे आय पहुंतो कालो ए ॥ इण० ॥ ६ ॥
राजकरे रलियामणो, इंद्र अनोपम दिसेए ॥ वैरी पकड
पठाडीयो, टांग पकडने घांसेए ॥ इ० ॥ ७ ॥ बल्लज
बालक देखने, मांकी मोठी आसोए ॥ तिनक मांहे च-
खतो रह्यो, होय गई निरासो ए ॥ इण० ॥ ८ ॥ नार
निरखने परणीयो, अपठरने अणुहारे ए ॥ सूळ उठ च-
लतो रह्यो, आ उज्जी हेला मारे ए ॥ इण० ॥ ९ ॥ चे-
जारे चित्त चूपसुं, करी अंवारत मोठी ए ॥ पायरीये

चढतो पड्यो, खायन सकीयो रौटी ए ॥ इण० ॥ १० ॥
 सुरनर इन्दर किन्नरा, कोई नरहे नीसंकोए ॥ मुनिवर
 काखने जीतिया, जिणदीया मुक्तमांहे रंको ए ॥ इण० ॥
 ॥ ११ ॥ किसनगढ मांहे सीदसष्टे, आया सेखे काखो
 ए ॥ रतन कहे जव जीवने, कीजो धर्म रसाखो
 ए ॥ इण० ॥ १२ ॥

॥ अथ जुलो मन जमरानी सजाय लिख्यते ॥

जुलो मन जमरा कांइ जस्यो, जमीयो दिवसने
 रात ॥ मायारो लोत्री प्राणीयो, मरने डुरगत जात ॥
 ॥ जु० ॥ १ ॥ केहना ठोरुरे केहना वाठरू, केहना मायने
 वाप ॥ न प्राणी जासी एकलो, साथे पुन्यने पाप ॥
 ॥ जु० ॥ २ ॥ आशातो कुंगर जेवडी, मरणो पगलारे
 हेट ॥ धन संचीरे संची कांई करो, करो जिनजीरी जेट
 ॥ जु० ॥ ३ ॥ उलट नदी झारग चालवो, जायवो पेलेरे
 पार ॥ आगल नही हट वाणियो, सांजल लिजेरे द्वार ॥
 ॥ जु० ॥ ४ ॥ मुख कहे धन माहारो, ते धन खरचे न
 खाय ॥ वस्त्र विना जाय पोढियो, लखपती लकडारे मां-
 य ॥ जु० ॥ ५ ॥ धंधो करीरे धन जोडीयो, लाखा उपर
 कोड ॥ सरणरीवेला मानवी, लेसी कंदोरो तोड ॥ जु० ॥

(७७)

॥ ६ ॥ लखपती ठत्रपती सहु गये, गये लाख वेलाख ॥
गरत्र करतारे गोखे वेसता, जल बल होय गर्ड राख ॥
॥ जु० ॥ ७ ॥ महारोरे म्हारो कर रह्यो, थारो नहीरे
लिगार ॥ कुण थारो तुं केहेनो, जोवो हियडे विचार
॥ जु० ॥ ८ ॥ मेदम कहे समजो सहु ॥ सांचल ले-
जोरे साथ ॥ आपणो लाच उवारियो, लेखो साहीव
हाथ ॥ जु० ॥ ९ ॥

॥ एलाची पुत्रनी सजाय लिख्यते ॥

नामेला पुत्र जाणिए, धनदत्त शेठनो पूत ॥ नटवी
देखीने मोहियो, नही राख्यो घरनो सूत ॥ करम न
बुटेरे प्राणिया ॥ १ ॥ ए आंकडी ॥ पुरव नेह विकार,
निज कुल ठंडीरे नट थयो ॥ नाणी सरम त्रिगारा ॥ क० ॥
॥ २ ॥ एक पुर आव्योरे नाचवा, उंचो वांस विसेक ॥
तिहां राय आव्यो रे जोयवा, मिलीया लोक अनेक ॥
॥ क० ॥ ३ ॥ दोय पग पेहेरीरे पावडी, वांस चढ्यो गज
गेल ॥ निरधारा उपर नाचतो, खेले नव नवा खेळ ॥
॥ क० ॥ ४ ॥ ढोल बजावेर नटवी, गावे किन्नर साद ॥
प्राये घुगरा घम घमे, गाजे अंधार नाद ॥ क० ॥ ५ ॥
सर्व राजिंद्र मन चिंतवे, लुचयो नटवीनें साथ ॥ जो

(८५)

मट पड़े नाचतो, तो नटवी मुज हाथ ॥ क० ॥ ६ ॥
दान न आपेरे नृपती, नट जाणी नृपवात ॥ हुं धन वं-
बुरे रायनो, राय वंढे मुज घात ॥ क० ॥ ७ ॥ तव तिहां
मुनिवर पेखीया, धन धन साधु निराग, भ्रग भ्रग ति-
क्यारी जीवने, इम पाम्यो वेराग ॥ क० ॥ ८ ॥ संवर जा-
वेरे केवली, थयो करम खपाय ॥ केवल महिमारे सूर
करे, लक्षद्वीजे गूण गाय ॥ क० ॥ ९ ॥

॥ अथ अरणक मुनिनी सजाय लिख्यते ॥

अरणक मुनिवर चाड्या गोचरि, तडके दाजे सो-
सोजी ॥ पाय उजराणारे वेळू परजळे, तन सुखमाल
मुनिसोजी ॥ अरणक० ॥ १ ॥ मुख कुमलानोरे मालती
फुल ज्युं, उत्रो गोखां हेटोजी ॥ खरी दुपेहरारे दिठो
एकलो, मोह्यो माननी मीठोजी ॥ अरणक० ॥ २ ॥ व-
यण रंगीलीरे नयणा विंदियो, रिख अंच्यो तीण ठायो-
जी ॥ दासीने केहेरे जाय उतावली, रिख तेडीने द्या-
लजी ॥ अ० ॥ ३ ॥ पावन कीजेहो मुज घर आंगणो,
वेहेरो मोदक सारोजी ॥ नव जोवनमेर काया कांई
दमो, सफल करो संसारो जी ॥ अ० ॥ ४ ॥ चंदावंद-
नीसुं चारित्र चुकीयो, सुख त्रिलसे दीन रातोजी ॥

(ए६)

एक दिन गोखेरे रमता सुगटा, तव दिठी नीज मातौ-
जी ॥ अ० ॥ ५ ॥ अरणक अरणक करती मा फिरे, ग-
लिया गदिया वजारोजी ॥ कहो किण दिठारे म्हारो घा-
लुंडो, लारे बहु नर नारोजी ॥ अ० ॥ ६ ॥ तिहांथी ननरीरे
जननीरे पाय नम्यो, बहु लाज्यो मन मांहाजो ॥ धिग
वह तोनेरे चारित्र चुकीयो, जेथी सिवपूर जायोजी ॥
॥ अ० ॥ ७ ॥ अगन धुकंतीरे सिद्धा उपरे, अरणक
अणसण कीधोजी ॥ समयसुंदर कहे धन ते मुनिवरू,
मन वंठीत फल लीधोजी ॥ अ० ॥ ८ ॥

॥ अथ ढंढण मुनिनी सजाय लिख्यते ॥

ढंढण रिखजीने बंदणा हुंवारी, उत्कृष्टो अणगा-
ररे हुंवारी लाल ॥ अनिग्रह कीधो एह्वो हुंवारी, ल-
जदे लेशु अहाररे हुंवारी लाल ॥ ढंढण ॥ १ ॥ दिन
प्रते जावे गोचरी हुंवारी, नमीले सुजतो चातरे हुंवारी
लाल ॥ मूळ न त्रिजे असुजतो हुंवारी, पिंजर हुंघ
गयो गातरें हुंवारी लाल ॥ ढंढण ॥ २ ॥ हरी पुठे श्री
नेमने हुंवारी, मुनिवर सहेंस अठाररे हुंवारी लाल ॥
उत्कृष्टो कृण एहमें हुंवारी, मुजने कहो किरताररे, हुं-
वारी लाल ॥ ढंढण ॥ ३ ॥ ढंढण अधिको दाखीयो हुं-

(९१)

वारी, श्रीमुख नेम जिणंदरे हुंवारी लाल ॥ कृश्र उमायो
वंदवा हुंवारी, धन जादव कुल चंदरे हुंवारी लाल ॥
॥ ढंढ० ॥ ४ ॥ गलियारे मुनिवर मिढ्या हुंवारी, वांध्या
कृश्र नरेसरे हुंवारी लाल ॥ कोश्रक गाथापती देखने
हुंवारी, उपनो जाव विसेखरे ॥ हुंवारी लाल ॥ ढंढ० ॥
॥ ५ ॥ मुजघर आवो साधजी हुंवारी, बहिरो मोदक
अजिलाषरे हुंवारी लाल ॥ बेहेरीने पाठा फिह्या हुंवारी,
आया प्रभुजीने पासरे हुंवारी लाल ॥ ढंढ० ॥ ६ ॥ मुज
लजदे मोदक मिढ्या हुंवारी, मुजने कदो किरपाल रे
हुंवारी लाल ॥ लजद नहीन वड ताहरी हुंवारी, श्रीपती
लजद निहाळरे हुंवारी लाल ॥ ढंढ० ॥ ७ ॥ तो मुजने
कलपे नही हुंवारी, चाढ्या परठण ठोररे हुंवारी लाल ॥
इंट निहाळे जायने हुंवारी ॥ चूह्यां करम कठोररे हुंवारी
लाल ॥ ढंढ० ॥ ८ ॥ आई सुधी जावना हुंवारी, उपनो
केवलग्यानरे हुंवारी लाल ॥ ढंढण रिख मुक्ते गया हुंवारी,
कहे जिनहर्ष सुजाण रे हुंवारी लाल ॥ ढंढण० ॥ ९ ॥

॥ अथ कामदेव श्रावकनी सज्जाय लिख्यते ॥

श्रावक श्री वीरना, चंपानो वासीजी ॥ ए आंकडी ॥
एक दिन इंद्र प्रसंसीयोजी, जरीए सत्तारे सांय ॥ ६ ॥

(९१)

हताई कामदेवनीजी, कोई देव नसके चलाय ॥श्रावण॥
॥१॥ सरद्यो नही एक देवताजी, रूप पीशाच बषाय ॥
कामदेवश्रावक कनेजी, अयो पौषदसालरे मांय ॥श्रा-
वक॥ ॥ २ ॥ रूप पीशाचनो देखनेजी, कस्यो नहीरि
खिगार ॥ जाणयो मिथ्याती देवताजी, लीयो सुध मन
ध्यान लगाय ॥ श्रावक॥ ॥ ३ ॥ श्रंजोरे कामदेवजी,
तोने कलपे नही ठे कोय ॥ थाहारो धर्म न ठोडणोजी,
पीण हुं ठोडास्युताय ॥ श्रावण॥ ॥ ४ ॥ हतीनो रुर बेकरे
कीयोजी, पीशाचपणो कीयो डूर ॥ पौषदसालामें
आयने जी, बोले वचन करूर ॥ श्रा० ॥ ५ ॥ मनमांहे
नही कंपीयोजी, हत्ती सुंरुमें जाल ॥ पौषदसालां बारे
लेईजी, दियो आकाशे उंठाल ॥ श्रा० ॥ ६ ॥ दंत सु-
खमें जेधनेजी, कांबलनी परे रोल ॥ उजल वेदना उप-
नीजी, नही चलियो ध्यान अमोल ॥ श्रा० ॥ ७ ॥ गज-
पणो तज सर्प जयोजी, कालो महाविकराल ॥ रुंक दीयो
कामदेवनेजी, क्रोधी महा चंमाल ॥ श्रा० ॥ ८ ॥ अतुल
वेदना उपनीजी, चलियो नही तील मात ॥ सूर तिहां
प्रगट थयोजी, देवता रूप साक्षात ॥ श्रा० ॥ ९ ॥ कुर
जोडीने इमकहेजी, थारा सुरपती कीयाहे बखाण ॥ म्हें

(९३)

नहि सरदह्यो मुढमतीजी, धाने उपसर्ग दीनो आण ॥
॥श्रा०॥१०॥ तन मन कर चलिया नहीजी, थें धर्म पायो
परमाण ॥ खमजो अपराध ते माहरोजी, इम कहि गयो
निज ठाण ॥ श्रा० ॥ ११ ॥ वीरजिणंद समोसस्याजी,
कामदेव वंदण जाय ॥ वीर कहे उपसर्ग दियोजी, तोने
देव मिथ्याती आय ॥ श्रा० ॥ १२ ॥ हंतासामी साचठे
जी, तद समणा समणी बुलाय ॥ घर वेठां उपसर्ग स-
ह्योजी, इम परसंसे जिनराय ॥ श्रा० ॥ १३ ॥ बीस वरस
खग प्राखियोजी, श्रावकना व्रत बार ॥ पेहेले सर्गे उप-
नीजी, चव जासि चव पार ॥ श्रा० ॥ १४ ॥ आ इढताई
देखनेजी, पाळो श्रावक धर्म ॥ कामदेव श्रावकनी परेजी,
थें पामो सिव सुख पर्म ॥ श्रा० ॥ १५ ॥ मुरधर देससुं
आयनेजी, जेपुर कीयोहे चीमास ॥ अष्टादस ठीयासी-
येजी, रिख खुसालचंदजी कीयो प्रकास ॥ श्रा० ॥ १६ ॥

॥ अथ पंचतीर्थनो स्तवन लिख्यते ॥

तुम तरण तारण, चव निवारण, चविकमन आ-
नंदनं ॥ श्री नाजी नंदन, जगत वंदन, श्री आदीनाथ
निरंजनं ॥ १ ॥ श्री आदीनाथ अनाद सेवुं, जावपद
पूजा करूं ॥ कैलास गिरपर रिखव जिनवर, चरण

(९४)

कमल द्वीपडे धरूं ॥ १ ॥ ध्यान धुपे मनपुष्के, अष्ट
करम विनासनं ॥ खिम्या जाप संतोख सेवा, पुजुं देव
निरंजनं ॥ ३ ॥ तुम अजितनाथ अजीत जीते, अष्ट
करम महावली ॥ प्रजु वीरद सुणकरं सरण आयो,
कृपा कीजे नाथजी ॥ ४ ॥ तुम चंद्र पुरण चंद्र लंठन,
चंद्रपुरी परमेश्वरं ॥ महासेन नंदन जगत वंदन, चंद्र
नाथ जिणेश्वरं ॥ ५ ॥ तुम बालब्रह्म वीवेकसागर, जवी-
क मन आनंदनं ॥ श्री नेमिनाथ पवित्रं जिनवर, ती-
मर पाप विनासनं ॥ ६ ॥ जिन तजीय राजुल राजकन्या,
कामसेना वस करी ॥ चारित्र रथपर चढे डुलहे, शर्म
सिव सुंदर वरी ॥ ७ ॥ कंदर्प दर्प सुसर्प लंठन, कमट
संठ निरमल कीयो ॥ श्री पार्श्वनाथ सपुज्य जिनवर,
सकल सिघ्र मंगल कीयो ॥ ८ ॥ तुम कर्म धाता मोक्ष
दाता, दीन जाण दया करो ॥ सिद्धार्थ नंदन जगत
वंदन, महावीर मया करो ॥ ९ ॥

॥ अथ चार सणांको स्तवन लिख्यते ॥

हारदे धारोहो जवीयण, मंगलीक सणां च्यार ॥
ए टेक ॥ पोहो उठी नित समरी जेहो, जवियण ॥ मं-
गलीक सणां च्यार ॥ आपदा टले संपदा मिलेहो, ज-

(७५)

विषण दोलंतना दातार ॥ ही० ॥ १ ॥ अरिहंत सिद्ध
साधु तणाहो ॥ ज० ॥ केवळी चाखीत धरम, ए
चारुं जपतां थकांहो ॥ ज० ॥ तुटे आठई करम ॥ ही० ॥
॥ २ ॥ ए सर्णा सुखकारीयाहो ॥ ज० ॥ ए सर्णा मंग-
लिक ॥ ए सर्णा उत्तम कल्याहो ॥ ज० ॥ ए सर्णा तह
तीक ॥ ही० ॥ ३ ॥ सुख साता वरते घणीहो ॥ ज० ॥
जे ध्यावे नरनार ॥ परजव जातां जीवने हो ॥ ज० ॥
एह तणो आधार ॥ ही० ॥ ४ ॥ डाकण साकण जुतणी
हो ॥ ज० ॥ सिंद् चीत्ताने सूर ॥ बेरी दुसमण चोरटा
हो ॥ ज० ॥ रेहे सदाई दूर ॥ ही० ॥ ५ ॥ निसदीन
याने ध्यावतांहो ॥ ज० ॥ पामे परम आणंद ॥ कमी
नही कीणी बातरी हो ॥ ज० ॥ सेव करे सूर इंद्र ॥
॥ ही० ॥ ६ ॥ गेले घाटे चालंताहो ॥ ज० ॥ रात दि-
वस मजार ॥ गावां नगरां बीचरंताहो ॥ ज० ॥ बीघन
निवारण हार ॥ ही० ॥ ७ ॥ इण सरिसा सर्णा नही
हो ॥ ज० ॥ इण सरिसी नही नाव ॥ इण सरिसो
मंत्र नही हो ॥ ज० ॥ जपतां वाधे आव ॥ ही० ॥
॥ ८ ॥ राखो सर्णारी आसताहो ॥ ज० ॥ नेमो न आवे
रोग ॥ वरते आणंद जीवनेहो ॥ ज० ॥ एह तणो सं-

(७६)

जोग ॥ ही० ॥ ए ॥ मन चिंत्या मनोरथ फले
हो ॥ ज० ॥ निश्चे फल नीरवाण ॥ कुमी नही देव लो-
कमें हो ॥ ज० ॥ मुक्त तथा फल जाण ॥ ही० ॥ १० ॥
संमत अठारे वावन्नेहो ॥ ज० ॥ पाखी सेखे काल ॥
रिखचोयमलजी इम कहेहो ॥ ज० ॥ सुणजां वाख
गोपाल ॥ ही० ॥ ११ ॥

॥ अथ चित्तसंज्ञूतीको सजाय लिखयते ॥

चित्त कहे ब्रह्मरायने, कतु दिलमांहे आणोहो ॥
पुरव जवरी प्रीतडी, तुमे मूल न जाणोहो ॥ बंधव
बोल मानोहो ॥ १ ॥ कतवारीरा सुत ज्युं, सांधो दे
आणोहो ॥ जाती समर्ण गियानथी, पुर्व जव जाणो-
हो ॥ वं० ॥ २ ॥ देसदेसायण राजा घरे, पेहेले जव
दासे हो ॥ वीजे जव कालिंजरे, थया मृग वन वासे
हो ॥ वं० ॥ ३ ॥ तीजे जव गंगा तटे, आपे हंसला हुता
हो ॥ चोथे जव चंडालरे, घर जन्मया पूताहो ॥ वं० ॥
॥ ४ ॥ चित्त संज्ञूत दोनु जिणा, गुण बहुला पायाहो ॥
सर्णे आयो आपणे, तिण पिंरुत पढायाहो ॥ वं० ॥ ५ ॥
राजा नगरीथी काढीया, आपे मरणा मंसीयाहो ॥ वन-
मांहे गुरु उंपदेशथी, आपां घर ठंडीयाहो ॥ वं० ॥ ६ ॥

(९७)

संजम खे तपशा करी, लङ्गधारी हूता हो ॥ गावां न-
गरां विचरता, हत्तीनापुर पहूता हो ॥ बं० ॥ ७ ॥ नि-
मुर्चि ब्राह्मण उलख्या, नगरीथी कढाव्या हो ॥ कोप
चव्या वेहुं जिणा, संथारा ठाया हो ॥ बं० ॥ ८ ॥ धुंवो
थें कीधो लङ्गथी, नगरी जय पाया हो ॥ चक्रवर्त निज
परिवारसुं, आवी तुरत खमाव्या हो ॥ बं० ॥ ९ ॥ रत्ना
राणी रायनी, आवी सीस नमायो हो ॥ पग पुंज्या के-
सांथकी, थारे मन ज्ञाया हो ॥ बं० ॥ १० ॥ नीहाणो
तुमे कीयो, तपनो फल हास्यो हो ॥ ह्ये थाने बंधव ब-
रजीयो, तुमे नाही विचास्यो हो ॥ बं० ॥ ११ ॥ लक्ष्मी
गुलनी बीमाणमे, जव पांचमे थया हो ॥ तिहांथी चवी
करी, कपिलापुर आया हो ॥ बं० ॥ १२ ॥ हमे तिहांथी
चवी करी, गाथापती थया हो ॥ संजमजार लेई करी,
तोसु मिलणने आया हो ॥ बं० ॥ १३ ॥ चक्रवर्त पदवी
थें लीवी, रिद्ध सगली पाइ हो ॥ क्रिधो सोई पामियो, हिवे
कमीयन कांइ हो ॥ बं० ॥ १४ ॥ समरथ पदवीपामिया,
हिवे जनम सुधारो हो ॥ संसारनां सुख कारमां, वि-
खिया रस वारो हो ॥ बं० ॥ १५ ॥ राय कहे सुणो सा-
धुजी, कबु उर बतावो हो ॥ आ रिद्धतो बुटे नही, पढे

(९८)

थें पीसतासो हो ॥ वं० ॥ १६ ॥ थें आवो म्हारा राजमें,
नरज्व सुख माणो हो ॥ साधपणामांही ठे कीसो, नीत
मांगणे खाणो हो ॥ वं० ॥ १७ ॥ चित्त कहे सुणो राय,
जी, इसदि किम जाणे हो ॥ म्हे रिद्धतो ठोनी घणी,
गिणती कुण आणे हो ॥ वं० ॥ १८ ॥ हुं आया थाने
केणने, आ रिद्ध तुमे त्यागो हो ॥ वेरागे मन वालने, ध
र्म मारग लागो हो ॥ वं० ॥ १९ ॥ जिन जिन जाव क
ह्या घणा, नही आयो वेरागे हो ॥ जारी करमा जीवना,
ते किणवीद जागे हो ॥ वं० ॥ २० ॥ निहाणो तुमे कि-
यो, खट खंरुज केरो हो ॥ शण कर्णीसुं जाणजो, थारा
नरके मेरा हो ॥ वं० ॥ २१ ॥ पांचु ज्व जेला किया,
आपे दोनु ज्ञाश् हो ॥ हिवे मिदणो ठे दोहिलो, जिम
परवत राई हो ॥ वं० ॥ २२ ॥ ब्रह्मदत्त पहुतो नरक स-
तमी, चित्त्य मुक्त मंजारी हो ॥ करजोनी कवीयण कहे,
आवागमण निवारी हो ॥ वं० ॥ २३ ॥ इति ॥

॥ अथ जीवापांत्रीसीरी सज्जाय लिख्यते ॥

जीवा तुंतो ज्ञोदो रे प्राणी, इम रुलीयो रे संसारा
मोहो मिथ्यातकी निंदमें, जीवा सुतो काल अनंत ॥
ज्व ज्व मांहे तुं जटकीयो, जीवा ते सांजल विरतंत ॥

(९९)

॥ जी० ॥ १ ॥ एसा केइ अनंतजिन हुवा, जीवा उत्-
कृष्टो ग्यान अगाध ॥ इण जवथी देखो लियो, जीवा
कृण बतावे थारी याद ॥ जी० ॥ २ ॥ पृथ्वी पाणी अग्रमें,
जीवा चउथी बाऊ काय ॥ एक एक काया मध्यें, जी-
वा काल असंख्याता जाय ॥ जी० ॥ ३ ॥ पंचमी काया
चनस्पती, जीवा साधारण प्रत्येक ॥ साधारणमे तुं व-
श्यो, जीवा ते सांजली सुविवेक ॥ जी० ॥ ४ ॥ सुई अग्र
निगोदमे, जीवा श्रेण असंख्याती जाण ॥ असंख्याता
प्रतर एक श्रेणमे, जीवा इम गोला असंख्याता प्रमाण
॥ जी० ॥ ५ ॥ एक एक गोलामध्ये, जीवा शरीर असं-
ख्याता जाण ॥ एक एक शरीरमे, जीवा जीव अनंता
प्रमाण ॥ जी० ॥ ६ ॥ तेमांथी अनादी जीवना, जीवा
मोक्ष जावे धीग चाल ॥ एक शरीर खाली न हुवे, जी-
वा न हुवे अनंते काल ॥ जी० ॥ ७ ॥ एक एक अजवी
संगे, जीवा जव अनंता होय ॥ वली विसेखे जाणीये,
जीवा जन्म मरण तुं जोय ॥ जी० ॥ ८ ॥ दोय घन्टी का
ची मध्यें, जीवा पेसट सहेंस सो पांच ॥ वत्तीस अधि-
का जाणज्यो, जीवा ए करमानी खांच ॥ जी० ॥ ९ ॥
वेदन जेदन वेदन वेदना, जीवा नरके सही बहूं वार ॥

(१००)

तीणसेती निगोदमे, जीवा अन्नतंगुणी विचार ॥ जी० ॥
॥ १० ॥ एकंद्री मांछथी निकळ्यो, जीवा इंद्रि पाम्यो
दोय ॥ तव पुन्याइ ताहारी, जीवा तेथी अन्नंती होय ॥
॥ जी० ॥ ११ ॥ इम तेरंद्री चोरंद्री जीवमां, जीवा वेवे
लाख ए जात ॥ दुःख दिठां संसारमे, जीवा सुणतां अ
चिरज वात ॥ जी० ॥ १२ ॥ जलचर थलचर खेचरु, जी
वा उरपुर जुजपुर जात ॥ सित ताप त्रीखा सही, जी
वा दुःख सह्यां दिन रात ॥ जी० ॥ १३ ॥ इम जमंतो
जीवको, जीवा पाम्यो नरजव सार ॥ गरजावासामे
दुःख-सह्यां, जीवा ते जाणे कीरतार ॥ जी० ॥ १४ ॥ म-
स्तक तो हेठो हुंवे, जीवा उपर रहे वेहु पाय ॥ आंख्यां
आनी मुष्टी वेहुं, जीवा इम रह्यो त्रिष्टाघर मांय ॥ जी० ॥
॥ १५ ॥ वाप वोरज माता रुद्र, जीवा इस्तो लीयोथे
आहार ॥ जुल गयो जन्म्या पठे, जीवा सेवी करे अवि-
चार ॥ जी० ॥ १६ ॥ उंट कोरु सुई लाल करे, जीवा
चांपे रुंरुमांय ॥ अष्ट गुणी हूवे वेदना, जीवा गरजावा-
सा रे मांय ॥ जी० ॥ १७ ॥ जनमतां हुवे क्रोरु गुणी,
जीवा मरतां क्रोरुक्रोरु ॥ जनम मरणारा जीवना, जी
वा जाणजा मोटी खोरु ॥ जी० ॥ १८ ॥ देस अनारज

(१०१)

उपनो, जीवा इंड्री हीणी होय ॥ आजखो उठो हुवे,
जीवा धर्म कीसी विघ होय ॥ जी० ॥ १९ ॥ कदाचित्
नरजव पामीयो, जीवा उत्तम कुल श्रवतार ॥ देही
नीरोगी पायने, जीवा यूखोयो जमवार ॥ जी० ॥ २० ॥
उग फांसीगर चोरटा, जीवा धीवर कसाश्री न्यात ॥
उपजीने मुईजीसी, जीवा ऐसी न रही कांई जात ॥
॥ जी० ॥ २१ ॥ चवदेई राजलोकमे, जीवा जनम मर-
णरी जोरु ॥ खाली बालाग्र मात्रए, जीवा ऐसी न रहीं
कोई ठोरु ॥ जी० ॥ २२ ॥ एही जीव राजा हुवो, जीवा
हस्ती बांध्या बार ॥ कबहीक करमा बसे, जीवा न मी-
ले अन्न उधार ॥ जी० ॥ २३ ॥ इम संसार जमतो थ-
को, जीवा पाम्यो समगत सार ॥ आदरीने ठिटकाय
दीवी, जीवा जाय जन्मारो हार ॥ जी० ॥ २४ ॥ खोट
देवज सरदीया, जीवा लागो कुगुरु केरु ॥ खोटा धर्मज
आदरी, जीवा कीधा चीउ गति फेर ॥ जी० ॥ २५ ॥
कबहिक नरके गयो, जीवा कबही हुवो तुं देव ॥ पुन्य
पापना फल थकी, जीवा लागी मिथ्यातनी देव ॥ जी० ॥
॥ २६ ॥ उंगाने वले मुमती, जीवा मेरु जेवकी लीध ॥
एकही सम्यकीत वीना, जीवा कारज नही हुवो सिध

॥ जी० ॥ ३७ ॥ चार ग्यानतणा घणी, जीवा नरक सा-
तमी जाय ॥ चवदे पुरवनो ज्ञायो, जीवा पके निगोदने
मांय ॥ जी० ॥ ३८ ॥ जगवंतनो धर्म पाढ्या पठे, जी-
वा करणी न जावे फोक ॥ कदाचित् परुवाई हूवे, जीवा
अर्ध पुदगल मांहे मोक्ष ॥ जी० ॥ ३९ ॥ सूक्ष्मने वा-
दरपणे, जीवा मेली वर्गणा सात ॥ एक पुदगल प्रावर्त-
नी, जीवा जीणी घणी ठे वात ॥ जी० ॥ ३० ॥ अनंत
जीव मुक्ते गया, जीवा टाली आतम दोख ॥ नही गया
नही जावसी, जीवा एक निगोदना मोख ॥ जी० ॥ ३१ ॥
पाप आलोई आपणा, जीवा अव्रत नाला रोक ॥ तेथी
देवलोक जावसो, जीवा पनरे जवमांही मोक्ष ॥ जी० ॥
॥ ३२ ॥ एहवा ज्ञाव सुणी करी, जीवा सर्धा आणि ना-
ह ॥ ज्युं आयो तिमहीज गयो, जीवा लख चोखासी
मांह ॥ जी० ॥ ३३ ॥ केई उत्तम नर चिंतवे, जीवा जा-
णे अथीर संसार ॥ साचो मारग सर्धीने, जीवा जाये
मुक्त मजार ॥ जी० ॥ ३४ ॥ दान सियल तप ज्ञावना,
जीवा इणसुं राखो प्रेम ॥ क्रोरु कल्याण ठे तेहने, जीवा
रिख जेमलजी कहे एम ॥ जी० ॥ ३५ ॥ इति ॥

(१०३)

॥ अथ भ्रघापुत्रकी सज्जाय लिख्यते ॥

सुगरीव नगर सुहामणोजी, राजा बलनद्र नाम ॥
तस घर राणी भ्रघावतीजी, तस नंदन गुणधाम ॥ ए
माता खीण लाखीणी रे जाय ॥ १ ॥ एक दिन बैठा गो-
खनेजी, राण्या रे परिवार ॥ सिस दाजेने रवी तपेजी,
दीठा तव अणगार ॥ ए माता० ॥ २ ॥ मुनि देखी जव
सांनद्व्योजी, मन बसीयो रे बेराग ॥ हरष धरीने उठी-
षाजी, लाग्या माताजी रे पाया ॥ ए जननी अनुमत दे
मोरी माय ॥ ३ ॥ तुं सुखमाळ सुहामणोजी, जोगो सं-
सारना जोग ॥ जोवनवय पाठी पके जव, आदरजो
तुम जोग ॥ रे जाया तुजवीन घनी रे ठमास ॥ ४ ॥
पाव पलकरी खबर नही ए माय, करे कालकोजी साज ॥
काल अजाण्यो ऊरुपकेजी, ज्युं तितरपर वाज ॥ ए
माता खिण लाखिणी रे जाय ॥ ५ ॥ रत्न जनीत घर
आंगणोजी, तुं सुंदर अवतार ॥ मोठा कुदरी उपनीजी,
कांई ठोमो निरधार ॥ रे जाया तु० ॥ ६ ॥ वादी गरबा-
दी रचिये ए माय, खिणमे खेरु थाय ॥ ज्युं संसारनी
संप्रदाजी, देखताया बिल जाय ॥ ए माता० ॥ ७ ॥ पि-
लंग पथरणे पोरुणोजी, तुं जोगी रे रसाळ ॥ कनक क-

(१०४)

चोले जिमणोजी, काठलमीमें आहार रे जाया ॥ तु० ॥
॥ ७ ॥ सांयर जल पीया घणाये माय, चुग्या मातारा
थान ॥ तृत न हुवो जीवमोजी, इधक आरोग्या धान ॥
॥ ए माता० ॥ खी० ॥ ए ॥ चारित्र ठे जाया दोहिलो
जी, चारित्र खांमानी धार ॥ वीन हथीआरा कुंजणोजी,
उखद नइहे लिगार ॥ रे जाया० ॥ तु० ॥ १० ॥ चारित्र
ठे माता सोह्यलोजी, चारित्र सुखनीजी खान ॥ चवदेई
राजलोकनाजी, फेरा टाजणहार ॥ ए माता० ॥ ११ ॥
सियाले सी लागसीजी, उनाले बुरे वाय ॥ चौमासे में-
ला कापमाजी, ए दुःख सह्यो न जाय ॥ रे जाया० ॥
॥ १२ ॥ वनमां ठे एक मृगलोजी, कुंण करे उणरिज सा-
र ॥ मृगानी परे विचरगुंजी, एकलमो अणगार ॥ ए
माता० ॥ १३ ॥ मात वचन ले निसर्याजी, ब्रघापुत्र
कुमार ॥ पंचमहाव्रत आदर्याजी, लीधो संजमन्नार ॥
॥ ए माता० ॥ १४ ॥ एक मात्तनी सलेखणाजी, उपनो
केवलग्यान ॥ कर्म खपाय मुक्ते गयाजी, ज्यांरा लीजे
नितप्रते नाम ॥ ए माता० ॥ १५ ॥ इति ॥

॥ अथ पंचमाआरारी सज्जाय लिख्यते ॥

पहिले पद अरिहंत जाणी, ज्यांरो नजन करो

(१०५)

ज्वीयण प्राणी ॥ ज्यांरा नामथकी जय जयकारो, पुरो
सुख नहीउ पंचमे आरो ॥ १ ॥ हिवे जीव पचे रे घणा,
कोई पार नही रे दूःखतणा ॥ तेर तीणघा लागी रह्या
दारो ॥ पु० ॥ २ ॥ नितरो नित गांवके जावे, वले माथे
नार उगई लावे ॥ निठ निठ पेट नरी जीवाके ॥ पु० ॥
॥ ३ ॥ देश विदेशामे नित नमे, वली आलस सेंती
दिन गमे ॥ वले आमीने सामी ऊरुपा मारे ॥ पु० ॥ ४ ॥
किणीहीकने विणज मांही तोटो, श्म जाणीने दुःख
लागो मोठो ॥ वले रात दिवस ठलवल पाके ॥ पु० ॥ ५ ॥
किणने विणजमे नफोरे घणो, पीण सोच लाग्यो रे पुत्र
तणो ॥ पुत्र हूसीतो नाम रेसी दारे ॥ पु० ॥ ६ ॥ पुत्र
तणो तो सुख फलीयो, पीण पानोसी खाटो मिलियो ॥
उलेणायत लागो दारो ॥ पु० ॥ ७ ॥ मायकी पुत्र जाया
रे घणा, नारी आया पळे जुदा रे हुंवा ॥ एक एक रे
कोइ नही सारो ॥ पु० ॥ ८ ॥ पानोसीनी द्रीष्टी निकी,
पीण घरमें नारी काली कीकी ॥ वा रात दिवस ठाती
वाले ॥ पु० ॥ ९ ॥ हिवे नारी जुगता पुन्य जोगे, पीण
देहीने आण घेर्यो रोगे ॥ फोना फुणगवाने ठलवल पाके
॥ पु० ॥ १० ॥ देहीमे सर्व साता रे पाइ, पीण घरमे पु-

(१०६)

श्री घणी रे जाई ॥ तिणरीतो चिंता घणी साले ॥ पु० ॥
॥ ११ ॥ संसारमे ठे दुःख घणा, कोइ राजा कालने धन
तणा ॥ एक एक रे लागे लारो ॥ पु० ॥ १२ ॥ एहवो
जाणीने धर्म करो, वळे समतारस मन मांहे धरो ॥
पुज जेमलजी कहे ए सुख सारो ॥ पु० ॥ १३ ॥ इति ॥

॥ अथ संतनाथजीको स्तवन लिख्यते ॥

श्री संत जिणेश्वर सोलमा, सांती करो संतनाथ-
जी ॥ तुम सम जगत्रमे को नही, तीन जवन केरा ना-
थजी ॥ श्री० ॥ १ ॥ वासुसेणराय दीपता, आचलादे
थारी मायजी ॥ स्वारथसिद्ध थकी चवी करी, उपना
गर्जमे आयजी ॥ श्री० ॥ २ ॥ संतनाथ प्रभु जन्मिया,
सांती हुंइ सहुं लोकजी ॥ दुःख दालीइ पुरे गयो, मीट
गयो जगत्रनो सोकजी ॥ श्री० ॥ ३ ॥ चोसष्टहजार रा-
एया परणिया, आणयो समता ज्ञावजी ॥ संसारना सुख
ठोरुने, र्जजम लीयो धरचावजी ॥ श्री० ॥ ४ ॥ एक
मास ठदमस्त रह्या, ध्यायो निरमल ध्यानजी ॥ च्यार
कर्म चकचूरने, पास्या केवलग्यानजी ॥ श्री० ॥ ५ ॥
संतनाथ प्रभु साता करो, आपदा जावे ठे पूरजी ॥ मन
दंठित सुख सासता, जरीया जंमार जरपूरजी ॥ श्री० ॥

॥६॥ जुत बितर जह राक्षसी, काकण साकण चोरजी ॥
 तुम नाम थकी अलगा रहे, मीट गयो शत्रुनो जोर
 जी ॥ श्री० ॥ ७ ॥ इंद्र इंद्राणी सेवा करे, थोका एकज
 क्रोरजी ॥ पुत्र माता एसा जन्मिया, कुण करे एहनी
 होरजी ॥ श्री० ॥ ८ ॥ संत समो संसारमे, अवर न दू-
 जो देवजी ॥ तिरण तारण जिनराजनी, सेव करुं नित
 मेवजी ॥ श्री० ॥ ९ ॥ संमत अठारे इकावने, पिंपारु
 सेहेर चोमासजी ॥ पुज गुमानचंदजीरा प्रसादथी, रत्न-
 चंदजी जणे अरदासजी ॥ श्री० ॥ १० ॥ इति ॥

॥ अथ नव घाटीकी सज्जाय लिख्यते ॥

नव घाटी मांहे जटकत आयो, पाम्यो नरजव
 सार ॥ जेहने वंढे देवता, जीवा ते किम जावो हार ॥
 ते किम जावो हार, जीवाजी ते किम जावो हार ॥ दु-
 लजतो मानवजव पायो, ते किम जावो हार ॥ १ ॥ धन
 दोलत रिद्ध संपदा पाइ, पाम्यो जोग रसाल ॥ मोहो
 माया मांहे जुल रह्यो, जीवा नही लीवी सुरत संजाल ॥
 नही लीवी सुरत संजाल ॥ जीवाजी नही लीवी सुरत
 संजाल ॥ दु० ॥ २ ॥ कायातो थारी कारमी दिसे, दि-
 से जिनधर्म सार ॥ आग्रखो जातुं वार न लागे, चेतो

(१०८)

किउनी गिवार ॥ चेतो किउनी गिवार, जीवाजी चेतो
किउनी गिवार ॥ दु० ॥ ३ ॥ जोवन वय मांहे धंधे
लागो, लागो हे रमणी रे द्वार ॥ धन कमायने दोलत
जोमी, नही किनो धर्म लिगार ॥ नही किनो धर्म लि-
गार, जीवाजी नही किनो धर्म लिगार ॥ दु० ॥ ४ ॥
जरा आवेने जोवन जावे, जावे इंद्रिया विकार ॥ धर्म
कियावीन हात घसोला, परज्जं व खासो मार ॥ परज्जं व
खासो मार, जीवाजी परज्जं व खासो मार ॥ दु० ॥ ५ ॥
हातांमे कळाने कानामे मोती, गळे सोवनकी माल ॥
धर्म किया वीना एह जीवाजी, आज्ञरण ठे सहु ज्ञार ॥
आज्ञरण ठे सहु ज्ञार, जीवाजी आज्ञरण ठे सहु ज्ञार
॥ दु० ॥ ६ ॥ ए जगहे सब स्वोरथ केरो, तेरो नही रे
लिगार ॥ वारवार सतगुरु समजावे, द्यो तुमे संजम
ज्ञार ॥ द्यो तुमे संजम ज्ञार, जीवाजी द्यो तुमे संजम
ज्ञार ॥ दु० ॥ ७ ॥ संजम लेझे कर्म खपावो, पामो के-
वदग्यान ॥ निर्मल हुयने मोक्ष सीदावो, उठे साचो
ग्यान ॥ उठे साचो ग्यान, जीवाजी उठे साचो ग्यान ॥
॥ दु० ॥ ८ ॥ संमत आंठारे-ने वरस गुण्यासी, हरकेन
शिंघजी वदाम ॥ चेत वद सातम सायपुरमे, किनो

(१०९)

ग्यान प्रकाश ॥ किनो ग्यान प्रकाश, जीवाजी किनो
ग्यान प्रकाश ॥ दु० ॥ ए ॥ इति ॥

॥ सोलन सुपन चंद्रगुपति राजाए दीगं ते ॥

॥ दोहा ॥ पारुलीपुर नामे नगर, चंद्रगुपति ति-
हां राय ॥ सोले सुपनां देषियां, पेषियां पोसा मांय ॥

॥ १ ॥ तिण कालेने तिण समे, पांचसहे मुनि परिवार ॥

चंद्रबाहुस्वामी समोसर्या, पारुलि बाग मजार ॥ २ ॥

चंद्रगुपत वांदण गयो, बैठी पर्षदासांय ॥ मुनिवर दीधी

देसना, सगलाने हितलाय ॥ ३ ॥ चंद्रगुपत राजा कहे,

सांजलजो मुनिराय ॥ में सोल सुपनां लह्यां, ज्यारो अ-

र्थ दीज्यो संजलाय ॥ ४ ॥ वलता मुनिवर इम कहे,

सांजल तुं राजान ॥ सोल सुपनानो अरथ, इक चित्त

शाखो ध्यान ॥ ५ ॥

॥ ढाल ॥ रे जीव विषय न राचीये ॥ ए देशी ॥

दीगो सुपनो पेखनो, जागी कटपवृद्ध कालो रे ॥

राजा दीक्षा लेसी नहिं, इण दुषम पंचम कालो रे ॥

चंद्रगुपत राजा सुणो ॥ १ ॥ कहे चंद्रबाहु स्वामी रे,

चवदे पूर्वना धणी, चार ज्ञान अजिरामो रे ॥ चं० ॥१॥

सूर्य अकाले आयम्यो, दुजे ए फल जोयो रे ॥ जाया

(११०)

पांचमे कालमें, ज्याने केवलज्ञान न होयो रे ॥ चं०॥३॥
त्रीजे चंद्रज चालणी, तिणरो ए फल जोयो रे ॥ समा-
चारी जुइ जुइ, वारोव्या धर्म होसी रे ॥ चं० ॥ ४ ॥ जू-
तजूतणी दीठा नाचता, चोथे सुपने राय जोसी रे ॥ कु-
गरु कुदेव कुधर्मनी, घणी मानता होसी रे ॥ चं० ॥ ५ ॥
नाग दीठो वारे फणौ, पांचमे सुपने ज्ञाली रे ॥ केतलां-
क वरसा पठे, परसी वार डुकाली रे ॥ चं० ॥ ६ ॥ देव
विमाण वळ्यो ठठे, तिणरो सुण राय जेदो रे ॥ विध्या
जंगाचारणी, जासी लवद विठेदो रे ॥ चं० ॥ ७ ॥ उगो
उकरमी मजे, सातमे काल विमासी रे ॥ चारुंही वर्णा-
मजे, वाण्या जेनधर्मी थासी रे ॥ चं० ॥ ८ ॥ हेत कथा
ने चोपइ, त्वना सिजायने जांमो रे ॥ इणमें घणा प्रति
वोधसी, सूत्रनी रुची थोमी रे ॥ चं० ॥ ९ ॥ एकोन हो-
सी सहु वाणीया, जूदो जूदो मतजाळो रे ॥ पाच करसी
आप आपणी, विरदा धर्म रसाळो रे ॥ चं० ॥ १० ॥
दीठो सुपने आठमें, आगियानुं चमतकारो रे ॥ अटप
उदोत जिनधर्मनुं, बहु मिथ्यात अंधकारो रे ॥ चं० ॥ ११ ॥
तपस्या धर्म वपाणनो, रागकर्या होसी जेला रे ॥ इम-
कर्ता अजाणनी, ठती अठती होसे हेला रे ॥ चं० ॥ १२ ॥

समुद्र सुको तिनु दिसे, दषण दीसे मोहखुं पाणी रे ॥
 तोन दिस धर्म विठेदे हुसी, दिषण दोहलो धर्म जांणी
 रे ॥ चं० ॥ १३ ॥ जिहार पांच कटपाणक थयां, तिहां
 धर्म रीहाणो रे ॥ अर्थ नवमा सुपनातणो, होसी एसा
 अहिनाणो रे ॥ चं० ॥ १४ ॥ सोनारी थाळी मजे, स्वान
 षातो दीठो रे ॥ दसमा सुपनानुं अर्थ, सुण राय तुरो
 धीरो रे ॥ चं० ॥ १५ ॥ उंचतणी लठमी तिका, नीचत-
 णे घर जासी रे ॥ वधसी रे ते चुगलचोरटा, साहुकार
 सीडासी रे ॥ चं० ॥ १६ ॥ हाथी ऊपर वानरो, सुपन
 अगियारमें दीठो रे ॥ मलेठराजा उंचो होसी, असल-
 हिंडु रहेसी हेठो रे ॥ चं० ॥ १७ ॥ दीठो सुपने वारमे,
 समुद्र लोपीकारो रे ॥ कोई ठोरु गरू बापना, होजासी
 विकराळो रे ॥ चं० ॥ १८ ॥ क्कत्री लांचग्रहा हुसी, वचन
 कही नटजासी रे ॥ दगांदगी होसी घणा, विसवासघा-
 त आसी रे ॥ चं० ॥ १९ ॥ कितलाएक साध साधवा,
 ध्रुवेलेसी जेवो रे ॥ आज्ञा थोमी मानसी, सीषदियां
 करसी धेषो रे ॥ चं० ॥ २० ॥ अकल विहुणा वांठसी, गुरु
 वादिकनी घातो रे ॥ सिष अवनीत होसी घणा, थोमा
 उंचम सुपात्रो रे ॥ चं० ॥ २१ ॥ महारथ जुता वाठमा,

(११२)

नानेथी धर्म थासी रे ॥ कदाचि बूढा करे तो, प्रमादमा-
हि पकजासी रे ॥ चं० ॥ ११ ॥ बालक वय घर ठोमसी,
आण वैराग ज्ञावो रे ॥ लज्या संजम पालसी, बूढा धेठ
सज्ञावो रे ॥ चं० ॥ १२ ॥ सहसुसर्ल नहिं बालका, धेठा
नहिं ठे बूढा रे ॥ समचै इम ए ज्ञाव ठे, अर्थ विचारो
उदा रे ॥ चं० ॥ १३ ॥ रत्नज जांवां दिठां, चउदमें ते सु-
पनानों ए जोमो रे ॥ नरतषेत्रना साधसाधवी, हेतमला
प होसी थोमो रे ॥ चं० ॥ १४ ॥ कलहकारी मंवरका-
रिया, असमादकारी विसेषो रे ॥ उदगकरा अवनितए,
रहसी धेषाधेषो रे ॥ चं० ॥ १५ ॥ वैरागज्ञाव थोमो हो-
सी, ध्रुवलंगना धारो रे ॥ जली सीष देताथका, करसी
क्रोध अपारो रे ॥ चं० ॥ १६ ॥ प्रशंसा करसी आपआप-
णी, कपटवचन बहुगेरी रे ॥ आचार असुधो साधातणो,
उलटाहोसी वेरी रे ॥ चं० ॥ १७ ॥ सुधोमार्ग परुपता,
तिणसु मठरज्ञावो रे ॥ नंदक बहु साधातणा, होसी
धेठा सज्ञावो रे ॥ चं० ॥ १८ ॥ रायकुमर चढियो
पोठीये, सुपन पनरमे देखो रे ॥ गजजिम जिनधर्म ठंरु
ने, तेज विजोइ धर्म विसेषो रे ॥ चं० ॥ ३० ॥ न्याय मा-
र्ग थोमा होसी, नीची गमसा वातो रे ॥ कुबुद्धि घणा मा-

नीजसी, धालचग्राही वरतो रे ॥ चं० ॥ ३१ ॥ वगर मा-
 वत हाथी लगे, सुपन सोलमें एहो रे ॥ काल परसी क्षेत्र
 आंतरा, माग्या मेह न होसी रे ॥ चं० ३२ ॥ अकाले
 ब्रह्मा होसी, काले वरससी थोको रे ॥ वाटधणी जोवन-
 सी, तिण अननाहुसी तोलो रे ॥ चं० ॥ ३३ ॥ बेटा गरु
 मावित्रना, करसी जगती थोमी रे ॥ मावित्र वात करतां
 थका, विचमांहि लेसी तोमी रे ॥ चं० ॥ ३४ ॥ ज्ञाज्ञा
 इ मांहोमांहमें, थोमोहोसी हेतो रे ॥ घणी लमाझे इ-
 र्षा, वधसी एण जरतकेत्रो रे ॥ चं० ॥ ३५ ॥ काण का-
 यदो थोको होसी, उढोहोसी तोलो रे ॥ घणा राम ज-
 गना करे, उपर आणसी बोलो रे ॥ चं० ॥ ३६ ॥ अर्थ
 सोल सपनातणुं, कद्यो जडवाहु स्यामो रे ॥ जिन ज्ञां-
 ख्यो न हुव अन्यथा, सूरजा तज कामो रे ॥ चं० ॥ ३७ ॥
 एवां सोल सुपनां सुणने, सिंह जिम प्राक्रम करसी रे ॥
 जिन वचन आराधसी, ते शिवरमणी वरसी रे ॥ चं० ॥
 ॥ ३८ ॥ एवां वचन सुणेराही, राय जोमा बेहु हायो रे ॥
 वरागजाव आणी कहे, मेंतो सधर्या कृपनाथो रे ॥ चं० ॥
 ॥ ३९ ॥ राज थापी निज पुत्रने, हूं लेसुं संजमजारो
 रे ॥ वलता गुरु इसमी कहे, सत करो ढील लगारो रे ॥

(११४)

॥ चं० ॥ ४० ॥ पुत्रने राज बेसाकने, चंद्रगुप्त दीधो संज
मन्नारो रे ॥ ठता जोग ठटकायने, दीधो ठकायने टारो
रे ॥ चं० ॥ ४१ ॥ धनकरणी, सांधातणी, वाणी अमीय
समाणी रे ॥ जेतुं दरसन देखने, घणा प्राणी आतरसी
रे ॥ चं० ॥ ४२ ॥ चोखो चारित्र पालिने, सुरपदवी लही
सारो रे ॥ जिनमारग आराधने, करसी खेवो पारो रे ॥
॥ चं० ॥ ४३ ॥ अथीरमाया संसारनी, आप कहा जिन
रायो रे ॥ दयाधर्म सुधपालने, अमरापुरमांहि जायो रे
॥ चं० ॥ ४४ ॥ धनववहार सूत्रनी चुलकामजे, जद्रवा-
हु कियो चोमो रे ॥ तेणा अनुसरें माफके, रिष जेमल-
जी कीधो जोमो रे ॥ चं० ॥ ४५ ॥ इति ॥

॥ अथ दश स्वपनां लिख्यते ॥

॥ दोहा ॥ वीरजिणंद चोवीशमा, ठदमस्तपणे ठे-
ली रात ॥ दशे स्वपनां देखिआं, ते सुणजो विख्यात ॥
॥ १ ॥ पेलो स्वपनो पोशाचनो, झूजो धवलो कोअल
जाण ॥ त्रीणो विचित्र विविधपणे करी, कोअल पंखि व-
खाण ॥ २ ॥ चोथे दोअ रत्तारी मात्तारो, जोमलो शीत
गाआरो गोकल जाण ॥ पदम सरोवर जरो ठठे, देखो
समुद्र जुजा एतरो जाण ॥ ३ ॥ सरज दीठो स्वप्ने अ-

(११५)

ठमे, मानव खेत्र वीटो आंत ॥ मेरुपर्वतनी मंदचुलका,
शींगाशणे पेठा जली ज्ञांत ॥ ४ ॥ दश स्वपना वीर देखी
ने रे, जागी अर्थ क्रिया तिण काल ॥ ते कहु जुजुवा,
सुणजो श्रोत संज्ञाल ॥ ५ ॥

॥ ढाल ॥ धोज करे सीतासती रे लाल ॥ ए देशी ॥

शाशन नाअक समरीए रे लाल ॥ चोवीशमा वीर
जिणंद ॥ जवकजन ॥ राज तेआगी संजम लिउं रे लाल ॥
पामेआ परम आणंद ॥ ज० ॥ १ ॥ दश स्वप्ना वीर-
जी देखिआ रे लाल ॥ ए आंकमी ॥ उदमस्तपणेरी ठे-
ली रातमे रे लाल ॥ अदप न घारे माअ ॥ ज० ॥ ए
आरा अर्थ कहा वीर जागने रे लाल ॥ ते सुणजो
चित गाय ॥ ज० ॥ २ ॥ पेले पिशाच पढामीउं रे लाल ॥
जाजी नाशेउं दूर ॥ ज० ॥ तोहु मोहकर्म जितशुं रे
लाल ॥ जावत करसुं चकचूर ॥ ज० ॥ ३ ॥ धोलो को-
अल पंखी देखो रे लाल ॥ दुजे स्वप्ने ब्रधमान ॥ ज० ॥
तो हवे हूंधे आवशुं रे लाल ॥ एकंत शुक्लध्यान ॥ ज० ॥
॥ ४ ॥ कोअल पंखी देखो तीशरे रे लाल ॥ वचित्रपणे
विवध प्रकार ॥ ज० ॥ तो धर्मकथा केशुं जुगतशुं रे ला-
ल ॥ विवधपणे विस्तार ॥ ज० ॥ ५ ॥ दोअ माळा रत्ना

(११६)

तणी रे लाल ॥ चोधे स्वपने शोअ ॥ ज० ॥ तोहुं धर्म
प्रकाशसुं रे लाल ॥ साध श्रावकरा दोअ ॥ ज० ॥ ६ ॥
ज्ञपेत वरग देखीउं रे लाल ॥ पांचमे स्वपने तणरो वि-
चार ॥ ज० ॥ साध साधवी श्रावक श्रावका रे लाल ॥
तीरथ थापसुं चार ॥ ज० ॥ ७ ॥ पदम सरोवर कवल-
कर शोअतो रे लाल ॥ ठठे स्वपने मऊार ॥ ज० ॥ शेअ
करशे देवता चारु जातरा रे लाल ॥ तेने कहेसु जिवाइ
विचार ॥ ज० ॥ ८ ॥ समुद्र जुजा करतरो रे लाल ॥
सातमें स्वपने तिणरो विचार ॥ ज० ॥ तो हूं तरो संसार
समुद्रने रे लाल ॥ उतस्यो पेले पार ॥ ज० ॥ ९ ॥ सू-
रज दीठो स्वपने आठमे रे लाल ॥ तेनो उदोत देखाउं
अशमान ॥ ज० ॥ तो हवे वेग सतावशु रे लाल ॥ हवे
उपजशे केवलज्ञान ॥ ज० ॥ १० ॥ मानवखेत अंत करी
रे लाल ॥ देखो नवमें मऊार ॥ ज० ॥ तो हवे तीनलो-
कमें माहरो रे लाल ॥ जश फेअशे वारंवार ॥ ज० ॥
॥ ११ ॥ दसमे मेरुनी चुलका रे लाल ॥ तिण उपर शिं-
गाशण वेठअ ॥ ज० ॥ तिणाउपर हुं बेससुं रे लाल ॥
तिणरो अर्थ सुणो चित दाअ ॥ ज० ॥ १२ ॥ देवता म-
ऊपनी पर्वडा रे लाल ॥ तेणने केगुं केवलीजाहित धर्म

(११७)

॥ ज्ञ० ॥ वारंवार परुपसा रे लाल ॥ ते सुणे आकट्टे
पापकर्म ॥ ज्ञ० ॥ १३ ॥ ए दश स्वपनां वीर देखिआं रे
लाल ॥ जणरा अर्थ अनुप अदचुत रे ॥ ज्ञ० ॥ वीर
जिणेसर ज्ञाखिआ रे लाल ॥ जोवो जगवती शुत रे ॥
॥ ज्ञ० ॥ १४ ॥ इति ॥

॥ अथ ज्ञावपूजा विख्यते ॥

श्रुतदेधी समरी सदा रे, सूत्रतणे अनुसार ॥ ज्ञाव
पूजा जिननी कहुं रे, ज्ञवियणने हितकार ॥ एम जिन
पूजीए ॥ पूजतां शिवसुख होए रे ॥ एम जिन ध्याइए
॥ ए आंकनी ॥ १ ॥ सामाअक. सु७ देहरो रे, ध्यान
शुक्क जिन विंव ॥ पट आवश्यक दीपक ज्ञला रे, जीव
दयाविज लंव ॥ एम० ॥ २ ॥ शीअलव्रत निर्मल जळे
रे, प्रचुजीनो न्हवण कराव ॥ वैआवच्च अंगदुंबणुं रे,
समकित घंट वजाव ॥ एम० ॥ ३ ॥ क्कमा चंदन अति
सुंदरु रे, किरिया कचोखो अनूप ॥ तप अगर जखेवीने
रे, एम पूजो जिनरूप ॥ एम० ॥ ४ ॥ पंचपरमेष्ठी पद
तणी रे, पंचवरण फुजमाल ॥ गुंथीने चढावसे रे, ते ले-
से ज्ञपार ॥ एम० ॥ ५ ॥ पृथ्वी अप्प तेज वायुना रे,
वाणस्तई केरा रे जीव ॥ विणापी पूजा जे करे रे...ते न-

(११७)

ही सकलकित जीवें ॥ एम० ॥ ६ ॥ ह्युकर्मिं जवप्राणी-
आ रे, जावे पूजो रे देव ॥ मेग मुनिशर एम कहे रे, हुं
सायुज जवोजव सेवा ॥ एम० ॥ ७ ॥

॥ इति जावपूजां संपूर्ण ॥

॥ सवश्रुं ॥

जोगके जुगतलाए, ज्ञान ध्यानशे लगाए, प्रभुके च-
रणे आए, मनहीकु मुनीआ ॥ १ ॥ कंचन कामनी त्या-
ग, तपजप प्रीती राग, रागध्रख ठंका सव, ज्ञान सुधा
जनीआ ॥ २ ॥ वेदंही कीतावं देख, शवहीमे दया पेख,
आत्म समान लेख, करम कीआ खंकीआ ॥ ३ ॥ शव
सत दुड दुड, काढोही अतंत शार, ताहीमलो केवल
राम, ताशु जआ हुंढीआ ॥ ३ ॥ हुंढत हुंढत हुंढ लींढ,
शववेद पुराण कीतावमे जोइ, जेशो महीमे माखण दु-
ढो, तेशो दयामे लींढहे जोइ, जे कोइ वसतु दुढा पा-
वत, वण दुढे न पावत कोइ, एशो दयामे धर्म दुढो,
जीवदया वीन धर्म न होई ॥ २ ॥ इति ॥

॥ अथ निरंजन पचीशी ॥

॥ लाल पियारीनो साहिवो रे ॥ ए देशी ॥

नमीए नाथ निरंजन देवने रे, निश्वे संपति सुख

(११९)

जरेपुर हो लाल, लाल सनेही साजन सांजलो रे ॥ ज-
झीए जव जटकंता स्या जणी रे, सेवाथी देव नथी कांइ
डूर हो लाल, नमीए नाथ निरंजन देवने रे ॥ १ ॥ अष्ट
कर्मथी आत्म उधर्या रे, सुधर्या काज सकल सुखकार
हो लाल; लाल सनेही ॥ जन्म जरा मरणांतिक मे-
टियां रे, जेटियां जवडुख जंजनहार हो लाल ॥ न० ॥
॥ २ ॥ चतुरगति डुःख डुर विहंसीया रे, ठंकी देह उदा-
रिक् नेह हो लाल; लाल ॥ लंघी ज्योति चक्र देवलोक-
कने रे, पाम्या पंचमीगति गुणगेह हो लाल ॥ न० ॥ ३ ॥
लोकाग्रे अलोकने आश रही रे, मरीने फरी न लीए अ-
वतार हो लाल; लाल ॥ वाली बीज चीज बोयां थकां
रे, नवि होय उगीने आकार हो लाल ॥ न० ॥ ४ ॥ ए-
हवी दीधी सिद्धने उंपमा रे, सरजे नहीं सृष्टी संहार हो
लाल, लाल ॥ निराबाध निचल निरंजनुं रे, देहने गेह
नहीं आकार हो लाल ॥ न० ॥ ५ ॥ वेद विकार वेदनी
क्य करी रे, सित उसित पीवासा चुख हो लाल; ला-
ल ॥ डुख वाभ्यां पाम्यां परमेश्वरु रे, अखंरु अनंत
अनोपम सुख हो लाल ॥ न० ॥ ६ ॥ जोग संजोग रोग
सोग नहीं रे, ज्ञाने जासित लोकालोक हो लाल; लाल ॥

(१२०)

ध्यान कस्य अक्षय सुख आपशे रे, सेव्या फल नवि
होवे फोक हो लाल ॥ न० ॥ ७ ॥ ते प्रभु पुष्प पत्र फल
पुजना रे, नवि छे दिपकने घुप हो लाल; लाल० ॥
कुंकम केशर चंदन सुगंधे रे, किण विध चरचाए अरूप
हो लाल ॥ न० ॥ ७ ॥ देहरी शेहरो नेहरो ठे नही रे,
जालर घंटा गीतने ज्ञान हो लाल; लाल० ॥ नाटीक
जांज सुरंदा शुं करे रे, एतो चीदानद जगवान हो ला-
ल ॥ न० ॥ ए ॥ राश मंरुलमां ते प्रभु नवी रमे रे, न
गमे संगीत नृत्यने नाच हो लाल; लाल० ॥ किमा हा-
स विनोदने वरजीया रे, साच ए देव अवर सवि
काच हो लाल ॥ न० ॥ १० ॥ संखने चक्र धनुष कर
नवि धरे रे, नवि ग्रहे त्रिशुल खरुग कटार हो लाल;
लाल० ॥ सज्जन डुरिजन सर्वे सारीखा रे, सृष्टी नवी
रचे न करे संहार हो लाल ॥ न० ॥ ११ ॥ गरुमासन
वृषभासन नवि चने रे, न लमे न चने ते संग्राम हो
लाल; लाल० ॥ स्वामी विराजे अविचल धाममां रे, एह-
ना नामथकी विश्राम हो लाल ॥ न० ॥ १२ ॥ अंध कु
ठामै कांइ जुला जमो रे, तजीए देव अवर कोण धाय
हो लाल; लाल० ॥ गज ठंकी गर्भवणर कोण चने रे, त-

(१११)

जी अमृत अने विष कोण खाय हो लाल ॥ न० ॥ १३ ॥
रत्नचिंतामणी पारश परहरी रे, काच अंगी करे कवण
अजाण हो लाल; लाल० ॥ कनक ठोरु कोकीने कोण
ग्रहे रे, पीतल पीतलवरण पाषाण हो लाल ॥ न० ॥ १४ ॥
देव अनेक अमे अविलोकिया रे, गुणहिणा लीणा सं-
सार हो लाल; लाल० ॥ रमणी संगे लेश रंगे रमे रे, ते
केम उतारे जवपार हो लाल ॥ न० ॥ १५ ॥ कोइ देव
जोगी गांजा ज्ञांगना रे, नामे जोगी लोगायमां लीन हो
लाल; लाल० ॥ ठम ठम नाचे नारी आगळे रे, अहो-
निश अवधाने आधिन हो लाल ॥ न० ॥ १६ ॥ रामा
साथे फरता फुदकी रे, वेणा वजावे गावे गीत हो लाल;
लाल० ॥ मुखें वाहे मीठी मोरली रे, तेन सेवे अंधा
ज्नीत हो लाल ॥ न० ॥ १७ ॥ कोइ देव लोत्री मागे ला-
पसी रे, खीरचमां पुसा पकवान हो लाल; लाल० ॥ तं-
डुल तिलवट साकर शेलकी रे, कोइ देव मागे खीचरु
धान हो लाल ॥ न० ॥ १८ ॥ मागे बल बाकुलने बो-
कमां रे, महिष हृषे रेद्राणी देव हो लाल; लाल० ॥
हवन करावे हींसा अति घणी रे, दुष्ट दुज्जागी करे तस
संव हो लाल ॥ न० ॥ १९ ॥ आशा राखी वेठा आपणी

(१११)

रे, तेथी कष्ट कहां केम जाय हो लाल; लाल० ॥ कोइ
अवगतिया तरसे टलवले रे, कोइ देव पाणीमां मुंजाय
हो लाल ॥ न० ॥ १० ॥ पथर पीतलनी प्रतिमा करी रे,
मुख खाने ए जगवान हो लाल; लाल० ॥ सोनी सला-
टे प्रभु बनाविया रे, आप अज्ञानी अंध समान हो ला-
ल ॥ न० ॥ ११ ॥ श्रवणे सुणे न आंखे देखता रे, नाके
सुगंध न बोले वाच हो लाल; लाल० ॥ हलण चलण-
नी शक्ति ठे नहीं रे, ते जरुपांसे नाचे नाच हो लाल ॥
॥ न० ॥ १२ ॥ सुंढ शुं रूढ मार्गमां मोहि रंहा रे, चे-
तो समजो चतुर सुजाण हो लाल; लाल० ॥ देव पाख
की डुरे परहरो रे, सेवो निराकार गुणखाण हो लाल ॥
॥ न० ॥ १३ ॥ स्वामी पुंजोजी दरीआ पुन्यना रे, जरी-
या गुणे गहेर गंजीर हो लाल; लाल० ॥ तस लघु घात
कोसोजी दीपता रे, तस शिष खोकोजी धरी धीर हो ला-
ल ॥ न० ॥ १४ ॥ रस इंद्रु नीधान शशि सही रे, संवत
सुशोन्नित अश्विन मास हो लाल; लाल० ॥ सुकलपक्षे
तिथि त्रयोदशी रे, जोमी जेतपुर रही चोमास हो लाल
॥ नमीए० ॥ १५ ॥ इति ॥

(११३)

॥ अथ ललीत ठंद ॥

परमदेवनो देव तुं खरो ॥ धरम ताहरो में नथी करो
॥ १ ॥ ज़रमसां ज़म्यो तुं नथी गम्यो ॥ करमपाशमां
हुं अती दम्यो ॥ २ ॥ गरीब प्राणीना प्राण में हएया ॥
तस थावरो जीव ना गएया ॥ ३ ॥ अरर धुजता मोतथी
करी ॥ अरर एहनी घात में करी ॥ ४ ॥ शदशजा जइ
कुठ बोलीयो ॥ धरमी जीवनो मरम खोलीयो ॥ ५ ॥
सदगुणी शीरे आल आपीयां ॥ अरर पापना पंथ थापी-
या ॥ ६ ॥ अदत्तदानथी हुं नथी कख्यो ॥ परिधनो हरी
केर में कख्यो ॥ ७ ॥ तसकरोतणा तानमां चड्यो ॥ अ-
रर पापना पुंजमां पड्यो ॥ ८ ॥ रमणी रंगमां अंग उल-
स्युं ॥ विषयसुखमां चीतरुं वस्युं ॥ ९ ॥ शीपल जंगनो
दोष ना गएयो ॥ अरर हाय रे बाहुरो वएयो ॥ १० ॥ अ-
थीर दासमां हुं रह्यो अकी ॥ धरम वात तो चीत ना च-
की ॥ ११ ॥ उंघत मोहमां हुं थयो अती ॥ अरर साहरी
शी थशे गती ॥ १२ ॥ करूर जावथी क्रोधमें ग्रह्यो ॥
सजन डुहवी रोषमां रह्यो ॥ १३ ॥ सरव जनथी संप
ठोकियो ॥ तरण तोलथी तुठ हुं थयो ॥ १४ ॥ महर म-

(१२४)

नथी में बहु कस्यो ॥ समत जावथी हुं अती जस्यो ॥
॥ १५ ॥ मदढके चढ्यो मानमां अढ्यो ॥ विनय ना क-
र्यो गर्वमां पढ्यो ॥ १६ ॥ दगलवाजिये हुं बहु रम्यो ॥
कपट कूरुमां काल निरगम्यो ॥ १७ ॥ मुख मीठु लवी
सृष्टी जोलवी ॥ अरर केम रे जुसशे जवी ॥ १८ ॥ धन
हीराकणी मोतीने मणी ॥ अथीर आथनो हुं थयो ध-
णी ॥ १९ ॥ अधीक आशतो अंतरे घणी ॥ अरर लोजन
ना शक्यो हणी ॥ २० ॥ मगन मनथी साजनो परे ॥
हित घणुं धरी पोंखी आखरे ॥ २१ ॥ तरकटीतणा फंदमां
फर्यो ॥ अरर रागथी ना लह्यो कस्यो ॥ २२ ॥ दील रु-
वी रहुं छेष दर्दमां ॥ गुण नथी गण्या मेरी मर्दमां ॥
॥ २३ ॥ अरुण आंखनी रोपथी जरी ॥ अरर सर्वनो हुं
थयो अरी ॥ २४ ॥ नीज कुटुंबने नात जातमां ॥ बढी
पढ्यो हुंतो वात वातमां ॥ २५ ॥ अबुज आतमा घातमां
घढ्यो ॥ अरर क्लेशथी कुपमां पढ्यो ॥ २६ ॥ अणहुता
दीया आल अन्यने ॥ अलिक उचरी मेढ्युं धनने ॥ २७ ॥
सदगुरुतणो संग ना कस्यो ॥ अरर पापथी पीरुमां ज-
स्यो ॥ २८ ॥ परनी चोवेटे चुगली करी ॥ नृपसजा जु-

(११५)

ठी साहेदी जरी ॥ ३० ॥ पितुन धुर्त हुं लोचन लाखची ॥
प्रभुपणे रह्यो पापमां पची ॥ ३० ॥ परपुंठे परा दोष दा-
खवा ॥ जसतणा घणा स्वाद चाखवा ॥ ३१ ॥ रसह
वात तो में करी ठती ॥ जव अरण्यमां हुं रह्यो अती ॥
॥ ३२ ॥ अधर्म काममां हर्ष में धर्यो ॥ धरम ध्यानमां
अंत्र खे जर्यो ॥ ३३ ॥ दुरगुणे रह्यो मोहमां मज्यो ॥
अरर कर्मना नरतमां नज्यो ॥ ३४ ॥ बलविद्या करी अ
र्थ संचिया ॥ जुठ लवी घणा लोक वंचीया ॥ ३५ ॥ प-
तित रांकने ठेतर्या बहु ॥ अरर पाप हुं केटलां कहुं ॥
॥ ३६ ॥ शरीर शोध तो में नवी कर्यो ॥ जरु प्रसंगथी
जुठमां फर्यो ॥ ३७ ॥ सुध विचार तो चीत ना चज्यो ॥
मिठत सब तो मुजने नज्यो ॥ ३८ ॥ करम बेरीए वींटी
उं मने ॥ कर ग्रही करुं अर्ज जिनने ॥ ३९ ॥ कर ग्रहो
प्रजु रांक जाणीने ॥ दील दया धरो मेर आणीने ॥ ४० ॥
तकशीरो घणी को शके गणी ॥ बहीशो गुना जगतना
धणी ॥ ४१ ॥ रीऊ करी खरी त्रोमी त्रासने ॥ सरणे रा-
खजो खोमी दासने ॥ ४२ ॥ नम जुजा अही चंद्रमा ग्र
ही ॥ पटण प्राचीथी पश्चिमे सही ॥ ४३ ॥ चतुर मास
मां वंदरे रही ॥ लखित ठंदनी जोरु ए कही ॥ ४४ ॥

(१२६)

॥ सवैया ॥

गुणवन ज्ञेयकु सुख न मानत, जीवाजीवका कीया
नवेदा, पुन पापकु ज्ञीन ज्ञीन जाणत, आश्रव कर्मकु ले-
त जरेरा; आवता कर्मकु संवरे रोकत, निर्जा कर्मकु देत
विखेरा; बंधत जीवकु बांधकर राखत, सास्वता सुख
ज्युं मोक्षमे देरा; एसा गट प्रगट कीया, मेढ्या जीव जव
जीवारा सिध्यात अधेरा; निर्मल ज्ञानसु उद्योत कीउं,
एतो पंथ प्रजु तेरा ए तेरा ॥ १ ॥ साधुमाया किण वध
त्यागी, अज्ञी तोलवेला गणैरी लागी; आ गुंथी फुसणरी
ठायी, अज्ञी थानक खुव चुणाआ; एक गरासु ज्ञा
उदासा, वोत गराकी लागी आसा; गोखा वेठा जोखा
कीजे, साधुमाया इम त्यागीजे; साधुमाया त्यागीके ला
गी ॥ २ ॥ संवेगी साध करे विखवाद, नही माहाव्रत
एक, दीउं ठगजेख, फतुरा फेन चलार्ड हे; रुपया लावे
मांग, दरावे रांग, जाणजो सांग, पोटीला जार पोचामो
हे ॥ १ ॥ फुलफुल तोनावे, गीत, गहावे, वाजा वजावे,
ठागोचवने चलार्ड हे; कहे रिष गोर्धनदास, सुणो चतुर
नर, कथीआरा ज्ञेयकु ज्ञनाआ हे, कथीआराज्ञेयकु ल-
जाआ हे ॥ २ ॥

(१५७)

॥ पीपाकना रामलाल सोलंकी कृत ॥

॥ पुज श्री दालचंदजीस्वामीके गुणाकी ढाल ॥

(माताजी सज सोल शणगार, के दर्शण दीजीए
रे लोल.—ए देखी.)

गणपत माणक गणीके पाट, के दालचंदजी शोभता
रे लोल ॥ पुजजी अर्ज करुं कर जोरु, के दर्शण दीजीए
रे लोल ॥ १ ॥ ए आंकनी ॥ गणपत कनीरामजीका
पुत, के उंसवंस ताहरो रे लोल ॥ गणपत सती जमावा-
जी रे कुल, के उजेणी मालवो रे लोल ॥ २ ॥ पु० ॥ ग-
णपत मिथ्यातिमिर मीटाय, के उदोत कीउं सही रे लो-
ल ॥ गणपत कठ गुजरात पधार, के उपगार हुउं सही
रे लोल ॥ ३ ॥ पु० ॥ गणपत आगम पंच प्रधान, के
कंठ कीआ सही रे लोल ॥ गणपत ठंद काव्य पद वेइ,
के अनेक देखया सही रे लोल ॥ ४ ॥ पु० ॥ गणपत सु-
र्ज जेसा तप तेज, के सीत चंद जीसा रे लोल ॥ गण-
पत धीर्ज मेरु जेम, के नीर्मल गंग जेसा रे लोल ॥ ५ ॥
॥ पु० ॥ गणपत चार तीर्थ रे मांय, के सीग जेम गाज-

(११७)

ता रे लोल ॥ गणपत पाखंकी अनेक, के तीणसु नही
लाजता रे लोल ॥ ६ ॥ पु० ॥ गणपत चार तीर्थरा^{सु}नाथ,
के सकल गुण साजता रे लोल ॥ गणपत महेमावंत बु-
धवंत, के पाखंकी जागता रे लोल ॥ ७ ॥ पु० ॥ गणपत
लादणु सेर रे मांह, के संत सतीआ सही रे लोल ॥ ग-
णपत ठाणा एकसे वतीस, के पुज कीया सही रे लोल
॥ ८ ॥ पु० ॥ गणपत जोधाण सेर वीख्यात, के पोसवद
पंचमी रे लोल ॥ गणपत तार आयो तेण वार, के गणी
हुइरंग रली रे लोल ॥ ९ ॥ पु० ॥ गणपत जंगणीसे वर्स
चोपंन, के गुण गावीआ रे लोल ॥ गणपत पोष वद त्रे-
आदसी रे, के गणा सुख पावीआ रे लोल ॥ पु० ॥ १० ॥
गणपत पीपारु पधारवाने, के अर्ज करुं करजोमने रे
लोल ॥ गणपत रामलाल तुम दास, के कहे मान मो-
मने रे लोल ॥ ११ ॥ पु० ॥ इति संपूरण ॥

(१३९)

॥ पंच प्रतिक्रमणानी विधि ॥

सांजे सूर्य अस्त थया पढी पन्तिक्रमणु करिये, ते देवसी केहेवुं, रात्रे सूर्य उग्या पहेलां राइ पन्तिक्रमणुं केहेवुं, पंदर दने पखी केहेवुं, चातुरमासे ते चउमासे चउमासी केहेवुं, वारमहीने ठमठरी केहेवुं.

॥ जाहेर खबर ॥

पोथी प्रारंज करते वखत पुज, श्री माणकदासजी अथ वरतमान पुजश्री १००८ श्री दालचंदजी स्वामी हे सो पन्तिक्रमणाके वखत आशा लेणा.

वारात्रत लेणेके वखत ध्रुव खेत्र कालजाव गुण धार लीएहे सो पन्तिक्रमणामें आलोचना लेणी.

ठठा आवश्यक मांही ध्रुव, खेत्र, कालजाव गुण धारने पञ्चक्राण करणो.

(१३१)

॥ अणकंपारी ॥

॥ डुहा ॥

पोते हणै हणवै नही, परजीवांरा प्राण ॥ हणै ति-
णने जलो जाणे नही, ए नव कोटी पचषाण ॥ १ ॥ अ-
जयदान दया कही, श्री जिण आगममांहि ॥ तोपिण
धयंघ जुठावियो, जैनी नाम घराय ॥ २ ॥ त्यां अजयदान
नहिं जलष्यो, दयारी पवर न कांय ॥ ज्ञोलां लोगां आ-
गलें, कूमां चोचल गाथ ॥ ३ ॥ कहै साध वचावै जीवने,
औराने कहै तुं वचाय ॥ जलो जाणे वचीयां थकां, पि-
णपूठयां पलटे जाय ॥ ४ ॥

॥ ढाल पहिली ॥

(चतुर नर ठोको कुगुरुनी संग ॥ ए देशी)

॥ इण साधांरा ज्ञेपमेंजी, बोले एहवी वाय ॥ में
पीयरठां ठकायनाजी, जीव वचायां जाय ॥ चतुरनर ॥
समजो ज्ञान विचार ॥ १ ॥ एहवी करे परूयणा, पिण
बोले बंध न होय ॥ पलट जाथ पूठयां थकां, ते ज्ञोवाने
पवर न कोय ॥ च० ॥ २ ॥ पेट डुखे सो श्रायकांजी,
जुदा हुवे जीवकाय ॥ साध आया तिण अवसरेंजी, हा

(१३१)

थ फेख्यां सुख थाय ॥ च० ॥ ३ ॥ साध पधास्या देषने
जी, गिरसत वोत्रा वाय ॥ थें हाथ फेरो पेट ऊपरें, सो
श्रावक जीव्या जाय ॥ च० ॥ ४ ॥ जद कहे हाथ न फे-
रणोजी, साधाने कलपे नाय ॥ थें कहेता जीव वचावणा,
अधे वोलोने वदलो काय ॥ च० ॥ ५ ॥ गोसालानें वीर
वचावीपोजी, तिणें कहे ठो धर्म ॥ सो श्रावक नही
वचावीया, ज्यांरी सरधारो निकट्यो जर्म ॥ च० ॥ ६ ॥
गोसालारे कारणेजी, लवध फोरी जगनाथ ॥ सो श्रावक
मरता देपने, थें कांय न फेरो हाथ ॥ च० ॥ ७ ॥ धर्म
कहो जगवंतने, तो पोते कांय ठोकी रीत ॥ सो श्रावक
नही वचावीया, त्यांरी कुण मानसी परतीत ॥ च० ॥ ८ ॥
गोसालाने वचात्रियामें, धर्म कहो साक्षात ॥ सो श्राव-
क मरता देपने, थें कांय न फेरो हाथ ॥ च० ॥ ९ ॥
इम कहां जावन ऊपजै, जव कूमी करे वकदाय ॥ द्विवे
साध कहे तुमे सांजलोजी, गोसालारो न्याय ॥ च० ॥
॥ १० ॥ साधाने लवध न फोरणीजी, सूत्र जगोती मांया ॥
विण मोह कर्मवस रागथी, तिलसुं लियो गोसालो व-
चाय ॥ च० ॥ ११ ॥ ठलेस्या हुंती जद वीरमेंजी, हुंता
आठाई कर्म ॥ ठदस्थ चूका तिण समेजी, मूरप थापे

(१६३)

धर्म ॥ च० ॥ १२ ॥ ठगस्थ चूक पख्यो तिकोजी, मूढे
आणे वोळ ॥ पिण निरवय कोय म जाणज्योजी, अकल
हियारी षोळ ॥ च० ॥ १३ ॥ ज्यू आणंद श्रावकने घरे
जी, गोतम वोढ्या कूर ॥ परियां ठगस्थ चूकमें, सुध
हुय गया वीर हजूर ॥ च० ॥ १४ ॥ इम अवसजदे मोह
आवियोजी, तहि टाळशंक्या जगनाथ ॥ एतो न्याय न
जाणियोजी, ज्यारे मांहे मूळ मिथ्यात ॥ च० ॥ १५ ॥
गोसाळाने नही वचावता, तो घटतो अठेरो एक ॥ नि-
श्रें हुणहार टले नही, थें समजो आण विवेक ॥ च० ॥
॥ १६ ॥ गोसाळाने वचावियो तो, वधीयो घणो मिथ्या-
त ॥ घोहीगण कीयो जगवंतने, वले दोय साधारी घात
॥ च० ॥ १७ ॥ गोसाळाने वचावीयामें, धर्म जाणे जो
स्वाम ॥ दोय साध वचावत आपणा, वळे करता उहिज
काम ॥ च० ॥ १८ ॥ गोसाळाने वचावियामें, धर्म जाणे
जिणराय ॥ तो दोय साध न राष्या आपणा, उं किणवि-
ध मिलसी न्याय ॥ च० ॥ १९ ॥ जगतने मरता देषनेजी,
आका न दीवा हाथ ॥ धर्म हुतो तो आधो न काढता,
एतो तिरण तारण जगनाथ ॥ च० ॥ २० ॥ एहवो विव-
रो साध वतावीयोजी, सूत्र जगोती मांय ॥ कोई कवडी

(१३४)

करे कदागरोजी, सुबुधीरे आवै दाय ॥ च० ॥ ११ ॥ कहे
साधारा मुख आगलें, पंषी परियो महालाथी आय ॥
तो मेहलां ठिकाणे हाथसुं, माहरे दया रहे घटमांय ॥
॥ च० ॥ १२ ॥ तपसी श्रावक उपासरेजी, काउसग दी-
धो ठाय ॥ त्यांने मृगीश्राय हेठो पखोजी, गावर ज्ञाजी
जीव जाय ॥ च० ॥ १३ ॥ कोई गिरसत आयने झम कं-
हेजी, थें मोटा ठो मुनिराज ॥ वेढो न कीधो एहने,
उं मरे ठे गावर ज्ञाज ॥ च० ॥ १४ ॥ जदतो कहे में साध
ठांजी, श्रावक वेठो करां केम ॥ माहरे काम कांई गिर-
सतसुंजी, वोले पाधरा एम ॥ च० ॥ १५ ॥ श्रावक वेठो
करे नही, पंषी मेले मालारे मांह ॥ देषो पूरो अंधारो
एहवोजी, ए चोमे जूला जाह ॥ च० ॥ १६ ॥ पंषी मा-
लामांहे मेलतांजी, संके नही मनमांय ॥ श्रावकने वेठो
कीयामें, धर्म न सरथे कांय ॥ च० ॥ १७ ॥ इतरी सम-
ज पने नही, त्यामें समकित पावै केम ॥ ठकिया मोह
मिध्यातमें, वोले मतवाला जेम ॥ च० ॥ १८ ॥ कहे सा
धावे ऊदर तुंभावणोजी, मिनकी वांसे जाय ॥ श्रावक
वेठो करे नही, उं फिणविध मिलसी न्याय ॥ च० ॥ १९ ॥
भूसादिकने वचावताजी, मिनकीने हःख थाय ॥ श्राव-

(१३५)

कने बेठो कियाजी, नही किये अंतराय ॥ च० ॥ ३० ॥
मूसादिकरे कारणेजी, भिनकी नसामे कराय ॥ श्रावक
मरे मुष आगले, बेठो न करे हाथ संजाय ॥ च० ॥ ३१ ॥
आ परतद्ध वात मिले नहीजी, तावका ठाहमी जेम ॥
ज्यां श्रीजिण मारग उलष्यो, त्यांरे हिरदे बेसे केम ॥ च० ॥
॥ ३२ ॥ कहे लाय लागे तो ढांढा षोळने, साध काढे उ-
घामे डुवार ॥ श्रावकने बेठो करे नही, आ सरधा करे
षुवार ॥ च० ॥ ३३ ॥ ढांढादिकने षोळताजी, षष घणी
ठे तांहि ॥ सो श्रावक हाथ फेखा वचे, त्यांरी कांय न
आणे मनमांहि ॥ च० ॥ ३४ ॥ कहै ढांढा षोळ वचाव-
सां, श्रावकरे न फेरां हाथ ॥ एह अज्ञानी जीवरी, कोई
मूरख माने वात ॥ च० ॥ ३५ ॥ कहे गामा हेठे आवे
कावरोतो, साधाने लेणो उठाय ॥ श्रावकने बेठो करे न-
ही, उं ऊधो पंथ इण न्याय ॥ च० ॥ ३६ ॥ रित वरसाळा
रे समेजी, जीव घणा ठे तांहि ॥ लटाग जायाने कातरा-
जी, पनियां मारगमांहि ॥ च० ॥ ३७ ॥ साधू वारे नी-
कट्याजी, जोयर मूके पाय ॥ वारे ढांढा देण्या आवतां,
पण जीवाने न ले उठाय ॥ च० ॥ ३८ ॥ जो बालक लेवे
उठायनेजी, जीवाने न उं उठाय ॥ तो उणरी सरधा रे

(१३६)

क्षेपे, उणरे दया नही घटमांय ॥ च० ॥ ३७ ॥ जो बालक
क्षेपे उठायने, उर जीव देखी ले नांहि ॥ इण सरधारे क
रजो पारषां, केई रषे परो फंदमांहि ॥ च० ॥ ४० ॥

॥ दुहा ॥

॥ वंठे मरणो जीवणो, तो धर्मतणो नहि अंस ॥
ए अणकंपा कीधां थकां, वधे कर्मनो वंस ॥ १ ॥ मोह
अणकंपा जो करे, तिणमें रागने द्वेष ॥ जोग वधे इंद्रि-
यातणो, अंतर जमो देख ॥ २ ॥ दया अणकंपा आदरी,
तिण आतम आणी ठाय ॥ मरता देखी जगतने, सोच
फिकर नहि काय ॥ ३ ॥ कष्ट सहा उपद्रवथी, पाव्या
वरत रसाल ॥ मोह अणकंपा श्रावकां, त्यांपण दीधी
टाल ॥ ४ ॥ काचा था ते चल गया, होय गया चकचूर ॥
सेठा रहा चलिया नही, त्यांने वीर वषाण्या सूर ॥ ५ ॥

॥ ढाल बीजो ॥

(जीव मारे ते धर्म आठो नही ॥ ए देशी)

॥ चंपानगरीना वाणीया, ज्यांज जरि समुंद्र जाय
रे ॥ हिवे तिण अवसर एक देवता, त्यांने उपसर्ग दीधो
आय रे ॥ जीव मोहअणकंपा न आणीये ॥ १ ॥ मिन-
का स्याल खांये बेहसाणियां, मले पहेरी ठे रुढमास रे ॥

(१३७)

लोहीराधसुं लिप्यो शरीरने, हार्थे खरुग दीसे विकराल
रे ॥ जी० ॥ २ ॥ लोग धरुधरु लागा धूजवा, उर देव
रहा मन ध्याय रे ॥ अरणक श्रावक किगीयो नही, ति
ण काउसग दीधो ठाय रे ॥ जी० ॥ ३ ॥ तिण साधारी
अणसण कीयो, धर्मध्यान रह्यो चित्त ध्याय रे ॥ सगलां
ने जाण्या रुवता, मोहकुरणा न आणी काय रे ॥ जी० ॥
॥ ४ ॥ अरणकने रुगाववा, देव विधविध बोले वायरे ॥
तुं धरम न ठोरसी, तारी जाज दुवाउं जलमांथ रे ॥
॥ जी० ॥ ५ ॥ उंची उपाम नीची नांखने, करसुं सगलां
री घात रे ॥ काली बोली अमावसरा जाण्या, मानरे तुं
अरणक वात रे ॥ जी० ॥ ६ ॥ ज्ञान दरशण म्हारा वर-
तने, इणरो कीधो विधन न थाय रे ॥ हुंतो श्रावक तुं ज-
गवानरो, मोने न सके देव दिगाय रे ॥ जी० ॥ ७ ॥ लोग
विलविल करता देखने, अरणकरो न विगह्यो नूर रे ॥
मोहकुरण न आणी केहनी, देव उपसर्ग कीधो पूर रे ॥
॥ जी० ॥ ८ ॥ देव धिन धिन अरणकने कहे, तुंतो जीवां
विकनो जाण रे ॥ सुधर्मा सज्जामधे ताहारा, इंद्र कीधा
घणा वखाण रे ॥ जी० ॥ ९ ॥ अरणक श्रावकनां गुण हे
खने, एतो आया देवारी दोय रे ॥ दोय कुंखरी जोकी

(१३०)

आपने, देव आयो जिण दिस जाय रे ॥ जी० ॥ १० ॥
नमीरायरिपि चारित दियो, तेतो वागभें उतस्यो आयरे॥
इंद्र आयो तिणने परषवा, तेतो क्णिविध बोले वाय रे ॥
॥ जी० ॥ ११ ॥ घारी अगन करी मिथला वलै, एकता-
स्युं साहसो जोय रे ॥ अंतेउर वलतां मेवसी, आतो
वात सिरे नही तोय रे ॥ जी० ॥ १२ ॥ सुप वपरायो सारा
लोकमें, त्रिलपा देख पुत्र रतन रे ॥ जो तुं दयापादणने
ऊठिउं, तो तुं करने थारा जतन रे ॥ जी० ॥ १३ ॥ नमी
कहेव सुं जीवुं सुबे, म्हारी पलपल सफली जात रे ॥ आ
तो मिथलानगरी दाऊतां, म्हारो वले नही तिलमात रे
॥ जी० ॥ १४ ॥ म्हारे हरप नही मिथला रद्यां, वलोया
नहि सोग लिगार रे ॥ मतो सावज ज्याण त्यागीतिका,
रही वली नचावे अणगार रे ॥ जी० ॥ १५ ॥ नमीराय
रिपि आणी नही, मोहअणकंपारी वात रे ॥ समजाव
राखे मुगें गया, करी आठ क्रमारी घात रे ॥ जी० ॥
॥ १६ ॥ उतो केशव केरो बंधवो, उतो नामे गजसुकमाल
रे ॥ तिण दिण्या लेई काउसग कियो, सोमल आयो ति
ण काल रे ॥ जी० ॥ १७ ॥ माथे पाल वांधी माटीतणी,
सांही घाट्या दाल अंगार रे ॥ कष्ट सह्यो वेदना अति

(१३९)

घणी, नेम करुणा न आणी लिगार रे ॥ जी० ॥ १७ ॥
श्री नेम जिणेसर जाणता, होसी गजसुकुमालरी घात
रे ॥-पहिळा अणकंपा आणी नही, उर साधन मेढ्या
साथ रे ॥ जी० ॥ १८ ॥ श्री वीरजिणंद चोवीशमा, जि-
णकल्पी मोटा अणगार रे ॥ ज्यांने देव मिनष त्रिजं-
घना, उपसर्ग जपना अपार रे ॥ जी० ॥ १९ ॥ संगम
देवता जगवानने, दुष दीधा अनेक प्रकार रे ॥ अनार-
ज लोका वीरने, स्वानादिक दीधा लगाय रे ॥ जी० ॥
॥ २० ॥ चोसठ ईद्र महोठवमें आविया, दिष्या रे दिन
जेला होय रे ॥ पिण कष्ट पढ्यो.श्री वीरने, न आया उ-
पसर्ग टालण कोय रे ॥ जी० ॥ २१ ॥ दुख देता देखी
जगवानने, अलगा न कीधा आय रे ॥ समदिष्टीदेव
हुंता घणा, पण ठोकावणरी न काढी वाय रे ॥ जी० ॥
॥ २२ ॥ देवां जाण्यो श्री वर्द्धमान रे, उदै आया दिसे ठे
कर्म रे ॥ अणकंपा आणी विचमें पड्यां, उतो जिण जा
प्यो नही धर्म रे ॥ जी० ॥ २३ ॥ धर्म हुंतो तो आघो न
काढतां; वळे वीरने दुषीया जाण रे ॥ परिसा देण आ-
या तेहने, देव अलगा करता ताण रे ॥ जी० ॥ २४ ॥
आतो मठ गलागल मंरु रही, सारा दीप समुद्रमांदि

(१४०)

रे ॥ जगवंत कहता जो इंद्रने, तो थोहरा में देता मिटा
य रे ॥ जी० ॥ १६ ॥ पकती जाणे अंतराय तो, अचित्त
षवाकत पूर रे ॥ एहंवी शक्ति घणी ठे इंद्रनी, तिणथी
कर्म न होवै दूर रे ॥ जी० ॥ १७ ॥ चुलणीपियाने पौसां
मधे, देव दीधा ठे दुष आर्य रे ॥ कुण कुण हवाल ति
णमें किया; ते सांजलजो चित्त लाय रे ॥ जी० ॥ १८ ॥
तीन वेटा रान वसूला कीया, तिणरा मूहटा आगे
लाय रे ॥ ते लउ कालने मांहि तदया, वलवलंतासुं ठट
काय रे ॥ जी० ॥ १९ ॥ समपरिणामे वेदना खमी,
जाणे आपणा संच्या कर्म रे ॥ करुणा न आणी अंग
जातरी, तिण ठोड्यो नहि जिणधर्म रे ॥ जी० ॥ २० ॥
मति भारणरो कह्यो नही, तेतो सावज जाणी वाय रे ॥
करुणा न आणी मरतां देखने, सेठो रह्यो धर्मध्यान
मांय रे ॥ जी० ॥ २१ ॥ देव कहे तुं धर्म न ठोरसी, था
रे देवगुरुं सम ठे मांय रे ॥ तिणने मांरुं विष आगली,
थारा मुंहरा आगे लाय रे ॥ जी० ॥ २२ ॥ जद तुं आ-
रतध्यान ध्यायने, पकसी माठीगतमें जाय रे ॥ इम सु-
णने चूलणीपीया चल गयो, माने राषणरो करे उपाय रे
॥ जी० ॥ २३ ॥ उतो पुरष अनारज कहे जितो, जास-

राषुं ज्युं न करे घात रे ॥ उतो जडा वचावण जठिउ,
 इणरे थांजो आयो हाथ रे ॥ जी० ॥ ३४ ॥ अणकंपा
 आणी जणणीतणी, तो ज्ञागा वरतने नेम रे ॥ देखो मोह
 अणकंपा एहवी, तिणमें धर्म कहीजे केम रे ॥ जी० ॥
 ॥ ३५ ॥ चूखणीपीयाने सूरदेवना ॥ चूखसतकने सक-
 काल रे ॥ यां च्यारांरा माखा दीकरा, देव तलीयो तेल
 उकाल रे ॥ जी० ॥ ३६ ॥ जो वेटाने मरता देखने, ना-
 णी मोहअणकंपा एम रे ॥ उद्यो मात त्रियादिक रा-
 खवा, तो ज्ञागा वरतने नेम रे ॥ जी० ॥ ३७ ॥ मात त्रि-
 यादिकने राषतां, ज्ञागा वरतने बांधिया कर्म रे ॥ तो सा
 भ जाय विचमें पढ्यां, त्याने किणविध होसी धर्म रे ॥
 ॥ जी० ॥ ३८ ॥ चेम्नाने कूण करी वारता, निरावलिका
 जगोती साख रे ॥ मानव मुवा दोय संग्राममें, एक को-
 न्ने एंसी लाख रे ॥ जी० ॥ ३९ ॥ जगवंत अणकंपा
 आणी नही, पोतेन गया न मेढ्या साध रे ॥ याने पहिला
 पण वरज्या नही, तेतो जीवारी जाण विराध रे ॥ जी० ॥
 ॥ ४० ॥ एमां तो दया अणकंपा जाणता, तो वीर विष्टी
 खे जाय रे ॥ सघला रे साता उपजावता, एतो थोरामें
 देता मिटाय रे ॥ जी० ॥ ४१ ॥ कृणक जगत जगवान्,

(१४१)

चेंको वारे वरतधार रे ॥ ईंद्रजीर आया ते समकित्तो,
ते क्णिविध लोपता कार रे ॥ जी० ॥ ४१ ॥ ज्ञानदर्शन
चारित्र मांहिलो, क्णारे वधतो जाणे उपाय रे ॥ करे
अणकंपा तव जीवरी, वीर वीगर बुलाया जाय रे ॥ जी० ॥
॥ ४३ ॥ समंदपाल सुखासैं जिल रह्यो, संसार विषे सु-
ख लाग रे ॥ तिण चोरने मरतो देखने, उपनो उतकष्टो
परम वैराग रे ॥ जी० ॥ ४४ ॥ चारित्र लिया कर्म काट-
वा, जाणे मोक्षतणो उपाय रे ॥ करुणा न आणी चोररी,
तुकावणरी न काढी वाय रे ॥ जी० ॥ ४५ ॥ साध श्राव-
कनी एक रीत ठे, तुमे जुयो सूतररो न्याय रे ॥ देखो
अंतरमांहे विचारने, कूमी कांय करो वक्रवाय रे ॥ ४६ ॥

॥ छुहा ॥

॥ अणकंपाजे आदरी, कीजो घणा जतन ॥ जिण-
वरना धर्म मांहिली, समकित पाय रतन ॥ १ ॥ गाय
जेंस आक थोरनो, ए ज्याररुही पूध ॥ ज्युं अणकंपा
जाणजो, मनमें आणी सूध ॥ २ ॥ आक पूध पीतां थ-
कां, जुदा हुये जीव काय ॥ ज्युं सावज अणकंपा किया,
पापकर्म बंधाय ॥ ३ ॥ नोलें हीमत चूलजो, अणकंपारे
नाम ॥ कीजो अंतर पारिषा, ज्युं सीजे आतस काम ॥

॥ ४ ॥ अणकंपाने आगन्या, तीर्थकरनी हौय ॥ सावजे
निश्वज उलखे, तेतो विरला कोय ॥ ५ ॥

॥ ढाल त्रीजी ॥

(धिग धिग ठे नागश्री ब्राह्मणीने ॥ ए देशी)

॥ भेघकुमर हाथीरा जवमें, जिणजाषी दया दिल
आणी ॥ जंचो पग राख्यो सुसलो न माख्यो, आकरणी
श्री वीर वखाणी ॥ आ अणुकंपा जिन आगन्यामें ॥१॥
कष्ट सह्यो तिण पापसुं करते, अन दिढ लेंठी राखी तिण
काथा ॥ वलता जीव दावानद देखी, सुंढसुं गिर मिरवा
रे न लाया ॥ आ० जि० ॥ २ ॥ परत रांसार क्रियो तिण
ठामे, जपनो श्रेणिकरे घरे आई ॥ जगवंत आगल दी-
हा लीधी, पहेला अधेन गिनाता माई ॥ आ० जि० ॥
॥ ३ ॥ मांकलो एक जोजनरो कीवो, घणा जीव वचीआ
तिहां आई ॥ तिण वचियांरो धर्म न चाट्यो, समकित
आया विना समज न कांइ ॥ आ० सा० ॥ ४ ॥ नेमकु
मर परणीजण चाट्या, पसु पंखी देख दया दिल आ-
णी ॥ इसलो काम तिरे नहि सुजने, मारे काज मरे
वहु प्राणी ॥ आ० जि० ॥ ५ ॥ परणीजणसु परणाम
फिरीरिया, राजसतीने जत्ती ठिटकाई ॥ कर्मतणे बंधसु

नेम करिया, तोकी आठ ज़वांरी सगाई ॥ आ० जि० ॥
 ॥ ६ ॥ आपसुं मरता जीव जाणीने, कनवा तुंवारे की-
 धो आहारो ॥ कीड्यारी अणकंपा आणी, धिन धिन धर्म
 रुचि अणगारो ॥ आ० जि० ॥ ७ ॥ फोरवी लब्धि अण
 कंपा आणी, गोसालाने वीर वचायो ॥ बलेस्या बद्धस्य
 ज हुंता, जद मौहकर्मवत्त रागज आयो ॥ आ० सा० ॥
 ॥ ८ ॥ गोसालो असंयती कुपात्र तिण्णे, साज्ज शरीरनो
 दीधो ॥ धर्म जाणतां तो जगत दुखी थो, वले वीर उं
 काम कदे न कीधो ॥ आ० सा० ॥ ९ ॥ तेजोद्वेश्या मे-
 द्दी गोसाले वाट्यां, दोए साध जस्म करी काया ॥ ल-
 वधधारी साधु हुंता घणा, मोटा पुरुष त्यांब क्युं न व-
 चाया ॥ आ० सा० ॥ १० ॥ जिण रिषिए अणकंपा की-
 धी, रेणादेवी साहमो तिण जोयो ॥ सेलपजष हेठो उ-
 तास्यो, देवी आय तिण परुगमें पोयो ॥ आ० सा० ॥ ११ ॥
 जगता हिरणगमेषी सुलसा, अणकंपा आणी विलषी
 जाणी ॥ ठ वेटा देवकीरा जाया, सुलसारे घरे मेळ्या आ
 णी ॥ आ० सा० ॥ १२ ॥ जगनरें पारुं हरकेसी आया,
 असणादिक त्यांने नहि दीधो ॥ जव देवता अणकंपा
 कीधी. रुद्रवमंता ब्राह्मण कीधो ॥ आ० सा० ॥ १३ ॥

मेघकुमर गरजमांहे हुंता, सुखरे तांही किया अनेक उ
 पायो ॥ धारणीराणी अणकंपा आणी, मनगमता अस-
 णादिक पायो ॥ आ० सा० ॥ १४ ॥ किसनजी नेम वांदण
 ने जातां, एक पुरुषने दुखिउ जाणी ॥ साज दीयो अ-
 णकंपा कीधी, एक इंट उठाय उणरे घर आणी ॥ आ०
 सा० ॥ १५ ॥ दुखिया दोरा दलिडी देखी, अणकंपा उ
 णरी किण आणी ॥ गाजर मूलादिक सचित षपावे, व-
 ले पावे काचो अणगळ प्राणी ॥ आ० सा० ॥ १६ ॥ आ
 प्रसुं मरता जीव जाणीने, टळ जाय साध संकोची का-
 या ॥ आप हण्णे नहि प्रापसुं मरता, अणकंपा आण
 मळे नही ठाया ॥ आ० जि० ॥ १७ ॥ ऊपानी जो मळे
 ठाया, असंयतीरी वेयावच्च लागे ॥ आ अणकंपा साध
 करे तो, त्यांरा पांचूही महाव्रत जागे ॥ आ० सा० ॥ १८ ॥
 सो साध विषमकाल उनाले, पांणीविना होय जुदां
 जीव काया ॥ अणकंपा आणी असुध वहिरावे, ठकाय-
 रा पीहर साध बचाया ॥ आ० सा० ॥ १९ ॥ गजसुक-
 मालने नेमरी आग्या, कावसग कीयो मसाणमें जाई ॥
 सोमल आय पीरा सिर ठविया, सीस न धुणो दया दिल
 आई ॥ आ० जि० ॥ २० ॥ व्याध अनेक कोढादिक सु-

(१४६)

एने, तिण ऊपर वैद चलाईने आवै ॥ अणकंपा आणी
साजो कीवो, गोदी चूरण दे रोग गमावै ॥ आ० सा० ॥
॥ २१ ॥ लवधधारी रापेलादिकथी, सोलही रोगं सरीर-
सु जावै ॥ वले जाणे इण रोगसु साध मरसी, अणकंपा
आणी नही रोग गमावै ॥ आ० सा० ॥ २२ ॥ जो अण-
कंपा साधु करे तो, उपदेश दे वैराग चढावे ॥ चोषे चि
त पेढो हाथ जोमे तो, च्यारूही आहाररा त्याग करावें
॥ आ० जि० ॥ २३ ॥ गिरसंत झूलो ऊंजार वनमें, अ-
टवीने वळे ऊजर जावै ॥ अणकंपा जाणी साध मारगं
वतावे, तो चार महिनारो चारत जावे ॥ आ० सा० ॥
॥ २४ ॥ अटवीमे वळे अत्यंत दुषी देखी, चारूही सर-
णा साध धरावे ॥ मारग पूठें तो मुंनज साजें, बोखेतो
जिन जिन धर्म सुणावे ॥ आ० जि० ॥ २५ ॥

॥ दुहा ॥

॥ दया दया सहुको कहे, तै दयाधर्म ठे ठीक ॥ दं-
या उलषने पालसी, त्यांने मुगतं नजिक ॥ १ ॥ दयातो
पहिलो वरत ठे, साध श्रावक करो धर्म ॥ पाप रुके ज्या
सुं आवतां, नवा न लागे कर्म ॥ २ ॥ ठकाय हृषे हणावे
नही, हणतां जला न जाणे ताय ॥ मन वचने काया

करी, ए दया कही जिणराय ॥ ३ ॥ दया चोखे चित्त
पाखियां, तिरे घोर रुदर संसार ॥ आहीज दया प्ररूप-
तां, ज्ञले-जीव उतरे पाय ॥ ४ ॥ पिण एक नाम दया
लोकी करो, तिणरा जेद अनेक ॥ त्यांमें जेषधारी जूला
घणा, सुणजो आण विवेक ॥ ५ ॥

॥ ढाल चोथी ॥

दरवेलाय लागी ज्ञावे लाय लागी, दरव ठे कठोने
ज्ञावे कूवो ॥ ए जेद न जाणे मूळ मिथ्याती, संसारने
मुगंतरो मारग जूवो ॥ जेषधरने जूलांरो निरणो कीजो
॥ १ ॥ कोई दरवेलाय बलताने राखे, दरवे कूवे परताने
काह्व बचायो ॥ एतो उपकार कियो इण जवरो, विवे-
क विकल त्यांने खबर न कायो ॥ जे० ॥ २ ॥ घटमें झा
न घालिने पाप पचखावे, तिण परतो राण्यो जवकुवा
मायो ॥ ज्ञावे लायसु बलताने काढे रिखेसर, तेपिण
गहिखां जेद न पायो ॥ जे० ॥ ३ ॥ सूनै चित्त सुतर
वांचे मिथ्याती, दरवने ज्ञावरा नही निवेता ॥ परवार
सहित रुपंथळें पक्षिया, त्यां नरकासु सनमुष दीया केरा
॥ जे० ॥ ४ ॥ गिरसतने उषद हेईने, अनेक उपाय कर
जीव बचायो ॥ ए संसारतणो उपकार कियामें, मुगंत

रो मारग मूढ वतायो ॥ ज्ञे० ॥ ५ ॥ करे जंतर मंतर
ऊका ऊपाटा, सरपादिकरो जैर देवे उतारी ॥ काढे
काकण साकण भूत जषादिक, तिणमांहे धरम कहे सां
गधारी ॥ ज्ञे० ॥ ६ ॥ एहवा किरत वसावज जाणी, त्रि
विधे त्रिविधे साधां त्यागज कीधो ॥ ज्ञेवधारी लोकांसुं
मिलने अज्ञानी, जीव जीवावणरो सरणो लीधो ॥ ज्ञे० ॥
॥ ७ ॥ ए जीव वचावणो मुखसु कहे पिण, काम पड्यां
बोले फिरती वाणो ॥ ज्ञोलाने ज्ञरममें पारु विगोवा, ते
पण रुवे ठे कर कर ताणो ॥ ज्ञे० ॥ ८ ॥ कीनी मांकादि
क. लटागजायां, ढांढारा पग हेठे चीड्या जावे ॥ ज्ञेव-
धारी कहै में जीव वचावां, तो चुण चुण जीवांने कांय नै
उठावे ॥ ज्ञे० ॥ ९ ॥ जो आषो चोमासो उपदेश देवेतो,
वस वीस जीवांने दौरा समजावे ॥ जो उदम करे च्यार
महिनारे मांहे, तो लाखां गमे जीव तेहिज वचावे ॥
॥ ज्ञे० ॥ १० ॥ सो घररे आंतरे कोई लेवे संथारो, तो
तुरत आलस बोरु देवण जावे ॥ सो पगलां गयां, जीव
लाखां वचे ठे, त्यां जीवांने जाय कियुं न जीवावे ॥ ज्ञे० ॥
॥ ११ ॥ धर ठोरुतो जाणे सो कोसां ऊपर, तो सांग प-
हिरावण सतावसुं जावै ॥ एक क्रोस गया जीव कोरु

(१४ए)

बचे ठे, त्यां जीवने जाय कियुं नही बचावे ॥ ज्ञे० ॥ १२ ॥
जबतो कहे माहरो कल्प नही ठे, मेंतो संसारसुं हुवा
न्यारा ॥ कबही कहे में जीव जीवावा, ए वाणी न घोले
इकणधारा ॥ ज्ञे० ॥ १३ ॥ साधुतो आपणा वरत राख-
णने, त्रिविधे त्रिविधे जीव नही संतावै ॥ संसारमांहि
जीव पचरहा ठे, तिणसुंतो साध हुवा निरदावे ॥ ज्ञे० ॥
॥ १४ ॥ जीवणो मरणो त्यांरो नचावे, समजता देषे तो
साध समजावै ॥ ज्ञानादिक गुण घटमांहि घाले, मुगत
नगरने संत पहुचावे ॥ ज्ञे० ॥ १५ ॥ गिरसतरा पग हेठ
जीव आवे, तो ज्ञेधारी कहे में तुरत बतावां ॥ तेपण
जीव बचावण काजें, सरवही जीवांरो जीवणो चावां ॥
॥ ज्ञे० ॥ १६ ॥ अवरती जीवांरो जीवणो चावे, तिण ध-
रमरो परमारथ नहि पायो ॥ सरधा अगिनानीरी पग
पग अटके, ते न्याय सुणजो ज्वियण चित द्यायो ॥
॥ ज्ञे० ॥ १७ ॥ गिरसतरे तेल जाये मूणफूटां, कीड्यां-
रां दरमांहि रेखा आवे ॥ विचमे जीव आवे तिणसुं व-
हतां, तेल चुहो चुहो अगनमें जावे ॥ ज्ञे० ॥ १८ ॥ जो
अगन ऊठे तो क्षाय लागे ठे, ब्रस थावर जीव माख्या
जावे ॥ गिरसतरा पग हेठे जीव बतावे, तो तेल दुखे ते

(१५०)

वासण कियुं न वतावे ॥ ज्ञे० ॥ १९ ॥ ए पगसुं मरता
जीव वतावे, तेलसु मरता जीव नही वतावे ॥ आ षोटो
सरधा ऊथानी दीसे, पण अच्यंतर अंधारो नजर न आ-
वे ॥ ज्ञे० ॥ २० ॥ ज्ञेवधारी विहार करतां मारगमें, त्य-
ने श्रावक साहमां सिखीया आयो ॥ मारग ठोमने ऊजर
पनिया, त्रस थावर जीवाने चीथतां जायो ॥ ज्ञे० ॥ २१ ॥
श्रावकांने ऊजाममें पनिया जाणे, त्रस थावर जीवाने
मरता देवे ॥ गिरसतरा पग हेठे जीव वतावे, तो मारग
वतावणा इण लेपे ॥ ज्ञे० ॥ २२ ॥ एक पग हेठे जीव व-
तावे अज्ञानी, ठाले वादल अंवर जिम गाजे ॥ श्रावक
ऊजारमें मारग पूठे, जद मुन साजे वोदता काय लाजे
॥ ज्ञे० ॥ २३ ॥ एक पग हेठे जीव वतावे, त्यांमें थोमा-
सां जीवाने वचता जाणो ॥ श्रावकाने ऊजारसुं मारग
घाट्यां, घणा जीव वचे त्रस थावर प्राणो ॥ ज्ञे० ॥ २४ ॥
थोली दूर वतायां थोमो धरम हुवे तो, घणी दूर वतायां
वलो धर्म जाणो ॥ घणी दूररो नाम लियां वक ऊठे, ते
षोटी सरघाए एह नाणो ॥ ज्ञे० ॥ २५ ॥ कोई आंधो पुरुष
गासांतर जातां, आंय विना जीव किणविध जोवे ॥ कीनी
मांकादिक चीथतो जावे, त्रस थावर जीवारां धमसाण

(१५१)

होवे ॥ ज्ञे० ॥ २६ ॥ ज्ञेयधारी सहेजे साधेही जातां,
आंधारा पगसुं मरता जीवांने देखे ॥ ए पग पग जीवांने
नही बतावे, तो षोटी सरधा जाणजो इण लेषे ॥ ज्ञे० ॥
॥ २७ ॥ त्यांने बताय बतायने जीव बचावणा, पुंज पुंज
ने करणा दूरो ॥ इण धरम करसुं तो पोतेही लाजे, तो
धीजो कुण मानसी जंमत कुरो ॥ ज्ञे० ॥ २८ ॥ इत्यांसुं
लीयासहित आटो ठे, गिरसतरें दुलें मारग मायो ॥
आतपती रेत उनाखारी तिणमें, परत प्रमाण होय जु-
दा जीव कायो ॥ ज्ञे० ॥ २९ ॥ गिरसत नहि देषे आटो
दुलतो, ते ज्ञेय धर्यांरी निजरां आवे ॥ ए पग हेठे जीव
बतावे अज्ञानी, तो आटो दुलता जीव कियुं नही बतावे
॥ ज्ञे० ॥ ३० ॥ इत्यादि गरिसतरे अनेक उपधसुं, त्रंस
थावर जीव मूवा अने मरसी ॥ एने पग हेठे जीव बता-
वे, त्यांने सघलीही ठोर बतावणां परसी ॥ आ० ॥ ३१ ॥
किणहीक ठोरे जीव बचावे, किणहीक ठोर शंका मन
आणे ॥ समऊ पड्याविण सरधा परूपे, पीपल बांधी
मूरख जिम ताणे ॥ आ० ॥ ३२ ॥ पग पग जाव अटक
ता देषे, कदा सरव आरे हुवा अज्ञानी थूलो ॥ कूर क-
पट करी मत कुसले राषणने, पिण बुधवंत वात न माने

(१५५)

मूढो ॥ आ० ॥ ३३ ॥ गिरसतरो न वंढणो जीवणो मरणो,
वांढ जावतायां लागे पाप करमो ॥ रागद्वेषरहित र-
हिणो निरदावे, एहवो निकेवल श्री जिणधरमो ॥ आ० ॥
॥ ३४ ॥ समोत्तरण एक जोजन मांढलोमें, नर नाखां-
नां वुंढ आवे ने जावे ॥ अरिहंत आगळ वाणी सुणवा,
जगवंत जिन जिन धर्म सुणावे ॥ आ० ॥ ३५ ॥ चार
कोसमांही त्रस थावर होता, मरगया जीव उराणे आ-
या ॥ नर नाखांरा पगसुं विना उपयोगें, पण जगवंत
कठेही न दीसे वताया ॥ आ० ॥ ३६ ॥ नंदण मिणहार
केरुको हुयने, वीर वांढण जातां मारग मायो ॥ तिणने
चीथ माख्यो सेणकने वठे रे, वीर साध सांढमा मेळ
कियुं न धचायो ॥ आ० ॥ ३७ ॥ गिरसतरा पग हेठें
जीव आवे तो, साधमने धचावणो कठेही न चाढ्यो ॥
जारीकरमां लोकांने निसट करणें, उणिण घोचो कु-
घरां घाढ्यो ॥ आ० ॥ ३८ ॥ साधारो नाम तो अखगो
मेली, श्रावकांरी चरचा मुख द्यावे ॥ साध साधसुं म-
रता जीव वतावे, जियुं श्रावक श्रावकने जीव वतावे ॥
॥ आ० ॥ ३९ ॥ सिळांतरा वलविना घोले अज्ञानी,
श्रावकांरे संज्ञोग साधां जियुं वतायो ॥ ए गालांरा गोळा

(१५३)

मुखसुं चलावे, ते न्याय सुणजो न्नवियणं चित्त्वं ह्योयो
॥ आ० ॥ ४० ॥ साधसुं मरता जीव देखीने, संज्ञोगी
साधु देषी जो नही बतावे ॥ तो अरिहंतरी आगन्या लो-
पावे, पाप लागेने विराधक थावे ॥ आ० ॥ ४१ ॥ साधु
तो साधुने जीव बतावे, तो पोतारो पाप टाळणरे काजे ॥
श्रावक श्रावकने जीव नही बतावे, तो किसो पाप लागे
किसो घत जाजे ॥ आ० ॥ ४२ ॥ श्रावक श्रावकने न बतायां
पाप लागे कहे, उं ज्ञेष धास्यां मत काढ्यो कूरो ॥ श्रावकां
रे संज्ञोग साधां जियुं होवे तो, पग पग बांधजाय पापरो
पूरो ॥ आ० ॥ ४३ ॥ पाट वाजोटादिकं साधु बारे मेली,
ठरने मातरादिक कारज जावे ॥ द्वारे उंर साधु त्यांने
जीजता देषे, जो ए नलां थावे तो प्राठत थावे ॥ आ० ॥
॥ ४४ ॥ गरढां गिलाण साधु त्यांने जीजता देषे, जो उं-
ले न श्री जिण आझा बारे ॥ महा मोहणी करमतणो
बंध पाने, एहलोक ने परलोक दोनों विगारे ॥ आ० ॥
॥ ४५ ॥ आहार पाणी साधु वैहरीने आणे, संज्ञोगी
साधुने वांट देवारीरीतो ॥ आप आयो जोइ धकोलेवे,
तो अदत्त लागेने जाय परतीतो ॥ आ० ॥ ४६ ॥ इ-
त्यादिक साधा साधारे अनेक बोलांरो, संज्ञोगी साधां

(१५४)

सुं न कीयां अटके मोषो ॥ यांहीज षोलांरो श्रावक श्राव-
कां रे, न करे तो मूल न लागे दोषो ॥ आ० ॥ ४७ ॥
श्रावकां रे संज्ञोग साधां जियुं होवें, तो श्रावक श्रावकने
पिण ण्णविध करणो ॥ ए सरघारो निरणो न काढे अ-
ज्ञानी, त्यां विटल थई लियो लोकांरो सरणो ॥ आ० ॥
॥ ४८ ॥ जो ए श्रावक श्रावकरा नही करे तो, जेव धा-
ख्यां रे लेपे जागल जाणो ॥ सरावकां रे संज्ञोग साधां
जियुं परूपे, तेपर गया मूरष उलटी ताणो ॥ आ० ॥ ४९ ॥
श्रावकां रे संज्ञोग तो श्रावकांसुं ठे, वल्ले मिथ्यात्वीसुं रा
खे जेलापो ॥ त्यांरा संज्ञोगतो अवरतमें ठे, तिकै त्याग
कीयांसुं टलती पापो ॥ आ० ॥ ५० ॥ त्यांसुं सरीरादि-
करो संज्ञोग टालीने, ज्ञानादिकरो राषे मेलापो ॥ उप-
देश देई निरदावे रहणो, पेलो समज्जीने टाले तो टलसे
पापो ॥ आ० ॥ ५१ ॥ लाय लागी जो गिरसत देषे, तो
तुरत बुजावे ठकायने मारी ॥ एसा धज्जिर तव लोक
करे ठे, तिणयांही धर्म कहे सांग धाणो ॥ आ० ॥ ५२ ॥
कहे अगन पाणी ठकाय मुई त्यांरा, आकासो पाप कहे
हुवे कानो ॥ उर जीव वच्या त्यांरो धरम वत्तावे, लाय
बुजावणरी करे सानी ॥ आ० ॥ ५३ ॥ ए धरमने पाप्रो

(१५५)

मिसर परूपे ॥ तोटा विचे लाज घणो वतावे ॥ त्यां जे-
ष धाख्यारी परतीत आवे, तो लाय बुजावण दोळ्या दो-
ळ्या जावे ॥ आ० ॥ ५४ ॥ एहवी दया वतावे लोकाने,
ठकायरा पीहर नाव धरावे ॥ मिसर धरम कहे तेउका-
यने माख्यां, पिण परसण पूढेआरो जावन आव ॥ आ० ॥
॥ ५५ ॥ ठकाय जीवारी हिंसा कीधां, जेर जीव वचे त्यां
रो कहे ठे धर्मो ॥ ए सरधा सुण सुणने बुधवंता, षोटा
नाणा जिम काढिउ ज़रमो ॥ आ० ॥ ५६ ॥ कोई नित
नित पांचशो जीवाने मारे, कोई करे कसाई अनारज
करमो ॥ जो मिसर धरम हुवे अगन बुजायां, तो इणने
ही माख्यां हुवे मिसर धरमो ॥ आ० ॥ ५७ ॥ लायसुं
वळता जीव जाणीने, ठकाय हणीने लाय बुजाई ॥ जो
कसाईसुं मरता जीवाने देखी, कोई जीव बचावण हणे
कसाई ॥ आ० ॥ ५८ ॥ जो लाय बुजांया जीव वचे तो,
कसाईने माख्यां वचे घणा प्राणो ॥ लाय बुजायां कसाई
नें माख्यां, दोयारो लेखो सरीषो जाणो ॥ आ० ॥ ५९ ॥
वले सिंध सरपादिक चीता वघेरा, छुष्टी जीव करे पर-
घातां ॥ जो मिसर धरम ठे लाय बुजायां, तो यांनेही
माख्यां घणा रे साता ॥ आ० ॥ ६० ॥

(१५६)

॥ दुहा ॥

॥ मठ गदागल लोकमें, सबला ते निवलाने पाय ॥
तिणमें धरम परूपियो, कुगुरां कुवध चलाय ॥ १ ॥ मू-
ला जमी कंद पवारीयां, कहे ठे मिसर धर्म ॥ आ सरघा
पाखंकीरी आदस्यां, जाना वंधसी कर्म ॥ २ ॥ मूला प-
वायां पाणी पावियां, सचतादिक दरव अनेक ॥ पाधां
पवाल्यां जलो जाणियां, यांती नारी विध एक ॥ ३ ॥
एतो न्याय न जाणियो, उजर पकिया अजाण ॥ करण
जोग विगराविया, ए मिध्यादिष्टी अनाण ॥ ४ ॥ कुहेत
लगावे जीवने, हिंसाधम जापंत ॥ हवे सात दृष्टांत
साधु कहे, ते सुणजो कर पंत ॥ ५ ॥ मूला पाणी अग-
ननो, चौथो होकारो जाण ॥ त्रसजीव कलेवरतणो, सा-
तमो मिनप वयाण ॥ ६ ॥ त्यांमें तीन दिष्टंत करमा क-
ह्या, ते जाणे अज्ञानी विरुद्ध ॥ समदृष्टि जिणधर्म उल्ल-
ख्यो, ते न्यायसुं जाणे शुद्ध ॥ ७ ॥ केशीकुमर दिष्टंत क-
रमा कह्या, तो ठोकी परदेशी रूढ ॥ न्याय मेळ हुवो स-
मकित्ती, ऊगरो जाले ते मूढ ॥ ८ ॥ जिणरी बुध ठे नि-
रमली, ते लेसी न्याय विचार ॥ सुणे ज्ञारीकरमा जीव-
रा, तोदरवाने ठे त्यार ॥ ९ ॥ हवे सात दिष्टंत धुरसुं

(१५७)

बैले, आगे घणो विस्तार ॥ जिन जिन जवियण सांज-
सो, अंतर आंष उधार ॥ १० ॥

॥ हाल पांचमी ॥

(वीर सुणो मोरी वीनती.-ए देशी)

॥ मूलां षवायां मिसर कहे, लगावे हो षोटा विष्टां
त एह ॥ पाप लागो मूलांतणो, धरम हुवो हो षाधां व-
चियां तेह ॥ जवियण जिणधर्म उलषो ॥ १ ॥ कहे कू-
वा वाव षिणात्रियां, हिंसा हुइ हो तिणरा लागा कर्म ॥
लोक पिये कुसले रखा, साता पामी हो । तणरो हुवो धर्म
॥ ज० ॥ २ ॥ इम कहे मिसर परूपतां, नही शंके हो
करता बकवाय ॥ इण सरधारो परसण पूठियां, जावन
आवे हो जब लोक लगाय ॥ ज० ॥ ३ ॥ हवे सात दि-
ष्टंतरी थापना, त्यारी सुणजो हो विवरासुध वात ॥ नि-
रणो कीजो घट जीतरे, बुधवंता हो ठोमने पषपात ॥
॥ ज० ॥ ४ ॥ सो । मनषाने मरता राखिया, मूला गा-
जर हो जमी कंद षत्राय ॥ वळे मरता राषेयां सो मान-
वी, काचो पाणी हो । त्याने अणगळ पाय ॥ ज० ॥ ५ ॥
पोह माह महिने ठारी पने, तिण काले हो वाजै सोत-
ल वाय ॥ अचेत पड्यां सो मानवी मरतां, राष्यां हो त्यां

(१५८)

ने अगन लगाय ॥ ज० ॥ ६ ॥ पेट दूबे तलफल करे,
जीव दोरा हो करे हायविराय ॥ साता वपराई सो ज-
णा, मरता राण्यां हो त्यांने कोपाय ॥ ज० ॥ ७ ॥ सो
जण दुरज्जषकालमें, अनविना हो मरे ऊजर मांय ॥
कोईएक मारे व्रसकायने, सो जिणाने हो मरता राण्या
जिमाय ॥ ज० ॥ ८ ॥ किण्हिक काले अनविना, सो
जणारा हो जुदा हुवे जीवकाय ॥ सेजे कखेवर मूवो प-
रियो, छुसले राण्या हो त्याने एह षवाय ॥ ज० ॥ ९ ॥
वखे मरतां देधी सो रोगला, ममाई वीण हो तेतो सा-
जा न थाय ॥ कोई ममाई करे एक मिनषरी, सो जिणा
रे हो साता कीधी वचाय ॥ ज० ॥ १० ॥ जमी कंद ख-
वायां पाणी दीयां, त्यांमें थापे हो पापने धर्म दोय ॥
तो अगन लगाय हो कोपावियां, श्त्यादिक हो सगलें
मीसर होय ॥ ज० ॥ ११ ॥ जो धरम कहे वचिया थको,
हिंसा तिणरा हो लाग जाणे कर्म ॥ तो सातोई सारिषा
खेखवे, कहे दैणो हो सगले पापने धर्म ॥ ज० ॥ १२ ॥
जो सातामें मिश्र कहे नही, तो किम आवे हो इण वो-
ल्यांरो परतीत ॥ आप थापे आप उथापे, तो छुण माने
हो आ सरधा दिपरीत ॥ ज० ॥ १३ ॥ जो सातोही में

(१५९)

मिसरं कहिये, तो नहि लागे हो गमती लोकामें वात ॥
मिलती कहांविण तेहनी, कुण करे हो कूमांरी पषपात
॥ ज० ॥ १४ ॥ एक दोय बोलांमैं मिसर कहे, सगळामें
हो कहतां खाजे मूढ ॥ एवो जलटो पंथ जाखियो, त्यांरें
केमे हो बूके कर कर रूढ ॥ ज० ॥ १५ ॥ सो सो मिनष
सगळें बज्या, थोनी घणी हो हुइ सगळे घात ॥ जो ध-
रम बरोबर न लेषवे, तो उथप गइ हो मूला पाणीरी
वात ॥ ज० ॥ १६ ॥ वात उथपती जाणने, कदा कहेदे
हो सगळे पापने धर्म ॥ पिण समदिष्टी सरधे नही, एतो
काढ्यो हो षोटी सरधारो जर्म ॥ ज० ॥ १७ ॥ असंतीरो
मरणो जीवणो, वंढा कीधां हो निसचै रागने धेष ॥ उं
धरम नही जिण जाषीयो, सांसो हुवे तो हो अंग उपंग
देष ॥ ज० ॥ १८ ॥ काचतणा देषी मिणकळा, अणस-
भज्या हो जाणे रतन अमोल ॥ ते निजरे पड्यां सम-
झानीने, करदीधां हो त्यांरो कोड्यां मोल ॥ ज० ॥ १९ ॥
मूला खवायां मिसर कहे, आ सरधा हो काच मिणि-
यां समाण ॥ तो पिण जाली रतन अमोल जियुं, न्याय
न सूजे हो चाला करमांरा जाण ॥ ज० ॥ २० ॥ जीव
भारे जूठ बोलनें, चोरी करनें हो परजीव बचाय ॥ जे

(१६०)

करे अकारज एहवो, मरता राख्या हो मैथुन सेवाय ॥
॥ १० ॥ ११ ॥ धन दे राषे परप्राणमे, क्रोधादिक हो कहो
अगारेइ सेवाय ॥ एहीज कामां पोते करी, परजीवाने
हो मरतां राषे ताह ॥ १० ॥ १२ ॥ हिंसा करी जीव
राषियां, तिणमें होसि हो धरमने पाप दोय ॥ तो इम
अगारेही जाणज्यो, ए चरचामें हो विरलो समजे कोय
॥ १० ॥ १३ ॥ जो एकणमें मिसर कहे, सतरांमें हो
जाषा बोले उर ॥ ऊधी सरधारो न्याय मिले नही, जव
उलटो हो कर ऊठे जोर ॥ १० ॥ १४ ॥ जीव मारो जी
व राषणा, सूतरमें हो नही जगवंत वेण ॥ ऊंधो पंथ कु
गुरा चलावियो, शुद्ध न सूजे हो फूटा अंतर नेण ॥ १० ॥
॥ १५ ॥ कोई जीवता मिनष त्रिजंचना, होम करे हो जु
धजीपण संग्राम ॥ एकतो उ पाप मोटको, जीव होम्यां
हो डूजो सावज काम ॥ १० ॥ १६ ॥ कोई नाहर क-
साइने मारने, मरता रष्या हो घणा जीव अनेक ॥ जो
गिणे दोयाने सारपा, त्यांरी विगरी हो सरघा वात वि-
वेक ॥ १० ॥ १७ ॥ पहिलां कहतां हो जीव बचावणा,
तिण लेषे हो बोळ्या सुधन काय ॥ जीव बचियांरो धर्म
गिणे नही, पिण थापे हो पिणमें फिरजाय ॥ १० ॥ १८ ॥

देवल धजा तेहनी पेरे, फिरता बोले हो न रहे एकणठाम-
 म ॥ त्यांने पाषंकी जिण कहा, जगरो जाद्यों हो नही
 चरचारो काम ॥ ज्ञ० ॥ ३० ॥ जो एकणमें अधर्म कहे,
 दूजामें हो कहे धर्मने पाप ॥ एलेषो कीयां तोलरु पके,
 त्यांरा घटमें हो षोटी सरधारी थाप ॥ ज्ञ० ॥ ३० ॥ व-
 ले सरणो लेइ सेणकतणो, सावज बोले हो तिणरी पवर
 न कांय ॥ जोरीइवै पेखाने वरजीयां, तिणमांहे हो जि-
 णधर्म बताय ॥ ज्ञ० ॥ ३१ ॥ कहे सेणक परहो वजावी-
 यां, हीणोमती हो फेरी नगरमें आण ॥ जिण मोक्ष हे
 ते धर्म जाणीयो, एहवो जाषे हो मिथ्यावले मरषादि-
 ष्ठी अजाण ॥ ज्ञ० ॥ ३२ ॥ राय सेणकथो समकिती,
 धर्मविना हो किम करसी ए काम ॥ इम कही कही ज्ञो-
 लालोकने, फंदमें नाषे हो सेणकरो ले नाम ॥ ज्ञ० ॥ ३३ ॥
 सेणकने करे मुख आगले, आमीसांमी हो मणि पांचा
 ताण ॥ आप ठांदे उटंका मेलता, कुण पाले हो श्रो जि
 णवरयाण ॥ ज्ञ० ॥ ३४ ॥ समदिष्टीतणो कोई नाम ले,
 ज्ञरमावे हो अणसमजां अजाण ॥ ते सकइंद समदिष्टी
 देवता, जिणजगता हो एकाअवतारी जाण ॥ ज्ञ० ॥
 ॥ ३५ ॥ ते ज्ञोर आया कोणकतणी, जुध कीधो हो ति-

(१६१)

ए सावज जाण ॥ एक क्रोरु असीलाप जपरे, मनपारं
हो कीधा घमसाण ॥ ज० ॥ ३६ ॥ सेणकराय परहो फे
रावियो, एतो जाणो हो मोटां राजांरी रीत ॥ जगवंत न
सरायो तेहने, तो किम' आवे हो तिणरी परतीत' ॥
॥ ज० ॥ ३७ ॥ परहो फेखो हणोमती, इतरीठे हो सू-
तरमें वात ॥ कोइ धरम कहे सेणकतणे, तेतो बोले हो
चोके जूठ मिथ्यात ॥ ज० ॥ ३७ ॥ लोकांसुं मिलती वा-
त जाणनें, कर रह्या हो कूमी वकवाय ॥ मिश्र कहे ते
पण अटकलां, साच हुवेहो सूत्रमें देवै वताय ॥ ज० ॥
॥ ३९ ॥ एतो पुत्रादिक जाया परणियां ॥ उठवादिऊ
हो उरी सीतला जाण ॥ एहवे कारण कोइ जपने, श्रे-
णकराजा हो फेरि नगरमें आण ॥ ज० ॥ ४० ॥ तेतो
रुकीया नही क्रम आवता, नही कटीया हो तिणरा आ
गला कर्म ॥ वले नरक जातो रह्यो नही, न सीषायोहो
जगवंतउं धर्म ॥ ज० ॥ ४१ ॥ जगवंते सोटा सोटा रा-
जवी, प्रतिबोध्या हो आण्या मारग ठाय ॥ साध श्राव-
कधर्म वतावियो, न सीषायो हो परहो फेरणो काय ॥
॥ ज० ॥ ४२ ॥ तो सेणक सीष्यो किण आगले, जगवंत
ने हो पूठयां साजैमून ॥ वले न जणावे आमना, आग्या

(१६३)

विना हो करणी जाएजो बुन ॥ ज्ञ० ॥ ४३ ॥ वासुदेव
चक्रवर्ति मोटका, त्यांरी वरते हो तीन ठ बंरुमें आण ॥
जो परहो फेरायां मुगत मिले, तो कुण काढे हो आघो
जिनधर्म जाए ॥ ज्ञ० ॥ ४४ ॥ कैइ विसनवाला मिनख
ने, विसनसातु हो विना मन दे बुनाय ॥ जो इणविध
जिनधरम नीपजे, तो ठ बंरुमें हो वरजै आण फिराय
॥ ज्ञ० ॥ ४५ ॥ फलफूलादिक अनंतकायने, हिंस्या-
दिक हो अठारे पाप जाणी ॥ जोर दावै पश्लां
नेमने कीयो, धर्म हुवेतो हो फेरे ठ बंरुमें आण ॥
॥ ज्ञ० ॥ ४६ ॥ वले तीर्थकर घरमें शकां, त्यांमें हुता
हो तीन ज्ञान वसेष ॥ वले हाद हुकम थो घणुं, त्यां
न फेरो हो परहो सूतर देष ॥ ज्ञ० ॥ ४७ ॥ बलदेवा-
दिक मोटा राजवी ॥ घर ठोकी हो कीया पापरा पचषां
ण ॥ से एक जिम परहों न फेरियो, जोरी दावै हो न व
रताई आण ॥ ज्ञ० ॥ ४८ ॥ ब्रमदत्त चक्रव्रत तेहने, चि
तमुनो हो समजावण आय ॥ साध श्रावकरो धर्म क-
ह्यो, परहारी हो न कही आमना कांय ॥ ज्ञ० ॥ ४९ ॥
वीतांजेदे रुकेक्रम आवता, बारेजेदे हो कटे आगलां
कर्म ॥ ए मोहरो मारग पाधरो, ठोरामेजा हो सगला

(१६४)

पापंरु धर्म ॥ ज० ॥ ५० ॥ दोय वेश्या कसाईवामे गई,
करता देवी हो जीवारा संघार ॥ दोनूंजण्या मतो करी,
मरता राण्या हो जीव दोय हजार ॥ ज० ॥ ५१ ॥ एक-
गेंहणो देई आपणो, तिण बुनाया हो जीव एक हजार ॥
दूजी बुनाया इण विधे, एक दोयसुं हो चोथो आश्रव
सेवाय ॥ ज० ॥ ५२ ॥ एकणने पापंकी मिसर कहैं, दु-
जीनें हो पाप किणविध होय ॥ जीव वरोवर वचावियां,
फेर परुसी हो तेतो पापमें जोय ॥ ज० ॥ ५३ ॥ एकण
सेवायो आश्रव पांचमो, तो उण दूजी हो चोथो आश्र-
व सेवाय ॥ फेर पख्यो तो इण पापमें, धर्म हुसी हो ते
तो सरीषो थाय ॥ ज० ॥ ५४ ॥ एकणने धर्म कहेतां ला
जे नहीं, दूजीने हो कहितां आवे संक ॥ जव लोकांसुं
करे लगावणी, एहवा जाणो हो चोके कुगरां रुंक ॥ ज० ॥
॥ ५५ ॥ एक वेश्या सावज कामो करी, सेंहसनाणो हो
ले वली घरमांय ॥ दूजी ऋतव करी आपणो, मरता रा-
ण्या हो सेंहस जीव बुनाय ॥ ज० ॥ ५६ ॥ धन आयो
षांटा ऋतव करी, तिणरे लागा हो दोनूं विधक्रम ॥ तो
दूजी बुनाया तेहने, उण लेषे हो हुवो पापने धर्म ॥
॥ ज० ॥ ५७ ॥ पाप गिणे मही पुंनमें, जीव वचिया हो

(१६५)

तिणरो ना गिणे धर्म ॥ पोते सरधारी बबर पोतें नही,
तांणतांण हो बांधे ज़ारी कर्म ॥ ज्ञ० ॥ ५७ ॥ इण पर-
सणरो जावन ऊपजै, चरचामें हो अटके ठामठाम ॥
तोपण निरणो करे नही, बक ऊठे हो जीवांरो ले नाम ॥
॥ ज्ञ० ॥ ५९ ॥ जीव जीवे काल अनादरे, मरे निणरी
हो परज्यां पळटी जाण ॥ संवर निरजरा तो न्यारा क-
ह्या, ते ले जावे हो जीवने निरवाण ॥ ज्ञ० ॥ ६० ॥ पि-
रथी पाणी अगन वायरो, विनसपती हो ठठी त्रसकाय ॥
मोलसु बुद्दावे तेहने, धर्म हुसी हो तेतो सगळामें थाय
॥ ज्ञ० ॥ ६१ ॥ त्रसकाय बुद्दायामें धर्म कहे, पांच का-
यमें हो बोले नही निसंक ॥ ज़रममें पाड्या लोकने,
त्यां लगाया हो मिथ्यातरा मंक ॥ ज्ञ० ॥ ६२ ॥ त्रिविधें
ठकाय हणत्री नही, एहवी ठे हो ज़गवंतरी वाय ॥ मो-
ललियां धर्म कहे मोक्षरो, ए फंद मांड्यो कुगुरा कुबध
चलाय ॥ ज्ञ० ॥ ६३ ॥ देवगुरु धरम रतन तीनुं, सूतरमें
हो जिण ज़ाण्या अमोल ॥ मोल लीयां नही नीपजे, सा
ची सरधां हो आंष हीयारी षोल ॥ ज्ञ० ॥ ६४ ॥ ज्ञान
दरसण चारित्रने तप, मोक्ष जावा हो मारग ठे चार ॥
त्याने ज़िनजिन उलख आदरे, साध पालै हो ते पामे
जत्रपार ॥ ज्ञ० ॥ ६५ ॥

(१६६)

॥ डुहा ॥

अणकंपा ए लोकनी, करमतणो बंध होय ॥ ज्ञान
दरशण चारित्र तप विना, धर्म म जाणो कोय ॥ १ ॥ जे
अणकंपा साधु करे, तो नवां न बंधे कर्म ॥ तिण मांहि-
ली श्रावक करे, तो तिणने पिण होसी धर्म ॥ २ ॥ साध
श्रावक दोनांतणी, एक अणकंपा जाण ॥ अमृत सहुने
सारखो, तिणरी म करो ताण ॥ ३ ॥ वरजी अणकंपा
साधने, सूतररी दे साप ॥ चित लगार्ई सांजलो, श्री
वीर गया ठे ज्ञाप ॥ ६ ॥

॥ ढाल ठठी ॥

॥ हवे सांजलजो नर नारण ॥

सांज पुंजादिकनी क्षोरी, वधीया करे हेलाने सोरी ॥
सीत ताप करीने डुपीया, साता वांठे जाणे हुवा सुषी-
या ॥ १ ॥ उणरी अणकंपा आणे, ठोके ठोकावे जलो
जाणे ॥ जिणने चोमासी प्राठित आवै, धरम जाणे तो
समकित जावै ॥ २ ॥ इम वधे वंधावे हुवे राजी, ज्यांरो
संजम जावै ज्ञाजी ॥ एतो सावज कारज जाणो, त्यांरा
साध किया पचरकाणो ॥ ३ ॥ जीवणो मरणो नही चा-

वै, साधु क्यांने बंधावै बुझावै ॥ त्यांरी लागी मुगतासुं
 ताली, तिके किणारी करे रखवाली ॥ ४ ॥ गिरसतरे ला-
 गी लायो, घरबारे निकलीयो न जायो ॥ बलता जीव
 विल विल बोलै, साधु जाय किंवार न षोलै ॥ ५ ॥ दर-
 वे जावे लाय लागी, जिणथी कोयक हुवे वैरागी ॥ ऊ-
 णरी अणकंपा आवै, उपदेस देइ समजावै ॥ ६ ॥ जन-
 म मरणारी लायथी काढे, उणरो काम सिरामे चाढे ॥
 पकरावै ज्ञानादिक दोरी, तिणथी कर्म आठ दे तोंरी ॥
 ॥ ७ ॥ अणकंषा कीया मंरु आवै, परमारथ विरला पा-
 वै ॥ निसीरेथ वारमे उदेस, जिण जाण्यो दयारो रेस ॥
 ॥ ८ ॥ ठोकै साधहै सूतरमें चाढ्यो, एतो अरथ अणुहु-
 तो घाढ्यो ॥ ज्ञोलानें कुगरां बहकाया, कूटा कूटा अरथ
 लगाया ॥ ९ ॥ सिंघ वाधादिक मंजारी, हिंसक जीव
 देवे आचारो ॥ उणनें मार कद्यां हिंस्या लागै, पहिलो
 हीज महाव्रत जागै ॥ १० ॥ मत मार कहे उणरो रागो,
 तीजै करणहिंस दिक लागी ॥ सुघकांग ठे तिणरो सा-
 षो, श्री वीर गया ठे जाषी ॥ ११ ॥ गिरसतरो सरीर म-
 मतामें, साधु बेठा सुमतामें ॥ रह्या धर्म सुकलध्यान
 ध्याई, मुवा गया फिकर नही कांई ॥ १२ ॥ ए लोगा प-

(१६७)

रलोगा, जीवणो मरणो कामजोगा ॥ एतो पांचोर्ही ठे
अतिचारो, वांठया नही धर्म लिगारो ॥ १३ ॥ आपणो
वंठे तोही पापो ॥ परनु कुण घाले संतापो ॥ घणो जीव-
णो वंठे अज्ञानी, समज्जाव राषे ते सुज्ञानी ॥ १४ ॥ वा-
यरो विरषा सीत तापो, रह्या न रह्यो चावे तो पापो ॥
राजविरोध रैवे ते सुकालो, उपदरव जावे तत्कालो ॥
॥ १५ ॥ सात बोलांरो उ विसतारो ॥ ते ए उलषिया अ
णारो ॥ घटमांहि जो समता आवे, हुवो न हुवो ए-
को नहि चावे ॥ १६ ॥ एकणरे देई चपेटी, एकणरो उप-
डव मेटी ॥ उतो रांगघेपरो चालो, दसमीकालिक सं-
ज्जालो ॥ १७ ॥ साधु वेठा नावामांहि आई, नावमीए
नाव चलाई ॥ नावा फूटीमांहे आवे पाणी, साधु देशी
लोगां नही जाणो ॥ १८ ॥ आप कुबे अनेरा प्राणी, अ-
णकंपा क्णरी नहि आणी ॥ वतावे तो विरतांमें जंगो,
जिणरो साषी आचारंगो ॥ १९ ॥ सानीकर साध वता-
वै, लोग कुसले षेमे घर आवै ॥ रुवा पण साध न चावै,
रह्या चावै तो तुरत वतावै ॥ २० ॥ मोन साज रह्या ते
संतो, ते करे संसारतो अंतो ॥ परणामज राषे सेठा, ध-
र्मध्यानमें रह्या वेठा ॥ २१ ॥

(१६९)

॥ डुहा ॥

डुपिया देवी तावके, जो नहि मेले ठाय ॥ साध श्रा-
वक न गिणे तेहने, ए अशतीरधिनी वाय ॥ १ ॥ मा-
ख्यां मरायां जलो ज.णिया, तोनुं करणां पाप ॥ देषण-
वालाने कहै, षोटो कुगर संताप ॥ २ ॥ करमा करने जी
वका, उपजै ने मरजाय ॥ असंयमजी तव तेहनो, साध
न करे उपाय ॥ ३ ॥ देव मांहोमांहे विणसतां, अदगा
कर देयाय ॥ एम कहै तिण ऊपरे, साध बतावै न्याय ॥ ४ ॥

॥ ढाल सातमी ॥

नामो जरियो हो केरुक माठला, मांहि नीलण फू-
लणरो पूरहो ॥ जत्रिकजन ॥ लटपुरा आद जलोसु, अ-
स थावर जरिया अपूरवहो ॥ ज० ॥ करजो पारष जि-
नधर्मरी ॥ १ ॥ सुलया धानतणो ढिगलो पड्यो, मांहे
लटने ईदयां अथागहो ॥ ज० ॥ सुल सुलियां ईमां अति
घणां, तेतो करवल करे तिण मांयहो ॥ ज० ॥ क० ॥ १ ॥
एक गामो जरियो जमीकंदसुं, तिणमें जीव घणा अन
तहो ॥ ज० ॥ च्यार पर्याये चार प्राणहे, माख्या कष्ट क-
ह्या जगवंत हो ॥ ज० ॥ क० ॥ ३ ॥ काचा प.णीबणा
माटा जख्या, घणा जीव ठे अणगल नीर हो ॥ ज० ॥

(१७०)

नीत्रण कूलण आदलटां घणी, तिणमें अनंत वतावा वीर
हो ॥ ज० ॥ क० ॥ ४ ॥ पात नीनो उकरकी लटां घणी,
गिमोलाने गदीया जाण हो ॥ ज० ॥ टरवल टरवल कर
रह्या, याने करमां नांष्या आण हो ॥ ज० ॥ क० ॥ ५ ॥
कोईक जायगामें ऊंदर घणा फिरे, आसाने सामा अ-
याग हो ॥ ज० ॥ थोमोसो परको सांजले, तो जाय दि-
सोदिस जाग हो ॥ ज० ॥ क० ॥ ६ ॥ गुल पांरु आदि मिष्टा-
ननें, जीय चिहुंइस दोड्या जाय हो ॥ ज० ॥ सांपीने सां
का फिर रह्या, तेतो हुवको करे सांहोयांहे हो ॥ ज० ॥
॥ क० ॥ ७ ॥ नाको देपीने आवे जैसीयां, धांज हुको है
वकरो आय हो ॥ ज० ॥ गादे आयो बलद पाधरो, सा-
टे आय जत्ती ठे गाय हो ॥ ज० ॥ क० ॥ ८ ॥ पंयी चु-
गे ऊकरकी ऊमरें, ऊंदर पासे भिनको जाय हो ॥ ज० ॥
सांखीने मकोको पकरु ले, साधु किणने वचावे तुनाय
हो ॥ ज० ॥ क० ॥ ९ ॥ जेस्यां हाक्यां नाकां सांहि
लो, तो सघजां रे साता थाय हो ॥ ज० ॥ वकराने अ-
लगे क्रियां थकां, ईनादिक जीव वचजाय हो ॥ ज० ॥
॥ क० ॥ १० ॥ थोमासा वज्राने हांकणे, तो न मरे अ-
नंतीकाय हो ॥ ज० ॥ पाणीपुंश्रा किणविध न मरे,

(१७१)

तो नेमी नहि आणदे गाय हो ॥ ज० ॥ क० ॥ ११ ॥ लट
गीमोलादिक कुसत्रे रहे, तो ते पंखीने दिये उठाय हो ॥
॥ ज० ॥ मन कोधांकल ऊंदर वचायले, तो ऊंदर घर
सोगन थाय हो ॥ ज० ॥ क० ॥ १२ ॥ थोमेसो मको-
मे आघो पाठो कीयां, साषी नाठो उमजाय हो ॥ ज० ॥
साधां रे सगला सारखा, ते न पदे विचसें जाय हो ॥
॥ ज० ॥ क० ॥ १३ ॥ मिनकी धाकल ऊंदर वचायले,
साषी रापे सांकाने धकाय हो ॥ ज० ॥ उंदर मरता देष
रापे नही, यांसें चूक पड्यो ते वताय हो ॥ ज० ॥ क० ॥
॥ १४ ॥ साधु पीयरवाजे ठकायरा ॥ एक तुकावै त्रस-
काय हो ॥ ज० ॥ पांच काय मरती देवे रापे नही, ते पी
यर किणविध थाय हो ॥ ज० ॥ क० ॥ १५ ॥ रजोहरणो
लेईने ऊगीया, जोरी दावै देवे तुमाय हो ॥ ज० ॥ ज्ञान
दरसण चारित तप सांहिलो, यांरे वधीयो ते मोह
वताय हो ॥ ज० ॥ क० ॥ १६ ॥ ज्ञान दरसण चारित
तपविना, उंदर मुकतरो नहि हे उमाय हो ॥ ज० ॥ ठो-
ना मेया उपगार संसाररा, तिणथो सदगत किणविध
थाय हो ॥ ज० ॥ क० ॥ १७ ॥ जितरा उपगार संसाररा,
तेतो सगलाही सावज जाण हो ॥ ज० ॥ श्री जिणधर्म

(१७५)

मांहि आवै नही, ते कूंदी म करो ताए हो ॥ जग॥क॥
॥ १७ ॥ अज्ञानीरो ज्ञानी क्रियां थकां, हुवे निश्चे पैला-
रो उदार हो ॥ ज० ॥ कीधो मिथ्यातीरो समकित्ती, ते
तो जतास्वा जगपार हो ॥ ज० ॥ क० ॥ १९ ॥ कीवो
असंयतीरो सयती, तेतो मुकतरा दलाल हो ॥ ज० ॥ त-
पसी कर पार उतारीऊ, ते मेख्या सरव हवाल हो ॥ ज० ॥
॥ क० ॥ २० ॥ ज्ञान दरसण चारित तपतणो, करे कोई
उपगार हो ॥ ज० ॥ आपतिरे पैला उदरे, दोनारो पैवो
पार हो ॥ ज० ॥ क० ॥ २१ ॥ ए घ्यार उपगार ठे मोट-
काजी, तिणमें निश्चे जाणो धर्म हो ॥ ज० ॥ सेप रह्या
काम संसाररा, तिणथो बांधतां जाणो कर्म हो ॥ ज० ॥
॥ क० ॥ २२ ॥

॥ दुहा ॥

जेवघारी जूला थका, त्यारे दया नही घटमांय ॥ हिं
सा धर्म प्ररूपियो, विना सूतररे न्याय ॥ १ ॥ दया दया
मुखसुं कहे, पिण दयारी पवर न कांय ॥ जालान पाज्या
जरममें, ते हणे जीव ठकाय ॥ २ ॥ हिंसाधर्म परूपता,
फिरता बोळै वैण ॥ आप मूवै अनेरा रुवोवने, त्यारां
फूटां अंतर नैण ॥ ३ ॥ हिंसाधर्म परूपियो, तिणसुं रु-

बा जीव अनेक ॥ ते षोटी सरधा परगट करूं, समजो
आण विवेक ॥ ४ ॥

॥ ढाल आठमी ॥

श्रावकने मांहोमांहे ठकाय पुवावै, उंही ठकाय मा-
रीने जीमावै ॥ ए जीवहिंसारो राज षोटो, तिणमांही ध-
र्म अनारज बतावै ॥ यां हिंस्याधर्म्यारो निरणो कीजो
॥ १ ॥ ठकायजीवारो तो घमसाण कीजो, जीमाय की-
यो उणने कर्मासु ज्ञारी ॥ दोनुंकानी जोयां दीसे देवा-
लो, तिणमांहे धर्म कहे ज्ञेधारी ॥ यां० ॥ २ ॥ ठकाय
जीवाने तो षाधा षवाया, अरिहंत ज्ञगवंत पाप बतावै ॥
ए वचन उथापीने मिसर परूपै, तिण दुष्टीने दिल दया
ही न आवे ॥ यां० ॥ ३ ॥ रांकाने मार धीगाने पोषे,
आतो वात दीसे घणी घेरी ॥ इणमांही दुसटी धरम
परूपै, तो रांक जीवारा उठ्या वैरी ॥ यां० ॥ ४ ॥ पाठ-
ख ज्ञव पाप उपाया तिणसुं, हुवा एकंदरी पुन परवारी ॥
तिण रांक जीवारे असुज्ज उदैसु, लोकासहित लागु उ-
ठ्या ज्ञेधारी ॥ यां० ॥ ५ ॥ कुपातरदानमें पुन परूपै,
तिणसुं लोक हणे जीवाने विशेषो ॥ कुगुरु एहवा चाला
चलावै, तिके मिसट हुवा लेई साधुरो ज्ञेधो ॥ यां० ॥

॥ ६ ॥ पूठै तो कहै मेइ मूनज साजां, सानीकर जीव
 मरावण लागे ॥ हेठलो रुवरो पेच, अगा होवै, त्याने
 वरत विहूणा कहीजे नागा ॥ यां० ॥ ७ ॥ कोई मालीरे
 उंके चूषो आय ऊनो, गाजर मूला धपाय पपावै ॥ ए-
 कंत पाप उधारो दीसे, तिणमांहे मूरप धरम वतावै ॥
 ॥ यां० ॥ ८ ॥ वेगण बालोलादिक अनेक नीलोतो, कोई
 रांधी पोपे परप्राणी ॥ तिणमांहे डुरसटी धरम वतावे, तो
 डुरगत जावारा एह नाणी ॥ यां० ॥ ९ ॥ परच आधर-
 णीने ज्ञात बरोठी, अनेक आरंज कर न्यात जिमावे ॥
 ए सरव संसारतणा किरतव ठे, तिणमांहे मूरप धरम व
 तावे ॥ यां० ॥ १० ॥ ज्ञेयधारी श्रावकने सुपातर थापै,
 तिणने नेत जीमाया कहै मोक्षरो धर्मो ॥ उणनें सूतर
 सासतर जियुं परगमीया, हिंसादि ढाय बांधे मूढ कर्मो ॥
 ॥ यां० ॥ ११ ॥ केई बीस पचीस श्रावक नैतरिया, घरें
 जाय घरकाने धधे लगावै ॥ कोई मूंग दले कोई गोहू पी
 से, कोई अगन सिंधुकीने चूखो धुकावै ॥ यां० ॥ १२ ॥
 कोई लूणपाणी घाले आटो गिलोवै, कोई आंढण देई उ
 रे चोपा दालो ॥ कोई रोटी तवेनापै पीरां मेले, कोई तर-
 कारी रांधलेवै ततकालो ॥ यां० ॥ १३ ॥ ठकाय जीवांरी

(१७५)

हिंसा करने, अनेक चीजां रांधी कीधी रसालों ॥ पठे दा
तण करायने ज्ञाणे बेसाणे, बाजोट देई मेले ऊपर थालो
॥ यां० ॥ १४ ॥ पठे ज्ञोजन पुरसीने ज्ञेला बेठा, आप
आपतणा पेट सगलाई जरिया ॥ ज्ञेबधास्यांसहित श्रा-
वकोनें पूठीजे, यांमें कुण कुण रुवाने कुण कुण तरिया
॥ यां० ॥ १५ ॥ जद जीमणवालाने तो पाप बतावै, हिं-
सा करनवालाने कहै पापी ॥ जीमावणवालाने धर्म कहे
ठे, आ सरधा ज्ञेबधास्यां थापी ॥ यां० ॥ १६ ॥ जीमण-
वालारे ने हिंस्यावालांरी, पापरि उतपत क्णिणसुं चाली ॥
वले ठकायरा जीव मूवा त्यांरो, नेत जीमावणवालो द-
लाली ॥ यां० ॥ १७ ॥ इण पाप दलालीमें धर्म परूपे, प
रगया मोह मिथ्यात अंधेरे ॥ ते प्रत्यक हिंस्याधरमी अ
नारज, कोई बुरु गया त्यां कुगुरांरे केरे ॥ यां० ॥ १८ ॥
श्रावकोनें नेत जीमावे तिणमें, धरम कहै मूढविना वि-
चारो ॥ मूपती बांधीने मीठा बोलै, पिण जीज वहे
ज्युं तीषी तरवारो ॥ यां० ॥ १९ ॥ किणी जीव हएया
त्यांने संका आवै, तो तुरत हणे सुण कुगुरांरी वाणी ॥
पहिली हिंस्या कीयां पठे धरम बतावै, तो कुगुरु वाणी
जेहवी वेहती घाणी ॥ यां० ॥ २० ॥ किणि रांक जिण्या-

रीनें दान उदकीयो, उदकीयो दान श्रावकनें दिरावे ॥
 धनवंत धरमरो लेवण लागा, तोरां करे हाथे कठासु आ
 वे ॥ यां० ॥ ११ ॥ लानु पोपरा रोकक नाणो, सानीकर
 सामगरीमें दिरावै ॥ कुपुरु एहवा चाला चलावे, पेट ज-
 ख्या जाणे पातरे आवे ॥ यां० ॥ १२ ॥ गाय सुपी हुवा
 गरज सुपी व्है, कूवे पाणी व्है तो श्रवाके आवे ॥ इण
 दिसटंते पेटका जे ज्ञेयधारी, आपतणी सामग्रीमें दरावे
 ॥ यां० ॥ १३ ॥ जद देवणवालानें तो धरम कहे ठे, ले-
 वणवालाने कहे पापज होवे ॥ तो धरम करणने मूढ श्र-
 ज्ञानी, सरव सामग्रीने कांय रुवोवे ॥ यां० ॥ १४ ॥ सर
 व सामग्रीमें पाप लगायां, ते पिण हुसी निश्चे पापासुं
 ज्ञारी ॥ साची सरधानें जंवा बोले, तो विकळाने गुरु मि
 लियां ज्ञेयधारी ॥ यां० ॥ १५ ॥ धरम करे जरां पाप ल-
 गाई, उं धरम कर्दे मत जाणजो सको ॥ ज्ञारीवरमां
 लोकारे असुज उदेसुं, ज्ञेयधास्यांउं मत काढ्यो कूरो ॥
 ॥ यां० ॥ १६ ॥ कुपातरदानरी चरचा करतां, पढमाधारी
 श्रावकने मुष आणे ॥ ज्ञोलांलोकांने जिष्टकरणें, ते
 पिण जेद मिथ्याती न जाणे ॥ यां० ॥ १७ ॥ पढमाधारी
 श्रावक वैहरीने आणे, तिणनें तो एकांत पाप बतावै ॥

(१७७)

दातारनें तो धरम कहे पिण, परसण पृढयांरो जाव न
आवे ॥ यां० ॥ १७ ॥ पढमाधारी श्रावकने पाप लगायो,
ते दातारने धर्म हुशी किण लेषे ॥ इणइ वरत सेवायो ने
दान दियो ठे, तिण किरतव साहमो अज्ञानी न देवे ॥
॥ यां० ॥ १८ ॥ पढमा पढमाकर रह्या मूरष, ते पढमा
तो ठे श्रीजिणजीरो धर्मो ॥ पढमा आदरतां आगार र-
ह्यो त्यांसुं, सेवां सेवायांसुं बांधसी कर्मो ॥ यां० ॥ १९ ॥

॥ डुहा ॥

जीवदयारे उपरें, मूलगाती न दिसटंत ॥

आगे विसतार करैजेतो, ते सुणजो मन कर घंत ॥१॥

॥ ढाल नवमी ॥

(सहेल्यां हे वांदो रूमा साधुनें.—ए देशी.)

एक चोर चोरे धन पारको, चोरावे हो तेतो डूजो
आगेवाण ॥ तीजो कोई करे अणुमोदणा, यां तीनांराहो
पोटा किरतव जाण ॥ जवजीवा तुंमे जिणधर्म उलषो ॥
॥ १ ॥ एक जीव हणे त्रसकायना, हणावे हो डूजो पर-
ना प्राण ॥ तीजो पण जलो जाणें मारीयां, ए तीनुंहीहो
जीवहिंसक जाण ॥ ज० ॥ २ ॥ एक कुसील सेवे हर-
व्यो थको, सेवावे हो तेतो डूजो करण ओय ॥ तीजो, प-

(१७८)

ए जलो जाणे सेवीयां, यां तीनारे हो कर्मतणो बंध होय
॥ ज० ॥ ३ ॥ यां सगलाईने सतगुरु मिल्या, प्रतिबोध्या
हो आण्या मारग ठाय ॥ हिवे किण किण जीवांने सा-
धां उच्छ्या, तिणरो सुणजो विवरासुध न्याय ॥ ज० ॥
॥ ४ ॥ चोर हिंसकने कुसोलीया, यां रेताई हो साधां दि-
यो उपदेस ॥ त्यांने सावदरा निरवद कीया, एहवो ठे हो
जिणदयाधर्म रेश ॥ ज० ॥ ५ ॥ ज्ञान वरसण चारित्र
तपतणो, साधां कीधो हो तिणथी उपगार ॥ एतो. तरण
तारण हुवा तेहना, उताच्या हो त्यांने संसारथी पार ॥
॥ ज० ॥ ६ ॥ चोर तीनोही समज्या थका, धन रह्यो हो
धणीरो कुशले घेस ॥ हिंसक तीनुंही प्रतिबो धिया, जीव
वचीया हो कीया मारणरा नेम ॥ ज० ॥ ७ ॥ सील आ
दरीउं तेहनी, असतरी हो परी कुत्रामांही जाय ॥ यांरो
पापधर्म नही साधने, रह्या मूवा हो तीनुंइ वरत मांय
॥ ज० ॥ ८ ॥ धननो धणी राजी हुवो, धन रह्यो, जीव
वचीया हो तेपिण हरपित थाय ॥ साधू तिरण तारणही
तेहना, नारीने पिण हो नही रुवोइ आय ॥ ज० ॥ ९ ॥
केई मूढ मिथ्याति इम कहै, जीव वचीया हो धन रह्यो
तिणरो धर्म ॥ तो उणरी सरदारो लेये, असतरी हो मुई

(१७९)

तिणरा लागे कर्म ॥ ज० ॥ १० ॥ जीव जीवे ते दया न-
ही, मरे ते हो हिंसामति जाण ॥ मारणवालां हिंसा
कही, नही मारे हो तेतो दयागुण षाण ॥ ज० ॥ ११ ॥
सरद्रह तलाव फोमणतणा, सुसलेई हो मेढ्या आवता
कर्म ॥ सरद्रह तलाव जरियां रह्या, तिणमांहे हो नही
जिणजीरो धर्म ॥ ज० ॥ १२ ॥ नीव आंवादिक वृहना,
किणही कीधा हो वाढणरा नेम ॥ वोइ व्रत घटी तिण
जीवरे, वृष उजा हो रह्या तिणरो धर्म केम ॥ ज० ॥ १३ ॥
लाकु घेवर आद एक दाननें, षावा ठोड्या हो आतम
आणी तिण ठाय ॥ तो वैराग वध्यो उण जीवरे, लाकु
रह्या हो तिणरो धर्म न थाय ॥ ज० ॥ १४ ॥ इव देवो
गांव जलायवो, इत्यादिक हो सावजकारज अनेक ॥
साधु सरव ठोरुवै समजायनें, सघलांरी हो विध जाणो
तुमे एक ॥ ज० ॥ १५ ॥ केईक अज्ञानी इम कहे, ठका
य काजे हो देयाठां धर्म उपदेश ॥ एकण जीवने सन-
जावीयां, मिट जावै हो घणां जीवांरो कलेस ॥ ज० ॥
॥ १६ ॥ ठकाय घरे साता हुवे, एहवो जाषे हो अणती-
रथी धर्म ॥ त्यां जेद न पायो जिणधर्मरो, तेतो झूला हो
उदै आया अशुभकर्म ॥ ज० ॥ १७ ॥ हिंवे साध कहै

(१८०)

तुमे सांजलो, ठकायरे हो साता किणविध थाय ॥ शुज्ज
अशुज्ज बांध्यां ते जोगवे, नही पाम्यो हो त्यां मुगत उ-
पाय ॥ ज० ॥ १८ ॥ हणवा सुंसकीया ठकायना, तिणरे
टलिया हो मैला अशुज्जकर्म पाप ॥ ज्ञानी जाणे साता
हुई तेहने, मिट गया हो जनम मरण संताप ॥ ज० ॥
॥ १९ ॥ साधु तिरण तारण हुवा तेहना, सिद्धगतमें हो
मेढ्या अविचल ठाम ॥ ठकायद्वारे जिल्लती रही, नही
सीज्यां हो त्यांरा आतमकाम ॥ ज० ॥ २० ॥ आगे अ-
रिहंत अनंता हुवा, कहेतां कहेतां हो नही आवे त्यारो
पार ॥ आप तिरया उर तारिया, ठकायरे हो साता न
हुई लिगार ॥ ज० ॥ २१ ॥ एक पोते वच्चो मरवाथकी,
डुजे कीथो हो तिणरो जावणरो उपाय ॥ तीजो पण ज-
लो जाणे जीवीयां, यां तीनांमें हो सिद्धगत कुंण जाय ॥
॥ ज० ॥ २२ ॥ कुसलें रह्यो तिणरेई व्रत घटी नही, तो
झुजाने हो तुमे जाणजो एम ॥ जलो जाणयो तिणरे वि-
रत न नीपनो, ए तीनुंही हो सिद्धगत जासी केम ॥ ज० ॥
॥ २३ ॥ जीवीयां जीवायां जलो जाणीयां, ए तीनुंई हो
करण सरीखा जाण ॥ केई चतुर होसी ते समऊसी, अ
णसमऊथा हो करसी ताणाताण ॥ ज० ॥ २४ ॥ ठकाय

(१७१)

रो बंधे मरणो जीवणो, तेतो रहसी हो संसार मजार ॥
ज्ञान दरसन चारित तप जला, आदरीयां हो आदरा-
यां षेत्रो पार ॥ ज्ञ० ॥ १५ ॥ इति ॥

॥ साधारा आचार ॥

॥ दुहा ॥

पहिलां अरिहंतने नमुं, ज्यां साख्यां आत्म काम ॥
वले विशेष वीरने, ते सांसणनायक साम ॥ १ ॥ तेणे
कारज साध्यां आपणां, पढुता ठे निरवाण ॥ सिद्धाने वं
दणा करुं, ज्यां मेढ्यां आव्या जाण ॥ २ ॥ आचारज
सहु सारसा, गुणरतनारी खाण ॥ उपाध्याय नें सरव सा
धजी, ए पांचूं पद वषाण ॥ ३ ॥ वांदीजें नित तेहने, नी-
चो सोत नमाय ॥ गुण उलख वंदणा करो, जियुं ज्ञवद्म-
वरा दुःख जाय ॥ ४ ॥ सुगुरु कुगुरु दोनूंतणी, गुणविना
षवर न कांय ॥ प्रथम कुगरुने उलखो, सुणो सूतररो सू-
न्याय ॥ ५ ॥ सूतर साख दिया विना, लोक न माने वा
त ॥ सांजलनें नरनारियां, ठोमो मूल मिथ्यात ॥ ६ ॥
कुगुरु चरित अनंत ठे, ते पूरा केम कहाय ॥ थोमासा प
रगट करुं, ते सुणजो चित्त लाय ॥ ७ ॥

(१७२)

॥ ढाल पहिली ॥

(उधी सरधा कोइ मत राषो.—ए देशी.)

जुलपणां दोरा जव जीवां, कुगुरु चरित अनंतजी ॥
कहेतां ठेह न आवे तिणरो, इम ज्ञाप्यो श्री जगवंतजी ॥
॥ साध मत जाणो इण चलगतसुं ॥ १ ॥ आधांकरमी
थानकमें रहे, तो पड्यो चारितमें जेदजी ॥ नसीतरे द-
समे उदेसे, चोमासीरो कंरुजी ॥ सा० ॥ २ ॥ अठारे
ठाणा कह्या जूवाजूवा, एक विराधे कोयजी ॥ वाल क-
ह्यो श्री वीर जिणोसर, साध म जाणो सोयजी ॥ सा० ॥
॥ ३ ॥ आहार सेज्याने वसतर पातर, असुध खेवै नही
संतजी ॥ दसवीकालक ठे अथेने, ज्ञीष्ट कह्यो जगवंत
जी ॥ सा० ॥ ४ ॥ अचित वसतने मोल विरावै, तो सु-
मत गुप्त हुवे खंडजी ॥ महावरत पांचूही जागे, तिणरो
दोमासी कंरुजी ॥ सा० ॥ ५ ॥ एतो ज्ञावनसीतमें चा-
ल्या, उगणीसनें उदेसजी ॥ सुध साधुविण कुण सुणा-
वै, सूतरनी जंकी रेशजी ॥ सा० ॥ ६ ॥ पुसतक पातरा
उपासरादिक, विवरावे लेले नामजी ॥ आठो चूंमा क-
ही मोल वतावे, करे यिसतरो कामजी ॥ सा० ॥ ७ ॥
गराकने कहे कहो यूं कीजे, कुगुरु विचे दलाजजी ॥ वे-

(१७३)

चणवालो कह्यो वाणियो, तीनारो ए कहवाजी ॥ सा० ॥
॥ ७ ॥ ऋय विक्रयमें वरते तेतो, महा दोष ठे एहजी ॥
पेंतीसमा उत्तराधेनमें, साध न कह्यो तेहजी ॥ सा० ॥ ८ ॥
नितको वहिरे एकण घरमें, च्यारामें एक आहारजी ॥
दसवीकालिक तीजे अधेने, साधुने कह्यो अणचारजी
॥ सा० ॥ १० ॥ जो लावे नित धोवणपाणी, तिण्णु लो-
प्यो सूतररो न्यायजी ॥ बतलायां बोले नही सूधा, दूष-
ण देवे ठिपायजी ॥ सा० ॥ ११ ॥ नहि कलपे ते वसतु
वहिरे, तिणमें मोटी षोरुजी ॥ आचारांग पहिले सुतषं-
धे, कहि दियो जगवंत चोरजी ॥ सा० ॥ १२ ॥ पहिलो
वरत तो पूरो पणियो, जब आका जमे किंबारजी ॥ कांटा
आगल होमा अरुकावे, ते निश्चे नही अणगारजी ॥
॥ सा० ॥ १३ ॥ पोते हाथे जमे उघामे, करे जीवांरा
ज्यानजी ॥ गृहस्थ उघामने आहार वहिरावे, जद करे
अणहुंता फेनजी ॥ सा० ॥ १४ ॥ साधवीयाने जरुणो
चाढ्यो, तिणरी म करो ताणजी ॥ यांलारे कोई साध ज
के तो, जगलरा ए नाणजी ॥ सा० ॥ १५ ॥ मन करने
जो जरुणो वंठे, तिण नही जाणी परपीरजी ॥ पेंतीसमा
उत्तराधेनमें, वरज गया महावीरजी ॥ सा० ॥ १६ ॥

(१७४)

परनिंदामें रातामाता, चितमें नही संतोषजी ॥ वीर क-
ह्यो दशमा अंगमांहे, तिणमें तेरे दोषजी ॥ सा० ॥ १७ ॥
कहे दीण्या लेतो मो आगल लीजे, उर कने देपालजी ॥
कुणु एहवा सुहस करावे, आचोके उंधी चालजी ॥
॥ सा० ॥ १८ ॥ इण वंधाथी ममता लागे, ग्रहस्तसु ज्ञेल
प थायजी ॥ नसीतरे चोथे उदेसे, दंरु कह्यो जिणरायजी
॥ सा० ॥ १९ ॥ जिमणवारमें वहिरण जावे, आ साधा-
री नहि रीतजी ॥ वरज्यो आचारंग वस्तकलपमें, वळे
उत्तराधेन नसीतजी ॥ सा० ॥ २० ॥ आलस नही आ-
रामें जातां, वैठी पांत विसेंषजी ॥ सरस आहार ह्यावे
जर पातरा, ज्यां लज्जा ठोमी ले ज्ञेपजी ॥ सा० ॥ २१ ॥
चैला करणरी चलगत उंधी, चाला वहोत चलायजी ॥
दियां फिरे ग्रहस्तने साथे, रोकनू दाम दिरायजी ॥ सा० ॥
॥ २२ ॥ विवेक विकलने सांग पहेरावे, ज्ञेलो करे आहा-
रजी ॥ सामगिरीमें जाय वंदावे, फिर फिर हुवे पवारजी
॥ सा० ॥ २३ ॥ अजोगने दीक्षा दीधी ते, जगवंतनी
आज्ञा वारजी ॥ नसीतरोमंरु मूल न मानै, ते विटल हु-
वा विकराखजी ॥ सा० ॥ २४ ॥ विण परलेह्यां पुस्तक
राषे, तो जमे जीवारा जालजी ॥ परे कुंथवा उपजै सां-

(१७५)

करु, जिण बांधी ज्ञागी पालजी ॥ सा० ॥ १५ ॥ जावै
वरस ठमास नीकलियां, तो पहिलो वरत हुवे षंरुजी ॥
नित परले अणमेले तिणने, एक मासरो मंरुजी ॥सा०॥
॥ १६ ॥ ग्रहस्थ साथे कहे संदेसो, तो जेलो हुवे संजोग
जी ॥ तिणने सांध किम सरधीजे, लागो जागने रोगजी
॥ सा० ॥ १७ ॥ समाचार विवरासुध कही कही, सानो
कर ग्रहस्त बोलायजी ॥ कागद लिखावै करी आमना,
परहाथ देवै चलायजी ॥ सा० ॥ १८ ॥ आवण जावण
बेसण ऊठणरी, जायगा देवै वतायजी ॥ इत्यादिक सा-
ध कहे ग्रहस्थने, तो बेहुं बराबर थायजी ॥ सा०॥१९॥
ग्रहस्थने देवे लोट पातरा, पूठा परत विशेषजी ॥ रजो-
हरणाने पूजणी देवे, जित हुवा लेई जेवजी ॥सा०॥३०॥
पूठे तो कहे परठदीया में, कूरुकरुपट मनमांहिजी ॥ का
म पके जव जाय उराले, न मिटी अंतरचाहिजी ॥
॥ सा० ॥ ३१ ॥ कहे परक्या ग्रहस्थने देई, बोले वले अ-
न्यायजी ॥ कह्यो आचारांग उत्तराधेनमें साधु परठे ए
कंत जायजी ॥ सा० ॥ ३२ ॥ करे ग्रहस्थसु सदलो बढ
लो, पंक्ति नाम धरायजी ॥ पूरी पक्षी सगळां वरतांरी,
जेव ले जूला जायजी ॥ सा० ॥ ३३ ॥ थोरो उपध ग्रह-

(१०६)

स्थने दीधां, वरत रहे नही एकजी ॥ चोमासी कर्मन
सीतमें गुंथयो, तिण ठोमो जिणधर्म टेकजी ॥ सा० ॥
॥ ३४ ॥ विण आंकुस जिम हाथी चालै, घोमो विगरल
गामजी ॥ एहवी चाल कुगरारी जाणो, कहेवाने साधु
नामजी ॥ सा० ॥ ३५ ॥ अणकं ता नही ठहुं पाननी, गु
णविण कहे अमे सावजी ॥ आ चरचा अणुजोगडुवा
रमें, विरला परमारथ दाधजी ॥ सा० ॥ ३६ ॥ कह्यो
आचारांग उनराधे नमें, साधु करे चालतां वातजी ॥ उं-
ची त्रीठी दिष्ट जोवै तो, हुवे ठकापरी घातजी ॥ सा० ॥
॥ ३७ ॥ सरस आहार ले विना मरजादा, तो वधे देही
री लोथजी ॥ काच मणि परकास करे जियुं, कुगुरु माया
थोथजी ॥ सा० ॥ ३८ ॥ दवक दवक उतावला चाले,
त्रस थावर माख्या जायजी ॥ इरज्या सुमत जोयाविण
चाले, ते किम साधु थायजी ॥ सा० ॥ ३९ ॥ कपनामें
लोपी मरजादा, लांवा पना जगायजी ॥ इधका राषे दोय
पुर उंमें, वले वोलै मूसावायजी ॥ सा० ॥ ४० ॥ लष्टपुष्ट
कर मांस वधारे, करे विगैरा पूरजी ॥ भाठा परिणामा
नाख्यां निरषे, तो साधपणार्थी डूरजी ॥ सा० ॥ ४१ ॥
उपग्रहण जो अधिकां राषे, तिण मोटो कियो अन्याय-

(१०७)

जी ॥ नसीतरे सोलमे उदेसे, चोमासी चारित जायजी
॥ सा० ॥ ४२ ॥ मूरषने गुरु एहवा मिलिया, ते देखेई कु-
बसी द्वारजी ॥ साचो मारग साध बतावे, तो लफवाने
हुवे त्यारजी ॥ सा० ॥ ४३ ॥ एहवा गुरु साचा करी मा-
ने, ते अंध अज्ञानी बाबजी ॥ फोना पने उतकष्टा ति-
णमें, तो रुले अनंतो कालजी ॥ सा० ॥ ४४ ॥ हलुकर-
मी जीव सुण सुण हरषे, करे ज्ञारीकर्मा ध्रंषजी ॥ सूत-
ररो न्याय निंदा कर जाने, तो कुबे वले विसेषजी ॥
॥ सा० ॥ ४५ ॥

॥ दुहा ॥

ज्ञेष पहख्यो जगवानरो, साधु नाम धराय ॥ आचा-
रमें ढीला घणा, ते कह्यो कटां लमें जाय ॥ १ ॥ त्यांने
वांदे गुरु जाणने, वले कूनी करे पषपात ॥ त्यां जूठाने सा-
चा करण खपे, त्यारि मोटो साल मिध्यात ॥ २ ॥ कुगु-
रुतणा पग वांदने, आगे कुवा जीव अनंत ॥ कुबेने कुव-
सी वले, त्यांरो कहेतां ना आवे अंत ॥ ३ ॥ साधमारग
ठे सांकनो, तिणमें न चाले षोट ॥ आगार नहीं त्यांरे
पापरो, त्यां वरत कीया नवकोट ॥ ४ ॥ ज्ञेवधारी ज्ञाग-
ल घणा, त्यांसुं पले नही आचार ॥ कुण कुण अकारज

(१०८)

कररह्या, ते सुणजो विसतार ॥ ५ ॥

॥ ढाल वीजी ॥

(आदर जीव पिमागुण आदर.—ए देशी.)

कुगुरुतणी चरिचा करशुं, सूतरनी देई साखजी ॥
सुमता आण सुणो जवजीवां, श्री वीर गया ठे ज्ञाखजी
॥ साधमत जाणो इण आचारे ॥ १ ॥ जोथें कुगुरुसें ठा-
कर जाव्या, तो सुण सुण म करो धेपजी ॥ साच छूठरो
करो निवेरो, सूतर सामो देखजी ॥ सा० ॥ २ ॥ जीमण
वारमांहीसुं कोई ग्रसत, ल्यावे धोवणपाणी मांरुजी ॥
पठे आपतणे घरे आण वहिरावे, ते करे नेषने ज्ञांरुजी
॥ सा० ॥ ३ ॥ जाणजाणने साध वहिरे, तिण लोप दि-
यो आचारजी ॥ ते प्रत्यक्ष साहमो आणयो लेवे, त्यांने
किम कहीजे अणगारजी ॥ सा० ॥ ४ ॥ ए अणाचार उ
घारो सेवे, जे साहमो आणयो ले आहारजी ॥ दसमी
कालिक तीजे अधेने, कोई जोवो आंख उघारजी ॥
॥ सा० ॥ ५ ॥ साध साधवी ठवे मात्रे, एकण दरवाजे
जायजी ॥ वीर वचनसुं उदटा परिया, चवके करे अ-
न्यायजी ॥ सा० ॥ ६ ॥ गांव नगर पुर पाटण पामो, ति
णरो होवे एक निकालजी ॥ तिहां साध साधवी नही रहे

(१८९)

नेत्रा, आ बांधी जगवंत पालजी ॥ सा० ॥ ७ ॥ एकण
दरवाजे साध साधवो, जावे नगरी वारजी ॥ तो अप्रती-
त ऊठे लोकांमें, केई वरत जागे हुवे पुवारजी ॥ सा० ॥
॥ ८ ॥ जुदो जुदो निकाल ठे तो पिण, केई जावे एकण
दरवाजजी ॥ धेठा हटक न माने किणरी, वले न माने
किणरी लाजजी ॥ सा० ॥ ९ ॥ एक निकाल तिहां रहि-
णो वरज्यो, तो कियुं जावे एकण पुवारजी ॥ वेवहतक-
लपरे पहिले उदेसे, ते बुधवंत करजो विचारजी ॥ सा० ॥
॥ १० ॥ ग्रसतने घरे जाय गोचरी, जो जमीयो देवे पु-
वारजी ॥ तिहां सुध साधु तो फिरजाय पाठा, जागल
जावे षोल किंवारजी ॥ सा० ॥ ११ ॥ केई जेवधास्यांरे
एहवी सरधा, जो जमीयो देवे पुवारजी ॥ तो धणी नणी
आगन्या लईने, मांहि जावे षोल किंवारजी ॥ सा० ॥ १२ ॥
हाथसुं साध किंवार उग्राने, मांहि जावे वहिरणने आ-
हारजी ॥ इसकी ढीली करे परूपणा, ते विटल हुवा वि-
करालजी ॥ सा० ॥ १३ ॥ किंवार उग्राने आहार व-
हिरणरो, मूळ न सरधे पापजी ॥ कदा न गया तोपण
गया सारिखा, आखर राषी ठे थापजी ॥ सा० ॥ १४ ॥
किंवार उग्राने वहिरणने जावे, तो हिंसा जीवारी था-

(१९०)

यजी ॥ ते आवसगसूतरमांहि वरज्यो, चोथा अधेनरे
मांयजी ॥ सा० ॥ १५ ॥ गाव नगर वारे ऊनरीयो, कट-
क सथवारो तांहिजी ॥ जो साधु रात रहे तिण ठामे, ते
नहि जिणआज्ञामांहिजी ॥ सा० ॥ १६ ॥ एक रात र-
हे कटकमें तिणने, च्यार मासरो ठेइजी ॥ एवेतकटपरे
तीजे उदेसे, ते सुण सुण मकरो षेदजी ॥ सा० ॥ १७ ॥
इपका दोष जाणीने सेवे, तिण ठोको जिणधर्मरी रीत
जी ॥ एहवा जिष्ट आचारी ज्ञागल, त्यांरी कुण करसी
परतीतजी ॥ सा० ॥ १८ ॥ विणकारण आंण्यांमें अंज-
ण, जो घाले आंष मजारजी ॥ त्यांने साधवीयांकेम स-
रधीजै, त्यां ठोरु दीयो आचारजी ॥ सा० ॥ १९ ॥ विण
कारण जो अंजण घालै, तो श्री जिणआज्ञा वारजी ॥
दसमीकालिक तीजे अधेर्न, तो ऊधामो अनाचारजी ॥
॥ सा० ॥ २० ॥ वस्त्र पात्र पोथी पानादिक, जाय ग्रसत
रे घरे मेलजी ॥ पठी विहार करे दै धणी ज्ञानामण, ति-
ण प्रवचन दीधा ठेलजी ॥ सा० ॥ २१ ॥ पठे ग्रसत आंह
मा सांहमा मेलतां, हिंसया जीवारी थायजी ॥ तिण हिं-
सासुं ग्रसतने साधु, दोनुं ज्ञारी हुवे तायजी ॥ सा० ॥
॥ २२ ॥ ज्ञार उपरावे ग्रसत आगे, ते किम साधु थाय

(१९१)

जी ॥ नसीतरे वारमे उदेसे, चोमासी चारित जायजी ॥
॥ सा० ॥ १३ ॥ वले विणपकलेहां रहे सदा, नित अस-
तरा घरमांयजी ॥ उ साधपणो रहिसी किम त्यांरो, जो-
वो सूतररो न्यायजी ॥ सा० ॥ १४ ॥ जो विणपकलेहां
रहे एकणदिन, तिणने रुंरु कह्यो मासीकजी ॥ नसीतरे
दसमे उदेसे, तिहां जोय करो तहतीकजी ॥ सा० ॥ १५ ॥
मातपिताइक सगा सनेही, त्यांरा घरमें देबे खालजी ॥
त्यांने परिगरो साध दिरावै, आ चोमे कुगरुरी चालजी ॥
॥ सा० ॥ १६ ॥ सानीकर साध दिरावे रुपीया, वस्त पां-
चमो ज्ञागजी ॥ वले पूठयां जूठ कपटसुं बोळै, त्यां पहि
र विगाह्यो सांगजी ॥ सा० ॥ १७ ॥ न्यातीखाने दाम दि
रावे, तिणरे मोह न मिटियो कोयजी ॥ वले सार संज्जार
करावे त्यांरी, ते निश्वे साध न होयजी ॥ सा० ॥ १८ ॥
अनरथरो मूत्र कश्यो परिगरो, ठाणांग तीजे ठाणनी ॥
तिणरी साध करे दबाळी, ते पूरा मूठ अजाणजी ॥ सा० ॥
॥ १९ ॥ रित उन्हाले पाणी ठारे, असतरा ठाम मजार
जी ॥ मन मानै जब पाठा सूपै, ते श्री जिणआज्ञा वार
जी ॥ सा० ॥ २० ॥ असतरा ज्ञानमें साधु, जीमे अ-
सणादिक आहारजी ॥ तिणने जिष्ट कह्यो दशमीका-

(१९९)

लिकमें, ठठा अधेन मजारजी ॥ सा० ॥ ३१ ॥ केई सांग
पहिर साधवीयां वाजै, पिण घटमांहि नही विवेकजी ॥
आहार करे जद जके किवारु, वले दिनमांहि वार अने
कजी ॥ सा० ॥ ३२ ॥ ठरने मातरे गोचरी जावे, जब
आमा जके किवारजी ॥ वले साधा कने जावे तांही ज-
रने, ल्यारो विगर गयो आचारजी ॥ सा० ॥ ३३ ॥ साध
वीयांने जमणो चाढ्यो, ते सीजादिक राषण काजजी ॥
उर काम जो जके साधवी, तिण ठीको जिणधर्मरी लाज
जी ॥ सा० ॥ ३४ ॥ आवसगमांहि हिंसा करी जमीयां,
आलोवण पाते तांहिजी ॥ मन करने जमणो नहि वंठे,
उतराधेन पेतीसमांहिजी ॥ सा० ॥ ३५ ॥ उंपध आददे
वहिरि आणे, कोई वांधी राखे रातजी ॥ ते जाय सेले ग्र
सतरा घरमें, पठे नित द्यावे परजातजी ॥ सा० ॥ ३६ ॥
आपरो थको ग्रसतने सुपे, उं मोटो दोष पिठाणजी ॥
वले वीजो दोषवासी राष्यांरो, तीजो अजेणारो जाणजी
॥ सा० ॥ ३७ ॥ वले चोथो दोष पूठयां जूठ वोलै, वासी
राष्यो न कहे मूढजी ॥ केई जेबधारी ठे एइवा जागल,
त्यारै जूठ कपट ठे गूढजी ॥ सा० ॥ ३८ ॥ उंपद आद
दे वासी राष्या, वरतांमें पके वीघारजी ॥ कह्यो दसमी

(१७३)

कालीक तीजे अधेने, वासी राषेतो अणाचारजी ॥सा०॥
॥ ३९ ॥ कई आधाकरमी पुस्तक वहिरे, वले तेहिज ली
धा मोलजी ॥ तेपिण साहमां आण्यां वहिरे, त्यां रे मो
टी जाणजो पोलजी ॥ सा० ॥ ४० ॥ कोई आप कने दी
ष्या ले तिणनें, सांनीकर मेलवे साजजी ॥ पुस्तक पाना
पिकमोल लिरावै, वले कुण कुण करे अकाजजी ॥सा०॥
॥ ४१ ॥ गह्ववासी प्रमुष आगासुं, लिषावै सूतर जाण-
जी ॥ पहिला मोल कराय परतरो, संचकाम दिरावे आ-
णजी ॥ सा० ॥ ४२ ॥ रूपीया मेह्लावे उरतणे घर,
इसमो सहिठो करे कामजी ॥ तेपिण परत आया तिण
हाथें, दिष्या दे मूढे तामजी ॥ सा० ॥ ४३ ॥ पठे गह्व-
वासी विकलांसुं रुतां, परत लिषे दिनरातजी ॥ जीव
अनेक मरे तिण लिषतां, करे त्रस थावररी घातजी ॥
॥ सा० ॥ ४४ ॥ शणविध साधु परत लिषावे, तिण संयम
दीधो षोयजी ॥ जे दयारहित ठे एहवा डुष्टी, ते निश्चे
साध न होयजी ॥ सा० ॥ ४५ ॥ ठकाय हणीने परत लि
षी ते, आधाकरमी जाणजी ॥ तेहिज परत तो साधु व
हिरे, तो जागलरा एह नाणजी ॥ सा० ॥ ४६ ॥ वले ते-
हिज परत टोलामें राषे, आधाकरमी जाणजी ॥ जे

(१९४)

सांमल हुवा ते सघला खुवा, तिणमें संका मत-आणजी
॥ सा० ॥४९॥ आधाकरमीरा लेवाल रुले तो, उत्कृष्टो का
ल अनंतजी ॥ दयारहित कह्यो तिण साधुने, जगोतीमें
जगदंतजी ॥ सा० ॥ ४७ ॥ कोई श्रावक साध समीपे
आए, हरवे वादे पग जादजी ॥ जद साधु हाथ दे तिण
रे माथे, आचोके कुगुरी चादजी ॥ सा० ॥ ४९ ॥ अस
तरे माथे हाथ देवेतो, ग्रहस्थ वरोवर जाणजी ॥ एहवां
विकलाने साधु सरथे, तेपिण विकल समानजी ॥ सा० ॥
॥ ५० ॥ ग्रहस्थरे माथे हाथ दियो तिण, ग्रहस्थसुं की-
वो संजोगजी ॥ तिणने साधु किस सरथीजे, लागो जो-
गने रांगजी ॥ सा० ॥ ५१ ॥ दसविकालिक आचारांग
मांही, दले जोवो सूत्र नसीतजी ॥ ग्रहस्थने माथे हाथ
देवे तो, आ परतप उंधी रीतजी ॥ सा० ॥ ५२ ॥ चेला
करे ते चोरतणी परे, उग पासीगर जियुं तामजी ॥ उज-
वक जियुं तिणने उचकावं, ले जाय मूंक उर गामजी ॥
॥ सा० ॥ ५३ ॥ आठो आहार दिपावे तिणने, कपमादि
क महीं दिपायजी ॥ इत्यादिक लादचं लोज वतावे, जो-
लाने मुंठे जरमायजी ॥ सा० ॥ ५४ ॥ इणविध चेला
दर मत वांधे, ते गुणविण कावो जेबजी ॥ साधपणारो

(११५)

सांग पहिरने, ज़ारी होवै विसेषजी ॥ सा० ॥ ५५ ॥ मुंदा
मुंदावो ज़ेजो कीधो, त्यांसुं पले नही आचारजी ॥ चूष
नतापण षमणी न आवै, जद लेवे असुध पण आहार
जी ॥ सा० ॥ ५६ ॥ अचल अजोगने दिष्या दीधां, तो
चारतरे हुवे पंजजी ॥ नसीतरे उदेसं इग्यारमें, चोमा-
सीरो-रुंजजी ॥ सा० ॥ ५७ ॥ विवेक विकलं बालक बु-
ढाने, पहिरावै सांग सतावजी ॥ त्यांन-जीवादिक पदा-
रथ नवरा, जावक नावे जावजी ॥ सा० ॥ ५८ ॥ सिष
करणो तो निपुण बुधवावो, जीवादिक जाणे तांहिजी ॥
नहीतर एकल रहणो टोलामें, उतराधेन बतीपमांहिजी
॥ सा० ॥ ५९ ॥ केइ दके लीपे हाथांसु थानक, तेषिण
ढंगलिया कूटजी ॥ इसको काम करे त्रिण साधु, पादो
जेवमांहे फूटजी ॥ सा० ॥ ६० ॥ जो दके लीपे थानकने
साधु, त्रिण श्री जिणआज्ञा ज्ञांगजी ॥ तीजा वरतरी ती
जी जावना, तिहां वरज्यो दसमें अंगजी ॥ सा० ॥ ६१ ॥
ठती साधवीयां ठे टोलामें, वले कारण न पंड्यो कोय-
जी ॥ तांहि दोय साधवीयां करे चोमासो, उ दोष उवा-
को जोयजी ॥ सा० ॥ ६२ ॥ दोय साधवी करे चोमासो,
ते जिण आज्ञानें नाहिजी ॥ त्यांने वरज्यो ठे बिहार सू-

(१९६)

तरमें, पांचमा उदेसामांहजी ॥ सा० ॥ ६३ ॥ कारण
विना एकली साधवी, असणादिक वैहरण जायजी ॥
वले ठरने पण एकलनी जावे, ते नहि जिणआज्ञा मांय
जी ॥ सा० ॥ ६४ ॥ वले एकलनीने रहणो वरज्यो, इत्या
दिक वोल अनेकजी ॥ वेतकलपरे पांचमे उदेसे, ते सम
जो आण विवेकजी ॥ सा० ॥ ६५ ॥ कुगुरु एहवा होण
आचारी, साधांसु दे जिरकायजी ॥ आपतणा किरतवसु
करतां, जिणमारग दियो ठिपायजी ॥ सा० ॥ ६६ ॥ इ-
सना कुगरांने गुरु करमाने, त्यारे अज्ञितरमें अंधकार
जी ॥ गुरुमें षोटपाअ अज्ञानी, ते चाट्या ज्ञानम विघार
जी ॥ सा० ॥ ६७ ॥ असुज्ज करम ज्यांरे उदय हुवा जव,
इसना गुरु मिलिया आयजी ॥ दरधवीज होय जावक
बूना, पढे चिहुंगत गोता पायजी ॥ सा० ॥ ६८ ॥ इम
सांजलो उत्तम नरनारी, ठोमो कुगुरुनो संगजी ॥ सत-
गुरु सेवो सुध आचारी, दिनदिन चढते रंगजी ॥ सा० ॥
॥ ६९ ॥ आ सजाय करी कुगुरु जलखावण, सहेर पी-
पारु मऊरुजी ॥ समत आठारे ने वरस चोतीसे, आ-
सोज सुद सातम बुधवारजी ॥ सा० ॥ ७० ॥

(१९७)

॥ दुहा ॥

केइ जेधारी जूलाथका, कररहा जंधी ताण ॥ इवत
वतावै साधरे, ते सूतर अरथ अजाण ॥ १ ॥ त्या साध-
पणो नहि उलष्यो, जूला जम गिंवार ॥ सर्व सावज
त्याग्यो मुखसुं कहे, वळे पापरो कहे आगार ॥ २ ॥ आ
हारपाणी कपका उपरे, रह्या सदा मुरजाय ॥ ए जेधधा
ख्यारे इवत षरी, पिण साधारे इवत नहि कांय ॥ ३ ॥
अ्यार गुणठाणा इवत सही, त्यां नही व्रत लिगार ॥ देस
व्रत गुणठाणो पांचमो, आगे सरवव्रति अणगार ॥ ४ ॥
जो सांधारे इवत हुवे, तो सर्वव्रति कुण होय ॥ त्यांरा
जावजेद प्रगट करुं, ते सांज्जजो सहु कोय ॥ ५ ॥

॥ ढाल ३ जी ॥

(आ अणकंपा जिणआगन्यामें.—ए देशी.)

चोवीशमा श्री वीरजिणेसर, निरदोष आहार
आणीने षायो ॥ सुध परिणाम उदरमें उताख्यो, ति-
णमांही मूरष पाप वतायो ॥ इण पाषंरु मतरु निरणो
किजो ॥ १ ॥ अनंत चोवीशी मुगत गई ते, आहा द्या
याथा दोषण टालो ॥ तिणमांहि पाप वतावै अज्ञाना,
त्यां सगलांरे शिर दीधो आदो ॥ २० ॥ २ ॥ सरव सा-

वज्रजोगरा त्याग करीने, सरवधती सुध साध कहावे ॥
तिरणतारण पुरुपारे अज्ञानी, इत्रतरो आगार वतावे ॥
॥ ५० ॥ ३ ॥ गौतम आददे साध अनंता, साधवीयांरो
वेह न पारो ॥ सधलांरो आहार अधर्ममांहि घाल्यो, ति
ण आंप मीचीने कीधो अधारो ॥ ५० ॥ ४ ॥ साधुरो ज-
नम हुवो जिण दिनथी, कलपे ते वसत वहेरीने लावे ॥
तेपण अरिहंतनी आगन्यासुं, तिणमांहि मूरप पाप व-
तावे ॥ ५० ॥ ५ ॥ वसतर पात्रा रजूरणादिक, साधुरा
उपध सूतरमांहे चाल्या ॥ अरिहंतरी आगन्यासु राष्या,
अधर्ममांहे अज्ञानी घाल्या ॥ ५० ॥ ६ ॥ दसमीकालि
क ठाणाअंगमें, प्रसन व्याकरण उवाई माहो ॥ धरम
उपध साधुरा वरतमें, तिणमांहि दुष्टी पाप वतायो ॥
॥ ५० ॥ ७ ॥ किणही गृहस्थ नीलोतरीने त्यागी, जीवे
ज्यांलग आण वेरागो ॥ साधपणो लेइ इत्रत सरधे, तो
विवेकविकल पायदा कांई लागो ॥ ५० ॥ ८ ॥ अधर्म
जाणे नीलोतरी पाधां, तो पवखाण जागो किण लेखे ॥
धरमें थकां जावजीव त्यागीथी, इणसाहसुं मूरष कियुं
नही देषे ॥ ५० ॥ ९ ॥ किणही गृहस्थ जेजे वस्तु
त्यागीथी, तो अधर्मरो मूल इत्रत जाणो ॥ साधपणो ले-

(१९९)

ई सैववा लागो, ते कियुं न पावे लै लै पचरकाणो ॥६०॥
॥ १० ॥ इवत सरधेने सुस न पावे, तिण जागवरे ठे
जारी कर्मो ॥ मारग बोकने जजर परोया, साधआहार
कीयामें सरधे अधर्भो ॥ ६० ॥ ११ ॥ करे वयावच्च चेला
गुरुरी, कर्मतणी क्रोड तेह षभावै ॥ तीर्थकरगोत्र बंधे उ
त्कृष्टो, पिण गुरुने मूरष पापं बत्तावै ॥ ६० ॥ १२ ॥ दस
वीस चेला परिक्रमणो करने, गुरुरी वेयावच करवाने
आवै ॥ तो गुरुने पाप लगाय अज्ञानी, दुरगतमांय कां
य पोचावै ॥ ६० ॥ १३ ॥ गुरुने पाप लागे वेयावच क-
रायां, सूरतमांहि कठेही न चाड्यो ॥ मूढमतीजीव जा-
रीकरमा, उं पण घोंचो कुरां घाड्यो ॥ ६० ॥ १४ ॥ गुरु-
ने पायांसुं जेलां कीयांमें, चेलांरा कर्म कटे किण लेपे ॥
अन्नितर फूटीने अंध अया ते, सूतर साहभो मूढ मूल
न देपे ॥ ६० ॥ १५ ॥ साध मांहोमांहि देवेने लेवै, वस-
तर पातर आहारने पाणी ॥ तेपिण लीधामें पाप बत्ता-
वै, एहवी कुशातर बोले वाणी ॥ ६० ॥ १६ ॥ दातारने
धर्म सायांने वहिरायां, पिण साध वहिरी हुवा पापसुं
जारी ॥ दातार तिस्थि साध रुवोआ, आ पण सरधा
कहे त्रैषधारी ॥ ६० ॥ १७ ॥ जो प.प लागे साधु आहार

(१००)

कीयामें, तिणरे-पापरो साज दिवो दातारो ॥ तिणरी
आसा राखे क्ण लेपे, जूलारे जूलाथें मूढ गिंवारो ॥
॥ ६० ॥ १७ ॥ साधां तो पाप आठारेही त्याग्या, चोपी
ठे ज्यांरी सुमतिने गुपती ॥ दातार कने सुध जाच वि-
यामें, पाप कठेसुं लागोरे कुमती ॥ ६० ॥ १८ ॥ गुरु दी
प्या देई सिप सिपणी करे ते, निरजरारा जेदमांहे चा-
ट्या ॥ मोह मिथ्यातसुं ज्ञारीकरमा, ए पण परिगरामां
ए घाट्या ॥ ६० ॥ १९ ॥ ठठे गुणठाणे परमाद कहीने,
साधारे इवत थापे पवारी ॥ पूठे तो कहे में सरवविरती
ठां, उंपण जूठ बोले ज्ञेपधारी ॥ ६० ॥ २० ॥ ठठे गुणठा
णे परमाद कह्यो ते, क्णहीक वेला लागतो जाणो ॥
त्रिपे कषाय असज्ज जोग आयां, पिण मूढमती करे उं-
धी ताणो ॥ ६० ॥ २१ ॥ प्रमादे व्रत कहे आहार उपध-
सुं, कररह्या कुबुधी कूनी विषवादो ॥ आहार उपध के-
वली पिण आणे, कठी गयो त्यांरो परमादो ॥ ६० ॥ २२ ॥
अप्रमादी कह्या सातमे गुणठाणे, प्रमाद नही तिण गुण
ठाणा आगे ॥ आहार उपध उवेपिण जोगवता, त्यां सा
धांने परमाद कियुं नही लागै ॥ ६० ॥ २३ ॥ केवली आ
चारे ठदमस्थ आचरियो, केवली त्याग्यो ते ठदमस्थ त्य

(१०१)

गे ॥ आहार उयध केवली जियुं जोगरीयो, तिण साधा-
ने परमाद किएविध लागै ॥ ६० ॥ १५ ॥ साध आहार
करतां चारित साजै, सुध परिणामासुं कटे आगलां क-
र्मो ॥ जद उंधमती कोई अवलो बोलै, घणो षाधां तो
घणो हावै धर्मो ॥ ६० ॥ १६ ॥ पोहर रात ताई साध उं
चे सवदे, धर्मकथा कहै मोटे मंढाणो ॥ उण उंधमती
री सरधारे लेबे, आषी रातमें करणो वषाणो ॥ ६० ॥
॥ १७ ॥ जेणासु साधु करे परलेहण, काटवा कर्म आत-
मने उद्धरणी ॥ उण उंधमती रे सरधारे लेबे, आषोही
दिन परलेहण करणी ॥ ६० ॥ १८ ॥ मरजादासुं आहार
साधाने करणो, मरजादासु करणो वखाणो ॥ मरजादासुं
पभलेहण करणी, समजो समजो शें मूढ अयाणो ॥ ६० ॥
॥ १९ ॥ ठ कारण आहार साधाने करणो, घणो घणो
षासी किए लेबे ॥ ठाईसमा उत्तराधेनमें ठे, वले ठगो
ठाणो मूढ कियुं नही देबे ॥ ६० ॥ २० ॥ कहै धर्म हुवे
साध आहार कीयामें, तो क्यांने करे आहाररा पचषा-
णो ॥ पाप जाणीने त्याग करे ठे, उलटबुडी बोलै एहवी
घाणो ॥ ६० ॥ २१ ॥ साधु काउसगमें त्याग्यो हाकत्रो
चालत्रो, वले सुषसुं न बोलै निरवद वाणो ॥ उण उद्ध

(१०२)

बुद्धीरी सरधारे लेषे, ए पण पापतणा पचषाणो ॥ ३० ॥
॥ ३१ ॥ कोई साध बोलणरा त्याग करी मुनसाजै, धर्म-
कथा सांकी न करे वषाणो ॥ उण उलटबुद्धीरी सरधारे
लेषे, ए पण पापतणा पचषाणो ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ कोई साध
सावाने आहार देवणरा, त्याग करे मन उठरंग आणो ॥
उण उलटबुद्धीरी सरधारे लेषे, ए पण पापतणा पचषा-
णो ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ केई साध साधारी न करे वेयावच,
त्याग करे मन उठरंग आणो ॥ उण उलटबुद्धीरी सर-
धारे लेषे, ए पण पापतणा पचषाणो ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ सा-
धां मूलगुणमें सरब सावज त्याग्यो, तिणसुं नवा पाप न
लागे जाणो ॥ आगलां कर्म काटण साधारे, उतरगुण
ठे दसविध पचषाणो ॥ आ सरधा श्री जिनवर ज्ञापी ॥
॥ ए आंकणी ॥ ३८ ॥ कोई वास वेलादिक करे संथारो,
कोई साध करे नितरोनित आहारो ॥ पापरा त्याग दो-
यांरे लखिवा, पण तपतणो ठे जेदज न्यारो ॥ आण ॥ ३९ ॥
जैणसुं चाट्या जैणसुं जज्ञा, जैणसुं बैठा जैणसुं सूवं
ता ॥ जैण भोजन कियां जणसुं बोट्यां, तिण साधने
पाप न कह्यो जगवंता ॥ आण ॥ ४० ॥ दसमीकालिक

(१०३)

बोधे अथेने, आठमी गाथा अरिहंत ज्ञापी ॥ ठ बोल
साध जैणासुं कीयामें, पाप कहे ज्ञारीकरमा अन्हापी
॥ आ० ॥ ३९ ॥ निरवद गोचरी शिषे सरांरी, सोदारी
साधन जगवंत ज्ञापी ॥ दसमीकालिक पांचमे अथेने,
बाणुंमी गाथा बोले सापी ॥ आ० ॥ ४० ॥ सुध आहार
कीयां साध सदगत जावै, निरदोष दियां जाये सदगत
दाता ॥ दसमीकालिक पांचमे अथेने, पहिला उदेसारी
ठेहली गाथा ॥ आ० ॥ ४१ ॥ सात कर्म साधु ढीळा पा-
ने, सृजतो आहार करे तिण कालो ॥ जगोतीसूतर पहि
ले सुतबंधे, नवमो उदेसो जोय संजालो ॥ आ० ॥ ४२ ॥
आहार करे गुहरी आगन्यासुं, तिण साधुने वीर कहीठे
मोषो ॥ अठारमो अथेन गिनातारो जोई, सांसो काटो
सेटो मनरो धोंबो ॥ आ० ॥ ४३ ॥ सबद रूप गंध रस
फरसरी, साधारें इवत मूल न कायो ॥ सुगकांग अथेन
अठारमें, उहं उवाइ सुतरसायो ॥ आ० ॥ ४४ ॥ साधां
रे इवत कहे पार्वमी, तिण कुमतीरी संगत दूर निवारो ॥
इम सांजळने उत्तम नरनारी, सरववती गुरु माथे धा-
रो ॥ आ० ॥ ४५ ॥

(१०४)

॥ दुहा ॥

समदृष्टि आरे पांचमे, थोरी रिधी अल्प मान ॥ मि
थ्यादिष्टी जोके हुसी, बहु रिद्ध बहु सनमान ॥ १ ॥ स-
मण थोमाने मूढ घणा, पाचमे आरे चेन ॥ ज्ञेष लेई सा
धुतणो, करसी कूना फेन ॥ २ ॥ साधु अल्प पूजा हुसी,
ठाणाअंगमें साष ॥ असाधु महिमा अतिघणी, श्रीवी
र गया ठे ज्ञाष ॥ ३ ॥ कुदेव कुगुरु कुधर्ममें, घणा लो-
क रह्या बंध होय ॥ उअषने निरणो करे, तेतो विरला
जोय ॥ ४ ॥ साधमारग ठे सांकनो, ज्ञोला षवर न कां-
य ॥ जीम दीवे मरे पतंगीयो, तिम पके पगामे जाय ॥
॥ ५ ॥ घणा साधने साधत्री, श्रावक श्रावका लार ॥
उअटा पके जिणधर्मथी, परसी नरक मजार ॥ ६ ॥ म-
नसीनमें में सुणी, गुणविणधारी ज्ञेव ॥ लाषा क्रोनांगमे
सांवटां, नरक परुना देव ॥ ७ ॥ लीधा वरत न पालसी,
पोटी दिष्ट अयांण ॥ तिणने कही ठे नारकी, कोइ आप
म लेज्यो ताण ॥ ८ ॥ आगमथी अवला वहे, साधु ना
म धराय ॥ सुधकरणीथी वेगला, ते कह्या कठालग
जाय ॥ ९ ॥

(१०५)

॥ ढाल चोथी ॥

(चंद्रगुप्त राजा सुणो.—ए देशी.)

सीधा घर आयो साधने, वले उर करवे आगे रे ॥
एहवा उपासरा जोगवै, त्यांने वजरकिरिया लागे रे ॥
तिणने साधु किम जाणियें ॥ १ ॥ आचारांग दूजे क-
ह्यो, महा दुष्ट दोषण ठे तिणमें रे ॥ जो वीरवचन सव
लो करो, तो साधपणो नही तिणमें रे ॥ ति० ॥ १ ॥ सा-
धु अरथे करावे उपासरो, ठायो लिष्यो गृहस्थ बाल रा-
गी रे ॥ तिण थानकमें रहे तेहने, सावज किरिया लागी
रे ॥ ति० ॥ ३ ॥ तिणने जावेतो गृहस्थ कह्यो, दीयो
आचारांग साषी रे ॥ जेबधारी कह्यो सिद्धांतमें, तिणरी
जगवंत काण न राषी रे ॥ ति० ॥ ४ ॥ सिज्यातर पिंरु
जोगवे वले, कुबुद्ध केलवे कपटी रे ॥ धणी ठोरु आग्या
खे उररी, सरस आहारादिकरा लंपटी रे ॥ ति० ॥ ५ ॥
सबलो दोषण लागे तेहने, नसीतमें रंरु जारी रे ॥ अ-
णचारी कह्यो दसवीकालिकें, जगवंतरी सीष न धारो रे
॥ ति० ॥ ६ ॥ अणकंपा आण श्रावकतणी, द्रव दिराव
ण लागे रे ॥ दूजो करणखंरु हुवो व्रत पांचमो, तीजे
करण पांचुही जागै रे ॥ ति० ॥ ७ ॥ गृहस्थ जीवमावण

(१०६)

री करे आमना, जो करे साथ दलादोरे ॥ चोमासीकं-
रु कछो नसीतमें, वरत ज्ञान हुयो पात्रोरे ॥ ति० ॥ ७ ॥
करे बांसादिकगो बाधे, बले कीयां नीज ना चेजरे ॥
बांयो लीप्यो तेहने, कशीजे सारोक्रम सेजारे ॥ ति० ॥
॥ ८ ॥ एहयो वसती ज्ञानवे, ते साथ नही लबलेसो
रे ॥ मासी रुकंरु कछो तेहने, नसोतरे पांचमे उदेसोरे
॥ ति० ॥ १० ॥ पधे परदापरे अकनातने, बजे चंद्रवा
सिक्कोने ताटा रे ॥ साधु अरथे करावै ते ज्ञानवे, ज्यां-
रा ज्ञानादिक गुण न्हाठा रे ॥ ति० ॥ ११ ॥ अ पो तो था
नक ज्ञानवै, त्यां दीया सहाप्रत ज्ञानोरे ॥ ज्ञाने साथ-
पणाथी वेजना, त्याने गुणविणा जणे सांगोरे ॥ ति० ॥
॥ १२ ॥ काच चसमो वरज्यो ते राखीयो, बले जाणे ठे
दोषण थोरो रे ॥ पांचमो वरत धूरो पख्यो, बजे जिण आ-
गन्यारो चोरो रे ॥ ति० ॥ १३ ॥ गृहस्य आयो देवो सो-
टको, हाव जावसुं हरयत हूत्रा रे ॥ विठ्ठावणरी करे आ-
मना, ते साथपणाथी जूत्रा रे ॥ ति० ॥ १४ ॥ गृहस्य
आयो साथ तेजना, कमको वहिरावण लई जावै रे ॥ इण
विद्य वहिरे तेहमें, चारित क्रियविध पावै रे ॥ ति० ॥
॥ १५ ॥ साहमो आयो ले जावै तेदियो, ए दोषण दो-

मुँह-जारी रे ॥ याने टाले केराफत-वीरनां, सेव्या नहीं-
 साध आचारी रे ॥ ति० ॥ १६ ॥ धोवणादिकमें नीलोत-
 री, जीवांसहित-करण जोगा रे ॥ ॥ एहवो वेहरें संके न-
 हीं, ते परजगसुं नही चीनारे ॥ ति० ॥ १७ ॥ एहवो अ-
 न्न पाणी जोगवै, त्यांने साधु किन थापीजै रे ॥ जो सू-
 ताने साचो करो, त्यांने चोरारी पांतळें आपीजै रे ॥
 ॥ ति० ॥ १८ ॥ गृहस्थना सजाय बोल थोकना, साध-
 लिषे तो दोषण लागे रे ॥ लिषायने अणमोदियां, दोष-
 करण ऊपरदा जोगे रे ॥ ति० ॥ १९ ॥ पहिले करण लि-
 ष्यामें पाय ठे, तो लिषायां दोषण उवारो रे ॥ पांच मह्हा-
 व्रत मूलगा, त्यां सधजामें परियाव वारो रे ॥ ति० ॥ २० ॥
 उपध जज्ञवै ग्रहस्थने, उं नही साध आचारो रे ॥ प्रव-
 चन न्याय न मानीयो, लीयो सुगतसुं मारग न्यारो रे ॥
 ॥ ति० ॥ २१ ॥ गृहस्थ उगधरी करे जावता, क्रिया वरत-
 चक्रचूरो रे ॥ सेवग हुवा संसारीया, सावपणाथी छूरो रे
 ॥ ति० ॥ २२ ॥ साता पूजे पूठावे ग्रहस्थरी, श्वरत से-
 वण लागे रे ॥ अणाचारी कल्यो दसवीकालिकें, वले पां-
 चूही महाव्रत जगा रे ॥ ति० ॥ २३ ॥ श्रावकने वले
 श्रावका, करे मांहीमांही कारज रे ॥ साता पूठे विनोवे

(१०८)

धावच करे, ति एमें धर्म परूपै अनारज रे ॥ ति० ॥ १४ ॥
अण्णाचार पूरा नही जलष्या, नव ज्ञांगा किणविध टाले
रे ॥ ग्रहस्थने सीषावै सेवना, लीधा वरत नही संजाले
रे ॥ ति० ॥ १५ ॥ कारण परीयां लेणो कहे साधने, करे
असुध वैहरणरी थापो रे ॥ दातारने कहे निर्जरा घणी,
वली थोरों वतावै पापो रे ॥ ति० ॥ १६ ॥ एहवी जंधी
करे परूपणा, घणा जीवांने जलटा नाषे रे ॥ अणविचा-
री ज्ञाषा बोलतां, ज्ञारीकर्मा जीव न संके रे ॥ ति० ॥
॥ १७ ॥ ज्ञिष्ट आचाररी करे थापना, कहे कहे दूषम
कालो रे ॥ हिवनां आचार ठे एहवो, घणा दोषणरो न
हुवे टालो रे ॥ ति० ॥ १८ ॥ एक पोते तो पाले नही,
बले पाले तिणसुं धेगो रे ॥ दोय मूरष कह्यो तेहने, पहि
लो आचाराग देशो रे ॥ ति० ॥ १९ ॥ पाट वाजोट आ
णे ग्रहस्थरा, पाठा देवणरी नहि नीतो रे ॥ मरजादा
लोपने जोगवे, तिण ठोकी जिणधर्मरी रीतो रे ॥ ति० ॥
॥ २० ॥ तिणने रुंरु कह्यो एक मासनो, नसीतरे उदेसे
बीजे रे ॥ न्याय मारग परूपतां, ज्ञारीकरमा सुण सुण
बीजे रे ॥ ति० ॥ २१ ॥

॥ इति साधारा आचार संपूर्ण ॥

(१०९)

॥ श्री भीखुचरित्र ॥

॥ दोहा ॥

अरिहंत लिहने आयरिया, उवजाया अणगार ॥ ए
पांच पद परमेश्वरु, जपतां जयजयकार ॥ १ ॥ सासन
नायक समरिये, महावीर मतिवंत ॥ मुक्त गया महोटा
मुनि, शकल सिरे शोभंत ॥ २ ॥ पांचे पद प्रणमी करी,
जाव जक्ति जलि आण ॥ कर्म काटणरे कारणे, कहुं
जीखुचरित्र वखाण ॥ ३ ॥ अरिहंतनी लई आजा, व-
ली सुगुरु आजा श्रीकार ॥ गुण गाउं गुणवंतना, ते सां-
जलतां सुखकार ॥ ४ ॥ किहां उपना किहां जनमिया,
परजव पहोता किण ठाम ॥ धुरसुं उत्पति त्यांरी कहुं,
ते सुणजो शुद्ध परिणाम ॥ ५ ॥

॥ ढाल पहेली ॥

(द्विज करे सीता सती रे लाल,—ए देशी.)

तिण कावेने तिण समरे लाल, इण दुसम आरा
मांय रे ॥ सोजागी ॥ जंबूद्विप जतरखेत्रमें रे लाल, म-
रुधरदेश सुखदाय रे ॥ सो० ॥ जाव सुणो जीखुतणारे
लाल ॥ १ ॥ रुदे राखो शुद्ध धार रे ॥ सो० ॥ सुगुरुने स

(११०)

मर्यां थकां रे लाल, वत्तं जेजेकार रे ॥ सो० ॥ ज्ञा० ॥
॥ १ ॥ गाम कंटलियो दीपतो रे लाल, कांठे कोर कद्दाय
रे ॥ सो० ॥ कमठ्जराज करे तिहां रे लाल, वखतसिंध
सोहाय रे ॥ सो० ॥ ज्ञा० ॥ ३ ॥ साह्वबुजी सोजता रे
लाल, दीवादे तस नार रे ॥ सो० ॥ तिहां ज्ञिपनजी आ-
वी अरवतस्या रे लाल, सिंहसुपन दीठो श्रीकारं ॥ सो० ॥
॥ ज्ञा० ॥ ४ ॥ संवत सतरत्यासीसमे रे लाल, आयाढ-
मास शुक्लपक्षमांय रे ॥ सो० ॥ तीखी तिथि तेरस सु-
णी रे लाल, जन्मकढ्याणिक थाय रे ॥ सो० ॥ ज्ञा० ॥
॥ ५ ॥ अनुक्रमे महोटा हुआ रे लाल, एक परण्या नार
रे ॥ सो० ॥ पठे शील दोनुई आदख्यो रे लाल, कहे चा-
रित्र लेस्वां लार रे ॥ सो० ॥ ज्ञा० ॥ ६ ॥ पठे वियोग प
ढ्यो त्रीयातणो रे लाल, सगपण मलता अनेक रे ॥ सो० ॥
ठता जोग ठटकाविया रे लाल, आयो वैराग्य विशेष रे
॥ सो० ॥ ज्ञा० ॥ ७ ॥ संवत अठार आठां वरसमें रे
लाल, लीधो ड्रव्ये संयमजार रे ॥ सो० ॥ गुरु क्रिया रुग
नाथजी रे लाल, पूरो जलख्यो नही आचार रे ॥ सो० ॥
॥ ज्ञा० ॥ ८ ॥ काल केतो वित्यापठी रे लाल, वांच्या
सूत्र सिद्धंत रे ॥ सो० ॥ ठीक पढ्या पठताव्यां रे लाल,

(१११)

एतो न दीसे संत रे ॥ सो० ॥ ज्ञा० ॥ ए ॥ यां थापिता
थानक आदर्या रे लाल, वली आधाकर्मि जाण रे ॥
॥ सो० ॥ मूल राखियामांहे रेवेरे लाल, यां ज्ञांगी ज्ञगवंत
आण रे ॥ सो० ॥ ज्ञा० ॥ १० ॥ विवेक विकल बालक
ज्ञणी रे लाल, मूढता नही शंके लगार रे ॥ सो० ॥ सत
बांधणरे कारणे रे लाल, यां ज्ञांगी ज्ञगवंत कार रे ॥
॥ सो० ॥ ज्ञा० ॥ ११ ॥ नित्य पिंरु लाग्या वोरवारे लाल,
पोथीआंरा गंज ठामोठाम रे ॥ सो० ॥ परिलेह्यां विना
पढियां रेवे रे लाल, एहांरा किणविध सरसे काम रे ॥
॥ सो० ॥ ज्ञा० ॥ १२ ॥ जंरु उपकरणे पातरा रे लाल,
वली वस्त्र उपधि अनेक रे ॥ सो० ॥ अधिका राखे ठे जाण
जाणने रे लाल, यां ब्रूके ठे विनावेक रे ॥ सो० ॥ ज्ञा० ॥
॥ १३ ॥ वली क्रियामा काचा घणा रे लाल, ते कह्यो
कठांलगे जात रे ॥ सो० ॥ समकितरत्न जिन ज्ञापियो रे
लाख, यांने तेपण नाव्यो हाथ रे ॥ सो० ॥ ज्ञा० ॥ १४ ॥

॥ दोहा ॥

विधसु करी विचारणा, वारंवार विशेष ॥ शुद्धमार्ग
खेणो सही, परजव सामो देख ॥ १ ॥ रखे जूठ लागे ला
मोजणी, तो खप करवी वारंवार ॥ सूत्र सवलां वांचवां.

(१११)

जेम संका न रहे लिगार ॥ १ ॥ राजनगर जणतां थकां,
उघमी अज्यंतर आंख ॥ हवे चारित्र लैई शुद्ध पादणो,
ठोमी आतमनुं वांक ॥ ३ ॥ में वैराग्यें घर ठोकियो, न्या
ती जातीरो वांण ॥ इणविध जन्म पूरो कियां, मूल न
होवे कल्याण ॥ ४ ॥ वीरवचन विचारतां, ए निश्रे.नही
अणगार ॥ खप करी समजावुं एहने, वलि पावुं शुद्ध
आचार ॥ ५ ॥

॥ ढाल वीजी ॥

(आ अणुकंपा जिन आझामां.—ए देशी.)

एहवो विचार कियो तिण ठामें ॥ गाढीवात हिया
मां धारी ॥ हरनाथजी टोकरजी जारिमादजी, समजीते
हुआ पुजरेलारी ॥ ज्ञीखुचरित्र सुणो नव्यजीवां ॥ ए
आंकणी ॥ १ ॥ मरुधर देशमें आठ्या तेवारे, मलिया
सोजतसेर मोजार ॥ गुरुने कहे वीरवचन संजालो, आ
पामें नही ठे शुद्धाचार ॥ ज्ञी० ॥ १ ॥ देव अरिहंत ने
गुरु निग्रंथ, केवली ज्ञाप्यो धर्म तंतसार ॥ ए तिनुहिं
रत्न अमूलक जाणो, यां तिनामें जेल म सद्धो लिगार ॥
॥ ज्ञी० ॥ ३ ॥ उरहि वस्तुमें जेल पढ्याथी, रुमी वस्तु
त्रिगने ठे विशेयो ॥ तो पुण्यने पापनो जेल कियाथी,

(३१३)

झांसो हुएतो सूत्रमें देखो ॥ ज्ञी० ॥ ४ ॥ शुद्ध श्रद्धा पण
हाथ न आइ, शुद्ध करणीधी पण अलगा पनिया ॥ आ-
गम न्याय हजी शुद्ध सर्वो, तो राखुं माथे गुरु धरिया
॥ ज्ञी० ॥ ५ ॥ ज्ञेयधास्यां तो मूल न मान्यो, जब ज्ञीखु
मनमां विचाख्यो एम ॥ उतावल कियातो ए नही सम-
जे, धीरे समजाय लेस्यां धरी प्रेम ॥ ज्ञी० ॥ ६ ॥ गुरुने
कहे चोमासो ज्ञेलां करस्यां, चरचा करसुं दोनु रुमी रीत ॥
सूत्र वांचीने निरणो करस्यां, खोटी श्रद्धा ठोरुस्यां विप-
रीत ॥ ज्ञी० ॥ ७ ॥ रुगनाथजी कहे चोमासुं ज्ञेलां कि-
यां, वली महारा चेलाने लेवे समजाय ॥ ज्ञीखु कहे ज
रुवाजने राखो, त्यांने चरचानी खबर पके नही कांय ॥
॥ ज्ञी० ॥ ८ ॥ इणविध उंपाय घणायै किया, पण चर-
चा न कीधी चित्त लगाय ॥ कर्म घणाने बहुल संसारि,
तेतो क्रिणविध आवे ठाय ॥ ज्ञी० ॥ ९ ॥ वली बीजी-
वर मझ्या बगमीमां, कहे थें वीरवचन वीसरीयां ॥ निर-
णय करतां निश्चें न जाण्या, जब ज्ञीखुं तरुके तोरु नी-
सरीया ॥ ज्ञी० ॥ १० ॥ बगमीसुं विहार कियो तिणवे-
ला, वावल वाजवा खागी ताम ॥ अजयणां जाणी ठत्री-
मां बैठा, रुगनाथजी आया तिण ठाम ॥ ज्ञी० ॥ ११ ॥

(११४)

बंदी लौक घणां श्राव्यां शहेरवारे, ते कहे ज्ञीखुने वारं-
वार ॥ टोलो ठोमी मत निकलो वारे, धीरप राखो वातं
विचार ॥ ज्ञी० ॥ १२ ॥ रुगनाथजी कहे वात सुणो हमा
री, नही नजोला इण दुसमकाल ॥ शुद्ध आचार साधु
रो न चाले, हवे ज्ञीखु इणविध ज्ञापें रसाल ॥ ज्ञी० ॥ १३ ॥
॥ दोहा ॥

ज्ञीखु बलता ज्ञापे ज्ञलुं, में किम मानु थारी वात ॥
निरणो कियो सूत्र वांचीने, तिणमें संका नही तीलमा-
त ॥ १ ॥ ठेला दिनलगे चालशे, तीर्थ धर्म अगाध ॥
में चोखो साधुपणो पालसां, अरिहंत वचन आराध ॥
॥ २ ॥ ठतरिमां वेठा थकां, मोह आणयो साक्षात् ॥ म-
नमांहिं चिंता हुद्द, पण गरज न सरी अंसमात ॥ ३ ॥
उदयज्ञाण वोल्या इस्थो, आंसुपच करो केम ॥ टोला-
तणा धणी वाजने, आठी न लागे एम ॥ ४ ॥ किणरो
एक जावे तेरे, चिंता होवे अपार ॥ महारा पांच जाए
परा, गणमां पके विगान ॥ ५ ॥

॥ ढाल श्रीजी ॥

(कामणगारी ठे कामनी रे.—ए देशी.)

फेर वोल्या रुगनाथजी रे, थें जासो कतरीक डूर ॥

(११५)

आगो थारोने पीठो महारो रे, हुंलोकल गावसां पूर ॥
चरीत्र सुणो ज्ञीखुतणुं रे ॥ १ ॥ ए आंकणी ॥ ज्ञीखु
वलतां ज्ञाषिे ज्ञदूं रे, जीवणो केतोएक काल ॥ चोखो
साधुपणुं पालस्यां रे, नही लोंपा जिनवर पाल ॥ च० ॥ १ ॥
वीहार कीयो वगनी थकी रे, हुआ रुगनाथजी पण ला-
र ॥ चरचा करी वरखु मधे रे, ते सांजलजो नरनार ॥
॥ च० ॥ ३ ॥ रुगनाथजी ईशनी कहे रे, ए दुसमकाल
साक्षात् ॥ चोखुं साधपणुं पले नही रे, मानो हमारी वा
त ॥ च० ॥ ४ ॥ ज्ञीखु कहे जिन ज्ञ.पिठुं रे, सूत्र आचा
रांग मांय ॥ ढीला ज्ञागल एम ज्ञाषसी रे, हमणां शुद्ध
न चलाय ॥ च० ॥ ५ ॥ बलसंघयण हीणा करी रे, पूरो
न पाले आचार ॥ आगुच जिनजी इम ज्ञाषियो रे, इम
कहेसे ज्ञेबधार ॥ च० ॥ ६ ॥ साची सूत्रतणी वारता रे,
मानी नही ढगार ॥ समजाव्या समजे नही रे, जब खष्ट
हुआ तेणिवार ॥ च० ॥ ७ ॥ ज्ञीखनजी आदेदे तिहां
रे, तेरे जणा हुआ तैयार ॥ पाठी दिक्षा लेवाजणी रे,
करवा आतमनुं उदार ॥ च० ॥ ८ ॥ आवक पण तिण
अवसरे रे, जोधाणसेरमें ताम ॥ तेरे ज्ञाश्ये पोसा किया
रे, तिणसु दियो तेरापंथ नाम ॥ च० ॥ ९ ॥ पांखरुपंथ

(११६)

झूर कियो रे, देखरह्या अरिहंत ॥ अनेरो पंथ माने नही
रे, जाणीये तेरापंथी तंत ॥ च० ॥ १० ॥ गया देश मेवाम
में रे, केलवासहेर मोजार ॥ आझा लेइ अरिहंतनी रे,
पचख्या पाप अठार ॥ च० ॥ ११ ॥ संवत अठार सतरो
तरे रे, आसाढ शुद पुनेस जाण ॥ संयम वियो स्वामि
जीये रे, करी जिनवचन प्रमाण ॥ च० ॥ १२ ॥ हरनाथजी
हाजर हुता रे, टोकरजी तीखा सुविनीत ॥ परमजक्त
सीख पाटवी रे, इहां राखी पूजनी परतीत ॥ च० ॥ १३ ॥

॥ दोहा ॥

चारित्र लीधो चंपसुं, पांखरुपंथ निवार ॥ ज्रवियण
रे मन जावता, हुआ मोटा अणगार ॥ १ ॥ उदे उदे
पूजा कही, श्रमण निग्रंथनी जाण ॥ तिणसुं पूज प्रगट
थया, ए जिनवचन प्रमाण ॥ २ ॥ वली वंकचूलीयामां
वारता, प्रैपना पठी विचार ॥ अधिक पूजा अरिहंते क-
ही, श्रमणनिग्रंथनी श्रीकार ॥ ३ ॥ तिणसुं पूज पूजा-
विया, दिन दिन अधिक दयाल ॥ उपकार किधा अति
घणा, मठ्या मोहजंजाल ॥ ४ ॥ किहां किहां विचस्था
स्वामिजी, किहां किहां किया उपकार ॥ थोमोमुं प्रगट
करुं, ते सुणजो विस्तार ॥ ५ ॥

(११७)

॥ ढाल चोथी ॥

(आठे लालनी देशी ठे.)

हामोति हुंढारु, वली मरुधरदेश मेवारु ॥ आ ठे
लाल ॥ ए चारुं देशमां आविआजी ॥ १ ॥ पाखरुं उ-
ठ्या अनेक, पूजे सेव्या आणि विवेक ॥ आ० ॥ सूत्र च
रचाना जोरसुंजी ॥ २ ॥ करता परउपकार, पाठा आ-
ठ्या मारवारु ॥ आ० ॥ चरमउपकार हुंढे घणोजी ॥
॥ ३ ॥ चार ज्ञायाने वायां सात, त्यां दिक्षा लीधी पुज्य
रे हाथ ॥ आ० ॥ वैराग्ये घर ठोकियांजी ॥ ४ ॥ चाणो-
द आदे देइ जाण, पीपारताइ पीठाण ॥ आ० ॥ ठेला द-
र्शन दिया पूज्यजी ॥ ५ ॥ गाम नगर करता उपकार,
आठ्या सोजतसेर सोजार ॥ आ० ॥ रायचंदनी ठत्रीमें
उतस्यजी ॥ ६ ॥ हुकुमचंद आठो आयो ताम, पूज्यने
वांग्या सीस नाम ॥ आ० ॥ वोनतितो विधसुं करीजी ॥
॥ ७ ॥ चोमासो कशे सिरियारी माय, पक्कीहांटे विरा-
जो आय ॥ आ० ॥ पूज्ये मानी लीवी वीरतिजी ॥ ८ ॥
वगनी कंटालिये होय, वीनति घणी कीधी जोय ॥ आ० ॥
चोमासारी अरज मानी नहीजी ॥ ९ ॥ पुज्य आया सि-
रियारी चलाय, इंड चोमासो ठाय ॥ आ० ॥ आझा खे

(११०)

इ पकीहाटमां उताख्याजी ॥ १० ॥ जारमलजी खेतजी
उदेराम, रायचंदजी ब्रह्मचारी ताम ॥ आ० ॥ जीवो सु-
नि वैरागी जगजी जक्तिमांजी ॥ ११ ॥ श्रावण मास मो
जार, आवश्यक अर्थ विचार ॥ आ० ॥ लखि लखि शी
ष्यने वतावताजी ॥ १२ ॥ गोचरी फत्या ठाम ठाम, दर्श
न देश काम ॥ आ० ॥ श्रावण शुद्ध पुनम लगेजी ॥ १३ ॥

॥ दोहा ॥

उपमातो आंठी कही, श्रमण निग्रंथने श्रीकार ॥
चोरासी अती दीपती ॥ अनुयोगक्षेपे मोजार ॥ १ ॥ व-
ली दसमा अंग अविकारमां, कही त्रीस उपमा तंत ॥
श्रमणनिग्रंथने सोजती, ज्ञापी गया जगवंत ॥ २ ॥ व-
ली षट्दश दीधी उपमा, बहुश्रुतने श्रीकार ॥ उत्तरा-
ध्ययन अध्ययन झ्यारमें, वीरे कह्यो विस्तार ॥ ३ ॥ इण
अनुसरे उदखो, ज्ञीखुने ज्ञली ज्ञात ॥ उपमा गुण आ-
ठा गणा, त्यारो पार न कोइ पावंत ॥ ४ ॥ गुणवंत गुरु-
रा गुण गाविया, तीर्थंकर नामगोत्र बंधाय ॥ ह्वे उपमा
सहित गुण वरणवुं, ते सुणजो चित्त लाय ॥ ५ ॥

॥ ढाल पांचमी ॥

(हरियाने रंग ज्ञरियाजी.—ए देशी.)

आदिनाथ आदेशरजी, जिनेश्वर जगतारण गुरु ॥

(११९)

धर्म आद्य काठी अरिहंत, इण दुतमअरामां करम
काठ्यांजी ॥ प्रगट्या आदिजिणंद जिंयुं, ए अचरिज
अधिक आवंत ॥ १ ॥ साध नीखु सुखदायाजी, मन
जाया नवियण जीवने ॥ ए आंकणी ॥ स्यामवरण अ-
ति सोहेजी, मन मोहे नेमजिणंद जिंयुं ॥ ज्यारी वाणी अ
मिय समाण, नवियणरे मन जायाजी ॥ चित्त लायां ती
रथ चारमां, मुनीगुण रतनारी खाण ॥ साध० ॥ २ ॥
कालवादी आदि जाणीजी, मत आणी मार्ग उथापवा ॥
कुवध्या केडव्या कुरु, पाखंरु गोचा पोचाजी ॥ कांड
ज्ञान करी गिरवामुनी, चरचा करी किया चकचूर ॥
॥ साध० ॥ ३ ॥ संख उज्वल श्रीकारीजी, पयधारी दोनु
दीपतो ॥ बगने नही डूव लगार, जिंयुं तप जप क्रिया
कीथीजी ॥ कर लीधी आतम उजली, पयइश यतिधर्म
धार ॥ साध० ॥ ४ ॥ कुमुददेशनो घोरोजी, अति सोरो
करे सिरदारनं ॥ नही आणे एर लगार, जिंयुं नवियणने,
थें तास्याजी ॥ उतस्या पार संसारथी, सुखे जासे मुगत
मोजार ॥ साध० ॥ ५ ॥ सूर सिरोमणी साचोजी, न-
ही काचो लरुतां कटकमें ॥ सुवनित अश्व अतवार,
जिंयुं करमकटक दल दीधोजी ॥ जश लीधो जाजो जग

(११०)

तमां, चड्या सूत्रअर्ध्वे श्रीकार ॥ साध० ॥ ६ ॥ हाथी
हृथिणापुर वारोजी, बलधारी दिन दिन दीपतो ॥ वधे
शाठ वरस शुद्ध मान, जियुं तेंयालीस वरसांलगे जाजा-
जी ॥ तपता जातेज तीखा रह्या, त्यांरा पराक्रम पण व
रधान ॥ साध० ॥ ७ ॥ वृखन्न सिंघ खंध ज्ञारीजी, सर-
दारी गायां गणमध्ये ॥ ठेठ ज्ञार वहे ज्ञली ज्ञांत, जियुं
गणज्ञार ठेठ निज्ञायाजी ॥ चढाया तीरथ चुंपसुं, सहु
साधामांहे सोहंत ॥ साध० ॥ ८ ॥ सिंह भृगादिकनुं
राजाजी, अति ताजा दाढा तेजसुं ॥ तेने जीवम जीपे
कोय, जियुं केशरीनी परे गुंज्याजी ॥ सदा धुज्या पांखनी
धाकसुं, थाने गंज शक्यो नही कोय ॥ साध० ॥ ९ ॥
वासुदेव बल जाणोजी, वखाणयो वीरचरित्तमां ॥ संख
चक्र गदा धरणहार, थारा ज्ञान दर्शन चारित्र तीखाजी ॥
नही फीका त्यांकर तेजसुं, पूज्ये पाखंर दिठे निवार ॥
॥ साध० ॥ १० ॥ आखा ज्ञरतनो राजाजी, अति ताजा
सेन्या सज करी ॥ आणे वैरियांरो अत, थे पाखंर सहु
उलखायाजी ॥ हटायां बुद्ध उत्पातसुं, तत्व वताया तंत
॥ साध० ॥ ११ ॥ सक्रेंद्र सिरदारीजी, वज्रधारी सुरमां
सोन्नतो ॥ जखादिकने जीपे जाण, जिम सुप्रवज्र सरि-

(१११)

कारीजी ॥ बलधारी बुद्ध उतपातसुं, पूज्ये पानी पाखंनि
यारी हांण ॥ साध० ॥ १२ ॥ आदित्य उग्यो आकासें
जी, विणासे तिमिर तेजसुं ॥ अधिको करे उद्योत, जियुं-
अज्ञान अंधारो भेटायोजी ॥ बतायो मारग मोक्षरो, घ-
णास घटमां घाली ज्योत ॥ साध० ॥ १३ ॥ चंद्र सदा सु-
खकारीजी, परिवारि ग्रहना घणमध्ये ॥ सोमकारी सोजं
त, जियुं चार तीरथ सुखदायाजी ॥ मन ज्ञायां ज्ञवियण
जीवने, ज्ञोखु ज्ञला जज्ञवंत ॥ साध० ॥ १४ ॥ लोक घणा
आधारीजी, अति ज्ञारी धान करी ज्ञस्थां ॥ ते कोठागार
कहाय, जियुं ज्ञानादिक गुण ज्ञरियांजी ॥ परवरियां पु-
ज्य प्रगट थयां, आधारचूतअ थाय ॥ साध० ॥ १५ ॥
सर्व वृक्षांसां अति सोहेजी, मन मोहे दीसे दीपतो, जंबु
सुदर्शन जाण ॥ जियुं संतामां सीरदारीजी, मत ज्ञारी
ज्ञीखु ज्ञरतमां, हुआ अचरिजकारी सुजाण ॥ साध० ॥
॥ १६ ॥ सीता नदी सिरे जाणीजी, वखाणो वीर सिद्धां-
तमां ॥ प्रांचसो जोजन प्रवाह, जियुं तपज्योते अति ती
खाजी ॥ नही फीका रह्याज फावता, सदाकाळ सुखदाय
॥ साध० ॥ १७ ॥ मेरुनी जंपमा आठीजी, नही काची
कही क्रमालजी ॥ ते जंबो घणुं अत्यंत, औषध अनेक

(११५)

ठाजेजी ॥ विराजे गुण त्यांमें घणा, जियुं बहुश्रुत बुद्धवं
त ॥ साध० ॥ १८ ॥ स्वयंभूरमण समुद्रेजी, पुरों पावरा
ज पहोखो कह्यो ॥ प्रचूत रतन नरपूर, जियुं सागर जेम
गंजीरांजी ॥ सूरवीरां गुण करी गाजता, सूत्र चरचामां
सूर ॥ साध० ॥ १९ ॥ ए षट्दश उपमा आढीजी, ए
सावी सूत्रमां कही ॥ बहुश्रुतने श्रीकार, इणे अनुसारे
जाणोजी ॥ पीठाणो करव्यो पारखुं, ए नीखु गुणरा जं-
नार ॥ साध० ॥ २० ॥ उपमा अनेक गुण ठाजेजी, विराज्या
गादी वीररी ॥ पूज्य पाटलायक गुण गाय, समुद्र जेम
अथागजी ॥ जलथाम जिन जाण्यो नही, गुण पूरा केम
कहाय ॥ साध० ॥ २१ ॥ पाटलायक शीष्य ज्ञाढीजी,
सुहावी प्रकृति सुंदरु ॥ ज्ञारीमालजी घेर गंजिर, पदवी
थिर करी थापीजी ॥ कांइ थापी तेह आचारजे, जाणी
सुविनित सुधीर ॥ साध० ॥ २२ ॥

॥ दोहा ॥

चरम कल्याणक हुज घणुं, तिणरो सुणो सहु विस्ता
र ॥ सरियांरिमां स्वामिजी विराजिया, हवे ज्ञाडवामा
स मोजार ॥ १ ॥ अल्प अशाता फेरातणी, कांइक ज-
णाणी जाण ॥ उर अधिक अशाता न उपनी, पूर्वला पु

(११३)

एय प्रमाण ॥ १ ॥ जेने पूर्वपाप प्रबल हुवे, ते रीबे घणा
दिन रात ॥ एवी अशाता वेदनीयांरे नही, ए पदवीधर
पूज्य विख्यात ॥ ३ ॥ हवे पजोसणा दन परवना, तिन
टंक हुवे वखाण ॥ नरनारी आवे घणा, सुणवा सुंदर
वाण ॥ ४ ॥ शुक्लपद्म सुहामणुं, मास ज्ञाद्रवो जाण ॥
चोथज आइ चांदणी, आयु नेनो आयो पीठाण ॥ ५ ॥
सत्ययोगीने स्वामी कहे, थें आठा शीष्य सुवर्नित ॥
साजदियो थं मुज ज्ञणी, में संयम पाट्यो रुनी रीत ॥ ६ ॥
टोकरजी तीखा हुता, विनयवंत विचार ॥ ज्ञक्ति करी
ज्ञारी घणी, सुविनीत हूआ श्रीकार ॥ ७ ॥ ज्ञारीमाल-
जीसुं ज्ञेक्षप घणी, रहीज रुनी रीत ॥ जाणे पाठल ज्ञव
तणी, लगती हुंती प्रीत ॥ ८ ॥ ए तिनारा साह्यथी, में
पाट्यो संयमज्ञार ॥ चित्त समाध रही घणी, रहीज ए-
कणधार ॥ ९ ॥ उत्तराध्ययन पहेला ध्ययनमें, ज्ञाष्यो
वीरजिणंद ॥ शोष्य सुविनीत हुए सदा, तो गुरुने रेवे
आणंद ॥ १० ॥

॥ ढाल ठही ॥

(पंथीना रे वात कहेने धुरठेहथी रे.—ए देशी.)

देवेरे देवे सीखामण स्वामजी रे, सासण चलावण

(११४)

काम रे ॥ साधजरे साध श्रावकने श्रावका रे ॥ घणा सु
णता तिण ठाम रे ॥ सुणजोरेसुणजोसीख सोहामीतणी
रे ॥ १ ॥ ए आंकणी ॥ मुजनेरे मुऊने जाणता जिणवि-
धि रे, राखता मुज परतीत रे ॥ तिमहिजरे तिमहिज
परती राखजो रे, ज्ञारीमाखजीरी एहिज रीत रे ॥ सु० ॥
॥ २ ॥ आझारे आझा लोपे एहनी रे, दोष लाग्यां काढे
घणवार रे ॥ तिणनेरे तिणने साधु मत सर्वजो रे, मत
गणजो तिरथ भोजार रे ॥ सु० ॥ ३ ॥ आझारे आझा
आराधे एहनी रे, सदा रहेवे शुभनीत रे ॥ सेवारे सेवा
जक्ति करजो एहनी रे, आ जिनसारगनी रीत रे ॥ सु० ॥
॥ ४ ॥ में पदवीरे पदवी दीवी ठे एहने रे, ज्ञारलायक
जाणी ज्ञारीमाल रे ॥ संकारे संका सूत्र म राखजो रे,
एयांमे असल साधारी चाल रे ॥ सु० ॥ ५ ॥ शुद्धे शुद्ध
सा गाने सेवजो रे, अणाचारीसुं रहेजो दूर रे ॥ आ ठे-
ळीरे ठेळी सीखामण धारजो रे, जियुं करम करो चकचूर
रे ॥ सु० ॥ ६ ॥ उतनारे उतनाने वली पासढा रे, कु-
शोखिया परमादि पीढाण रे ॥ आपठंदारे आपठंदा
आपठंके रेवे सहि रे, तिणे ज्ञागी जगवंत आण रे ॥
॥ सु० ॥ ७ ॥ यां पांचुनेरे पांचुने प्रभु निपेधिया रे, ज्ञा-

(३२५)

तानिसीढ त्रिसाल रे ॥ तिथारो संगरे संग परचो कर-
रदो नही रे, आ बांधी जगवंत पाल रे ॥ सु० ॥ ७ ॥
आणंदरे आणंदश्रावके अग्निग्रह दियो रे, जिनमतथी
जे न्यास जाण रे ॥ तिथारी सेवारे सेवाभक्ति करवी
नही रे, पेला बोलाणरा पञ्चस्काण रे ॥ सु० ॥ ८ ॥ वीर
रे वीर जिणंद वखाणिड रे, आणंद अग्निग्रह श्रीकार
रे ॥ थें एहीजरे एहिज रीत आराधजो रे, जिम पाभो
जवजलपार रे ॥ सु० ॥ १० ॥ सघलारे सघला साधने
साधवी रे, राखजो हेत विशेष रे ॥ जिण तीणनेरे जिण
तिणन मत खुंडजो रे, दिक्का देजो देख देख रे ॥ सु० ॥
॥ ११ ॥ कोइ दोषजरे दोष लगावे गणमधे रे, वली कर्म-
वशे बोले कूर रे ॥ काणजरे काण मत राखजो केहनी
रे, प्रायश्चित न लीये तो करजो दूर रे ॥ सु० ॥ १२ ॥
आ दीधीरे दीधी लीखामण स्वामीजी रे, एकांततारणने
ताम रे ॥ उरजरे उर कारण त्यांने को नही रे, तिणसुं
सीजे निकेशल काम रे ॥ सु० ॥ १३ ॥

॥ दोहा ॥

प्रथम वचन श्रीपूज्यना, चरसवचन चमत्कार ॥ लष
देश तो आठो कह्यो, ते सांजलतां सुखकार ॥ १ ॥ शुद्ध

(२२६)

गति जावे जेहना, जैसाइ रहे परिणाम ॥ गंगा नोरपरे
 निरमला, चित्त रहे एकण्ठाम ॥ २ ॥ परमजक्ता शी-
 ष्य आदिदे, ठेठसुधी पूठयो वारंवार ॥ कांइ अशाता
 आपरे, स्वामी कहे नही लिगार ॥ ३ ॥ श्री वीर सुगत
 बिराजिया, सोल पहोर कियो वखाण ॥ इणे दुसम आ-
 राइधकमें, तिमहिंज ज्ञीखु जाण ॥ ४ ॥ वली उपदेश
 दियो क्किणविधें, क्किणविध बोढ्या वाण ॥ ज्ञव्यजीवा
 तुमे सांजजो, चित्तने आणी ठिकाण ॥ ५ ॥

॥ ढाल सातमी ॥

(चतुरंनर वात विचारो एह.-ए देशी.)

जारमलजी आदे साधांजणी रे, श्री पुज्यजी केवेठे
 बोलाय ॥ चरमसीखामण माहेरी रे, सांजजो सुख-
 दाय ॥ जविकरे ज्ञीखु दे उपदेश ॥ १ ॥ ए आंकणी ॥
 मेंतो जावंता दीसां परजवा रे, संका न दीसे कांय ॥ म-
 रणारो ज्ञय माहरे नही रे, ह्यैये हर्ष अथांय ॥ ज्ञण ॥
 ॥ २ ॥ में चारित्र दिर्घ घणा जण ज्ञणी रे, समकित प-
 साइ रुनी रीत ॥ श्रावक श्राविका किया घणा रे, एकंत
 तारणी नीत ॥ ज्ञण ॥ ३ ॥ में जोनां कोधी जुगतसुं रे,
 समजाव्यां नर नार ॥ उणायत रही नही रे, माहारा

(३२७)

मनह मोजार ॥ ज्ञ० ॥ ४ ॥ ॐ षण रेजो निर्मला रे, मो
ह भत करजो लिगार ॥ अरिहंत वचन आराधजो रे,
जिम निश्रें खेवो पार ॥ ज्ञ० ॥ ५ ॥ रायचंद्रजी ब्रह्मचा-
रीने इम केवे रे, तुसे ठो बालक बुद्धवान ॥ मोह मत
करजो माहरो रे, राखजो रुको ध्यान ॥ ज्ञ० ॥ ६ ॥ ब्र-
ह्मचारी कहेवे स्वामिने रे, आप पधारो शुभ्रगतिमांय ॥
पंकितमरण करो ज्ञो रे, हुं मोह आणु किण न्याय ॥
॥ ज्ञ० ॥ ७ ॥ वद्री पूज्य वाणी इणविध वदे रे, ॐ आ-
राधजो आचार ॥ इर्या ज्ञापाने एखणा रे, लोपजो मती
लिगार ॥ ज्ञ० ॥ ८ ॥ जंरु उपकरण लेतां मेलतां रे, प-
रठतां पुंजतां ताम ॥ जयणा किजो जुगतसुं रे, जिम
सीजे आत्म काम ॥ ज्ञ० ॥ ९ ॥ शीष्य शीष्यणी उपक-
रण उपरे रे, ममता म किजो कोय ॥ ममता मोह कि-
यांथकां रे, करमतणुं बंध होय ॥ ज्ञ० ॥ १० ॥ पुदगल
ममता कोइ मत करो रे, इण ममतासुं दुःख थाय ॥
संमता सदाइ राखजो रे, जिम जावो वेगा मुगतगढ
मांय ॥ ज्ञ० ॥ ११ ॥ प्रथम जक्ता शीष्य पाटवी रे ॥
तव बोले एवी वाय ॥ विरह पके दर्शनतणुं रे, तव पूज्य
बोझा सुखदाय ॥ ज्ञ० ॥ १२ ॥ ॐ संयम आराधी सर

(११७)

थसो रे, सुजयी महोटा अणगार ॥ महाविदेहखेत्र म-
ध्ये रे, घारा देखजो दीदार ॥ ज० ॥ १३ ॥

॥ दोहा ॥

सत्ययोगी कहे श्रीपूज्यने, आप जासो जीकरे मां-
हे ॥ स्वामि कहवे सुणो साधजी, महारे जीकतणी न-
ही चाह ॥ १ ॥ पुद्गलिकसुख ठे पावला, में ज्ञोक्त्या अ-
नंतीवार ॥ त्यांरी वांठा मूल करुं नही, माहरे जावुं मु-
क्त मोजार ॥ २ ॥ सकाम मरण करी स्वामिजी, ए पं-
क्षितमरण पीठान ॥ आलोयणा आठी करी, हुइ गया
शुद्ध सुजाण ॥ ३ ॥ सदा निर्मला था स्वामिजी, पण म-
रणअंत विशेष ॥ नरमाइरह घणी, परजव सामुं देख
॥४॥ आलोयणा क्णिविध करे, तिणविधना हता जाण ॥
वचन अमुलक वागरे, ते सुणजो चतुरसुजाण ॥ ५ ॥

॥ ढाल आठमी ॥

(हवे राणी पदमावती.—ए देशी)

अरिहंत सिद्धनी साखसुं, वरुा शीष्य सुवनीत ॥
बली सत्ययोगीरी साखसुं, वचन वदे रुमी रीत ॥ सुण
जो आलोयणा स्वामितणी ॥ १ ॥ ए आंकणी ठे ॥ चो-
रासीजाव जीवायोनने, खमावुं करी खांत ॥ राग छेप

(११९)

नही माहरे, ते देखीरह्या अरिहंत ॥ सु० ॥ १ ॥ शीष्य
सुविनीत हुच्या घणा, केई कुशीष्य अविनीत ॥ कठण
वचन कह्या तेहने, खमावुं रुकी रीत ॥ सु० ॥ ३ ॥ सा-
धवियां सतियां मध्ये, कहि करकी विचार ॥ कठण सी
ख दीधी हुवे, ते खमावुं वारंवार ॥ सु० ॥ ४ ॥ श्रावकने
वली श्राविका, केईकाने करमा देख ॥ कठण वचन
किया हुवे, ते खमावुं तुं विशेष ॥ सु० ॥ ५ ॥ चार ती-
र्थने शुद्ध चलावियां, सीख दीधी सुखदाय ॥ करको का
ठो लागो हूवे, त्यांने देजो खमाय ॥ सु० ॥ ६ ॥ सैं चर
चा कीधी चूपसुं, घणासुं ठामठाम ॥ कठणवचन कह्या
जाणी तेहने, खमाव्या लेई लेई नाम ॥ सु० ॥ ७ ॥ जि
नमार्गना द्वेषी ठे घणा, ते कूकी करे बकवाय ॥ खेद
आव्यो हुवे किण उपरे, ते सहने देजो खमाय ॥ सु० ॥
॥ ८ ॥ त्रस थावर आदे जीव ठे घणा, त्यांरी हिंसा ला
गी-होय ॥ मन वचन काया करी, मिठाडुकरुं सोय ॥
॥ सु० ॥ ९ ॥ क्रोध मान सायां करी, लोत्र जय वस
होय ॥ जे कोइ जुठ लागो हुए, मिठाडुकरुं सोय ॥
॥ सु० ॥ १० ॥ कोइ अदत्त मुने लागो हुए, सुता जान-
ता कोय ॥ मभता धरी होवे मंशुनधी, ते आलोयणखा

(१३०)

ते जोय ॥ सु० ॥ ११ ॥ शीष्य शीष्यणी वस्त्रपात्र उपरें,
मूर्ठा कीधी देख ॥ मन वचन काया करी, मिठाडुक्कं
विशेष ॥ सु० ॥ १२ ॥ एहवी आलोयणा सुणी, आणे
मन वैराग ॥ तेपण कर्म खपा वे आपरा, पामे सुख अ-
थाग ॥ सु० ॥ १३ ॥

॥ दोहा ॥

पांचे आश्रव मांहेलो, लागो हुए कोश्वार ॥ व्रत
सांज्या स्वामिजी, आलोया अतिचार ॥ १ ॥ वसा शी
ष्य सुवनीतरी, जुगती मलीज जोरु ॥ लाहारे कांइ रा-
खी नही, काटवा करम कठोर ॥ २ ॥ थोडी अज्ञाता फे
रातणी, जेर असाता नही तिणवार ॥ पट शीष्य सेवा
साचवे, एवां पुण्य संज्या सार ॥ ३ ॥ आज्ञाउपर आ-
दरी, ज्ञीखु जलेज ज्ञाव ॥ जन्म सुधास्यो जुगतिसुं, जा-
णे तरणरो दाव ॥ ४ ॥ सखरी करी संलेषणा, अणसणुं
अधिकार ॥ ज्ञान धरि जियण सुणो, आदस अंग नि
वार ॥ ५ ॥

॥ ढाल नवमी ॥

(आवियो रावण.—ए देशी.)

ज्ञाद्रवा शुक्लपंचमि प्रगटी, चोथ जगवत चउवि-

(३३१)

हार ठावे ॥ अशाता अधकी तृषातणी उपनी, तोहि
सूर कायरपणुं नाहीं लावे ॥ कररहो जीव तुं जगति
ज्रीखुतणी ॥ १ ॥ ए आंकणी ॥ पारणुं कियो पांचम प्र-
भातरो, औषध अदपसुं अहार लीयो ॥ तेपण अहार
ससु नही प्रगम्यो, तिणे दिन तीन अहाररो त्याग कि-
यो ॥ क० ॥ २ ॥ सातम अठस अहार ले अदपसुं, त-
तक्षण त्याग तो करलेवे ॥ पुद्गल स्वरूपतो पूज्य पिता-
णिने, आशा बांठा सहु मेढदेवे ॥ क० ॥ ३ ॥ खरेम-
ते कहे खेतसी खांतकर, तरततो त्यागरो नाही केणो ॥
पूज्य कहे देह पातली पाम्बी, तेरस दिनतो अणसण
लेणो ॥ क० ॥ ४ ॥ वीरधो शेठतो श्रावक सनमुखे, वि-
विध प्रकारे सुखमी आपे ॥ पूज्य कहे श्वा नही माहरे,
थिर करी मोक्षसुं प्रीत थापे ॥ क० ॥ ५ ॥ जाडवा शु-
क्लपक्ष नवमीतणे दिने, पूज्य कहे आहारतो त्याग लेजं ॥
सत्ययोगी कहे मुऊ हाथरो, चाखिए, घरमआहार
थोमो आण देजं ॥ क० ॥ ६ ॥ अदपसो आहार लाव्या
स्वामि खेतसी, चाख करत ततक्षण त्याग कीधो ॥ ए-
तो मन राखुं सुविनीत शीष्यतणुं, पण श्वासुं आहार
त्यां नाही लीधो ॥ क० ॥ ७ ॥ दशमतणे दिन परमत्र-

(१३१)

गता शीष्य, पूज्यजी आहार ल्यो एम ज्ञापे ॥ चादीस *
चावल दश मठरे आसरे, वीनती मानोने तेह चाखे ॥
॥ क० ॥ ७ ॥ इग्यारसे तो पूज्य आहार त्यागी दियो,
अमल पाणीरो आगार राख्यो ॥ हवे सुऊआहार लेता
मत जाणजो, वचन अमुलक एन ज्ञाख्यो ॥ क० ॥ ८ ॥
सनमुख पधारियां तावसो आवियो, वारस वेढो थिर
कर ठायो ॥ सक्ति इसी रही आहार क्रियाविना, ए अ-
चरिज अधिको आयो ॥ क० ॥ १० ॥ जीवण आठे अरज
कीधी हाटनी, तोही पूज्य पकीहाट आय वेठा ॥ से-
ण सीखाकिळ विखराम तिहां लियो, स्वामितो मनसां
हे अधिक सेंठा ॥ क० ॥ ११ ॥ सुखे सुता देखी पूज्य
परमगुरु, रिख रायचंद्र आए एम बोले ॥ कृपातो कि-
जियं दरिद्राण दिजिये, तामतो पूज्यजी नयन खोले ॥
॥ क० ॥ १२ ॥ पूज्यजुं वीनवे पराक्रम हीणा पड्या, ब्र-
ह्मचारी विनयसुं एम बोले ॥ केसरीनीपरे वयण हीयके
धरे, ताम ते आपरो तेज तोले ॥ क० ॥ १३ ॥

॥ दोहा ॥

बोलाव्या ज्ञारीमालजी ज्ञणी, वडी खेतसी सुजा-
ण ॥ याद करतां आविया, चटके उजा आण ॥ १ ॥

(१३३)

अरिहंत सिद्ध प्रणमी करी, पोतेज किया पञ्चस्काण ॥
 तिन आहाररा त्याग जावजीव ठे, उचे स्वर बोआ इम
 वाण ॥ २ ॥ प्रथम जगताशीष्य इम कहवे, केम न रा-
 खयो असदरो आगार ॥ स्वामि कहे आगार किमो रा
 खणो, किसी करवी देहीरी सार ॥ ३ ॥ वारस दिन वे-
 लामध्ये, दोय घडी दिन जाण ॥ कस्यो संघारो स्वामी-
 जी, मनसां उजस आण ॥ ४ ॥ खवर थइ अणसणतणी,
 घणा आव्या दर्शन काज ॥ वैराग्य वध्यो अति घणो,
 कहे धन धन ए मुनिराज ॥ ५ ॥

॥ ढाल दहामी ॥

(ज्ञव्यजीवां तुमे जिनधर्म उलखो.—ए देशी.)

कोइ कहवे संघारो सीजे स्वामीतणो, तिहांलगे सा
 रे होका चा पाणीरा पञ्चस्काण ॥ कोइ कहे बुशीलरा त्या
 ग ठे, घणे ठोड्याहो ज्ञान समता आण ॥ ज्ञव्यजीवां
 तुमे वांदो जीखु जावसुं ॥ १ ॥ ए आंकणी ॥ कोइ अस
 आरंज नही आदरे, कोइकरे हो ठकाय हणवारा त्या-
 ग ॥ केइकरे लीलोतरी खाणी नही, इत्यादिक हो हुठ
 अत्यंत वैराग ॥ ज० ॥ २ ॥ केइ धर्मतणा द्वेषी हूंत, ते
 पण अवरिज हो पाम्या तेणीवार ॥ अनम्या पण आ-

(२३४)

वी नस्या, तिणेपण जाण्यो हो ए मार्ग तंतसार ॥ ज्ञ० ॥
॥ ३ ॥ पकिमणुं किया पठे कहे पूज्यजी, शीप्यने कहे
हो विधसुं करो वखाण ॥ शीप्य कहे वखाणरो सुं विशेष
ठे, पूज्य वोढ्या हो पाठा अमृतवाण ॥ ज्ञ० ॥ ४ ॥
क्यांइ आर्याये अणसण लियो होवे, तिण ठामें हो जाय
करो वखाण ॥ मुऊ अणसणमें उठरंगसुं, उपदेश देयो
हो महोटे नंकाण ॥ ज्ञ० ॥ ५ ॥ वखाण कियो विस्तार
सुं, सुखे सुता हो पाठली रातमांय ॥ जेतोजी आया स-
मायक करवाजणी, तिहां प्रणम्या हो पूज्यजीरा पाय
॥ ज्ञ० ॥ ६ ॥ गुणग्राम किया त्यां अतिघणा, धन धन
कह्वे हो आप महोटा अणगार ॥ पूज्य कह्वे परिणाम
चोखा साहरा, तिणरी संका हो मत आणजो लिगार
॥ ज्ञ० ॥ ७ ॥ आपें पाणी पीवो पूज्यजी, पहोर दिन हो
जाजेरो आव्यो जाण ॥ चरमशब्द चारुं कहा, अच-
रिजकारी हो वोढ्या अमृतवाण ॥ ज्ञ० ॥ ८ ॥ साधु
श्रावक सुणतां कह्यो, सुंसव्रत हो करावो सेहेरमांय ॥
सामा जावो साध आवेअठे, आरीजयां हो आवे ठे च
हाय ॥ ज्ञ० ॥ ९ ॥ चोथो शब्द इसनो कह्यो, धीरे बो-
ध्या हो तिणरी विगत न कांइ ॥ ज्ञ० ॥ १० ॥ ज्ञारीमाल

(१३५)

श्री स्वामि इत वीनवे, थाने हो इजोहो स्वामी सरणा
चार ॥ किएहीमांहे मोह मत राखजो, आप कियो हो
घणा जीवारी उंछार ॥ ज० ॥ ११ ॥ अवधिज्ञान उपनुं
न जाण्यो, तिणसुं पाठो पूठयो नही लिगार ॥ इहां जा
ण्यो मन साधामें गयो, पाठो नहि कियो इण वातरो
विचार ॥ ज० ॥ १२ ॥ घणा गामारा श्रावक श्राविका,
दरसन करवा हो आव्या बहु ठाठ ॥ चरमलठव कियो
चूपसुं, इसको हूँ हो सरियालीमें ठाठ ॥ ज० ॥ १३ ॥
॥ दोहा ॥

पालीसुं चाढ्या पाधरा, दोय साध आया तिणवार ॥
रिख वेणीदासने कुशलजी, देखी अचरिज पास्या नर
नार ॥ १ ॥ पम प्रणम्या श्री पूज्यरा, जब दियो माथे
हाथ ॥ साता पूठी पाठा निकढ्या, पण मुखसुं न की-
धी वात ॥ २ ॥ इण दुसस आरा तेहमें, अवध वागरि-
यो नही जात ॥ पण संयम आराध्यो स्वामीजी, तिण-
सुं कही अढपसी वात ॥ ३ ॥ हुवे वैश्यानीक देवता, त
एने अवध उपजे आय ॥ इण वातमें संका नही, ज्ञा-
षि गया जिनराय ॥ ४ ॥ इणलेखे पूज्यजीतणे, अवध-
ज्ञान उपनुं आय ॥ निश्रे तो जाणे केवली, पण संका न
दीसे कांय ॥ ५ ॥

(२३६)

॥ ढाल इग्यारसी ॥

(हासको स्रजस घणुं.-ए देसी.)

दोइ साध आया तिकेरे, बोले धे करजोरु ॥ दरशन
दीठा दयादरा रे, पुग्या मारा मनना कोरु ॥ ज्ञीखु ज्ञ-
जो ज्ञावसु रे ॥ १ ॥ ए आंकणी ठे ॥ रिख देणीदास इम
विनवे रे, आने होजो सरणा चार ॥ तुम सरणा सुऊ
ज्ञवोज्ञवे रे, होजो वारंवार ॥ ज्ञी० ॥ २ ॥ जेशोही सार
ग जिनतणे रे, तेतोही जमायो आप ॥ दिनदिन अधि-
का दीपिया रे, टाट्या घणारा संताप ॥ ज्ञी० ॥ ३ ॥ अ
स्तुति अरिहंत सिद्धतणी रे, संज्ञलावी श्रीकार ॥ जाणे
ज्ञक्ति कठेशी ज्ञीखुतणी रे, इण अवसर सोजार ॥ ज्ञी० ॥
॥ ४ ॥ एटले आवी तिन आरजियां रे, वखतु जीजुमा
दाइजी जाण ॥ अचरिज अधिक उपनुं रे, पूज्ये वात
कही ते गलिआण ॥ ज्ञी० ॥ ५ ॥ चार तोरथ ज्ञले ज्ञाव
सुं रे, देखे दरिशाण दीदार ॥ ज्ञक्ति करे ज्ञीखुनली रे,
जाणी अवसर सार ॥ ज्ञी० ॥ ६ ॥ वेठा हुआ जिएव-
संरं रे, ध्यानाशन श्रीकार ॥ जाणेके जिनजी विराजिया
रे. न जाणी अशाता विगार ॥ ज्ञी० ॥ ७ ॥ तेरे खरी
त्यारी हुइ रे, जाणे देवविमान ॥ तंतोतंत मिदयो इस्यो

(१३९)

रे, पूज्य वेठा ठोञ्ज्या प्राण ॥ ज्ञी० ॥ ७ ॥ शुक्लपक्ष सो-
 हासखो रे, भास जादरवा मांय ॥ तेरस तिथी दिन पाठ-
 लो रे, आसरे दोढयहोर गणाय ॥ ज्ञी० ॥ ८ ॥ प्रथम
 पद परमेस्वरू रे, त्यांरा कळ्याणक पांच प्रकार ॥ इणविध
 कळ्याणक त्यांरा हूआ रे, इण दुसमकाल भोजार ॥
 ॥ ज्ञी० ॥ ९ ॥ सिरियारीमें स्वासिजीये रे, चावी कीधी
 ठाम ठाम ॥ जन्म सुधाखो युगतसुं रे, इहांरो लीजे नि
 तप्रते नास ॥ ज्ञी० ॥ १० ॥ साधतो ज्ञीखु सारखा रे,
 आखा नरतरे मांय ॥ हुआने होसे वली रे, आज न
 कोय देखाय ॥ ज्ञी० ॥ ११ ॥ सोधंतातो पावे नही रे, ज्ञी
 खु सरीखा साध ॥ करखो काम पकली चरचातणुं रे,
 तिणवेता आवसे याद ॥ ज्ञी० ॥ १२ ॥

॥ दोहा ॥

त्यालीसा वरसांलगें, कांइक जाजेरो जाण ॥ संयम
 पाट्यो स्वासिजी, समतारस घट आण ॥ १ ॥ दिनदिन
 अधिका दिपोया, तेजप्रताप पीडाण ॥ जिनमार्ग वता-
 व्यो जुक्तसुं, अखंरु वरतावी आण ॥ २ ॥ आख्याआद
 इंद्गीतणो, रह्यो अधिको तेज ॥ शरीर निरोगो निरम-
 लो, दीठे उपजे हेज ॥ ३ ॥ किया चोमासा चूपसु, चा-

(२३८)

तुरने चादीस ॥ जवज्जीवंश प्रागरा, घणा मेठ्या रा-
गने रीस ॥ ४ ॥ क्रियां क्रियां चोमासां क्रियां, क्रियां
क्रियां कियो उपकार ॥ नाम लेइ नरणु कहुं, ते सुणजो
वस्तार ॥ ५ ॥

॥ ढाल वारमी ॥

(श्रें मन मोह्या महावीरजी.-ए देशी.)

ठ चोमासा क्रिया केलवे, सतरे एकवीसे जाणजी ॥
पचवीसे अरुतीसे उंगणपचासमें, लीजो अटावने पी-
ठाणजी ॥ सुणजो चोमासा स्वामीतणा ॥ १ ॥ ए आं-
कणी ॥ तिणठामे उपकार हूठ घणो, मोकमसंधजी
ठाकुर जाणजी ॥ दर्शन करता दयालरा, वली सुणता
आवी वखाणजी ॥ सु० ॥ २ ॥ सात चोमासा लिरियारी
क्रिया, उगणीसे वावीसे उगणत्रीसे जोयजी ॥ उगणचा-
लीस वायालीस एकावने, साठे चरमकट्याएक होय
जी ॥ सु० ॥ ३ ॥ सात क्रिया पालीमां पूज्यजी ॥ तेवी-
से तेत्रीसे जाणजी ॥ चालीसे चुमालीसे वावने, पंचाव-
ने उंगणसाठे वखाणजी ॥ सु० ॥ ४ ॥ पांच चोमासा
क्रिया खेरवे, ठत्रीसे वत्रीसे विचारजी ॥ एकताली ठेता
झीसे चोपने, तिहां कियो घणुं उपकारजी ॥ सु० ॥ ५ ॥

(१३९)

बगनीमें पूज्य विधसुं किया, तीन चोमासा श्रीकारजी ॥
सत्यावीसेने त्रीसांमंजी, तीजी ठतीसे लेजो विचारजी ॥
॥ सु० ॥ ६ ॥ नाथद्वोआरामें नीका किया, तीन चो-
मासा तेतीकजी ॥ त्यालीसे पचासे ठपने, जेयांरी रुनी
राखजो ठीकजी ॥ सु० ॥ ७ ॥ कंटादियामांयें कीया
किवा, पूज्य कोया चोमासा दोयजी ॥ चोवीसा अठावी
सा वरसमां, जिहां जन्मकट्याणक होयजी ॥ सु० ॥ ८ ॥
पीपारुमें पाखंकी हुता घणा, दोय दीया चोमासा ठाय-
जी ॥ चोत्रीसे पीसतालीसा वरसमें, घणुं दियो मिथ्या-
त मिटायजी ॥ सु० ॥ ९ ॥ गढरणतज्जमर किदो ति-
हां, तलेटी माधुपुर मोजारजी ॥ एकतीसे अकतालीसे
दोनू किया, तिहां अधिक हुड उपकारजी ॥ सु० ॥ १० ॥
दोय चोमासा किया पुरसहरमें, तिहां उपकार जाजेरो
जाणजी ॥ शेनालीसे सतावने, ते गुण लेजो चतुरसुजा-
णजो ॥ सु० ॥ ११ ॥ अठारे वरसें वरबु कियो, वीसें रा-
जतगर विचारजी ॥ पेंतीसें आमेटपा दुसेंतीसमे, तेपने
सोजतसहर मोजारजी ॥ सु० ॥ १२ ॥ पन्नरे गाममें किया
पूज्यजी, चुमालीस चांमासा सारजी ॥ एतो परमजगता
शीष्य पाटवी, घणा रखा पूज्यरे द्वारजी ॥ सु० ॥ १३ ॥

(२४०)

॥ दोहा ॥

आद हुआ आदिसरु, आदिनाथ अरिहंत ॥ तीजा
आरा तेहमां, मुक्त गया मतीवंत ॥ १ ॥ त्यां आद का-
ढी जिनधर्मनी, जुगलियां वारो मिटाय ॥ संसारीने ध-
र्मनी, दीधी रीत बताय ॥ २ ॥ आद काढी अरिहंत
जियुं, नीखु नलाज साध ॥ इण दुसस आरामध्ये, ली-
आ अरिहंतवचन आराध ॥ ३ ॥ नव्यजीवरां जाग-
सुं, कियो गणो उद्योत ॥ मति श्रुतश जोरसुं, घण घट
गाली जोत ॥ ४ ॥ उपकार कीधो अति घणुं, ते पूरो के-
म केवाय ॥ पण थोमोसो प्रगट करुं, ते सुणजो चित्त-
लाय ॥ ५ ॥

॥ ढाल तेरमी ॥

(पूज्यजी पधारो हो नगरी सेविया.—ए देशी.)

साध साधवी श्रावक श्राविका, ए थाप्या तीरथ
चार हो ॥ महामुनि ॥ जिनमारग जमाथो मुनीवर जु-
क्तसुं, घणुं पाखंरु दियो नीवार हो ॥ महा० ॥ थं नद्वाने
अवतस्था हो नीखु नरतक्षेत्रमां ॥ १ ॥ ए आंकणी ॥
लोकालोक नवतत्वतणा, वली दया दान दीपाय हो ॥
॥ महा० ॥ यांरा नेद यथातथ्य जाण्या, जिनवर जियुं

(१४१)

दिया जमाय हो ॥ महा० ॥ थें० ॥ १ ॥ चारित्र दियो
एकसोतीन आसरे, सघलाने संवेग चढाय हो ॥ महा० ॥
केइ पाखंरुमांहेसु खांचने, आण्या मारगमांय हो ॥ म
हा० ॥ थें० ॥ ३ ॥ जोना कीधी मुनिवर जुक्तसुं, स-
हस अणतीस आसरे गुणाय हो ॥ महा० ॥ निरणु न्या
थ अताव्यो निर्मलो, जाणे ज्ञाष गया जिनराय हो ॥
॥ महा० ॥ थें० ॥ ४ ॥ समकित शुद्धस्वरूप बतावि-
जं, निजगुण परगुण न्याय हो ॥ महा० ॥ सावद्य निर्व-
द्य पीठाण न्यारा किया, नही दीसे किणमतमांय हो ॥
॥ महा० ॥ थें० ॥ ५ ॥ आदोति दुढारु वली कठ देसमें,
मरुधर देश सेवारु हो ॥ महा० ॥ घणा रात दिवस रटे
रामनाम जियुं, आप इशमो कियो उपकार हो ॥ महा० ॥
॥ थें० ॥ ६ ॥ परवचन करे परजावना, शुद्ध मारग देवे
देखाय हो ॥ महा० ॥ ज्ञाताअंगमें अरिहंते ज्ञाखीजं,
तीर्थकरनामगोत्र बंधाय हो ॥ महा० ॥ थें० ॥ ७ ॥ इ-
ण लेखे आपरे अति उपतो, बंध्यो दिशे तीर्थकरनाम
गोत्र हो ॥ महा० ॥ धर्मआद काढी अरिहंत आदिना
थ ज्युं, कीयो अत्यंत उद्योत हो ॥ महा० ॥ थें० ॥ ८ ॥

(२४२)

आप इण्जवे पण उत्तम थया, परज्वमें पण शोजाय
हो ॥ महा० ॥ उत्कृष्टो अनुपम मोक्ष ठे, आप पोचसो
तिण्णगतिमांय हो ॥ महा० ॥ थें० ॥ ९ ॥ जन्मकळ्याण
क कंटाळिये जाणजो, दिक्कामहोत्तव वगळी सोजार
हो ॥ महा० ॥ चरमकळ्याणिक सरियारीमें शोजतो,
ए तीनुंइं जोरु विचार हो ॥ महा० ॥ थें० ॥ १० ॥ वीर
जिण्णंदरी गादी विराजिया, सुवन्नित सुधर्मा स्वाम हो ॥
॥ महा० ॥ इण्णेविध पूज्यरे पाट प्रगट थया, ज्ञारीमाळ-
जीसामी ज्यारो नास हो ॥ महा० ॥ थें० ॥ ११ ॥ ए
चरित्र कियो ज्ञीखु अण्णाररो, वगळी सहैर सोजार हो
॥ महा० ॥ संवत अठार साठा वरसमें, फागण वय ते-
रस गरुवार हो ॥ महा० ॥ थें० ॥ १२ ॥ कोइ अकर
आघो पाठो आयो हुए, अधिको उठो आयो हुए कोय
हो ॥ महा० ॥ रिख वेणीदासजी कहे करजोनीने, मि-
ठामीडुक्कनं सोय हो ॥ महामुणी० ॥ थें० ॥ १३ ॥

॥ इति श्री ज्ञीखु चरित्र समाप्तः ॥

(१४३)

॥ अथ श्री ॥

॥ नव पदार्थना तेर दोआर प्रारंभः ॥

॥ नव पदार्थनुं स्वरूप कहे ठे ॥

मूल दृष्टांत. कुणआत्मा जीव अरूपी निरवद्य जाव
द्रव्यगुणपर्याय द्रव्यादिक आझाझेये तलाव. तेसां
प्रथम मूल दोआर कहे ठे. जीव ते चेतन, अजीव ते
अचेतन, पुण्य ते शुभकर्म, पाप ते अशुभकर्म, कर्मोने
ग्रहे ते आश्रव, कर्मोने रोके ते संवर, देशथकी कर्मोने
तोमोने देशथकी जीव उज्वल थाय ते, निर्जरा जीव सं-
घाते कर्म बंधाणा ते, बंध समस्त कर्मथी मूकावबुं ते
मोक्ष. इति प्रथम दोआर समाप्त.

॥ बीजो दृष्टांत दोआर कहे ठे ॥

जीव चेतनरा वे जेद ठे. एक सिद्ध, बीजो संसारी.
सिद्ध कर्मरहित ठे, संसारी कर्मसहित ठे. तिणरा अनेक
जेद ठे. सुह्य अने वादर, त्रस ने थावर, संनि ने अलं-
नि. त्रण वेद, चार गति, पांच जात, ठ काय, चउद जेद
जीवना चोवीस दंरुक, इत्यादिक अनेक जेद जीवरा
जाणवा. ते चैतनगुण उलखवाने सोनारो दृष्टांत कहे ठे.
जेम सोनानां घरेणां जांजी जांजीने उर उर आकारें घ-

(१४४)

रेणां घने यद्यपि आकारनुं विनाश थाय ठे पण सोनानुं
विनाश अतुं नथी; तेस कर्मोना उदयथी जीवना पर्याय
पलटे पण चैतनगुणनुं नाश नही. अजीव अचेतन ति-
णरा पाच जेद. १ धर्मास्तिकाय, २ अधर्मास्तिकाय, ३
आकाशास्तिकाय, ४ काल, ५ पुद्गल. तिणमां चारांरी
पर्याय पलटे नही, एक पुद्गलकी पर्याय पलटे. ते उलख-
वाने सोनारो दृष्टांत. सोनारो घरेणुं ज्ञांजी ज्ञांजीने उर
उर घरेणुं घने, यद आकारनुं विनाश पण सोनानो वि-
णाश नही; ज्युं पुद्गलनुं पर्याय पलटे पण पुद्गलनुं विणा
श नही. पुण्य ते शुभकर्म. पाप ते अशुभकर्म. ते पुण्य
पाप उलखवाने पथ्य अपथ्य आहारनुं दृष्टांत. कदेक
प्राणीरे पथ्य आहार वधे, अपथ्य घटे, यद निरोगपणुं
वधे ने सरोगपणुं घटे. कदेक प्राणीर अपथ्य आहार
वधे अने पथ्य आहार घटे, यद सरोगपणुं वधे अने नि
रोगपणुं घटे. अने पथ्य अपथ्य आहार वेउ घटे, यद
प्राणी मरण पामे. ज्युं जीवरे पुण्य पाप. कदेक जीवरे
पुण्य तो वधे अने पाप तो घटे, यद सुख तो वधे अने
दुःख घटे. कदेक जीवरे पाप वधे अने पुण्य घटे, यद
सुख घटे अने दुःख वधे. पुण्य, पाप दोनुही घटे, यद

(१४५)

जीव मोक्ष पामे. कर्मने ग्रहे ते आश्रव. ते उलखवाने
त्रण दृष्टांत. तलावरे नालो. ज्युं जीवरे आश्रव हवेलीरे
वारणुं, ज्युं जीवरे आश्रव नावारे ठीद्र, ज्युं जीवरे आ-
श्रव. वीजो दृष्टांत तलावने नालो एक. ज्युं जीवने आ-
श्रव एक हवेलीने वारणुं एक, ज्युं जीवने आश्रव एक
नावाने ठीद्र एक, ज्युं जीवने आश्रव एक एकापणुं क-
ह्या. र्वे कर्मने आश्रवतुं जुदापणुं कहे ठे. कठेइ एक
एस कह्यो ठे. कर्म आवे ते आश्रव. ते उलखवाने वीजो
कहण कहे ठे. पाणी आवे ते नालो, ज्युं कर्म आवे ते
आश्रव. मिनख आवे ते वारणुं, ज्युं कर्म आवे ते आ-
श्रव. पाणी आवे ते ठीद्र, ज्युं कर्म आवे ते आश्रव.
इम कल्याथका कोइ कर्मने आश्रव एक सरदे तेने दोय
सरदावाने चोथो कहण कहे ठे. पाणीने नालो दोय, ज्युं
कर्मने आश्रव दोय, मिनखने वारणो दोय, ज्युं कर्मने
आश्रव दोय. पाणीने ठीद्र दोय, ज्युं कर्मने आश्रव दोय.
विशेष उलखवाने पांचमुं कहण कहे ठे. पाणी आवे ते
नालो पण पाणी नालो नही. ज्यु कर्म आवे ते आश्रव
पण कर्म आश्रव नही. मिनख आवे ते वारणो पण
मिनख वारणो नही. ज्यु कर्म आवे ते आश्रव पण कर्म.

आश्रव नही. पाणी आवे ते ठिड्र पण पाणी ठिड्र नही. ज्युं कर्म आवे ते आश्रव पण कर्म आश्रव नही. कर्मो-
ने रोके ते संवर. ते उलखवाने तिन दृष्टांत कहे ठे.

तलावरे नालो रुंधे ज्युं जीवरे आश्रव रुंधे ते संवर. हवेलीरे वारणो रुंधे ज्युं जीवरे आश्रव रुंधे ते संवर. नावारे ठिड्र रुंधे ज्युं जीवरे आश्रव रुंधे ते संवर. देश थकी कर्म तोमीने देशथकी जीव उज्वळो होय ते निर्जरा. ते उलखवाने तिन दृष्टांत. तलावरो पाणी मोरि-
यादिके करीने काढे ज्युं नलाजाव प्रवर्त्ताइने जीवरूप तलावरो कर्मरूपीयो पाणी काढे ते निर्जरा. हवेलीनो कचरो बुहारी पुंजीने काढे ज्युं नला जावे प्रवर्त्तावीने जीवरूपी हवेलीरो कर्मरूपीयो कचरो काढे ते निर्जरा. नावारो पाणी उलेची उलेचीने काढे ज्युं नलाजाव प्रवर्त्तावे ने जीवरूपणी नावारो कर्मरूपीयो पाणी काढे ते निर्जरा. जीव संघाते कर्मबंधाणा ते बंध. ते उलख-
वाने ठ वोलरी घटा करी ठे.

कहो, स्वामीजी जीवने कर्षरीअ.द ठे ए वात मि-
ले के न मिले? यद गुरु कहे न मिले. क्युं न मिले? ए
उपनो नथी युं न मिले. दुजे वोलो कहो स्वामीजी पेळो

(१४७)

जीव ने पढे कर्म ए वात मिले के न मिले? ए पण न मिले. क्युं न मिले? ए संसारमें जीव कर्मविना रह्यो कठे मुगत गयो पाठो आवे नही युं न मिले. तीजो बोल कहो स्वामीजी पेलो कर्म ने पढे जीव ए वात मिले के न मिले? गुरु बोल्या न मिले. क्युं न मिले? ए जीवविना कर्म कीधा किण कीधाविना कर्म हुवै नही युं न मिले. चोथे बोले कहो स्वामीजी जीव ने कर्म साथे उपना ए वात मिले के न मिले? ए पण न मिले. क्युं न मिले? युं न मिले याने उपजावणवालो कुण युं न मिले. पांचमें बोले कहो स्वामीजी जीव कर्मरहीतज ठे ए वात मिले के न मिले? ए पण न मिले. ते क्युं न मिले? युं न मिले ए जीव कर्मरहीतज हुवे तो करणी करवारी खप कुण करे युं न मिले. बठे बोले कहो स्वामीजी जीवने कर्मरौ मिलाप किणविध हुजं ठे? यद गुरु बोल्या. अपण्ठा . एपुत्रा अनाद कालरा चढ्या जाय ठे. तिण बंधरा चार जेद. प्रकृतिबंध कर्मसज्जावरे न्याव. थितबंध कालविहारे न्याव. अणुंजागबंध रसविपाकरे न्याव. प्रदेशबंधजीव कर्मलोदीचूतरे न्याव. ते बंध उलखवाने तिन दृष्टांत. तेवने तिललोखिचूत ज्युं जीवने करमलोखिचूत. धृतने

(१४८)

द्रव्य लोलिञ्चूत ज्युं जीवने कर्म लोलिञ्चूत. धातुने माटी लोलिञ्चूत ज्युं जीवने कर्म लोलिञ्चूत. समस्त कर्मसुं मू कावे ते मोक्ष. ते उलखवाने तिन दृष्टांत. घाणियादिक करीने तेल खलरहित हुवे ज्युं जीव तप संयम करीने कर्मरहित हुवे ते मोक्ष. जेरणादिक करीने घी ठासरहित हुवे ज्युं जीव तप संयम करीने कर्मरहित हुवे ते मोक्ष. अग्नियादिकरो उपाय करीने धातु माटीरहित हुवे ज्युं जीव तप संयमे करीने कर्मरहित हुवे ते मोक्ष. ए वीजो षोडशार समाप्त.

॥ हवे तीजो कुणषोडशार व हे ठे ॥

जीव चेतन ते ठ द्रव्यमें कुण ठे अने नव पदार्थमें कुण ठे? ठ द्रव्यमें तो एक जीव अने नव पदार्थमें पांच. ते कुण? जीव १ आश्रव २ संवर ३ निर्जरा ४ ने मोक्ष ५. अजीव ते अचेतन. ते ठ द्रव्यांमें कोण अने नव पदार्थमें कोण? ठ द्रव्यांमें तो पांच. धर्मास्तिकाय, अधर्मास्तिकाय, आकाशास्तिकाय, काल ने पुद्गल. अने नवपदार्थमें चार. अजीव, पुण्य, पाप, ने वंध. पुण्य ते शुभकर्म ठे. ते ठमें कोण अने नवमें कोण? ठ द्रव्यमें तो एक पुद्गल. नव पदार्थमें तिन. अजीव, पुण्य, ने वंध.

(१४९)

पाप ते अशुभकर्म. ठ द्रव्यमें कोण ने नव पदार्थमें कोण ? ठ द्रव्यमें तो एक पुद्गल. नव पदार्थमें तीन. अजीव, पाप ने बंध. कर्मने ग्रहे ते आश्रव. ते ठ द्रव्यमें कोण अने नव पदार्थमें कोण ? ठ द्रव्यमें तो एक जीव, अने नव पदार्थमें दोय. जीव अने आश्रव, कर्मोंने रोके ते संवर. ठ द्रव्यमें कोण अने नव पदार्थमें कोण ? ठ द्रव्यमें तो एक जीव, अने नव पदार्थमें दोय. एक जीव ने बीजो संवर देशथको कर्मने तोमी देशथकी जीव उज्वलो होय ते निर्जरा. ते ठ द्रव्यमें कोण अने नव पदार्थमें कोण ? ठ द्रव्यमें तो एक जीव. नव पदार्थमें दोय. जीव ने निर्जरा. जीव संग्रते कर्म बंधाणा ते बंध. ते ठ द्रव्यमें कोण अने नव पदार्थमें कोण ? ठ द्रव्यमें तो एक पुद्गल. नव पदार्थमें चार. अजीव, पुण्य, पाप ने बंध. समस्त कर्म मूकावे ते मोक्ष. ते ठ द्रव्यमें कोण अने नवपदार्थमें कोण ? ठ द्रव्यमें एक जीव ने नवपदार्थमें दोय. जीव ने मोक्ष, चाले ते कोण ? चलाववाने साज ते कोण ? चाले ते जीव ने पुद्गल साज्य धर्मास्तिकायनो. थिर रहे ते कोण अने थिर रहेवानी साज्य ते कोण ? थिर रहे ते जीव ने पुद्गल अने साज्य ते अध-

(१५०)

आस्तिकायनो, वस्तु ते कोण अने ज्ञाजन ते कोण ?
वरतु ते जीव ने अजीव. ज्ञाजन ते आकाशास्तिकाय,
वर्त्ते ते कोण अने वर्त्तावे ते कोण ? वर्त्ते ते काल, वर्त्तावे
जीव अजीव उपरे, ज्ञोगवे ते कोण अने ज्ञोगआवे ते
कोण ? ज्ञोगवे ते जीव, अने ज्ञोगआवे ते पुद्गल. पुद्गल
वे प्रकारे ज्ञोगआवे ते. केईक तो शब्दादिकपणे ज्ञोग-
आवे अने केईक कर्मपणे ज्ञोग आवे. ते कर्म करे ते
कोण अने कीधाहुवे ते कोण ? कर्म करे ते जीव, अने
कीधा हुवे ते कर्म. कर्मरो उपाय ते कोण अने कर्म उ-
पना ते कोण ? कर्मरो उपाय ते जीव, अने उपना ते क-
र्म. कर्मने लगावे ते कोण अने लागा ते कोण ? कर्म
लगावे ते जीव, अने लागा ते कर्म. कर्मने रोके ते कोण
अने रोक्कियां ते कोण ? कर्मने रोके ते जीव, अने रोक्क्या
ते कर्म. कर्मने तोके ते कोण अने त्रुटे ते कोण ? तोके
ते जीव, अने त्रुटा ते कर्म. कर्मने वांधे ते कोण अने वं-
धाणा ते कुण ? कर्मने वांधे ते जीव, ने वंधाणा ते कर्म.
कर्मसुं मूकावे ते कोण अने मूकधागया ते कोण ?
कर्मसुं मूकावे ते जीव, ने मूकधागया ते कर्म. ए त्रीजो
द्वेआर समाप्त.

(१५१)

॥ हवे चोथो आत्मक्षेत्र कहे ठे ॥

जीव चेतन ते आत्मा ठे, अनेरो नथी. अजीव अचेतन ते आत्मा नही, अनेरो ठे. आत्मारे काम आवे ठे पण आत्मा नही, अनेरो ठे. ते कोण कोण आत्मारे काम आवे ठे ते कहे ठे. धर्मास्तिकाय अत्रिलंबीने चाले ठे, ने अधर्मास्तिकायने अत्रिलंबीने थिर रहे ठे. आकाशास्तिकायमाहे रहे ठे, काल अत्रिलंबीने कार्य करे ठे. पुद्गल खाय ठे, पीए ठे, पहेरे जुंढे, इत्यादिक आत्मारे काम आवे ठे, पण आत्मा नही. पुण्य ते शुद्ध कर्म. आत्मा नही. अनेरो ठे. आत्मारे शुद्धपणे उदय आवे पण आत्मा नही. पाप ते अशुद्ध कर्म. ते आत्मा नही. अनेरो ठे. आत्मारे अशुद्धपणे उदय आवे पण आत्मा नही. कर्मोने ग्रहे ते आश्रय आत्मा ठे, अनेरो नही. कर्मोने रोके ते संवर. ए आत्मा ठे. पण अनेरो नही. देशथकी कर्मोने तोळीने देशथकी जीव उज्वल होय ते निर्जरा. ते आत्मा ठे पण अनेरो नही. जीव संगते कर्म बंधाणा ते बंध. ते आत्मा नही अनेरो ठे. आत्माने बांधो राखेउ पण आत्मा नही अनेरो ठे. समस्त कर्मोसुं मूलावे ते मोक्ष. ते आत्मा ठे पण अनेरो नही. ए चोथो क्षेत्र समाप्त

(१५४)

॥ हवे पांचमुं जीवद्वोआर कहे ठे ॥

जीव ते चेतन. ते जीवने जीव कहीजे. जीवने आश्रव कहीजे जीवने संवर कहीजे. जीवने निर्जारा कहीजे. जीवने मोक्ष कहीजे. अजीव ते अचेतनने अजीव कहीजे. अजीवने पुण्य कहीजे. अजीवने पाप कहीजे. अजीवने बंध कहीजे. पुण्य ते शुभकर्म. ते पुण्यने पुण्य कहीजे. पुण्यने अजीव कहीजे. पुण्यने बंध कहीजे. पाप ते अशुभकर्म. पापने पाप कहीजे. पापने बंध कहीजे. पापने अजीव कहीजे. कर्मने ग्रहे ते आश्रव कहीजे. आश्रवने जीव कहीजे. कर्मने रोके ते संवर कहीजे. संवरने जीव कहीजे. देशथकी कर्मने तोहीने देशथकी जीव उज्वलो हुए ते निर्जारा कहीजे. निर्जाराने जीव कहीजे. जीव संघाले कर्म बंधे ते बंध कहीजे. बंधने अजीव कहीजे. बंधने पुण्य कहीजे. बंधने पाप कहीजे. समस्तकर्मने भूलावे ते मोक्ष कहीजे. मोक्षने जीव कहीजे. हवे एहनी उलखाण कहे ठे.

जीवने जीव किये न्याय कहीजे ? गये काल असंख्यातप्रदेशी जीव हुवा ते वर्तमानकाले जीव ठे. आगमीकाले जीवरो जीव रहेसे एण न्याय जीव कहीजे.

(१५१)

अजीवने अजीव कुण न्याय कहीजे ? गये काल अजीव
हूतो, वर्त्तमानकाले अजीव ठे अने आगमिककाले
अजीव रहेसे, इण न्याय अजीवने अजीव कहीजे. पु-
ण्यने अजीव कोण न्याय कहीजे ? पुण्य तो शुभकर्म
ठे, कर्म तो पुद्गल ठे, इण न्याय पुण्यने अजीव कहीजे.
पापने अजीव किण न्याय कहीजे ? पाप तो अशुभकर्म
ठे, कर्म तो पुद्गल ठे, पुद्गल तो अजीव ठे, इण न्याय पा-
पने अजीव कहीजे. आश्रवने जीव कीण न्याय कहीजे ?
आश्रव तो कर्मने ग्रहे ठे, आश्रव तो कर्मरो उपाय ठे,
ए आश्रव तो कर्मनो कर्ता ठे तो जीव ठे, इण न्याय
आश्रवने जीव कहीजे. अविरतआश्रवने जीव किण
न्याय कहीजे ? अत्यागजाव ठे, जीवरा अत्यागजावरी
आसा वांठाजीवरी ठे, इण न्याय अविरतआश्रवने
जीव कहीजे प्रमादआश्रवने जीव किण न्याय कही-
जे ? अणउढाहपणुं ते प्रमादाश्रव ठे, ते अणउढाहपणुं
जीवरा परिणाम ठे, इण न्याय प्रमादाश्रवने जीव कहीजे.
कषायआश्रवने जीव किण न्याय कहीजे ? ए कषाय
आत्मा कही ठे, कषाय ते जीवपरिणाम कहा ठे, इण
न्याय कषायआश्रवने जीव कहीजे. योगाश्रवने जीव

क्रिए न्याय कहीजे ? एयने आत्मा कही ठे, योगते जी-
 परा परिणाम कह्या ठे, योगनाम व्यापाररो ठे, ते ती-
 नुंद्दि योगारो व्यापार जीवरो ठे, इण न्याय योगाश्रवने
 जीव कहीजे. संवरने जीव क्रिए न्याय कहीजे ? ए स-
 माइ पच्चरकाण संयम संवर विवेक वीवराग ए ठहु आ-
 त्मा कही ठे, वली चारित्र आत्मा कही ठे, चारित्र ते
 जीव परिणाम कह्या ठे, इण न्याय संवरने जीव कहीजे.
 निर्जराने जीव क्रिए न्याय कहीजे ? ज्ञानाभाव प्रवर्त्ता
 वीने कर्मोने तोकी इर करे, देशथकी जीव उज्वल हुवे
 ते जीव ठे, इण न्याय निर्जराने जीव कहीजे. बंधने अ-
 जीव क्रिए न्याय कहीजे ? बंध तो शुभोशुभ कर्म ठे, क-
 र्म ते पुद्गल ठे, पुद्गल ते अजीव ठे, इण न्याय बंधने अ-
 जीव कहीजे. मोक्षने जीव क्रिए न्याय कहीजे ? समस्त
 कर्मोने सूकावे ते मोक्ष, ते तो जीव ठे, तिहांने मोक्ष क-
 हीजे, तेने निरवाण कहीजे, तेने सिद्धगवान कहीजे,
 तो सिद्धगवान तो जीव ठे, इण न्याय मोक्षने जीव क-
 हीजे. ए पांचसु ळोअार समाप्त थयुं.

॥ इवे ठहो रूपी अरूपी ळोअार कहे ठे ॥

जोन अरूपी ठे, अजीव रूपी अरूपी दोनू ठे, प्राण

(३५५)

रूपी ठे, पाप रूपी ठे, आश्रव अरूपी ठे, संवर अरूपी ठे, निर्जारा अरूपी ठे, बंध रूपी ठे, मोक्ष अरूपी ठे हवे एनी उलखाण कहे ठे. जीवने अरूपी किण न्याय कहीजे? ठ ड्रव्यमां जीव अरूपी कह्यो ठे, इण न्याय जीवने अरूपी कहीजे. अजीवने अरूपी रूपी किण न्याय कहीजे? धर्मास्ति अधर्मास्ति आकाशास्ति ने काल ए चार अजीवद्रव्यने अरूपी कहा ठे, एक पुद्गल अजीव ड्रव्यने रूपी कह्यो ठे, इण न्याय अजीवने रूपी अरूपी दोनु कहीजे. पुण्यने रूपी किण न्याय कहीजे? ए पुण्य तो शुभकर्म ठे, कर्म पुद्गल ठे, पुद्गल ते रूपी ठे, इण न्याय पुण्यने रूपी कहीजे. पापने रूपी किण न्याय कहीजे? पाप तो अशुभकर्म ठे, कर्म ते पुद्गल ठे, ते रूपी ठे, इण न्याय पापने रूपी कहीजे. आश्रवने अरूपी किण न्याय कहीजे? कृत्वादि क जावलेश्या अरूपी ठे, इण न्याय आश्रवने अरूपी कहीजे. मिथ्यात्वाश्रवने अरूपी किण न्याय कहीजे? मिथ्यादृष्टीने अरूपी कहा ठे, इण न्याय मिथ्यात्वाश्रवने अरूपी कहीजे. अविरतआश्रवने अरूपी किण न्याय कहीजे? अत्यागजाव ठे ते अरूपी ठे, इण न्याय कहीजे. प्रमादाश्रवने अरूपी किण न्याय क-

(१५६)

हीजे ? अणुउठाहपणुं ते प्रमादाश्रव ठे, ते अणुउठाहप-
णुं जीव ठे, जीव ते अरूपी ठे, इण न्याय प्रमादाश्रवने
अरूपी कहीजे. कषायाश्रवने अरूपी किण न्याय कहीजे ?
श्रीठाणागठाणे दशमे जीवपरिणामीरा दशज्ञेदामें कषाय
परिणामी जीव कह्या, अने ज्ञान दर्शन चारित्रपरिणामी
कह्या, ते ज्ञान दर्शन चारित्रपरिणामी जीव ठे, तिम क
षायपरिणामी पण जीव ठे, ए जीवपरिणामीरा ज्ञेदामें
कषायपरिणामी कह्या, माटे कषायपरिणामी ठे, ने क-
षायाश्रव ते जीव ठे, जीव ते अरूपी ठे, इण न्याय क-
षायाश्रवने अरूपी कहीजे. योगाश्रवने अरूपी किण
न्याय कहीजे ? ए तीनुही योगारो उठाण कर्मवल वीर्य
पुरुषाकार पराक्रम अरूपी ठे, इण न्याय योगाश्रवने अ-
रूपी कहीजे. संवरने अरूपी किण न्याय कहीजे ? अ-
ठारे पापस्थानकरो विरमण अरूपी कह्यो ठे, इण न्याय
संवरने अरूपी कहीजे. निर्झराने अरूपी किण न्याय
कहीजे ? कर्म तोरवारो उठाण कर्म वल वीर्य पुरुषाकार
पराक्रम अरूपी ठे, इण न्याय निर्झराने अरूपी कहीजे.
बंधमे रूपी किण न्यायें कहीजे ? बंध तो शुजाशुज क-
र्म ठे, कर्म ते पुद्गल, पुद्गल ते रूपी ठे, इण न्याय बंधने

(१५७)

रूपी कहीजे. मोक्षने अरूपी किण न्याय कहीजे ? समस्तकर्माने मूकावे तेतो जीवज ठे, त्यांने मोक्ष कहीजे, त्यांने निरवाण कहीजे, त्यांने सिद्धजगवान कहीजे, ते तो अरूपी ठे, इण न्याय मोक्षने अरूपी कहीजे. इति ठठो ळोअार समाप्त.

॥ हवे सातमो सावद्य निरवद्य ळोअार कहे ठे ॥

जीवतो सावद्य निरवद्य ठे, अजीव सावद्य निरवद्य नही, पुण्यने पाप सावद्य निरवद्य नही. आश्रवना पांच जेद. १ मिथ्यास्वाश्रव, २ अविरताश्रव, ३ प्रमादाश्रव, ४ कषाआश्रव, ए चार आश्रव एकंतसावद्य ठे. ५ योगाश्रव, ए सावद्य निरवद्य दोनु ठे. संवरनिर्जरा निरवद्य ठे. बंधसावद्य निरवद्य नही. मोक्ष निरवद्य ठे. ए सातमो ळोअार समाप्त.

॥ हवे आठमुं ज्ञावळोअार कहे ठे ॥

ज्ञाव तो पांच ठे. १ उदेज्ञाव, २ उपशमज्ञाव, ३ क्षायकज्ञाव, ४ क्षयोपशमज्ञाव, ५ परिणामिकज्ञाव. तेमां उदेरा दो अजेद ठे. १ उदय, २ उदयनिष्पन्न. उदय तो आठ कर्मनो अर्थः उदयनिष्पन्नरा दोय जेद ठे. एक

(१५७)

तो जीवरे उदयनिपन्न ज्ञाव, बीजो जीवरे अजीवउदय-
निपन्नज्ञाव. तेमां जीवउदयनिपन्नता ३३ ज्ञेद ठे. चार
गति, ठ काय, ठ लेइया, चार कषाय, त्रण वेद, एवं त्रेवी
स. मिथ्यात्वी १४, अविरति १५, असंती १६, अन्नाणी
१७, अहारता १८, संसारता १९, असिद्ध २०, अकैवली
२१, ब्रह्मस्थ २२, संयोगी २३. हवे जीवरे अजीवउदयनि-
पन्नरा त्रीस ज्ञेद. पांच शरीर, शरीरारा प्रयोग परिणम्या
द्रव्य पांच, वर्ण वे, गंध वे, रस पांच, स्पर्श आठ, एवं
त्रीस. उपसमज्ञावरा दोय ज्ञेद. एक उपशम, बीजो उ
पशमनिपन्न. उपशमतो एक मोहनीयकर्मरो अने उप-
शमनिपन्नरा दोय ज्ञेद. एकतो उपशमसम्यत्त्व, बीजो
उपशमचारित्र, क्षायकज्ञावरा दोय ज्ञेद. एक क्षायक,
बीजो क्षायकनिपन्नज्ञाव. क्षायकतो आठ कर्मरो क्षय ते
क्षायक, अने क्षायकनिपन्नरा तेर ज्ञेद. १ केवलज्ञान,
२ केवलदर्शन, ३ आत्मिकसुख, ४ क्षायकसम्यत्त्व, ५
क्षायकचारित्र, ६ अटलअवगाहना, ७ अमूर्त्तिकपणुं,
८ अगुरुलघुपणुं, ९ क्षायकलब्धि, १० दानलब्धि, ११ ला
जलब्धि, १२ जोगलब्धि, १३ उपजोगलब्धि, वीर्यल-

(१५९)

बिध द्वयोपशमरा दोय ज्ञेद. एकतो द्वयोपशम, बीजो
द्वयोपशमनिपन्न. द्वयोपशमतो चार करमरो. ज्ञानावर-
णी, दर्शनावरणी, मोहनी, अने अंतराय. ए चार द्वयो-
पशमनिपन्नरा बोल बत्रीस ठे. ज्ञानावरणीकर्मरो द्वयो-
पशम निपन्न हुवे तो चार ज्ञान, त्रण अज्ञान, एक ज्ञण
बुं, एवं आठ बोल पामिये. दर्शनावरणीकर्मरो द्वयोपश-
म निपन्न हुवे तो पांच इंद्रि, त्रण दर्शन, एवं आठ. सो-
हनीयकर्मरो द्वयोपशम निपन्न हुवे तो चार चारित्र, एक
देशविरति, त्रण दृष्टी, एवं आठ. अंतरायकर्मरो द्वयोप-
शम निपन्न हुवे तो आठ बोल. पांच छबिध, त्रण वीर्य.
एवं ३१. परिणामिकरा दोअ ज्ञेद. एकतो शाश्यापरिणा-
मी, एक अणआश्यापरिणामि. अणआश्यापरिणामि
रा दश ज्ञेद ठे. ठतो ड्रव्य, सातमो लोक, आठमो अलो
क, नवमो ज्ञवि, दशमो अज्ञवि. शाश्यापरिणामिरा
अनेक ज्ञेद. गाम, नगर, गामा, पहाक, पर्वत, पताल,
समुद्र, द्वीप, जुवन, विमान, इत्यादि अनेक ज्ञेद आदि
सहित परिणामिरा जाणवा. वली जीव आश्री जीवपरि-
णामिरा दस ज्ञेद ठे. गतिपरिणामि, इंद्रिपपरिणामि, क

(२६०)

षायपरिणामि, लेदयापरिणामि, योगपरिणामि, उपयोग
परिणामि, नाणपरिणामि, दर्शनपरिणामि, चारित्रपरि-
णामि, वेदपरिणामि. जीव आश्री अजीवपरिणामिरा
दज्ञ ज्ञेद. वंधनपरिणामि, गद्यपरिणामि, संठाणपरिणा-
मि, वेदपरिणामि, वर्णपरिणामि, गंधपरिणामि, रसप-
रिणामि, स्पर्शपरिणामि, अगुरुलघुपरिणामि, शब्दपरि-
णामि. जीवमांहे ज्ञाव पांच. अजीव, पुण्य, पापमांहे
एकज परिणामिज्ञाव. दोय आश्रवमां ज्ञाव दोय. उद-
य ने परिणामीक. संवरमांहे उदय वर्जिने चार ज्ञाव जा
णवा. निर्जरामांहे ज्ञाव त्रण. क्षायक, क्षयोपशम, परि-
णामिक. मोक्षमां ज्ञाव दोय. एक क्षायक, बीजो परि-
णामि. इति अष्टम क्षेञ्जार समाप्त.

॥ ह्रवे नवमो द्रव्यगुणपर्याय क्षेञ्जार कहे ठे ॥

द्रव्यतो जीव असंख्यात्प्रदेशी गुण आठ. ज्ञान,
दर्शन, चारित्र, तप, वीर्य, उपयोग, सुख, दुःख. ए एक
एक गुणरी अनंति अनंति पर्याय ज्ञानेकरी अनंत पदा-
र्थ जाणे. तिणसुं अनंति पर्याय दर्शने करी अनंता पदा-
र्थ सदेहे. तिणसुं अनंति पर्याय चारित्रे करी अनंता क

(१६१)

संप्रदेश रोके. तिणसुं अनंति पर्याय तपे करी अनंता कर्मप्रदेश तोमीने जीव देशथकी उज्वलो हुवे. तिणसुं अनंति पर्याय वीर्यनी अनंतिशक्ति. तिणसुं अनंति पर्याय उपयोगे करी अनंता पदार्थ देखे जाणे. तिणसुं अनंति पर्याय सुख अनंतो पुण्यप्रदेशसुं अनंता पुद्गलिक सुख वेदे. तिणसुं अनंति पर्याय. वली अनंता कर्म प्रदेश अलगा हुवासुं अनंतो आत्मिकसुख प्रगटे. तिणसुं सुखरी अनंति पर्याय जाणवी. दुःख अनंता पाप प्रदेशथी अनंतो दुःख वेदे. तिणसुं अनंता पर्याय अजीव द्रव्यमां. एकतो धर्मास्तिकाय, बीजो अधर्मास्तिकाय, त्रीजो आकाशास्तिकाय, चोभुं काल, पांचसुं पुद्गलास्तिकाय, अने गुण. ते आप आपरो एकेक गुणरी अनंति अनंति पर्याय. ए पांचरो द्रव्यगुणपर्याय जुइ जुइ कहे ठे. द्रव्यतो एक धर्मास्तिकायगुण चालवारो, साह्य पर्याय अनंता पदार्थने साह्य तिणसुं अनंता पर्याय. द्रव्यतो अधर्मास्तिकायगुण स्थिर राखवाने साह्य. पर्याय अनंता पदार्थोने स्थिर रहेवानुं साह्य तिणसुं अनंता पर्याय जाणवा. द्रव्यतो एक आकाशास्तिकाय, गुण

ज्ञाजन पर्याय अनंता पदार्थानो ज्ञाजन तिणसु अनंता
 पर्याय. द्रव्यतो काल गुण वर्त्तमान पर्याय अनंती अनं-
 ता पदार्थ उपरे वर्त्ते तिणसु अनंति पर्याय. द्रव्यतो पुद्ग-
 लास्तिकायगुण गले ने मिले. पर्याय अनंती अनंता ग-
 ले ने अनंता मिले तिणसु अनंति पर्याय. पुण्य द्रव्यतो
 शुभकर्म गुण जीवरे शुभपणे उदय आवे, अनंता जीव
 ने सुख करे तिणसु अनंति पर्याय. पाप द्रव्यतो अशुभ
 कर्म गुण जीवरे अशुभपणे उदय आवे, पर्याय अनं-
 ता अशुभकर्मना प्रदेश जीवरे अशुभपणे उदय आवे,
 अनंतो जीवरे दुःख करे तिणसु अनंति पर्याय. द्रव्य-
 तो आश्रव गुणकर्मोने ग्रहवानुं पर्याय, अनंता कर्मप्र-
 देश ग्रहे तिणसु अनंता पर्याय. द्रव्यतो संवर गुणकर्मो
 रे रोकवानुं पर्याय, अनंता कर्मप्रदेश रोके तिणसु अनं-
 ति पर्याय. द्रव्यतो निर्जरा गुणकर्मोने तोरुवारो पर्याय.
 अनंता कर्मने तोरुने अनंतो गुण उज्वलुं हुवे तिणसु
 अनंति पर्याय. द्रव्यतो बंध गुण जीवरे बांध राखवारो
 पर्याय. अनंता कर्मप्रदेशे करी जीवने बांध राखे तिणसु
 अनंति पर्याय. द्रव्यतो मोक्ष गुण आत्मिकसुख पर्याय.

(२६३)

अनंता कर्मप्रदेश अलगा हुआ, अनंतात्मिकसुख प्रग-
व्या तिणसुं अनंता पर्याय ठे. इति नवमं क्षेत्रार समाप्त.

॥ हवे दशमुं द्रव्यादिकरी उलखाणा क्षेत्रार कहे ठे ॥

जीव ते चेतन. ते पांच बोले करी उलखीजे. द्रव्यथ
की, क्षेत्रथकी, कालथकी, ज्ञावथकी, गुणथकी. तेमां द्र
व्यथकीतो अनंता द्रव्य, क्षेत्रथकी लोकस्थिति प्रमाणे,
कालथकी आदि अंतरहित, ज्ञावथकी अरूपी, गुणथ
की चेतनगुण. अजीव ते अचेतन पांच बोले करी उल-
खीजे. द्रव्यथकीतो अनंता द्रव्य, क्षेत्रथकी लोकालोक
प्रमाणे, कालथकी आदि अंतरहित, ज्ञावथकी रूपी अ-
रूपी दोनुं, गुणथकी अचेतनगुण, पुण्य ते शुभकर्म. ते
पांच बोले करीने उलखीजे. द्रव्यथकीतो अनंता द्रव्य,
क्षेत्रथकी जीवांकने, कालथकी आदिअंतरहित, ज्ञावथ
की रूपी, गुणथकी जीवरे शुभपणे उदय आवे. पाप ते
अशुभकर्म पांच बोले करी उलखीजे. द्रव्यथकी अनं-
ता द्रव्य, क्षेत्रथकी जीवांकने, कालथकी आदि अंतर-
हित, ज्ञावथकी रूपी, गुणथकी जीवरे अशुभपणे उदय
आवे. कर्मोने ग्रहे ते आश्रव. ते पांच बोले करी उल-

खीजे. द्रव्यथकी अनंता द्रव्य, क्षेत्रथकी जीवांकने, कालथकीरा ३ जेद. एकेकआश्रव आदही नहीं, अंतही नहीं, ते अन्नव्य आश्री एकेक आश्रवनी आदि नहीं पण अंत ठे, ते न्नव्य आश्री एकेक आश्रवनी आदिपण ठे अने अंतपण ठे. ते पक्षवाई आश्री जाएवुं. तेहनी स्थिति जघन्यतो अंतरमुहूर्त्त अने उत्कृष्टी देशलणो अर्द्ध पुद्गलपरावर्त्त. ज्ञावथी अरूपी गुणथकी कर्म ग्रहवानुं गुण. आवतां कर्मने रोके ते संवर पांच बोले करीने उलखीजे. द्रव्यथकी असंख्याता द्रव्य, क्षेत्रथकी जीवांकने, काल थकी आदि अंतसहित, ज्ञावथकी अरूपी, गुणथकीकर्मोने रोके, देशथकी जीव उजलो होवे ते. निर्जरा पांच बोले करी उलखीजे. ते निर्जरारा जेद १. एकतो अकाम निर्जरा, बीजी सकामनिर्जरा. अकामनिर्जरा अनंता द्रव्य, अने सकामनिर्जरारा असंख्याता द्रव्य. क्षेत्रथकी जीवांकने, कालथकी आदि अंतसहित, ज्ञावथकी अरूपी, गुणथकी देशथकी कर्म तोकीने देशथकी जीव उजलो हुवे ते गुण. जीव संघाते कर्म बंधाणा ते बंधने पांच बोले करी उलखीजे. द्रव्यथकी अनंता द्रव्य, क्षेत्रथकी

(३६५)

जीवांकने, कालथकी आदि अंतसहित, ज्ञावथकी रूपी, गुणथकी कर्मोने वांधवारो. समस्त कर्मोसु मूकावे ते मोक्ष. ते पांच बोले करी उलखीजे. द्रव्यथकी अनंता द्रव्य, क्षेत्रथकी जीवांकने, कालथकी वे जेद. एकेक सिद्धारी आदि पण नही ने अंत पण नही. एकेक सिद्धारी आदि ठे पण अंत नही. ज्ञावथकी अरूपी, गुणथकी आत्मिकसुख. हवे द्रव्य क्षेत्र काल ज्ञाव गुणनी उलखाण कहे ठे. धर्मास्तिकाय द्रव्यथकीतो एक द्रव्य, क्षेत्रथकी लोक प्रमाणे, कालथकी आदि अंतरहित, ज्ञावथकी अरूपी, गुणथकी चालवानुं साह्य. अधर्मास्तिकाय द्रव्यथकी एक द्रव्य, क्षेत्रथकी लोक प्रमाणे, कालथकी आदि अंतरहित, ज्ञावथकी अरूपी, गुणथकी थिर रहेवानुं साह्य. आकाशास्तिकाय द्रव्यथकीतो एक द्रव्य, क्षेत्रथकी लोकालोक प्रमाणे, कालथकी आदि अंतरहित, ज्ञावथकी अरूपी, गुणथकी ज्ञाजनगुण. काल द्रव्यथकीतो अनंता द्रव्य, क्षेत्रथकी अढाइछीर प्रमाणे, कालथकी आदि अंतरहित, ज्ञावथकी अरूपी, गुणथकी वर्तमानगुण. पुद्गलास्तिकाय द्रव्यथकीतो अनंताद्रव्य, क्षेत्रथ-

(१६६)

की लोक प्रमाणे, कालथकी आदि अंतसहित, ज्ञावथ-
की रूपी, गुणथकी गलेने मिले. जीवास्तिकाय द्रव्यथ-
कीतो अनंताद्रव्य, क्षेत्रथकी लोक प्रमाणे, कालथकी
आदि अंतरहित, ज्ञावथकी अरूपी, गुणथकी चैतनगु-
ण. इति दशश्लोकार समाप्तः

॥ हवे इग्यारसुं आज्ञाश्लोकार कहे ठे ॥

जीव चेतन आज्ञामांहे पण ठे अने आज्ञा वाहेर
पण ठे ते किए न्याय? सावद्य कृतव्य आश्री आज्ञाने
वाहेर ठे अने निरवद्य कृतव्य आश्री आज्ञामांहे ठे. अ-
जीव अचेतन ते आज्ञामांहे पण नही ने आज्ञावाहेर
पण नही ते किए न्याय? अजीवतो आज्ञा अणआ-
ज्ञा उलखे नही ते केम वीतरागनी आज्ञा अनाज्ञा पा-
ले, लोपे नही. पुण्य, पाप ने बंध ए ऋण आज्ञामांहे प-
ण नही ने आज्ञावाहेर पण नही. ए पण अजीव ठे.
आश्रवना पांच ज्ञेद. १ भिष्याल्य, २ अविरत, ३ प्रमाद,
४ कपाय, ए चार आज्ञावाहेर ठे, अने योगाश्रवना वे
ज्ञेद. एक सावद्ययोग, धीजो निरवद्ययोग. तेमां सावद्य
योगतो आज्ञा वाहेर ठे अने निरवद्ययोगतो आज्ञामांहे

(१६७)

ठे. संवर आझामांहे ठे ते किण न्यायें ठे ? कर्मोने रोके
ने आत्मा वश करे, ए वीतरागनी आझा ठे. निर्जरा
आझामांहे ठे ते किण न्यायें ? आझामांहे तो जे कर्म
तोफवानुं उपाय ए करणी वीतरागनी आझामांहे ठे इ-
ण न्याय. मोक्ष आझामांहे ठे ते किण न्याय ? कर्मासुं
मूकावीने सकलकर्मरहित हुवे ते वीतरागनी आझामांहे
ठे इण न्याय. मोक्ष आझामांहे ठे. इति एकादशम श्लो-
आर समाप्तः

॥ हवे वारमो ज्ञेय श्लोआर कहे ठे ॥

जीवने जीव जाणवो, अजीवने अजीव जाणवो, पु-
ण्यने पुण्य जाणवो, पापने पाप जाणवो, आश्रवने आ-
श्रव जाणवो, संवरने संवर जाणवो, निर्जराने निर्जरा
जाणवो, बंधने बंध जाणवो, मोक्षने मोक्ष जाणवो, ए
नव पदार्थ जाणवायोग्य कहा. श्यांमे आदरवायोग्य
तीन ठे. एक संवर, बीजो निर्जरा; ने त्रीजो मोक्ष. बाकी
ठ ठांरवायोग्य ठे. जीवने ठांरवायोग्य किण न्याय ?
आपरा जीवरोतो ज्ञाजन करवो, उर किणही जीवज-
पर ममता नही करवी, इण न्याय जीवने ठांरवायोग्य

(१६८)

कह्यो. अजी ने ठांरुवायोग्य किण न्याय ? किणही अ-
जीवउपर ससता न करवी, इण न्याय अजीवने ठांरुवा
योग्य. पुण्य पाप ठांरुवायोग्य ते किण न्याय ? पुण्य पा
पतो कर्म ठे, ते कर्मने तोकीने दूर करणा, इण न्याय पु
ण्य पापने ठांरुवायोग्य ठे. आश्रवने ठांरुवायोग्य ते कि
ण न्याय ठे ? आश्रव ते कर्म ग्रहवानो उपाय ठे, कर्म
आववानुं वारणुं ते वारणो रुंधणु अने आत्मा वस कर-
णो, इण न्याय आश्रवने ठांरुवायोग्य ठे. वंधने ठांरुवा-
योग्य किण न्याय ? वंध तो शुजाशुज कर्म ठे, ते कर्म
तोकीने दूरां करणा, इण न्याय वंधने ठांरुवायोग्य ठे.

॥ इति द्वादशमं क्षेत्रं समाप्तं ॥

॥ हवे तेरमुं तलाव क्षेत्रं कहे ठे ॥

तलावरूपी जीव जाणवुं. अतलाव ते तलाव, वाहे-
जरूप अजीव जाणवो, निकलता पाणीरूप पुण्य पाप
जाणवुं, नालारूप आश्रव जाणवुं, वाधांरूप संवर जाण
वो. मोरीरूप निर्जरा जाणवो, मांहेजा पाणीरूप वंध
जाणवो, रीत. तलावरूप मोक्ष जाणवो. ॥ इति तेरमो
क्षेत्रं समाप्तं ॥

(१६९)

॥ अथ श्री माणकगणीकृत ढाव ॥

(राग प्रजाती.)

मघवागणी चिन्ताभणी सोवर, नजन करो नरना-
री ॥ चिन्त्या चूरण आसा पूरण, सुख स्वर्ग मोक्ष दाता
री ॥ प्रातसमै श्री मघवागणीरा, समरण महा सुखका-
री ॥ अहनिस याद रषो दिद जितर, नजन करो नवी
घरीरे घरीरे ॥ प्रा० ॥ १ ॥ अष्टादस सतांणवें वर्षे, ज-
नम्या गणी जसधारी ॥ उगणीसै आठे मृगसर वद, च-
रण लियो हितकारी ॥ प्रा० ॥ २ ॥ श्री जय गणपत अ
धक आराध्या, वारुं विनय विधसारी ॥ नमण षमण गुं
ण सघन प्राज्ञपणै, ग्यान गुणै नंदारी ॥ प्रा० ॥ ३ ॥ धी
र वीर गंजरीर विदोकी, धोरीसम धुन धारी ॥ उगणीस
वीसे युवपद स्थाप्या, गणी सांसण सिणगारी ॥ प्रा० ॥
॥ ४ ॥ उगणीस अरुतीस न्नाद्रव सित्, जयपुर सहर
मंजारी ॥ बहु उठवस्थुं पाट विराड्या, थइ श्रमण दि-
प्या तिह्वारी ॥ प्रा० ॥ ५ ॥ आवसकने दसवीकालक,
उत्तराध्येन उदारी ॥ आचरंग वृहत्कल्प वलि, कीयै स
मयकंठ श्रीकारी ॥ प्रा० ॥ ६ ॥ काव्य कोस व्याकरण

(१७०)

ठंड फुन, समय वांच्या बहु वारी ॥ गहनअर्थ अरु धा-
रणा सक्ती, चातुरता अति थारी ॥ प्रा० ॥ ७ ॥ मरुधर
देस मेवाम्बु मालवै, हुंढारु थली सुषकारी ॥ गाव नगर
पुर पाटण विचरे गणी, तारे बहु नरनारी ॥ प्रा० ॥ ८ ॥
सहश्र केइ समकीत देइ ताख्या, वो सुखज्ज कीयै नरना-
री ॥ दरस सरस कर गणी गुण गावत, वावा तुम बली
हारी ॥ प्रा० ॥ ९ ॥ धीर वीर गंज्जीर गणाद्विप, विचख्या
जिम जगतारी ॥ सांत दांत झांत षरुग् करी, मोह सेन्य
रिपु टारी ॥ प्रा० ॥ १० ॥ विचरत विचरत वर्ष गुण चा
सै, रत्नगढ सुषकारी ॥ करी चैत्र मास आसा जन पूर-
ण, कीयै वयण रयण ध्रढ ज्ञारी ॥ प्रा० ॥ ११ ॥ सावण
सुदमे ताव षास फुन, वमन कारण कीहवारी ॥ सम
चित वेइन सहन माहा मुनी, महीसम धीरज धारी ॥
॥ प्रा० ॥ १२ ॥ चोमासो उतखां राजलदेसर, आया
धर हुंशीयारी ॥ रत्नगढ थइ चुरुदरस दीयै, तारक
विन्द विचारी ॥ प्रा० ॥ १३ ॥ दिन पणतीस रही दी-
ष्या देनै, थया विहार करणने त्यारी ॥ चउ संग अर्थ
करी कारण कमसक्ती, पण मानी नही मीणधारी ॥

(१७१)

॥ प्रा० ॥ १४ ॥ विहार करी निज पगलेश, आया सिर
दार सहर मंजारी ॥ बाष्यन उठवमै विवध प्रकारे, व-
रसायो अमृत ज्ञारी ॥ प्रा० ॥ १५ ॥ दसविध आराधन
ढाल सुणीने, दे मिथ्याडुकृत नीवारी, नीत निर्मला
इसा आचारज, होणा डुकरकारी ॥ प्रा० ॥ १६ ॥ चैत
कृष्णा पंचम सिद्धा दे, ले अणसण स्वर्ग सिधारी ॥ रत्न
गढ चेत सुद तेरस, गुण गावत तुज पटधारी ॥ प्रा० ॥ १७ ॥

॥ माणकगणीके गुणांकी ढाल लिख्यते ॥

ढाड घटा गीगंन्मकारी, राजुलकुं बिरहे डुषजारी.

स देशी.

माणकगणि परमैवारी, असरण यांसा धारी ॥ आं-
कनी ॥ माणक ठठै पाटै जिद्धुरै राजै, माणगणि सिंघ-
वत गाजै, पाषंमी रंक सहु ज्ञाजै, ज्यांरा दिन दिन च
ढता दीवाजै, बाजा सुजस जग बाजै, ज्ञवीकां प्रतीसुक्ति
नो बाजै ॥ कररररर ज्ञजन सदीरा, सररररर कारज स-
रीरा, तररर ज्ञवसायर तीरीरा, गणी असोहै रिजुवा-
री, मुक्ति दातारी ज्यांहा नमै जाहारी ॥ मा० ॥ १ ॥
ढत्रीस गुणाकर ज्ञारी, औठारै बावन अनाचारी, औ दो

(१७१)

ष वीयालीतै टारी ॥ गणी जद लेव अनवारी, ज्यारी
सोममुद्रा सुषकारी ॥ गणी मिध्याध्वंत विनारी, ध-
रररवानी धन धारा, सुणणणणल हंरष अपारा, चुटटट
पांमै नवपारा ॥ त्वांरो ध्यान धरो एक चित, पावो सुष
नित्त न्नजो नरनारी ॥ मा० ॥ १ ॥ नागिन्द्र धरम अस
वारै, गणी विभ्या षरुग कर धारै ॥ अःतोपांतपले द्वार,
चरचा वारुद अपार ॥ द्वीयै सुमति सामंत संग सार,
अः मोह सेन्यरिपु वारै, धुररररर ज्ञान निसांणां, धरर-
ररर कुंमत कंपांणां ॥ रुररररर मोह न्हैसांणां, अस्तै
मोहरायकुं जीत ॥ बाधी जगकृत असो अवतारी ॥
॥ मा० ॥ ३ ॥ सील अलंकृत सारी, सतीयामै नवल उ-
दारी, न्नीक प्रकृत यांरी ॥ तसु हुं जाउं बलीहारी ॥
उगणीतै पचास निहारी, सुद तेरस जाडुवारी, पन्नहणे
मीर अह्लादै, गणी अहो निस रावो यादै ॥ गुण गावो
तजो प्रमादै ॥ पार गुणांरो न पाय, संचूज्यू अथाय न-
रे गुण न्नीरी ॥ मा० ॥ ४ ॥ इति पदम् ॥

